

<C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy>
[pdf\King_Stephen-Nocni_mury_a_snove_vyjevy_1-Dolanuv_Cadillac.pdb](pdf\King_Stephen-Nocni_mury_a_snove_vyjevy_1-Dolanuv_Cadillac.pdb)

PDB Name: Stephen King - Noční můry a sno

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 31.5.2005

Modification Date: 31.5.2005

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Stephen King

NOČNÍ MŮRY A SNOVÉ VÝJEVY

ÚVOD:

Mýtus, důvěra, víra a Věřte nevěřte v Ripleyho magazínu

Jako dítě jsem věřil všemu, co mi řekli, všemu, co jsem četl, i všemu, co vyplodila má přebujelá fantazie. Stálo mě to víc než pár bezesných nocí, ale zároveň mi to naplnilo svět barvami a pocity, které bych rozhodně nevyměnil za doživotní poklidný spánek. Už tehdy jsem věděl, že na světě žijí lidé - a je jich až příliš mnoho -, jejichž smysl pro představivost je buď otupělý, nebo úplně umrtvený, a kteří žijí ve stavu jakési duchovní barvosleposti. Vždycky mi jich bylo líto a ani mě nenapadlo (alespoň tehdy), že mnozí z těchto lidí bez fantazie litují mě nebo mnou dokonce pohrdají nejen proto, že trpím iracionálními strachy, ale taky proto, že téměř všem a všemu hluboce a bezvýhradně věřím. "Je to kluk," museli si myslet někteří (vím, že si to myslela moje matka), "který by koupil Brooklynský most, a to ne jednou, ale opakovaně - dokázal by ho kupovat celý život."

Tehdy na tom asi bylo něco pravdy, a pokud mám být upřímný, je na tom něco pravdy i teď. Má žena

rada vykládá lidem, že při svých prvních prezidentských volbách, v citlivém věku jednadvaceti let, jsem volil Richarda Nixona. "Nixon tvrdil, že ví, jak nás dostat z Vietnamu," říkává má žena se škodolibým zábleskem v oku, "a Steve mu to věřil!"

Je to tak; Steve mu to věřil. Stejně jako Steve v často zběsilém úprku svých pětáctičtyřiceti let věřil mnoha dalším věcem. Byl jsem například poslední dítě z okolí, které napadlo, že tolik Santů na rozích ulic může znamenat jen to, že žádný skutečný Santa neexistuje (dodneška v tom nevidím žádnou logiku; připadá mi to totéž jako tvrdit, že tisíce učedníků jen dokazují, že neexistuje žádný mistr). Nikdy jsem nepochyboval o tvr-

zení svého strýce Orena, že ocelovým stanovým kolíkem můžete odtrhnout od člověka jeho stín (tedy pokud udeříte v pravé poledne), ani o prohlášení jeho ženy, že pokaždé, když se zachvějete, přejde v místě vašeho budoucího hrobu husa. Když to vztáhnou k běhu svého života, jsem předurčen být pohřben za stodolou tety Rhody ve wyomingském Goose Wallow.

Věřil jsem taky všemu, co jsem slyšel na školním hřišti; se stejnou lehkostí jsem polykal lži nevinné i nehorázné. Jeden kluk mi s naprostou jistotou tvrdil, že když dám na koleje desetcent, první vlak, který ho přejede, vykolejí. Další kluk mi řekl, že když ho tam nechám, první vlak ho dokonale rozplacatí (přesně tak to řekl - dokonale rozplacatí), a když pak přejede, na kolejích zůstane ohebný a skoro průhledný plíšek o velikosti stříbrného dolaru. Já osobně jsem věřil obojímu; že desetcenty položené na koleje se dokonale rozplacatí, než vykolejí vlaky, které je rozplacatily.

Další úžasné poznatky ze školních hřišť jsem načerpal na základkách v connecticutském Stratfordu a maineském Durhamu. Týkaly se tak různorodých věcí, jako jsou golfové míčky (jsou uvnitř jedovaté a žíravé), samovolných potratů (z nichž občas vzejdou znetvořené obludy, které musí zabít ošetřovatele, známí pod zlověstným označením "speciální zdravotníci"), černých koček (když vám některá přeběhne přes cestu, musíte proti ní rychle zkřížit ukazováčky a prostředníčky, nebo ještě téhož dne téměř jistě zemřete) a spár v chodnicích. Zřejmě nemusím vysvětlovat hrozbu, jakou představují spáry v chodnicích pro páteře nevinných matek.

Mým hlavním zdrojem byly paperbackové výtahy z Ripleyho magazínu Věřte nevěřte, který vydávaly Pocket Books. Právě v Ripleyho magazínu jsem zjistil, že účinná výbušnina se dá vyrobit tak, že z rubu hracích karet seškrábe celuloid a ten nacpete do roury; že když si vyvrtáte díru do lebky a do ní vložíte svíčku, stane se z vás jakási lidská noční lampička (teprve po mnoha letech mě napadlo zamyslet se nad tím, proč by někdo něco takového dělal); že existují skuteční obři (jeden muž dva a půl metru vysoký) a skuteční skřítkové (jedna žena necelých třicet centimetrů) a skutečné NEPOPSATELNÉ OBLUDY... i když Ripleyho magazín je popsal do nejmenších podrobností a zveřejnil i s fotografiemi (nikdy nezapomenu na tu s tím chlápkem, kterému trčela ze středu vyholené lebky svíčka).

Tyhle sešitky představovaly - aspoň pro mě - tu nejúžasnější zábavu

na světě, kterou jsem si mohl všude nosit v zadní kapse kalhot a za deštivých víkendových odpolední, kdy se nehrál žádný baseball a z Monopolů už byli všichni unavení, si s ní někam zalézt. Existovaly všechny ty báje rarity a lidské zrůdy, o kterých se psalo v Ripleyho magazínu? V tomto kontextu mi to nepřipadá moc důležité. Pro mě existovaly, a to je zřejmě důležité - v klíčovém věku šesti až jedenácti let, kdy se nejvíc utváří lidská představivost, pro mě byly velmi skutečné. Věřil jsem v ně stejně jako v to, že nákladní vlak můžete vykolejit desetcentem nebo že uvnitř golfového míčku je blátivá hmota, která vám sežere ruku k zápěstí, když budete neopatrní a potřísníte se jí. Právě ve Věřte nevěřte v Ripleyho magazínu jsem poznal, jak křehká může někdy být hranice mezi báječným a nudným, a pochopil jsem, že jejich srovnání nám vrhá světlo na běžný život stejně jako na nečekaná životní vybočení. Nezapomeňte, že je řeč o víře, která je kolébkou mýtu. A co skutečnost? ptáte se. Pokud jde o mě, skutečnost je mi úplně ukradená. Skutečnost mě nikdy moc nezajímala, aspoň v mém psaní. Až příliš často totiž znamená pro představivost tolik, co olšový kolík pro upíra.

Myslím, že mýtus a představivost jsou ve skutečnosti téměř zaměnitelné pojmy a že pramenem obou je víra. Víra v co? Na tom podle mě tolik nezáleží, abych vám řekl pravdu. V jednoho Boha nebo v mnoho bohů. Nebo v možnost vykolejení vlaku desetníkem. Tahle má víra neměla co dělat s vírou náboženskou; v tom si udělejme jasno. Byl jsem vychován v metodistické víře a v dětství jsem vstřelil její fundamentalistickou doktrínu natolik, abych takové tvrzení považoval přinejlepším za opovážlivé,

přinejhorším za rouhavé. Všem těm podivnostem jsem věřil proto, že jsem byl prostě předurčen věřit podivnostem. Jiní lidé závodí v běhu, protože byli stvořeni k rychlému běhání, nebo hrají basket, protože je Bůh stvořil dvoumetrové, nebo na tabuli řeší dlouhé složité rovnice, protože mají vrozenou schopnost nahlížet do míst, kde do sebe zapadají čísla.

A přesto do toho někde vstupuje víra a já myslím, že to místo, kudy vstupuje, má něco společného s neustálými návraty na začátek a se schopností dělat totéž znovu a znovu, navzdory nejnitemnějšímu přesvědčení, že už to skutečně lip nejde, a pokud člověk vytrvá, nemůže to s ním jít jinam než z kopce. Když se poprvé praštíte o piñatu, nemáte co ztratit, ale praštit se podruhé (a potřetí... a počtvrté... a po třicáté čtvrté...)

znamená riskovat neúspěch, deprese, a v případě povídkáře, který pracuje v dost jasně vymezeném žánru, sebedeparodii. Přesto jde většina z nás dál a má to stále těžší. Před dvaceti lety bych tomu nevěřil, ani před deseti, ale je to tak. Je to stále těžší. Mám dny, kdy si myslím, že můj starý textový procesor Wang už před pěti lety přestal běhat na elektrinu, že od Temné půle běhá pouze na víru. Ale to je v pořádku; je jedno, co dostane slova na monitor, ne?

Všechny příběhy v téhle knize mě napadly v okamžicích sebedůvěry a napsal jsem je v záblescích víry, štěstí a optimismu. Tyhle kladné pocity však mají své temné protějšky, z nichž strach ze selhání není zdaleka ten nejhorší. Nejhorší - aspoň pro mě - jsou hlodavé úvahy o tom, že už jsem všechno řekl a že teď už jen naslouchám monotónnímu blábolení vlastního hlasu, které má přehlušit strašidelné ticho.

Odras od víry, který je nezbytný pro vznik povídek, je v posledních několika letech stále obtížnější; dneska mi všechno ujíždí do románu a každý román chce mít přibližně čtyři tisíce stránek. Zmínilo se už o tom poměrně dost kritiků a obvykle ne příliš příznivě. V recenzích na všechny dlouhé romány, které jsem napsal, počínaje Svědectvím a konče Nezbytnými věcmi, mě obviňovali z nadměry slov. V některých případech byly tyto kritiky odůvodněné, v jiných šlo jen o zlostné ňafání mužů a žen, kteří se (s alespoň pro mě zářejícím nedostatkem smyslu pro diskusi a rozrůznění názorů) zhlédli v literární anorexii posledních třiceti let. Tito samozvaní kazatelé Církve soudného dne americké literatury zřejmě nazírají na velkorysost s podezřením, na složitější stavbu textu s nechutí a na rozsáhlejší literární dílo s otevřenou nenávistí. Výsledkem je nezvykle suchopárné literární klima, kde se bezvýznamné dílko, jako je Vox Nicholsona Bakera, stává předmětem užasých diskusí a rozborů, zatímco skutečně náročný americký román Grega Matthewse Srdce země zůstává okázale nepovšimnut.

Jenže to všechno říkám jen tak mimochodem, nejen mimo téma, ale taky tak trochu zahořkle - koneckonců existoval někdy spisovatel, který by se necítil ukřivděný kritikou? Než jsem se tak hrubě přerušil, chtěl jsem jen říct, že dosáhnout okamžiku, kdy se mění víra ve skutečnost - například v povídku, kterou lidi opravdu chtějí číst - je pro mě v posledních letech stále těžší.

"No tak je nepiš," mohl by někdo říct (až na to, že je to obvykle nějaký můj vnitřní hlas, podobný hlasu, který slyší Jessie Burlingameová v Ge-raldově hře). "Koneckonců už nepotřebuješ ty peníze, které ti přinášejí, jako jsi je potřeboval kdysi."

A to je pravda. Pryč jsou časy, kdy jsem šekem za nějaký zázrak o čtyřech tisících slov zaplatil jednomu z dětí penicilin na ušní infekci nebo uhradil část nájmu. Jenže, tahle logika je víc než falešná; je nebezpečná. Stejně tak docela nepotřebuju peníze, které mi přinášejí romány. Kdyby šlo jen o peníze, můžu to klidně zabalit a odejít do sprch... nebo strávit zbytek života na nějakém karibském ostrově, opalovat se a pozorovat, jak dlouhé mi narostou nehty.

Jenže o peníze nejde, ať si bulvární časopisy na křídovém papíře píšou, co chtějí. Nejde ani o prodejnost, jak si zřejmě skutečně myslí někteří arogantnější kritikové. Jak běží čas, stále platí základní hodnoty, a pro mě se předmět nezměnil - má práce se stále dostává k tobě, Věrný čtenáři, ježí ti chlupy po celém těle a snad tě i děsí tak, že nejdeš spát, aniž bys nechal svítit světlo na záchodě. Jde stále o první pohled na nemožné... a pak o jeho vyslovení. Jde stále o přenesení víry ze mě na tebe, alespoň na malou chvíli.

Moc o tom nemluvím, protože se dostávám do rozpaků a protože to zní příliš nabubřele, ale stále vidím v příbězích něco velkého, něco, co nejen obohacuje životy, ale skutečně je zachraňuje. A nemluvím metaforicky. Dobré psaní - dobré příběhy - jsou úderníkem představitosti, a já věřím, že účelem představitosti je nabídnout nám útěchu a úkryt před situacemi a životními střety, které by jinak byly k

nepřežití. Můžu mluvit jen z vlastní zkušenosti, ale představivost, kvůli které jsem jako dítě tak často nemohl strachy usnout, mi v dospělém věku pomohla přenést se přes některá příšerná období neúprosné reality. Kdyby ty příběhy, které z oné představivosti vznikly, udělaly totéž pro některé lidi, kteří je čtou, pak budu naprosto šťastný a spokojený - a tyhle pocity mi nevynahradí žádný výhodný prodej autorských práv filmu ani mnohamilionová smlouva na knihu.

Povídka přesto zůstává obtížným a náročným literárním útvarem, a proto jsem byl tak potěšen - a tak překvapen -, když jsem zjistil, že jich mám dost na to, abych vydal třetí sbírku. Navíc to přišlo v příhodnou dobu, protože jedním z těch faktů, jimž jsem věřil jako dítě (zřejmě jsem ho taky vyčetl ve Věřte nevěřte), bylo, že lidé se každých sedm let zcela

obměňují: nové buňky nahradí ty staré ve všech tkáních, ve všech orgánech, ve všech svalech. Noční můry a snové výjevy sestavuju v létě 1992, sedm let po vydání Party kostlivců, své poslední sbírky povídek, již jsem vydal sedm let po Noční směně, své první sbírce povídek. Nejúžasnější na tom je vědomí, že odraz od víry, tak nezbytný pro převedení myšlenky ve skutečnost, se sice stal obtížnějším (potřebné svaly mi každým dnem stárnou), ale pořád je dokonale zvládnutelný. A další úžasná věc je ta, že je chce stále někdo číst - a to jsi ty, Věrný čtenáři. Nejstarší z těchto povídek (mé verze zabijáckého golfového míčku a potracených zrůd) je "Přerůstá vás", kterou původně vydal literární časopis Maineské univerzity Marshroots, ale pro tuto knihu jsem ji značně upravil, aby byla tím, čím zjevně chtěla být - konečným ohlédnutím za městečkem Castle Rock, odsouzeným k záhubě.

Nejvíce jsem usiloval o to, abych se vystříhal ošklivých nápadů, starých a šuplíkových povídek. Asi od osmdesátého roku někteří kritikové prohlašují, že bych dokázal zveřejnit svůj seznam z prádelny a prodat ho milion výtisků, ale to jsou většinou ti, kteří si myslí, že nic jiného celou dobu nedělám. Lidé, kteří čtou mé práce pro potěšení, mají zjevně jiné pocity, a právě pro ně, nikoli pro kritiky, jsem tuhle sbírku povídek sestavoval. Výsledkem je myslím jakási rozmanitá literární Aladinova jeskyně uzavírající trilogii, jejímiž prvními dvěma díly jsou Noční směna a Parta kostlivců. Shromáždil jsem všechny dobré povídky; všechny špatné jsem zametl tak daleko pod koberec, jak jsem jen dokázal, a tam už také zůstanou. Pokud vydám ještě další sbírku, budou v ní výhradně povídky, které jsem ještě nenapsal, nebo povídky, které jsem ještě ani nevymyslel (povídky, v které jsem dosud neuvěřil, jestli chcete), a ty se podle mě objeví až v roce začínajícím číslicí 2.

Mezitím předkládám tyto zvláštní (a některé, musím vás varovat, jsou velmi zvláštní) povídky. V každé je něco, čemu jsem chvíli věřil, a vím, že některé z těch věcí - prst čníci z výlevky, horlivé zuby - jsou trochu děsivé, ale myslím, že je přežijeme, když půjdeme spolu. Nejdříve po mně opakujte základní litanií:

Věřím, že desetcent může vykolejit nákladní vlak.

Věřím, že v kanálech New York City žijí aligátoři, nemluvě o krysách velikosti shetlandských poníků.

Věřím, že ocelovým stanovým kolíkem lze odtrhnout něčí stín.

Věřím, že existuje Santa Claus a že všichni ti chlápkové v červených oblecích, které vidáme o Vánocích, jsou jeho pomocníci.

Věřím, že všude kolem nás je neviditelný svět.

Věřím, že tenisové míčky jsou plné jedovatého plynu, který vás zabije, pokud je rozpůlíte a nadechnete se.

A nejvíce ze všeho skutečně věřím na duchy, věřím na duchy, věřím na duchy.

Tak mužem? Přípraveni? Výborně. Tady je má ruka. Vyrazíme. Já cestu znám. Vám stačí jen pevně se držet... a věřit.

Bangor, Maine 6. listopadu 1992

DOLANUV CADILLAC

Pomsta je jídlo, které je nejlépe jíst studené. - Španělské přísloví

Sedm let jsem jen čekal a pozoroval. Viděl jsem ho přicházet a odcházet - Dolana. Sledoval jsem, jak ve smokingu nedbale vchází do luxusních restaurací, pokaždé je do něj zavěšena jiná žena a pokaždé má v patách dvojici osobních strážců. Pozoroval jsem, jak mu vlasy přecházejí z ocelově černé v elegantní stříbrnou, zatímco mně prostě řídly, až jsem byl úplně lysý. Sledoval jsem ho, jak na svých pravidelných poutích na Západní pobřeží opouští Las Vegas, a viděl jsem ho při návratech. Dvakrát nebo třikrát jsem z vedlejší ulice sledoval, jak se v sedanu DeVille barvy jeho vlasů přetřel kolem po jednadsmesátce

směrem na Los Angeles. A několikrát jsem viděl, jak v tomtéž stříbrném cadillaku opouští svůj dům v Hollywood Hills, aby se vrátil do Las Vegas - to však nebylo příliš často. Jsem učitel. Učitelé a vysoce postavení gangsteři nemívají tutéž volnost pohybu; to už je dáno ekonomickými možnostmi. Nevěděl, že ho sleduju - nikdy jsem se mu nepřiblížil natolik, aby to zjistil. Byl jsem opatrný. Zabil mi ženu, nebo ji nechal zabít - to přijde nastejno. Chcete podrobnosti? Tak ze mě je nedostanete. Jestli chcete podrobnosti, vyhledejte šije ve starých novinách. Jmenovala se Elizabeth. Učili jsme na stejné škole, kde já dosud učím. Měla prvňáky. Milovali ji a myslím, že někteří na tu lásku ještě nezapomněli, přestože teď už dospívají. I já ji miloval a stále miluju, samozřejmě. Nebyla hezká, ale byla krásná. Byla tichá, ale uměla se smát. Zdává se mi o ní. O jejích oříškových očích. Jiná žena pro mě nikdy neexistovala. Ani nebude.

Šlápnul vedle - Dolan. Víc vědět nemusíte. A Elizabeth byla u toho, v nesprávný čas na nesprávném místě, a to šlápnutí vedle viděla. Šla na policii, odkud ji poslali na FBI. Tam ji vyslyšali a ona pak řekla ano, bude svědčit. Slíbili jí ochranu, ale buď to zanedbali, nebo podcenili Dolana. Možná obojí. Ať už to bylo jakkoli, jednou večer sedla do auta a dynamit napojený na zapalování ze mě udělal vdovce. On ze mě udělal vdovce - Dolan.

Nenašel se žádný svědek, a tak ho nechali na pokoji. On se vrátil do svého světa, já taky do svého. On do přepychového podkrovního apartmá v Las Vegas, já do prázdného řadového domku. On byl neustále obklopený početnými kráskami v kožešinách a oflitrovaných šatech, já tichem. On za ta léta vystřídal čtyři stříbrné cadillaky, já stále jezdil ve stárnoucím Buicku Riviera. Jemu vlasy zestříbřely, mně vypadaly.

Ale pozoroval jsem ho.

Byl jsem opatrný - to si pište. Velmi opatrný. Věděl jsem, co je zač, co dokáže. Věděl jsem, že by mě rozšlápl jako štěnici, kdyby zjistil nebo jen vytušil, co na něj chystám. A tak jsem byl opatrný.

Během letních prázdnin před třemi lety jsem ho sledoval (v uctivé vzdálenosti) do Los Angeles, kam často jezdil. Bydlel ve svém domě a pořádal večírky (pozoroval jsem příchody a odchody z bezpečného stínu na konci bloku, který bledl při častých přejezdech hlídkujících policejních vozů), a já bydlel v laciném hotelu, kde si lidé až příliš nahlas pouštěli rádia a kam svítla do oken neonová reklama z protějšího striptýzového baru. V noci jsem sníval o Elizabethiných oříškových očích a o tom, že se to vlastně nestalo, a probouzel jsem se se zasychajícími slzami na tváři.

Pomaloučku jsem ztrácel naději. Měl dobrou ochranu, velice dobrou. Nevycházel bez těch dvou po zuby ozbrojených goril a ten jeho cadillac byl pancéřovaný. Měl také velké radiální pneumatiky, které se samy zalepovaly - takové, jaké mají v oblibě diktátoři malých neklidných zemí.

Nakonec mi svitlo, jak by se to dalo udělat - ale nejdřív jsem si musel prožít hrozný strach.

Sledoval jsem ho zpátky do Las Vegas a stále jsem si udržoval odstup nejméně jedné míle, někdy dvou, někdy i tří. Když jsme projížděli pouští směrem na východ, jeho vůz se mi občas jevil jen jako odraz slunce na obzoru a já myslel na Elizabeth, jak se jí slunce odráželo ve vlasech.

Tentokrát jsem za ním byl hodně daleko. Bylo to uprostřed týdne

a provoz na dálnici U. S. 71 byl velmi řídký. A když je řídký provoz, sledování začíná být nebezpečné - to ví i učitel základní školy. Projel jsem kolem oranžové značky s nápisem OBJÍŽDKA 5 MIL a nechal si ještě větší odstup. Pouštní objížďky zpomalují provoz téměř do tempa chůze a já jsem se nechtěl náhle ocitnout za stříbrným cadillakem, který by jeho řidič opečovával na nějaké rozježděné vedlejší silnici.

ODBOČKA 3 MÍLE, stálo na další značce, a pod tím - POZOR, Odstřelily trhavinou, VYPNĚTE VYSÍLAČKY. Vzpomněl jsem si najeden film, který jsem kdysi viděl. Banda ozbrojených lupičů v něm pomocí falešných objížďkových značek vychýlila pancéřový vůz do pouště. Jakmile jeho řidič sjel na prašnou pouštní cestu (jakých je v poušti tisíce - ovčí stezky a zemědělské cesty a staré státní silnice, které nikam nevedou), lupiči značky odstranili, čímž zajistili izolaci, a pak pancéřový vůz prostě obléhali tak dlouho, dokud z něj strážní nevyšli.

Pak je zabili.

To jsem si pamatoval.

Zabili ty strážné.

Dojel jsem k uzávěře a odbočil na objížďku. Silnice byla tak špatná, jak jsem si ji představoval -

uježděná hlína, dva pruhy, četné díry, na nichž můj starý buick poskakoval a úpěl. Potřeboval nové tlumiče, ale to je vydání, které učitel základní školy musí občas odložit, i když to je bezdětný vdovec a kromě snění o pomstě nemá jiný koníček.

Jak tak buick drkotal a kymácel se, něco mě napadlo. Místo abych příště Dolanův cadillac na cestě z Vegas do L. A. nebo z L. A. do Vegas sledoval, předjedu ho a stejně jako v tom filmu ho svedu z trasy falešnou objížděnkou do tichých a horami obklopených pustin západně od Las Vegas. Pak ty značky odstraním, jako to udělali ti lupiči v tom filmu -

Náhle jsem se probral do skutečnosti. Dolanův cadillac stál přede mnou, přímo přede mnou, zaparkovaný na jedné straně prašné cesty. Jedna pneumatika, jakkoli se měla sama zalepit, byla prázdná. Ne - vlastně ne prázdná - zřejmě vybuchla a byla napůl svlečená z disku. Patrně to způsobil ostrý kámen vyčnívající z uježděného povrchu cesty jako miniaturní protitankový zátaras. Jeden ze dvou osobních strážců nasazoval pod předek hever. Druhý - obr se zpoceným prasečím obličejem pod krátce stříženými vlasy - stál v ochranářském postoji Dolanovi po boku. Jak vidno, ani v poušti nic neriskovali.

Dolan stál vedle vozu, štíhlý muž v košili s rozhalenkou a tmavých kalhotách, a stříbrné vlasy mu v pouštním vánku povlávaly kolem hlavy. Kouřil cigaretu a pozoroval strážce, jako by byl někde jinde, v restauraci nebo v tanečním sále nebo možná v přijímacím salonu.

Naše pohledy se střetly přes čelní sklo mého vozu a on pak odvrátil pohled, aniž mě poznal, přestože mě jednou viděl, před sedmi lety (to jsem měl ještě vlasy!), když jsem při předběžném výslechu seděl vedle své ženy.

Hrůzu, kterou jsem měl ze setkání s cadillakem, vystřídal strašlivý vztek.

Chtělo se mi stáhnout okénko spolujezdce a zařvat na něj: Jak ses opovážil na mě zapomenout? Jak ses opovážil pustit mě z hlavy? Jenže to bych se projevil jako šílenec. Bylo dobré, že na mě zapomněl, bylo skvělé, že mě pustil z hlavy. Je lepší být myší ukrytou za podlahovou lištou, která ohryzává dráty. Je lepší být pavoukem vysoko pod okapem, který spřádá pavučinu. Muž, který se potil u heveru, na mě zamával, ale Dolan nebyl jediný, kdo byl schopný lhostejnosti. Netečně jsem mávajícího muže přehlédl a v duchu jsem mu přál infarkt nebo mozkovou mrtvici, nejlépe obojí najednou. Jel jsem dál - ale hlava mi třetila a duněla a chvíli jsem měl pocit, že hory na obzoru vyrostly do dvojnásobné, dokonce trojnásobné výše.

Kdybych měl zbraň! pomyslel jsem si. Kdybych tak měl zbraň! Mohl bych ukončit ten jeho prašivý odporný život, jenom kdybych měl zbraň!

Po několika mílích se mi znovu vrátil zdravý rozum. Kdybych měl zbraň, mohl jsem si být jistý jedině tím, že by mě zabili. Kdybych měl zbraň, mohl jsem zastavit, když na mě zamával ten chlap od heveru, a vystoupit a v opuštěné krajině začít divoce pálit kolem sebe. Mohl jsem i někoho zranit. Pak by mě zabili a pohřbili někde v jámě a Dolan by si dál vodil krásné ženy a ve stříbrném cadillaku jezdil mezi Las Vegas a Los Angeles, zatímco mé ostatky by vyhrabala pouštní zvířata a pod chladným měsícem se prala o mé kosti. A Elizabeth by nebyla pomstěna - vůbec by nebyla pomstěna.

Muži, kteří s ním cestovali, byli vycvičení k zabíjení. Já jsem byl vycvičen k učení třet'áků.

Tohle není žádný film, připomněl jsem si, když jsem se vracel na dálnici a minul oranžovou značku KONEC STAVBY- STÁT NEVADA VÁM DĚKUJE!

A pokud bych někdy udělal tu chybu, že bych zaměnil skutečnost s filmem a myslel si, že plešatý krátkozraký učitel třetí třídy může být kdekoli kromě svých snů Drsným Harrym, nikdy by k žádné pomstě nedošlo, nikdy.

Ale může k ní vůbec dojít? Může?

Můj nápad postavit falešnou objížděnkou byl stejně romantický a nereálný jako nápad, že bych vyskočil z auta a zkropil ty tři kulkami - já, který od šestnácti nevystřelil z pušky a z krátké palné zbraně nestřílel nikdy.

Navíc by taková věc nebyla uskutečnitelná bez skupiny spiklenců -i z toho romantického filmu, který jsem viděl, to bylo naprosto jasné. V tom filmu jich bylo osm nebo devět a byli rozdělení do dvou skupin, které se dorozumívaly vysílačkami. Nad pancéřovaným vozem dokonce letěl jeden muž v malém letadle, aby lupiči měli jistotu, že až vůz dojede na to správné místo, bude patřičně izolovaný.

Zápletku nepochybně vymyslel nějaký obtloustlý scenárista, který seděl u bazénu s piñacoladou v jedné a

s ořezanými tužkami v druhé ruce, vedle sebe položenou příručku Edgara Wallace o konstruování zápletek. A i tenhle chlapík potřeboval k naplnění své myšlenky malou armádu. A já byl na všechno sám. To nemohlo vyjít. Byl to jen okamžitý falešný záblesk, podobný těm ostatním, které jsem za ta léta míval - třeba ten nápad, že bych mohl Do-lanovi do klimatizace pustit nějaký otravný plyn, nebo že bych nastražil bombu do jeho losangeleského domu, nebo možná sehnal nějakou skutečně smrtící zbraň - řekněme bazuku - a až by ten jeho zatracený stříbrný cadillac po jednademdesátce uháněl na východ k Vegas nebo na západ k L. A., proměnil bych ho v ohnivou kouli.

Nejlepší by bylo pustit to z hlavy.

Jenže ono to nešlo.

Odřízni ho, našeptával mi neustále hlas, který mluvil za Elizabeth. Odřízni mu cestu, tak jako zkušený pastevecký pes odežene od stáda ovci, když mu jeho pán ukáže. Sved' ho do pustiny a zabij ho.

Všechny je zabij.

To by nevyšlo. I kdybych si nepřipustil žádnou další pravdu, musel jsem přinejmenším připustit, že člověk, který zůstal naživu tak dlouho jako Dolan, musí mít vybroušený smysl pro přežití - vybroušený možná až do paranoie. On a jeho lidé by ten trik s objížd'kou okamžitě prohlédli.

Ta objížd'ka by tam byla ode dneška, odporoval mi hlas, který mluvil za Elizabeth. Vůbec by nezaváhali. Nechali by se tam zavést jako ovce na porážku.

Jenže já věděl - ano, nějak jsem to skutečně věděl! - že lidé jako Dolan, lidé, kteří jsou ve skutečnosti více vlky než lidmi, mají, pokud jde o nebezpečí, nějaký šestý smysl. Mohl jsem ukrást právě objížd'kovou značku, mohl jsem dokonce přidat opravdové světélkující oranžové silniční kužely i několik kouřících košů na uhlí. To všechno jsem mohl udělat, ale Dolan by z těch rekvizit stejně ucítil nervózní pot mých dlaní. Ucítil by ho i přes ta svá neprůstředná okna. Zavřel by oči a v té své úchylné hlavě by uslyšel Elizabethino jméno.

Hlas, který mluvil za Elizabeth, ztichl, a mě napadlo, že už to pro ten den vzdal. Jenže když už jsem byl na dohled od Vegas, které se chvělo v namodralém oparu na pouštním obzoru, promluvil znovu.

V tom případě se ho nesnaž oklamat falešnou objížd'kou, zašeptal. Oklam ho pravou.

Strhl jsem buick na krajnici a oběma nohama sešlápl brzdový pedál. Ze zpětného zrcátka na mě zíraly vlastní překvapené oči.

Vnitřní hlas, který mluvil za Elizabeth, se rozesmál. Byl to divoký, šilený smích, ale po chvíli jsem se k němu přidal.

Když jsem začal chodit do Klubu zdraví na Deváté ulici, ostatní učitelé se mi smáli. Jeden kolega chtěl vědět, kdo mě tak naštvál.

Smál jsem se s nimi. Dokud se člověk jako já s lidmi směje, nepodezírají ho. A proč bych se neměl smát? Má žena už byla sedm let mrtvá, ne? V rakvi už z ní zbyl jen prach a vlasy a pár kostí! Tak proč bych se neměl smát? Teprve když se člověk jako já smát přestane, začnou lidé přemýšlet, jestli se něco neděje.

Smál jsem se s nimi, přestože mě celý podzim a zimu bolely svaly. Smál jsem se, přestože jsem měl neustálý hlad - už žádné přídatky, žádné druhé večeře, žádné pivo, žádný džin a tonik před jídlem. Jen spousta červeného masa a zelenina, zelenina, zelenina.

K Vánocům jsem si koupil přístroj Nautilus.

Ne - to není tak docela pravda. Elizabeth mi koupila k Vánocům přístroj Nautilus.

Dolana jsem už tak často nevidal. Měl jsem dost starostí s posilová-

ním. Musel jsem shodit břicho a posílit paže, hrudník a nohy. Byly však chvíle, kdy mi připadalo, že už nemůžu, že znovunabytí skutečné fyzické kondice je nemožné, že nemůžu žít bez přídatků a zákusků ke kávě a občasné sladké šlehačky v ní. Když na mě tyhle chvíle přišly, zaparkoval jsem přes ulici od jedné z jeho oblíbených restaurací nebo zašel do jednoho z jeho oblíbených klubů a čekal, až se ukáže, až vystoupí z mlžně stříbrného cadillaku s nadutou chladnou blondýnou nebo rozesmátou rudovláskou - nebo s oběma. A bude to on, člověk, který mi zabil Elizabeth, bude to on, ve společenské košili od Bijana a zlatých rolexkách pomrkvávajících ve světlech nočního klubu. Když jsem byl unavený a ztrácel jsem odvahu, vyhledal jsem Dolana, tak jako žíznavý člověk v poušti vyhledá oázu. Napil jsem se jeho otrávené vody a byl jsem osvěžený.

V únoru jsem začal každý den běhat a brzy nato se ostatní učitelé smáli mé holé hlavě, která se loupala a růžověla a znovu se loupala a znovu růžověla bez ohledu na to, jaké množství opalovacího krému jsem na ni nanesl. Smál jsem se s nimi, jako bych byl dvakrát málem neomdlel a na konci svých běhů netrávil dlouhé minuty v křečích, které mi rozhlo-dávaly nožní svaly.

Když nastalo léto, zažádal jsem o práci u Nevadské údržby dálnic. Městský pracovní úřad mi vystavil povolení na přechodnou dobu a poslal mě za okresním předákem Harveyem Blockerem. Blocker byl vysoký chlap, téměř dočerna opálený nevadským sluncem. Nosil džíny, zaprášené pracovní boty a modré tričko s odštíženými rukávy. NEPŘÍZPŮSOBIVÝ, hlásal nápis na tričku. Pod kůží se mu převalovaly velké špalkovité svaly. Podíval se na mou žádost. Pak se podíval na mě a zasmál se. Do ruličky sbalený formulář se mu v obrovské pěsti skoro ztrácel.

"To si musíš dělat srandu, kamaráde. Určitě si děláš srandu. Tady se maká na pouštním slunci a v pouštním vedru - tohle není žádný podnikatelský solárko. A co vlastně jseš, chlapče? Účetní?"

"Učitel," řekl jsem. "Třetí třídy."

„J3ože," zasmál se znovu. "Jdi mi z očí, jo?"

Měl jsem kapesní hodinky - po pradědečkovi, který pracoval na posledním úseku velké transkontinentální železnice. Podle rodinné legendy byl u toho, když zaráželi zlatý kolejnicový hřeb. Vytáhl jsem je a zakýval jimi na řetízku Blockerovi před obličejem.

"Vidíte je?" řekl jsem. "Mají cenu šest, možná sedm set dolarů."

"To je úplatek?" zasmál se znovu Blocker. Ten chlap se pořád smál. "Člověče, už jsem slyšel o lidech, který udělali smlouvu s ďáblem, ale ty jseš první, kdo se chce dostat do pekla přes úplatek." Podíval se na mě s jakýmsi soucitem. "Možná si myslíš, že chápeš, do čeho jdeš, ale já ti povídám, že nemáš ani tušení. V červenci už jsem zažil západně od Indián Springs sedmačtyřicet stupňů. V tom brecej i silný chlapi. A to ty nejseš, kamaráde. Nemusíš si ani svlíkat košili, abych věděl, že pod ní máš leda tak pár svalů nahoněnejch v nějakým fitnessu, ale ty pro Velkou pustinu nejsou stavěný."

"Až si budete myslet, že to nezvládám, tak odejdu. Ty hodinky si nechtě. Bez námitek."

"Jseš lhář."

Podíval jsem se na něj. Nějakou dobu můj pohled vydržel.

"Ty nejseš lhář," řekl pak užasle.

"Ne."

"Dáš ty hodinky do zástavy Tinkerovi?" ukázal palcem na obrovského černocho v batikované košili, který seděl poblíž v kabině buldozeru a pojídal ovocný koláč od McDonalda.

"Dá se mu věřit?" zeptal jsem se.

"Na to vem jed."

"Tak ať si je nechá, dokud mi neřeknete, abych vypadl, nebo dokud se v září nebudu muset vrátit do školy."

"A co vsadím já?"

Ukázal jsem na žádost o zaměstnání, kterou svíral v pěsti. "Podepište to," řekl jsem. "To je vaše sázka."

"Jseš magor."

Myslel jsem na Dolana a Elizabeth a nic neřikal.

"Začneš na hnusný práci," varoval mě Blocker. "Budeš lopatou házet horkej asfalt z korby náklad'áku do děr na silnici. Ne proto, že chci ty tvoje zatracený hodinky - i když se mi dost líbej -, ale proto, že takhle začíná každěj."

"Dobře."

"Takže chápeš, co tě čeká."

"Jistě."

"Ne," řekl Blocker, "nechápeš. Ale pochopíš."

A měl pravdu.

* * *

Z prvních několika týdnů si nepamatuju téměř nic -jen jak jsem házel horký asfalt a udusával ho a pak šel se skloněnou hlavou za náklad'ákem, dokud nezastavil u dalšího výmolu. Občas jsme pracovali na hlavní třídě a já slyšel z kasin cinkání jackpotu. Myslím, že někdy mi jen tak zvonilo v hlavě. Když jsem zdvihl

pohled, viděl jsem Harveyho Blockera, jak mě soucitně pozoruje a obličej se mu chvěje ve vzduchu rozpáleném sálavým vedrem ze silnice. A někdy jsem se podíval na Tinkera, který seděl pod plátěným slunečníkem, jenž kryl kabinu jeho buldozeru, a zdvihal pradědečkovy hodinky a houpal jimi na řetízku, takže se blýskaly ve slunci.

Velké úsilí mě stálo neomdlít, udržet se za každou cenu při vědomí. Držel jsem se celý červen a první týden v červenci. Pak si ke mně jednou při obědě, když jsem roztřesenou rukou pojídal sendvič, přisedl Blocker. Někdy jsem se třásl až do deseti večer. Bylo to tím horkem. Člověk se mohl buď třást, nebo omdlít, a když jsem myslel na Dolana, nějak se mi podařilo zůstat u třesu.

"Pořád nejseš dost silnej, chlapče," řekl.

"Ne," souhlasil jsem. "Ale jak kdosi řekl, měl jste vidět ten materiál, s kterým jsem začínal."

"Pořád čekám, že se jednou ohlídnu a uvidím tě ležet uprostřed silnice, a pořád nic. Ale jednou to s tebou sekne."

"Nesekne."

"Ale sekne. Jestli zůstaneš za náklad'ákem s lopatou, tak sekne." Ne "

"INC.

"To největší horko teprv přijde, chlapče. Bude tu jak v rozpálený peci."

"Já to zvládnou."

Vytáhl něco z kapsy. Byly to pradědečkovy hodinky. Hodil mi je do klína. "Vem si ty zatracený cibule," řekl znechuceně. "Já je nechci."

"Máme spolu dohodu."

"Ruším ji."

"Jestli mě vyhodíte, poženu vás k rozhodčímu řízení," řekl jsem. "Podepsal jste mi ten formulář, takže -"

"Já tě nevyhodím," řekl a odvrátil pohled. "Řeknu Tinkovi, aby tě naučil zacházet s nakladačem."

Dlouho jsem na něj zíral a nevěděl, co říct. Má třída, tak chladná a příjemná, mi nikdy nepřipadala tak vzdálená... a přesto jsem stále neměl

nejmenší potuchy, jak myslí lidé jako Blocker, nebo co si myslí, když říká to, co říká. Věděl jsem, že mě obdivuje a zároveň mnou pohrdá, ale ani jedno jsem si nedokázal zdůvodnit. Tobě to může být jedno, promluvil náhle ve mně Elizabetin hlas. Jde ti přece o Dolana. Nezapomínej na Dolana.

"Proč to chcete udělat?" zeptal jsem se nakonec.

Podíval se na mě a já viděl, že se zlobí i baví. Ale zloba myslím převládala. "Co je to s tebou, chlapče? Kdo si myslíš, že jsem?"

"Já jsem ne -"

"Myslíš, že tě chci zabít kvůli zasranejm hodinkám? Tohle si o mně myslíš?"

"Promiňte." Odložil jsem pradědečkovy hodinky stranou.

"Ty nikdy silnej nebudeš, chlapče. Některý lidi a rostliny na slunci vydržejí. Jiný postupně odcházejí, až umřou. Ty umíráš. A víš, že umíráš, ale stejně nepudeš do stínu. Proč? Proč si dáváš takhle zabrat?"

"Mám svoje důvody."

"Jo, to musíš mít. A Bůh pomáhej tomu, kdo ti stojí v cestě."

Vstal a odešel.

Místo něj přišel usměvavý Tinker. "Myslíš, že bys zmákl nakladač?"

"Snad ano," odpověděl jsem.

"Já si to taky myslím," řekl. "Starej tě má rád, akorát neví, jak by to řekl."

"To jsem si všiml."

Tink se zasmál. "Ty jseš dost zarputilej parchant, co?"

"To doufám," řekl jsem.

Zbytek léta jsem strávil na nakladači, a když jsem se vrátil do školy skoro tak černý jako Tink, ostatní učitelé se mi přestali smát. Někdy se na mě pokradmu dívali, když jsem je minul, ale smát se přestali.

Mám své důvody. To jsem mu řekl. A měl jsem je. Nestrávil jsem léto v pekle z pouhého rozmaru.

Musel jsem se dostat do formy. Příprava na vykopání hrobu pro muže nebo ženu nevyžaduje tak drastická opatření, ale já nechtěl pohřbít muže nebo ženu.

Chystal jsem se totiž pohřbít ten zatracený cadillac.

V dubnu následujícího roku jsem se dostal do adresáře Státní dálniční komise. Každý měsíc jsem dostával bulletin Nevadské silniční značení.

Většinu článků jsem jen zběžně přelétl pohledem. Týkaly se očekávaných nákladů na vylepšení dálnic, koupí a prodeji silniční techniky, státní vyhlášky týkající se pískových dun a nových protierozních technik. Zajímalo mě to, co bylo na poslední stránce, někdy na dvou stránkách. Tahle rubrika nazvaná Kalendář obsahovala rozpis silničních prací na jednotlivé měsíce. Zvláště mě zajímala místa a data označená prostou dvoupísmennou zkratkou ÚP. Znamenala úpravu povrchu, a z vlastní zkušenosti z práce v partě Harveyho Blockera jsem věděl, že právě tyhle práce nejčastěji vyžadují vytyčení objízďek. Ale ne vždycky - to tedy skutečně ne. Uzavřít úsek silnice je opatření, k němuž dálniční komise přistupuje jen tehdy, když už není jiná možnost. Ale dříve nebo později, pomyslel jsem si, mohou tahle dvě písmena předznamenat Dolanův konec. Byla to pouhá dvě písmenka, ale občas se mi zjevovala i ve snech: ÚP.

Nemyslel jsem si, že to bude snadné, nebo dokonce že k tomu dojde brzy - věděl jsem, že na to můžu čekat celá léta a že mezitím může Do-lana dostat někdo jiný. Byl to zlý člověk a zlí lidé vedou nebezpečný život. Bude muset dojít k sloučení čtyř volně souvisejících faktorů, tak jako občas dojde k vzácné konjunkci planet: Dolanovy cesty, mého volna, celostátních prázdnin a tří denního víkendu. Možná to bude trvat léta. Možná to nikdy nenastane. Já jsem však byl podivuhodně klidný - byl jsem si jistý, že to nastane a že až k tomu dojde, budu připravený. A nakonec k tomu došlo. Ani v létě, ani na podzim, ani na jaře příštího roku. Ale loni v červnu jsem si otevřel Nevadské silniční značení a přečetl si v Kalendáři tohle:

1.-22. ČERVENCE (PŘEDBĚŽ.) DÁLNIČNÍ ÚP. S. 71 MÍLE 440-472 (ZÁP. SMĚREM) ÚP
Roztřesenýma rukama jsem nalistoval ve svém stolním kalendáři červenec a zjistil jsem, že 4. červenec připadá na pondělí.

Takže se sešly tři ze čtyř požadovaných faktorů, protože při tak rozsáhlé úpravě povrchu tam nutně bude muset být vyznačená objízďka.

Jenže Dolan... co Dolan? Co ten čtvrtý faktor?

Pamatoval jsem si, že v týdnu kolem 4. července - to je ve Vegas jeden z klidnějších týdnů - jel Dolan už třikrát do Los Angeles. Ale taky jsem si pamatoval, že třikrát už cestoval někam jinam - jednou do New Yorku, jednou do Miami a jednou až do Londýna. A jednou taky prostě zůstal doma ve Vegas.

Kdyby jel...

Dá se to vůbec zjistit?

Myslel jsem na to dlouho a usilovně a neustále se mi vnucovaly dvě představy. V té první jsem viděl Dolanův cadillac, jak za soumraku uhání po jedenasedmdesátce na západ k L. A., pronásledovaný vlastním dlouhým stínem. Viděl jsem, jak mívá několikero upozornění na objízďku, to poslední s varováním majitelům vysílaček, aby vypnuli své přístroje. Viděl jsem, jak cadillac projíždí kolem opuštěné silniční techniky - buldozerů, srovnávačů, nakladačů. Technika je opuštěná nejen proto, že už je po pracovní době, ale hlavně proto, že je víkend, tří denní víkend.

Ta druhá představa byla téměř stejná, jen značení objízďky zmizela.

Zmizela proto, že jsem je odstranil.

Poslední den školy jsem zničehonic přišel na to, jak bych to mohl zjistit. Skoro jsem podřimoval a moje myšlenky se toulaly někde tisíce mil od školy a od Dolana, když jsem se náhle prudce vzpřimil v židli a shodil z okraje stolu na zem vázu (byly v ní hezké pouštní květiny, které mi žáci přinesli jako dárek ke konci školního roku). Váza se rozbila. Někteří žáci, kteří také podřimovali, se také prudce vzpřimili. Malý Timothy Ulrich, jehož zřejmě vyděsil výraz mého obličeje, se rozplakal tak, že jsem ho musel utěšovat.

Prostěradla, pomyslel jsem si při utěšování. Prostěradla a povlaky na poštáře a cíchy a stříbrné přibory. Koberce, broušené sklo. Všechno musí vypadat akurátně. On to tak bude chtít.

Jistě. Akurátní uspořádání věcí patřilo k Dolanovi stejně, jako jeho cadillac.

Začal jsem se usmívat a Timmy Ulrich můj úsměv opětoval, jenže já se neusmíval na Timmyho.

Usmíval jsem se na Elizabeth.

Toho roku končila škola desátého června. Dvanáct dnů nato jsem odletěl do Los Angeles. Půjčil jsem si auto a ubytoval se v tomtéž laciném hotelu, v kterém už jsem bydlel několikrát. Každý z následujících tří dnů

jsem zajel na Hollywood Hills a držel hlídku u Dolanova domu. Nemohl jsem držet stálou hlídku, toho by si všimli. Bohatí si najímají lidi, kteří si všímají vetřelců, protože ti až příliš často bývají nebezpeční.

Jako já.

Nejdřív se nic nedělo. Dům nebyl ubedněný, trávník nebyl přerostlý -Bůh chraň! -, voda v bazénu byla nepochybně čistá a chlorovaná. Jenže současně všechno vypadalo prázdně a nepoužívané - závěsy byly zatažené proti letnímu slunci, nikde neparkovala žádná auta, bazén, který každé ráno čistil muž s vlasy staženými do ohonu, nikdo nepoužíval.

Začal jsem být přesvědčený, že má akce skončí fiaskem.

Přesto jsem setrval a doufal ve čtvrtý faktor.

Devětadvacátého června, kdy už jsem si začínal představovat další rok hlídkování a čekání a cvičení a ježdění s nakladačem pro Harveyho Blockera (tedy pokud mě znovu vezme), zastavil u brány Dolanova domu modrý vůz označený LOSANGELESKÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY. Vystoupil z něj muž v uniformě a klíčem si otevřel bránu. Vjel s vozem dovnitř a zajel za roh. Za několik okamžiků se vrátil pěšky, bránu zavřel a zamkl.

Bylo to alespoň narušení rutiny. Pocítil jsem mdlý záchvěv naděje.

Odjel jsem a přinutil jsem se zůstat mimo skoro dvě hodiny. Pak jsem se vrátil a zaparkoval na opačném konci bloku než předtím. Čtvrt hodiny nato zastavila před Dolanovým domem modrá dodávka. Na boku měla nápis ÚKLIDOVÉ SLUŽBY VELKÉHO JOEA. Srdce mi poskočilo v hrudi. Pozoroval jsem všechno ve zpětném zrcátku a vzpomínám si, jak jsem svíral volant půjčeného vozu.

Z vozu vystoupily čtyři ženy - dvě bílé, jedna černá, jedna Mexičanka. Byly oblečeny bíle jako číšnice, ale samozřejmě to číšnice nebyly; byly to uklízečky.

Když jedna zazvonila u brány, přišel muž z bezpečnostní služby a odemkl bránu. Všech pět pak hovořilo a smálo se. Muž se pokusil jednu z žen štípnout a ona ho se smíchem plácla po ruce.

Jedna uklízečka se vrátila k vozu a zavezla ho dovnitř. Ostatní šly pěšky a bavily se, zatímco muž z bezpečnostní služby za nimi zavřel a zamkl dveře.

Po tváři mi stékal pot; připadal mi mastný. Srdce mi zběsile bušilo.

Zmizeli mi ze zorného pole zpětného zrcátka. Riskl jsem to a otočil se.

Viděl jsem, jak se otevřely zadní dveře dodávky.

Jedna žena nesla úhledně složená prostěradla, druhá ručníky, třetí dva vysavače.

Ve skupince došly ke dveřím a muž z bezpečnostní služby je vpustil dovnitř.

Odjel jsem a třásl jsem se tak, že jsem skoro nebyl schopný řídit.

Připravovali dům. Přijede.

Dolan neměnil svůj cadillac každý rok, dokonce ani každý druhý rok -stříbrný sedan DeVille, kterým přijel na konci června, byl už tři roky starý. Znal jsem přesně jeho rozměry. Napsal jsem si o ně GM - předstíral jsem, že jsem novinář z motoristické rubriky. Poslali mi manuál a k němu informace o letošním modelu. Vrátili mi dokonce oznamovanou obálku s mou adresou, kterou jsem ke svému dopisu přiložil. Velké společnosti zřejmě dbají na svou pověst, i když se pohybují v červených číslech.

Vypsal jsem si tři údaje - šířku cadillaku v nejširším, výšku v nejvyšším a délku v nejdelším místě - a odnesl je příteli, který učí matematiku na jedné střední škole v Las Vegas. Říkal jsem vám už tuším, že jsem se na to připravoval, a ne všechny přípravy byly tělesné. Většina určitě ne.

Předložil jsem mu svůj problém jako čistě hypotetický. Chystám se napsat sci-fi povídku, řekl jsem mu, a potřebuju, aby mi všechna čísla přesně seděla. Dokonce jsem mu celkem hodnověrně načrtl zápletku - má vlastní invence mě docela udivila.

Přítel chtěl vědět, jak rychle to mé mimozemské průzkumné vozidlo jezdí. Tuhle otázku jsem neočekával, a tak jsem se zeptal, jestli na tom záleží.

"Samozřejmě, že na tom záleží," řekl. "A hodně na tom záleží. Jestli chceš, aby to průzkumné vozidlo v tvé povídce zapadlo přesně do pasti, musí ta past mít přesné rozměry. Říkal jsi pět metrů na metr padesát."

Otevřel jsem ústa, abych mu řekl, že to není úplně přesné, ale už měl zdviženou ruku.

"Přibližně," řekl. "Abychom si lépe představili ten oblouk."

"Cože?"

"Dráhu pádu," upřesnil to a já se uklidnil. Bylo to slovní spojení, do kterého se muž prahnoucí po pomstě může i zamilovat. Mělo v sobě temně zlověstný náboj. Dráha pádu.

Považoval jsem za zaručené, že když vykopu hrob, do něhož má cadillac zapadnout, tak tam taky zapadne. Až můj přítel mi vysvětlil, že než jáma poslouží svému účelu jako hrob, musí fungovat jako past.

Už sám tvar je důležitý, prohlásil. Výkop, jaký jsem si představoval, by patrně nefungoval - pravděpodobnost, že by nefungoval, byla ve skutečnosti menší než pravděpodobnost opačná. "Kdyby to vozidlo nenajelo přesně na začátek výkopu," řekl, "nemuselo by do něj zapadnout úplně." Jen by chvíli klouzalo v určitém úhlu, a než by se zastavilo, všichni mimozemšťané by vylezli dveřmi spolujezdce a tvé hrdiny by odpráskli." Řešením, řekl, je rozšíření přední části výkopu, který pak bude mít nálevkovitý tvar.

Dále tu byl problém rychlosti.

Kdyby jel Dolanův cadillac příliš rychle a výkop byl příliš krátký, vůz by ho přelétl, trochu by se propadl a na vzdálený okraj by narazil buď koly, nebo rámem. V tom případě by se převrátil na střechu - aniž by ovšem spadl do výkopu. Naopak kdyby jel cadillac příliš pomalu a výkop byl příliš dlouhý, mohl by dopadnout na dno předkem místo koly, a to by bylo k ničemu. Nemůžete zahrabat cadillac, jemuž trčí nad zem přes půl metru kufru se zadním nárazníkem, stejně jako nemůžete pohřbít člověka, kterému ční nohy.

"Tak jak rychle to tvé průzkumné vozidlo pojede?"

Rychle jsem počítal. Na volné silnici by Dolanův řidič udržoval rychlost mezi devadesátkou a stovkou. Tam, kde jsem chtěl provést svůj pokus, by jel možná trochu pomaleji. Mohl jsem odstranit značky s vyznačením objížd'ky, ale nemohl jsem ukrýt těžkou techniku ani zamaskovat všechny známky stavby silnice.

"Asi dvacet nullů," odpověděl jsem.

Usmál se. "To je v přepočtu?"

"Řekněme osmdesát pozemských kilometrů."

"Aha." Okamžitě začal počítat na logaritmickém pravítku, zatímco já stál za ním s rozzářeným úsměvem a myslel jsou na to nádherné sousloví: dráha pádu.

Zničehonic zdvihl oči od pravítka. "Hele," řekl, "měl bys uvažovat o změně rozměrů toho vozidla, kamaráde."

"Vážně? Z jakého důvodu?"

"Pět metrů na metr a půl je na průzkumné vozidlo moc." Zasmál se. "To je skoro jako lincoln čtvrté řady."

Zasmál jsem se s ním. Smáli jsme se spolu.

Když jsem viděl, že ty ženy s povlečením a ručníky vešly do domu, odletěl jsem zpátky do Las Vegas. Odemkl jsem svůj dům, došel do obývacího pokoje a zdvihl telefon. Ruka se mi trochu chvěla. Devět let jsem jen čekal a sledoval dění jako pavouk pod okapem nebo myš za podlahovou lištou. Snažil jsem se nedat Dolanovi sebemeně najevo, že o něj má Elizabethin manžel zájem - ten jeho prázdný pohled, který mi věnoval toho dne, když jsem míjel jeho nepojízdný cadillac, mi byl odměnou, jakkoli mě tehdy rozzuřil.

Jenže teď budu muset riskovat. Budu muset, protože nemůžu být na dvou místech zároveň, a je nezbytně nutné, abych věděl, jestli Dolan přijíždí a kdy mám dočasně odstranit značení objížd'ky.

Svůj plán jsem vymyslel, když jsem letěl domů. Myslel jsem si, že vyjde. Musel jsem se postarat, aby vyšel.

Vytočil jsem losangeleské informace o telefonních číslech a poprosil jsem o číslo Úklidové služby Velkého Joea. Dostal jsem ho a vytočil jsem ho.

"Tady je Bili z cateringové společnosti Rennie," řekl jsem. "V sobotu večer zajišťujeme party na Aster Drive 1121 na Hollywood Hills. Chtěl bych poprosit, jestli by se jedna z vašich dívek nemohla podívat,

jestli je ve skřínce nad kamny ta punčová mísa. Můžete to pro mě udělat?"

Požádal mě, abych měl strpení. To jsem sice měl, ale s každou přibývajícím vteřinou jsem nabýval jistoty, že něco vycítil a že si z druhé linky zjišťuje u telefonní společnosti moje číslo.

Konečně - za nekonečně dlouhou dobu - se vrátil k telefonu. Měl rozčilený hlas, ale to bylo v pořádku. Přesně tam jsem ho chtěl mít.

"V sobotu večer?"

"Ano, v sobotu. Ale nemám punčovou mísu tak velkou, jak budou požadovat, to bych musel volat na druhý konec města, a navíc mám dojem, že už tam jedna je. Jen jsem chtěl mít jistotu."

"Podívejte se, pane, podle mého rozpisu úklidu má pan Dolan přijet až v neděli ve tři odpoledne. Rád pošlu jednu ze svých dívek, aby se podívala po punčové míse, ale nejdřív bych si rád vyjasnil tohle. Pan Dolan je člověk, s kterým není radno si zahrávat -"

"V tom s vámi naprosto souhlasím," řekl jsem.

"- a jestli přijede o den dřív, musím tam okamžitě poslat další holky."

"Pro jistotu se ještě podívám," řekl jsem. Vzal jsem si ze stolu čítanku pro třetí třídu a v blízkosti sluchátka v ní zalistoval.

"A sakra," řekl jsem. "Moje chyba, ty lidi má pozvané na neděli večer. To mě skutečně mrzí. Nezbijete mě?"

"Ne. Takže ještě vydržte, pošlu někoho, aby se podíval po té -"

"Není třeba, když je to až v neděli," řekl jsem. V neděli dopoledne se mi vrátí má velká punčová mísa ze svatební hostiny v Glendale."

"Tak jo. Tak nashle." Uvolněně. Bez podezření. Hlasem člověka, který už o tom nehodlá přemýšlet. Aspoň jsem doufal.

Zavěsil jsem a začal pečlivě uvažovat. Když chce být ve tři v L. A., musí vyjet z Vegas v neděli kolem desáté dopoledne. K odbočce se dostane mezi čtvrt na dvanáct a půl dvanáctou, kdy bude provoz nejspíš naprosto zanedbatelný.

Usoudil jsem, že je čas přestat snít a začít jednat.

Přečetl jsem si inzeráty na prodej vozů, několikrát jsem si zatelefonoval a nakonec jsem vyrazil na obhlídku pěti aut, která byla v mých finančních možnostech. Spokojil jsem se s otlučeným dodávkovým fordem, který sjel z výrobní linky v témže roce, kdy zabili Elizabeth. Zaplatil jsem hotově. Na spořitelním účtu mi zbylo jen dvě stě padesát sedm dolarů, ale to mě ani v nejmenším neznepokojovalo. Cestou domů jsem se zastavil v půjčovně velikosti obchodního domu, kde jsem si půjčil přenosný kompresor. Platil jsem kartou MasterCard.

V pátek na sklonku odpoledne jsem naložil dodávku - rýče, lopaty, kompresor, vozík, krabici s nářadím, dalekohled a sbíječku s různými nastavci pro vrtání do asfaltu, kterou jsem si vypůjčil od Nevadské údržby dálnic. Ohromná celta pískové barvy plus dlouhá role plátna - ta mě napadla loni v létě - a jednadvacet tenkých dřevěných tyčí, půldruhého metru dlouhých. V neposlední řadě pak velkou řemeslnickou sešivačku.

Na okraji pouště jsem zastavil u nákupního střediska, kde jsem ukradl poznávací značky a přišrouboval si je na svou dodávku.

Sto dvacet kilometrů západně od Vegas jsem uviděl první oranžovou značku s nápisem POZOR, SILNICE VE STAVBĚ, PRŮJEZD NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ. Asi po dvou dalších kilometrech jsem uviděl značku, na kterou jsem

čekal... možná už od smrti Elizabeth, i když jsem o tom vždycky nevěděl.

OBJÍŽDKA- 10 KILOMETRŮ

Jak jsem se blížil a obhlížel situaci, soumrak se měnil v noc. Kdybych to plánoval já, mohlo to být lepší, ale ne o moc.

Odbočka vedla doprava a začínala mezi dvěma stoupáními. Vypadala jako stará úvozová cesta, kterou Nevadská údržba dálnic trochu srovnala a rozšířila, aby dočasně unesla silnější provoz. Byla označena blikající šipkou napájenou bzučící baterií v kovové skřínce, opatřené visacím zámkem.

Hned za odbočkou, kde začínalo druhé stoupání, byla dálnice přehrazená dvěma řadami silničních kuželů. Za nimi (kdyby byl někdo tak mimořádně tupý, že by za prvé minul blikající šipku a za druhé

projel bez povšimnutí dvěma řadami kuželů - připouštím, že někteří řidiči by to dokázali) byla oranžová značka velká skoro jako billboard a na ní nápis SILNICE UZAVŘENA, POUŽIJTE OBJÍŽDKU.

Ani odsud však nebyla viditelná příčina objížděky, a to bylo dobré. Nechtěl jsem, aby měl Dolan o pasti sebemenší tušení, dokud do ní nespadne.

Rychle - nechtěl jsem, aby mě při tomhle někdo viděl - jsem vystoupil z vozu a odstranil asi tučt kuželů tak, aby mohla projet dodávka. Značku s nápisem SILNICE UZAVŘENA jsem odtáhl doprava, pak jsem doběhl zpátky k dodávce, nastoupil a projel uvolněnou mezerou.

Vtom jsem uslyšel blížící se zvuk motoru.

Rychle jsem se pustil do přestavování kuželů do původní formace. Dva mi vyklouzly z rukou a skoulely se do příkopu. S funěním jsem běžel za nimi. Ve tmě jsem zakopl o kámen a natáhl se. Rychle jsem vstal. Měl jsem špinavý obličej a z jedné dlaně mi kapala krev. Vůz se blížil. Brzy se objeví za posledním stoupáním před objížděkou a ve světle reflektorů uvidí jeho řidič muže v džínách a tričku, jak přemísťuje kužely, zatímco jeho dodávka s nastartovaným motorem stojí tam, kde nemá co pohledávat žádný vůz, který nepatří Nevadské údržbě dálnic. Dal jsem na místo poslední kužel a rozběhl se zpátky ke značce. Prudce jsem ji popotáhl. Zakymácela se a málem přepadla.

Když se za kopcem začalo rozjasňovat od světel přijíždějícího vozu, náhle jsem nabyl přesvědčení, že je to nevadský státní policista.

Značka už byla zpátky na svém místě - a pokud ne docela, tak aspoň přibližně. Doběhl jsem k dodávce, nastoupil a zajel za další kopec. Když jsem přejížděl jeho vrchol, uviděl jsem, jak se za mnou přehoupala světla vozu přes první kopec.

Viděl mě ve tmě, když jsem měl zhasnutá světla?

To asi ne.

Opřel jsem se, zavřel jsem oči a čekal, až se mi uklidní srdce. Uklidnilo se, až když utichlo kodrcání vozu po nerovném povrchu objížděky.

A já byl na místě - v bezpečí za objížděkou.

Byl čas dát se do práce.

Za vrcholem stoupání se silnice svažovala k dlouhému rovnému úseku. Ve dvou třetinách tohoto rovného úseku náhle přestala existovat. Místo ní tu byly hromady hlíny a dlouhý, široký pás šterku.

Uvidí ho a zastaví? Otočí vůz? Nebo pojedou dál ve víře, že někudy projet musí, když neviděli značku objížděky?

Jenže na tyhle otázky už bylo příliš pozdě. Vybral jsem si místo asi dvacet metrů od začátku rovného úseku, ale stále ještě asi čtyři sta metrů od místa, kde silnice mizela. Zaparkoval jsem na krajnici, došel k zadku vozu a otevřel zadní dveře. Vytáhl jsem pár prken a nářadí. Pak jsem chvíli odpočíval a pozoroval chladné pouštní hvězdy.

"Je to tady, Elizabeth," zašeptal jsem jim.

Na zátylku jsem ucítil pohazení studené ruky.

Kompresor dělal rámus a sbíječka byla ještě horší, ale s tím jsem nemohl nic dělat - mohl jsem nejvýš doufat, že je budu potřebovat jen v prvním stadiu prací, které by měly být do půlnoci hotovy. Kdyby se protáhly, budu mít tak jako tak potíže, protože pro kompresor jsem měl jen omezené množství benzínu. Nevadí. Nemysli na to, kdo může poslouchat a divit se, jaký blázen to tu uprostřed noci pracuje se sbíječkou; myslí na Dolana. Mysli na stříbrný sedan DeVille.

Mysli na dráhu pádu.

Nejdřív jsem si vyznačil rozměry hrobu. Použil jsem k tomu bílou křidu, pásmo z krabice na nářadí a výpočty svého přítele matematika. Když jsem skončil, ve tmě matně svítil přibližný obdélník o rozměrech zhruba metr padesát na třináct metrů. Na bližším konci byl širší. V šeru pouštní noci nevypadal tak nálevkovitě jako na nákresu mého přítele. Vypadal spíš jako zející tlama na konci dlouhé roury. To abych tě mohl lépe sníst, pomyslel jsem si a usmál se do tmy.

Nakreslil jsem přes obdélník dalších dvacet čar, takže jsem vytvořil pruhy něco přes půl metru široké.

Nakonec jsem obrazec jedinou čarou rozpůlil po délce, a tím jsem dostal mřížku o dvačtyřiceti přibližně stejných obdélnících. Třiačtyřicátou částí bylo rozšířené hrdlo.

Pak jsem si vyhrnul rukávy, nastartoval kompresor a vrátil se k prvnímu obdélníku.

Práce šla rychleji, než jsem měl právo doufat, ale ne tak rychle, jak jsem se odvážil snít - copak to tak někdy jde? Nejdřív jsem musel vyřezat obdélníky asfaltového povrchu vozovky. Nebyl jsem hotov o půlnoci a nebyl jsem hotov ani ve tři ráno, kdy v kompresoru došel benzin. Počítal jsem s tím, že tahle situace by mohla nastat, a vybavil jsem se hadičkou na přečerpání benzínu z nádrže dodávky. Dostal jsem se až k odšroubování víčka nádrže, ale když jsem ucítil pach benzínu, zase jsem víčko zašrouboval a lehl si do kufru dodávky.

Víc už ne, dneska v noci už ne. Nemohl jsem. Navzdory pracovním rukavicím jsem měl ruce poseté puchýři, z nichž mnohé už praskly. Celé tělo se mi chvělo vytrvalým rytmem sbíječky, ruce mi vibrovaly jako zešílejší ladičky. Bolela mě hlava. Zuby mě bolely. Páteř ve zmučených zádech jsem měl naplněnou drceným sklem.

Odřezal jsem dvacet osm obdélníků.

Dvacet osm.

Zbývalo čtrnáct.

A to byl jen začátek.

To nikdy nedokážu, pomyslel jsem si. Není to možné. To se nedá zvládnout.

Znovu ta studená ruka.

Ano, holčičko. Ano.

Zvonění v uších zvolna ochabovalo; občas jsem zaslechl zvuk blížícího se motoru, který se pak postupně ztrácel v objížďce vytyčené Nevad-skou údržbou silnic kolem stavby.

Zítřejší sobota... vlastně dneska. Dneska je sobota. Dolan pojedete v neděli. Není čas.

Ano, holčičko.

Výbuch ji roztrhal na kusy.

Moje holčička byl roztrhána na kusy za to, že řekla policii pravdu o tom, co viděla, za to, že se odmítla nechat zastrašit, za to, že byla statečná. A Dolan si jezdí dál v cadillaku a popíjí dvacetiletou skotskou a blýská při tom zlatými rolexkami.

Pokusím se, slíbil jsem si v duchu a upadl do bezesného spánku podobného smrti.

Probralo mě slunce, které už v osm hodin žhnulo a svítilo mi do obličeje. Posadil jsem se a vykřikl.

Rozbolavělými rukama jsem se chytil za kříž. Pracovat? Vyřezat dalších dvacet obdélníků asfaltu?

Vždyť nemůžu ani chodit.

Ale mohl jsem chodit. A chodil jsem. Ploužil jsem se jako stařec k partii domina. Otevřel jsem skříňku v palubní desce. Pro případy takových rán jsem v ní měl lahvičku empirinu.

Myslel jsem si, že jsem v kondici? Skutečně jsem si to myslel?

Ale to je dost směšné, ne?

Vzal jsem si čtyři empiriny a zapil je vodou. Pak jsem počkal čtvrt hodiny, až se mi rozpustí v žaludku, a zhltl snídani složenou ze sušeného ovoce a studených žemlí k rozpečení.

Podíval jsem se na kompresor a sbíječku. Připadalo mi, že žlutý lak kompresoru se v ranním slunci skoro škvaří. Vedly k němu ve dvou řadách úhledně vyrovnané obdélníky asfaltu.

Nechtělo se mi tam jít a zdvihnout sbíječku. Vzpomněl jsem si na slova Harveyho Blockera. Ty nikdy silnej nebudeš, chlapče. Některý lidi a rostliny na slunci vydržejí. Jiný postupně odcházejí, až umřou...

Proč si dáváš takhle zabrat?

"Byla na kusy," zaskřehotal jsem. "Miloval jsem ji a ono ji to roztrhalo na kusy."

Cobyfandění by tohle nikdy neobstálo proti "Medvědi, do toho!" nebo "Jděte do nich!", ale k pohybu mě to přimělo. Nasál jsem hadičkou benzin z nádrže dodávky a z té chuti a pachu jsem začal dávit - jen silou vůle jsem udržel snídani v žaludku. Mihlo se mi hlavou, co bych asi dělal, kdyby silničáři před odjezdem na prodloužený víkend vypustili ze svých strojů naftu, ale rychle jsem tu myšlenku zaplašil. Nemělo význam zabývat se věcmi, které jsem nemohl ovlivnit. Stále více jsem se cítil jako člověk, který vyskočil z bombardéru B-52 se slunečníkem v ruce místo s padákem na zádech.

Odnesl jsem kanystr s benzinem ke kompresoru a přelil ho do nádrže. Abych byl schopen vzít držadlo startovací šňůry kompresoru, musel jsem levou rukou násilně sevřít prsty pravé ruky. Když jsem zatáhl, praskly mi další puchýře, a když kompresor naskočil, viděl jsem, jak mi ze sevřené dlaně vytéká hustý

hnis.

Nikdy to nedokážu.

Prosím tě, miláčku.

Došel jsem ke sbíječce a pustil se znovu do práce. Nejhorší byla první hodina, ale pak mě monotónní rachot sbíječky podpořený empirinem zcela znečitlivěl - záda, ruce, hlavu. Poslední blok asfaltu jsem odřízl kolem jedenácté.

Nadešel čas zjistit, kolik si pamatuju z toho, co mi Tinker říkal o nastartování silničního stroje bez klíčku.

Dopotácel jsem se ke své dodávce a odjel k místu, kde byla silnice ve stavbě. Téměř okamžitě jsem uviděl svůj stroj - velký nakladač značky Case-Jordan s drapákem vzadu, vozidlo v ceně sto pětaticet tisíc dolarů. Pro Blockera jsem jezdil s caterpillarem, ale tohle by mělo být přibližně stejné.

Aspoň jsem doufal.

Vylezl jsem do kabiny a podíval se na nákres na kouli řadicí páky. Vypadal úplně stejně jako u mého catu. Jednou dvakrát jsem si nanečisto vyzkoušel řazení. Nejdřív kladlo trochu odpor, protože se do převodovky zřejmě dostal nějaký drobný kamínek - chlápek, co tuhle mašinku řídil, zřejmě nesklopil pískové kryty a předák mu je nezkontroloval. Blocker by je zkontroloval. A dal by řidiči pět dolarů pokuty - bez ohledu na prodloužený víkend.

Ten jeho pohled. Ten jeho napůl obdivný, napůl pohrdlivý pohled. Co by si asi myslel o tom, co dělám teď?

Na tom nezáleželo. Nebyl čas myslet na Harveyho Blockera; teď bylo potřeba myslet na Elizabeth. A na Dolana.

Na plechové podlaze kabiny se válel kus hadru. Zdvihl jsem ho, jestli pod ním není klíček. Samozřejmě tam nebyl.

V duchu jsem uslyšel Tinkův hlas: Kurva, tyhle krávy by drátama nastartovalo i dítě, bělouši. Na tom nic není. Auťáky maj aspoň imoše - ty

nový určitě. Koukni se sem. Ne, na zapalování ne, ty žádněj klíček nemáš, tak proč čumíš na zapalování? Sem se koukni. Jak tady visej ty dráty.

Podíval jsem se a uviděl visící dráty. Vypadaly úplně stejně, jako když mi je tehdy ukazoval Tinker: červený, modrý, žlutý a zelený. Ze všech jsem oloupal asi dva centimetry izolace a vytáhl jsem ze zadní kapsy měděný drát. Tak hele, bělouši, teď mě poslouvej, ptát se můžeš až pak. Spojíš červenej a zelenej. To nezapomeneš, to jsou vánoční barvy.

Spojil jsem svým drátem červený a zelený drát case-jordanu. Pouštní vítr slabě zahučel, jako když fouknete do hrdla lahve od limonády.

Pot mi stékal z krku pod košili, kde se zachytil a šimral.

Teď už ti zbejvájen modrej a žlutej. Ty nebudeš propojovat, jen je vezmeš a krátce je přiložíš k sobě, ale bacha, aby ses při tom nedotk žádnýho holýho drátu, teda pokud si nechceš nachcat do kalhot zelektrizovanou vodu, chlapče. Ten modrej a žlutej drát otočí startérem. A můžeš jet. Až se dosyta vyprojíždíš, jen rozpojíš červenej a zelenej. Jako bys vypnul motor klíčkem, kterej nemáš.

Krátce jsem propojil modrý a žlutý drát. Vyskočila velká žlutá jiskra a já jsem ucukl a praštil jsem se hlavou o jednu z železných oper v zadní části kabiny. Pak jsem se předklonil a znovu škrtil dráty o sebe. Motor se protočil, zakašlal a nakladač křečovitě poskočil kupředu. Vymrštilo mě to na jednoduchou palubní desku a levou stranou obličeje jsem narazil na řadicí páku. Zapomněl jsem vyřadit a málem mě to stálo oko. Skoro jsem slyšel Tinkův smích.

Dal jsem páku na neutrální a znovu zkusil dráty. Motor zakašlal a z výfuku vyrazil špinavě hnědý kouřový signál, který byl vzápětí rozptýlen neutuchajícím větrem. Motor kašlal dál. Zkoušel jsem si namluvit, že stroj je prostě ve špatném stavu - že člověk, který je schopný zapomenout na pískové kryty, je schopný zapomenout na všechno -, ale čím dál víc jsem si byl jistější, že vypustili naftu, jak jsem se obával.

A pak, když už jsem to chtěl vzdát a podívat se po něčem, co by mi mohlo posloužit jako měřka paliva v nádrži (lépe řečeno čím bych si mohl přečíst tu špatnou zprávu), motor se s řevem probudil k životu.

Pustil jsem dráty - z oholeného místa na tom modrém se kouřilo - a pošimral plyn. Když motor pravidelně běžel, zařadil jsem jedničku, otočil nakladač a rozjel se k dlouhému hnědému obdélníku, úhledně vyříznutému do dálničního pruhu v západním směru.

***

Zbytek dne pro mě byl dlouhým bílým peklem řvoucího motoru a žhnoucího slunce. Řidič case-jordanu zapomněl sklopit pískové kryty, ale nezapomněl si odnést slunečník. Staří bohové se občas rádi zasmějí. Bezdůvodně. Prostě to dělají. A já myslím, že staří bohové mají hodně zvláštní smysl pro humor.

Byly skoro dvě hodiny, když jsem konečně odstranil všechny asfaltové obdélníky do příkopu, protože s drapákem jsem to opravdu moc neuměl. Nakonec jsem všechny kusy drapákem jen rozpůlil a odtahal je do příkopu ručně. Báł jsem se, že kdybych je nabral do čelistí drapáku, tak je rozbiju.

Když jsem byl s touhle prací hotový, zavezl jsem nakladač zpátky k silniční technice. Začalo mi docházet palivo; musel jsem přečerpat. Došel jsem k dodávce pro hadičku... a najednou jsem hypnotizovaně zíral na velký kanystř s vodou. Odhodil jsem hadičku a zadními dvířky vlezl do dodávky. Lil jsem si vodu na obličej, krk a prsa a řičel rozkoší. Věděl jsem, že když se napiju, budu zvracet, ale pít jsem musel. A tak jsem se napil a zvracel jsem - ani jsem na to nevstal, jen jsem natočil hlavu k jedné straně a pak jsem se od toho pozadu co nejdál odsunul.

Pak jsem znovu usnul, a když jsem se probudil, už se smrákalo a někde v dáli vyl vlk na nový měsíc stoupající po purpurové obloze.

Ve skomírajícím světle vypadal výřez, který jsem udělal, skutečně jako hrob - hrob nějakého bájněho obra - možná Goliáše.

Nikdy to nedokážu, řekl jsem dlouhé díře v asfaltu.

Prosím, zašeptala Elizabeth. Prosím... kvůli mně.

Vzal jsem si z lahvičky ze skřínky v palubní desce další čtyři empiriny a spolkl je.

"Kvůli tobě," řekl jsem.

Zastavil jsem s case-jordanem tak, aby měl nádrž co nejbliž nádrži jednoho buldozeru, a sochořem vypáčil uzávěry obou nádrží. Řidiči buldozeru u státního podniku mohlo možná projít to, že zapomněl sklopit pískové kryty, ale neprošlo by mu, kdyby při ceně jeden dolar pět centů za galon nafty zapomněl zamknout nádrž. Nikdy.

Nechal jsem přetékat palivo z buldozeru do mého nakladače a čekal

jsem. Snažil jsem se nemyslet, jen jsem pozoroval, jak měsíc stoupá po obloze výš a výš. Po přečerpání jsem odjel zpátky k výřezu v asfaltu a začal kopat.

Práce s nakladačem za svitu měsíce byla mnohem snazší než práce se sbíječkou na úmorném pouštním slunci, ale i tak mi šla pomalu, protože jsem byl rozhodnutý, že dno mého výkopu bude mít přesný sklon. Ten jsem poměrně často měřil vodováhou, kterou jsem si s sebou přinesl. To znamenalo zastavit nakladač, slézt do výkopu, změřit sklon, vylézt z výkopu a vyšplhat zpátky do kabiny. Za normálních okolností by to nebyl problém, ale o půlnoci už jsem měl ztuhlé tělo a s každým pohybem mi do kostí a svalů vystřelovala prudká bolest.

Nejhorší byla záda; báł jsem se, že jsem si s nimi vážně něco udělal.

Jenže tuhle obavu - stejně jako všechny ostatní - jsem musel odložit na pozdější dobu. Kdybych chtěl vykopat jámu půldruhého metru hlubokou, třináct metrů dlouhou a půldruhého metru širokou, bylo by to skutečně nemožné, s nakladačem nebo bez něj - stejně tak jsem si mohl naplánovat, že ho vystřelím do kosmu nebo na něj převrhnu Tádž Mahal. Tyhle rozměry totiž znamenaly vytěžit skoro třicet kubiků zeminy.

"Budeš muset vytvořit nálevkovité ústí, které ty tvé mimozemšťany vcucne dovnitř," řekl mi můj přítel matematik, "a dno jako nakloněnou plochu, která bude přibližně kopírovat dráhu pádu."

Načrtl mi to na dalším listu milimetrového papíru. "To znamená, že ti tví mezigalaktičtí rebelové, nebo co vlastně jsou zač, potřebují přemístit jen polovinu zeminy oproti původnímu výpočtu. V tomto případě -" chvíli čmáral něco na papíře, a pak se rozzářil "- jen něco málo přes sedmáct kubiků. To je brnkačka. Práce pro jednoho chlapa."

Kdysi jsem tomu taky věřil, ale to jsem nepočítal s vedrem... s puchýři... s vyčerpáním... s úpornou bolestí v zádech.

Zastav se na chvíli, ale ne moc dlouhou. Změř sklon dna.

Není to tak zlé, jak sis myslel, vid', že ne, miláčku? Aspoň je to silniční spodek, ne tvrdé pouštní podloží

S přibývajícím hloubkou výkopu jsem se po jeho dně pohyboval stále pomaleji. Při přeměrování mi teď krvácely ruce. Posunout ovládací páku lžice až dopředu, až lžice leží na zemi. Přitáhnout páku zpátky a stlačit tu, jež ovládá prodloužení ramene, které se vysouvá s hydraulickým kvílením. Sledovat, jak se lesklý naolejovaný kov souká ze špinavého oranžového pouzdra a tlačí lžici do hlíny. Každou chvíli odlétne jiskra, jak lžice narazí na kámen. Teď lžici zvednout, otočit ji, temný podélný tvar proti hvězdám (snažit se nedbat úporné pulsující bolesti za krkem, stejně jako se snažíš nedbat rozbolavělých zad)... a vyklopit hlínu do příkopu, kde zasype kusy asfaltu. Nevadí, miláčku - až budeš hotový, můžeš si ty ruce obvázat. Až on bude hotový. "Byla na kusy," zaskřehotal jsem a přemístil naběrák zpátky, abych mohl z Dolanova hrobu nabrat další metr hlíny a šterku.

Jak ten čas utíká, když se člověk dobře baví.

V okamžiku, kdy jsem si na východě všiml prvního nesmělého proužku světla, jsem slezl na dno výkopu, abych znovu přeměřil vodováhou sklon. V podstatě jsem se blížil ke konci; napadlo mě, že bych to mohl zvládnout. Klekl jsem si a vtom jsem ucítil, že mi v zádech něco povolilo. Slyšel jsem tupé tiché prasknutí.

Vydal jsem hrdelní výkřik a zhroutil jsem se na bok na svažitě dno výkopu. Rty jsem měl rozevřené a rukama jsem se držel za kříž.

Když nejhorší bolest pomaloučku ustoupila, byl jsem schopný vstát.

No tak dobře, pomyslel jsem si, a je to. Je po všem. Zkusils to, ale nevyšlo to.

Prosím tě, miláčku, zašeptala Elizabeth - bylo to neuvěřitelné, ale ten šepot tehdy začal nabírat nepříjemné podtóny; ozývala se v něm jakási obludná nesmiřitelnost. Prosím tě, nevzdávej to. Prosím tě, pokračuj.

To mám kopat dál? Vždyť ani nevím, jestli můžu chodit!

Ale zbývá ti už jen tak málo! naléhal hlas - už to nebyl hlas, který mluvil za Elizabeth, ostatně ten to nebyl nikdy. Byla to Elizabeth sama. Zbývá tak málo, miláčku.

V přibývajícím světle jsem se podíval na výkop a pomalu jsem přikývl. Měla pravdu. Lžice byla jen metr a půl, nejvýš dva metry od konce výkopu. Byl to však samozřejmě ten hlubší konec; hlubší konec, v němž bylo nejvíce hlíny.

Ty to dokážeš, miláčku -já vím, že to dokážeš. Mírně lichotivě.

Ve skutečnosti mě ale o tom, abych pokračoval, přesvědčilo něco jiného než její hlas. Dokázala to představa Dolana, jak si spí ve svém přepychovém podkrovním bytě, zatímco já stojím v téhle díře vedle pach-

noucí lžice nakladače, špinavý od hlíny, s rozklepanýma zničenýma rukama. A Dolan spí v hedvábných kalhotách od pyžama, zatímco jedna z jeho blondýn vedle něj jen v kabátku.

Dole v zasklené části garáže stojí cadillac naložený zavazadly, který bude po doplnění nádrže připraven k jízdě.

"No tak dobře," řekl jsem, vyšplhal zpátky do kabiny nakladače a pro-túroval motor.

Pokračoval jsem v práci do devíti hodin a pak jsem toho nechal - měl jsem ještě další úkoly a tlačil mě čas. Výkop byl dvanáct metrů dlouhý. Muselo to stačit.

Zavezl jsem nakladač na původní místo a odstavil ho. Věděl jsem, že ho ještě budu potřebovat, a to znamenalo přečerpat další naftu, ale na to teď nebyl čas. Chtěl jsem si dát další empirin, ale v lahvičce už mi jich moc nezbývalo. Musel jsem šije schovat na odpoledne a na druhý den -pondělí slavného Čtvrtého července.

Místo empirinu jsem si čtvrt hodiny odpočinul. Sotva jsem si to mohl dovolit, ale přesto jsem se k odpočinku přinutil. Ležel jsem na zádech v dodávce a svaly mi cukaly. Představoval jsem si Dolana. Tou dobou balil poslední drobnosti - nějaké papíry k pročtení, nece-sér, možná knihu nebo balíček karet.

Co když tentokrát poletí? ozval se mi v hlavě zlomyslný šepot a já bezděčně zaúpěl. Ještě nikdy do L. A. neletěl, vždycky jel cadillakem. Napadlo mě, že nerad létá. Přesto někdy letadlo použil -jednou až do Londýna; ta neodbytná myšlenka mě svědila jako šupinatá skvrna na kůži.

V půl desáté jsem vzal celtu, řemeslnickou sešívačku a dřevěné tyče. Bylo zataženo a trochu chladněji -

Bůh občas projeví přízeň. Do té doby jsem si pro větší bolesti vůbec neuvědomoval svou pleš, ale když jsem si na ni teď sáhl, se zasyknutím jsem ucukl. Prohlédl jsem šiji ve venkovním zrcátku na straně spolujezdce a viděl jsem, že má hněvivě temně rudou, až švestkovou barvu.

Ve Vegas Dolan zřejmě vyřizoval poslední telefony. Jeho řidič předjížděl s cadillakem. Byl jsem od nich jen nějakých sto dvacet kilometrů a tuhle vzdálenost začne za chvíli cadillac rychlostí devadesáti kilometrů v hodině zmenšovat. Nebyl čas hořekovat nad spálenou pleší.

Moc se mi líbí, jak máš opálenou hlavu, miláčku, zašeptala Elizabeth vedle mě.

"Díky, Beth," řekl jsem a začal jsem nosit tyče do výkopu.

Práce teď byla ve srovnání s předchozím kopáním lehčí a téměř nesnesitelná bolest v zádech otupěla.

Ale co potom? zeptal se mě ten vemlouvavý hlas. Jak to uděláš potom, co?

Potom už to bude muset jít samospádem. Začínalo to vypadat, že past je téměř připravená, a to bylo nejdůležitější.

Tyče přesahovaly šířku výkopu jen o tolik, abych je dokázal z boku pevně zatknout do vrstvy asfaltu, která lemovala můj výkop. V noci, kdy byl asfalt tvrdý, by to šlo hůř, ale teď, uprostřed dopoledne, byla černá hmota poddajná, takže to bylo jako strkat tužky do chladnoucího karamelu.

Když byly všechny tyče na místě, výkop vypadal jako můj původní křídový náčrt, až na středovou podélnou čáru. Dopravil jsem těžkou roli plátna k měličímu konci výkopu a rozvázal provazy, jimiž byla svázána.

A pak jsem rozbil třináct metrů dálnice číslo 71.

Zblízka nebyla iluze dokonalá, stejně jako z prvních tří řad v divadle není dokonalé líčení herců ani kaširované dekorace. Jenže už z několika metrů se prakticky nedalo nic poznat. Byl to kus silnice, který barevně přesně odpovídal skutečnému povrchu jednadsmesátky. Po levé straně plátěného pruhu (když jste se dívali na západ) byla dokonce žlutá přerušovaná čára.

Natáhl jsem plátno přes dřevěnou konstrukci a sešivačkou ho připevnil k dřevěným tyčím. Ruce se té práci vzpíraly, ale přemluvil jsem je.

Vrátil jsem se k dodávce, vsunul se za volant (při dosednutí jsem pocítil další krátkou, ale bolestivou svalovou křeč) a odjel zpátky na vrcholek kopce. Tam jsem seděl celou minutu a zíral jsem na své nateklé, poničené ruce, které mi spočívaly v klíně. Pak jsem vystoupil z vozu a ohlédl jsem se na dálnici číslo 71. Podíval jsem se jen zběžně; nechtěl jsem se na nic zaměřovat. Chtěl jsem vidět celkový obraz - gestalt, jestli chcete. Chtěl jsem vidět celou scénu pokud možno tak, jak ji uvidí Dolan a jeho muži, až přejedou vrchol kopce. Chtěl jsem vědět, jak přirozeně -nebo nepřirozeně - to bude připadat jim.

Vypadalo to lépe, než jsem mohl doufat.

Silniční stroje na konci rovného úseku ospravedlňovaly hromady hlíny z mého výkopu. Kusy asfaltu v příkopu byly téměř zasypané. Přesto některé stále čnely - zdvihající se vítr rozfoukal hlínu kolem -, ale vypadaly jako pozůstatky starých silničních prací. Kompresor, který jsem přivezl v dodávce, mohl klidně patřit Nevadské* údržbě dálnic.

A pruh plátna byl odsud nerozpoznatelný- dálnice tam dole vypadala nedotčená.

Provoz byl hustý v pátek a poměrně hustý ještě i v sobotu - zvuk motorů z objížd'ky ke mně doléhal téměř nepřetržitě. V neděli dopoledne však téměř ustal; většina lidí už se dostala tam, kde chtěla oslavit Čtvrtý červenec, nebo tam jela po mezistátní dálnici, která vedla o šedesát kilometrů jižněji. Mně to vyhovovalo.

Zaparkoval jsem dodávku poblíž vrcholu kopce tak, aby na ni z dálnice nebylo vidět, a až do tří čtvrtě na jedenáct jsem odpočíval vleže na břiše. Když pak na objížd'ku pomalu vjela velká mlékárenská cisterna, zajel jsem k vyznačení objížd'ky, otevřel zadní dveře dodávky a naložil všechny silniční kužely.

Blikající šipka byla poněkud tvrdším oříškem - nejdřív jsem si nevěděl rady, jak ji bez úhony odpojit od zdroje. Pak jsem však uviděl zástrčku, téměř skrytou v gumovém kroužku na boku značky... napadlo mě, zeje to pojistka proti vandalům a žertěřům, kteří by považovali odpojení takového silničního značení za zábavný kousek.

Našel jsem v krabici s náradím kladivo a dláto a čtyřmi údery gumový kroužek přesekl. Odtrhl jsem ho kleštěmi a odpojil kabel. Šipka přestala blikat a ztemněla. Skříň s baterií jsem převálil do příkopu a zaházal ji. Připadalo mi zvláštní, jak si ještě pod vrstvou písku pobrukovala, ale vzpomněl jsem si při tom

na Dolana a rozesmál jsem se.

Neměl jsem pocit, že si Dolan bude pobrukovat.

Možná bude řvát, ale rozhodně si nebude pobrukovat.

Šipka byla upevněna v nízkém kovovém stojanu čtyřmi šrouby. Co nejrychleji jsem je povolil a přitom jsem neustále naslouchal, jestli neuslyším přijíždět další vůz. Už dlouho nic nejelo, ale na Dolana bylo ještě rozhodně brzy.

V tom se znovu ozval ten vnitřní pesimista.

A co když letěl?

Létá nerad.

Tak co když jede autem, ale jinou trasou? Například po mezistátní? Všichni ostatní dnes jezdí...

On vždycky jezdí po jednadsmdesátce.

Ano, ale co když -

"Sklapni," zasyčel jsem. "Sklapni, sakra, drž už hubu!"

"Klid, miláčku, klid! Však ono to vyjde."

Naložil jsem šipku do dodávky. Narazila při tom do boční stěny a několik žárovek se rozbilo. Další se rozbily, když jsem tam za ní hodil stojan.

Poté jsem znovu odjel na kopec a zastavil, abych se mohl ohlédnout za sebe. Odstranil jsem šipku i kužely; zůstalo tam už jen velké oranžové návěstí s nápisem POUŽIJTE OBJÍŽĎKU.

Přijížděl nějaký vůz. Napadlo mě, že jestli Dolan jede dřív, bylo veškeré moje snažení k ničemu - řidič prostě zahne na objížd'ku a já tu budu zuřit v poušti.

Byl to chevrolet.

Srdce se mi uklidnilo a já jsem dlouze, rozechvěle vydechl. Teď už jsem si nemohl další nervozitu dovolit.

Odjel jsem zpátky na místo, odkud jsem předtím obhlížel svou kamufláž, a znovu zaparkoval. Sáhl jsem pod hromadu věcí v nákladovém prostoru dodávky a vytáhl hever. Bezohledně jsem pominul protesty zad, zdvihl na heveru zadní část vozu, vyšrouboval matice zadního kola, aby viděli zchromlý vůz, až (pokud)

přijedou, a hodil kolo dozadu do dodávky. Znovu se ozval zvuk tříštěného skla a já jen doufal, že jsem si nepoškodil pneumatiku. Rezervu jsem neměl.

Vrátil jsem se do kabiny, vzal si dalekohled a zamířil zpátky k objížd'ce. Minul jsem ji a co nejrychleji doklopýtal na první kopec - víc než překotné klopýtání jsem nezvládal.

Na vrcholu jsem zaměřil dalekohled na východ. Viděl jsem pět kilometrů silnice a ještě další tři kilometry její přerušované úseky. V zorném poli jsem měl šest vozidel, která na silnici působila jako korálky nepravidelně navlečené na dlouhé niti. Jako první jel nějaký zahraniční vůz, datsun nebo subaru.

Odhadoval jsem, že je ode mě vzdálený něco přes kilometr. Za ním jel nějaký pikap a za pikapem zřejmě mustang. Z těch dalších jsem viděl jen odlesky pouštního slunce v chrómu a skle.

Když se přiblížil první vůz - bylo to subaru -, vstal jsem a natáhl ruku se zdviženým palcem.

Nepředpokládal jsem, že mi vůz při mém vzhledu zastaví, a nezklamal mě. Jeho řidička v nákladném účesu se na mě zděšeně podívala a obličej se jí sevřel jako pěst. Sjela z kopce a zabočila na objížd'ku.

"Vykoupej se, příteli," zahulákal na mě za půl minuty řidič pikapu.

Z mustangu se nakonec vyklubal escort. Za ním jel plymouth a za plymouthem winnebago, z něhož se ozývaly zvuky, jako by se v něm horda dětí mlátila polštáři.

Po Dolanovi ani vidu.

Podíval jsem se na hodinky. Za pět minut půl dvanácté. Pokud se objeví, musí to být velice brzy. Je nejvyšší čas.

Ručičky na mých hodinkách se pomalu posunuly na jedenáct čtyřicet, ale Dolan stále nikde. Jen poslední model fordu a pohřební vůz černý jako bouřkový mrak.

Nepřijede. Jel po mezistátní. Nebo letěl.

Ne. Přijede.

Ale nepřijede. Měl jsi strach, že něco vytuší, a taky vytušil. Proto změnil plán.

V dálce se znovu zablýskl chrom. Byl to nějaký velký vůz. Tak velký, že to mohl být cadillac.

Ležel jsem na břiše, lokty zabořené do šterku na krajnici, a sledoval vůz dalekohledem. Na chvíli mi

zmizel za jedním kopcem ... znovu se vynořil... zmizel za zatáčkou... a znovu vyjel.

Byl to rozhodně cadillac, ale nebyl stříbrný - byl temně mátově zelený.

Následovala nejtrýznivější půlminuta mého života; těch třicet vteřin mi připadalo jako třicet let.

Svářily se ve mně dvě protichůdné úvahy. Při té první jsem přesvědčoval sám sebe, že Dolan určitě vyměnil svůj starý cadillac za nový. Ca-dillaky měnil už předtím, a i když si zatím nikdy nepořídil zelený, mohlo jít o výjimku, která potvrzuje pravidlo.

Na druhé straně jsem si říkal, že cadillaků jezdí po silnicích mezi Vegas a L. A. spousta a pravděpodobnost, že tenhle zelený bude patřit zrovna Dolanovi, je mizivá.

Pot mi zamžil oči, a tak jsem dalekohled odložil. V řešení tohoto problému už mi stejně nebyl nic platný. Až budu schopen rozpoznat posádku, bude už příliš pozdě.

Už teď je skoro pozdě! Jed' dolů a odstraň to návštějí! Jinak ho propásneš!

Já ti řeknu, co chytíš do tě své pasti, když to návštějí odstraníš už teď: dva staré bohaté manžele, kteří jedou do L. A. za svými dětmi a chystají se vyvézt vnoučata do Disneylandu.

Dělej! Je to on! Je to jediná přležitost, kterou budeš mít!

Správně. Máš jedinou přležitost. Tak ji nezmař tím, že do pasti lapíš nějaké jiné lidi.

Je to Dolan!

Není!

"Nechtě toho!" zaúpěl jsem a chytil se za hlavu. "Už dost, už dost." Teď už jsem slyšel motor.

Dolan.

Staří manželé.

Dáma.

Tygr.

Dolan.

Staří -

"Elizabeth, pomoz mi!" zasténal jsem.

Miláčku, ten člověk v životě neměl zelený cadillac. A nikdy mít nebude. Samozřejmě to není on.

Bolest hlavy se vytratila. Byl jsem schopen vstát a natáhnout ruku jako stopař.

Nebyli to staří manželé, ale nebyl to ani Dolan. Vypadalo to nejmíň na dvanáct vegaských tanečnic, které vezl postarší chlápek v obrovském kovbojském klobouku a černočerných brýlích. Jedna tanečnice na mě civěla, ještě když zelený cadillac mizel na objížd'ce.

Vyčerpaně jsem znovu zdvihl dalekohled k očím.

A uviděl jsem ho přijíždět.

Nebylo pochyb o tom, že tenhle cadillac, který právě vjížděl do zatáčky na samém začátku přehledného úseku silnice, je stříbrný jako obloha nade mnou, ale na pozadí matně hnědé krajiny na východě byl zcela zřetelný.

Byl to on - Dolan. Dlouhé chvíle pochybností a nerozhodnosti mi

v okamžiku připadaly vzdálené a hloupé. Byl to Dolan, a ani jsem ten stříbrný cadillac nemusel vidět, abych to věděl. Nevěděl jsem, jestli on cítí mě, ale já jeho cítil.

Vědomí, že už přijíždí, mi pomohlo vstát a rozběhnout se.

Doběhl jsem k velkému návštějí a převrhl je nápisem dolů vedle silnice. Přehodil jsem přes ně plachtu pískové barvy a přes podpurné kůly jsem přehrнул písek. Výsledek nebyl tak dobrý jako u falešného pruhu silnice, ale byl jsem přesvědčený, že svému účelu poslouží.

Vyběhl jsem do druhého kopce, kde jsem nechal dodávku, jež už se stala součástí scenérie - vozidlo dočasně opuštěné majitelem, který buď odešel někam sehnat novou pneumatiku, nebo nechat opravit tu starou.

Vlezl jsem do kabiny a s bušícím srdcem se natáhl na sedadlo.

Čas se znovu téměř zastavil. Ležel jsem a čekal na zvuk motoru, a ten zvuk se neozýval a neozýval a neozýval.

Odbočili. Přece jen v posledním okamžiku vycítil tvou přítomnost... nebo něco vypadalo podezřele a on nebo jeden z jeho mužů si toho všiml... a odbočili.

Ležel jsem na sedadle a bolest mi v dlouhých pomalých vlnách týrala záda. Pevně jsem zavíral oči, jako

by mi to mohlo pomoci, abych lépe slyšel.

Byl to motor?

Ne - byl to vítr, jehož poryvy už byly natolik silné, že dokázaly zdvihnout písek a mrštit jím o bok vozidla.

Nejede. Zahnul, nebo se vrátil.

Ne, nebyl to jen vítr. Byl to motor; jeho zvuk sílil a po několika vteřinách kolem mě projel vůz -jediný vůz.

Posadil jsem se, chytil se volantu - musel jsem se něčeho chytit -a s vykulenýma očima a jazykem vytrčeným mezi zuby jsem zíral před sebe.

Stříbrný cadillac sjížděl z kopce asi tak osmdesátkou. Brzdová světla se ani jednou nerozsvítla. Ani na samém konci. Vůbec tu past neviděli -neměli o ní nejmenší tušení. Ta iluze byla tak přesvědčivá, že jsem na okamžik pocítil závrať, i když jsem byl strůjcem iluze já sám. Nejdřív ve výkopu zmizela kola Dolanova cadillaku a vzápětí jsem neviděl ani panely dveří. Napadla mě bizarní myšlenka - kdyby GM vyráběly luxusní ponorky, takhle by vypadaly při sestupu pod hladinu.

Jak se vůz propadal, slyšel jsem praskání tyčí a trhání plátna.

Všechno se odehrálo v pouhých třech vteřinách, ale jsou to tři vteřiny, na které celý život nezapomenu. Nakonec jsem zahlédl jen střechu a malý kousíček tmavých oken a pak se ozvalo neznělé žuchnutí a zvuk tříštěného skla a muchlaného kovu. Do vzduchu se vznesl velký oblak prachu, který byl vzápětí rozptýlen větrem.

Chtěl jsem jít tam dolů - toužil jsem tam jít okamžitě -, ale nejdřív jsem musel obnovit značení objížďky. Nechtěl jsem, aby nás někdo vyrušoval.

Vystoupil jsem z vozu, zašel dozadu a vytáhl z nákladového prostoru zadní kolo. Nasadil jsem je na disk a utáhl je prsty, jak nejpevněji to šlo. Později je můžu dotáhnout klíčem; zatím jsem potřeboval jen zajet k místu, kde se z jednadsmesátky odbočovalo na objížďku.

Povolil jsem hever a spěšně dokulhal ke kabině. Tam jsem se na okamžik zastavil a s nachýlenou hlavou naslouchal.

Slyšel jsem vítr.

A z dlouhé obdélníkové díry v silnici ke mně doléhal něčí křik... možná i nářek.

S úsměvem jsem nastoupil do vozu.

Rychle jsem couval po silnici a dodávka se opile zmítala ze strany na stranu. Vystoupil jsem, otevřel zadní dveře a vytahal kužely. Měl jsem nastražené uši, jestli něco nepřijíždí, ale vítr natolik zesílil, že mi to nebylo moc platné. Kdybych uslyšel přijíždějící auto, bylo by to nejspíš až ve chvíli, kdy už bych ani nestačil uskočit.

Vydal jsem se k příkopu, zakopl jsem, upadl na zadek a sjel až na dno. Odstranil jsem pískově zbarvenou plachtu a vytáhl velkou značku objížďky nahoru. Postavil jsem ji, vrátil se k vozu a přibouchl zadní dveře. Stavět šipku jsem neměl v úmyslu.

Přešel jsem vrcholek dalšího kopce, zastavil na starém místě, kam nebylo od objížďky vidět, a klíčem dotáhl matky na kole dodávky.

Křik z výkopu ustal, ale nářek byl mnohem hlasitější.

S utahováním matek jsem si dal na čas. Nebál jsem se, že by muži mohli z výkopu vylézt a buď mě napadnout, nebo utéct do pouště, protože ven se prostě dostat nemohli. Past byla dokonalá. Cadillac stál úhledně

u vzdálenějšího konce výkopu a po každé straně měl tak deset centimetrů volného prostoru. Ti tři muži v kabině vozu mohli otevřít dveře jen tak, aby vystrčili nohu, pokud vůbec. Okénka otevřít nemohli, protože byla elektricky ovládaná a z baterie zbyla patrně jen změř kovu a plastu vlhkého kyselinou v troskách motoru. Řidiče a osobního strážce mohl ten náraz v sedadlech taky rozmačkat, ale to mě nezajímalo. Věděl jsem, že někdo tam uvnitř žije, protože jsem věděl, že Dolan sedává vzadu a jako spořádaný občan si zapíná bezpečnostní pás.

Když jsem měl matky uspokojivě dotažené, dojel jsem k širšímu a mělčímu konci pasti a vystoupil z vozu. Většina tyčí zmizela, ale viděl jsem, že několik ulámaných konců dosud ční z asfaltu. Plátěná "vozovka" ležela na dně, potrhaná a pomačkaná, a vypadala jako svlečená hadí kůže.

Došel jsem k hlubšímu konci, kde byl Dolanův cadillac. Předek byl úplně zničený. Kapota připomínala měch harmoniky. Někdejší motor byl změtí kovu, gumy a hadic, zpola zasypaných pískem a hlínou, které se uvolnily nárazem. Slyšel jsem syčení a odkapávání nějaké tekutiny. Vzduch ostře čpěl nemrznoucí směsí z chladiče.

Měl jsem obavy o čelní sklo. Mohlo se vmáčknout dovnitř a umožnit Dolanovi, aby se z vozu dostal. Tuhle možnost jsem si však příliš nepřipouštěl; už jsem se zmínil, že Dolan měl auta vybavená stejně jako vozy bezvýznamných diktátorů a despotických vojenských vůdců. Sklo mělo vydržet, a taky vydrželo. Zadní okno cadillaku bylo ještě odolnější, protože mělo menší plochu. Dolan ho nemohl rozbít, rozhodně ne do doby, než jsem přišel já - a vystřelit by se ho neodvážil. Střelba do neprůstřelného skla je jen jinou formou ruské rulety. Kulka by zanechala na skle jen malou bílou skvrnku a pak by se odrazila zpátky do kabiny vozu.

Jsem si jistý, že kdyby měl dost elánu a času, nějakou cestu ven by našel, ale teď jsem tu byl já a žádný únik jsem mu umožnit nehodlal.

Skopl jsem na střechu cadillaku spršku hlíny.

Odezva byla okamžitá.

"Potřebujeme pomoc, prosím. Jsme tu uvěznění."

Dolanův hlas. Podle něj nebyl zraněný a kupodivu ani nijak rozrušený. Přesto jsem z něj vycítil pečlivě skrývaný strach a v tu chvíli mi ho málem začalo být líto. Představil jsem si ho, jak sedí na zadním sedadle sraženého cadillaku, na předním úpí jeden jeho člověk, nejspíš zaklíněný blokem motoru, zatímco druhý je buď mrtvý, nebo v bezvědomí.

Představil jsem si to a ovanul mě nervózní pocit, jenž můžu nazvat jediné soucitnou klaustrofobií. Stiskne tlačítka spouštění oken - nic. Pokusí se otevřít dveře, i když vidí, že se musí zarazit o stěnu výkopu mnohem dřív, než by se stačil protáhnout.

Pak jsem ty představy zaplašil, protože on si tohle vlastně zasloužil, ne? Ano. Sám si koupil lístek a zaplatil plné jízdné.

"Kdo je tam?"

"Já," řekl jsem, "ale nejsem ta pomoc, kterou hledáte, Dolane."

Skopl jsem dolů další trochu šterku a oblázků. Když zarachotily o střechu cadillaku, znovu se probral k životu druhý muž.

"Moje nohy! Jime, moje nohy I"

Dolanův hlas byl náhle ostražitý. Ten člověk venku, tam nahoře, zná jeho jméno. Což znamená, že tohle je mimořádně nebezpečná situace.

"Jimmy, já vidím, jak mi z nohou lezou kosti!"

"Drž hubu," řekl Dolan chladně. Bylo přízračné slyšet jejich hlasy stoupat zdola. Myslím, že jsem se mohl spustit na zadní kapotu a podívat se zadním okénkem, ale moc bych toho asi neviděl, i kdybych přitiskl obličej až ke sklu. Bylo totiž polarizované, jak už jsem vám asi řekl.

Stejně jsem ho nechtěl vidět. Jak vypadá, to jsem věděl. A proč bych ho vlastně měl chtít vidět? Zjistit, jestli má své rolexky a džíny od předního návrháře?

"Kdo jste, přáteli?" zeptal se.

"Nikdo," odpověděl jsem. "Nýmand, který měl dobrý důvod dostat vás tam, kde právě teď jste."

Dolan zareagoval s přízračnou, úděsnou rychlostí. "Jmenujete se Robinson?"

Měl jsem pocit, jako by mě někdo praštil do břicha. Došlo mu to velice rychle, i když se musel probrat mnoha polozapomenutými jmény a tvářemi a vyčlenit to jediné pravé. Pomyslel jsem na něj někdy jako na zvíře se zvířecími instinkty? Ještě že jsem ho neznal, jinak bych nikdy neměl odvahu udělat to, co jsem udělal.

"Na jménu nezáleží," řekl jsem. "Ale víte, co se stane teď, vidíte?"

Druhý muž začal znovu vykřikovat - hlas mu vlhce chrčel.

"Dostaň mě ven, Jimmy! Dostaň mě ven! Pro lásku boží! Mám zlámaný nohy!"

"Drž hubu," řekl znovu Dolan. A pak ke mně: "Já vás neslyším, člověče, když tady tak řve."

Klekl jsem si, opřel se rukama a naklonil se nad výkop. "Říkal jsem, že-"

Náhle jsem si představil vlka převlečeného za babičku, jak říká Červené Karkulce, A bych tě lépe

slyšela... pojd' ještě trochu blíž. Stáhl jsem se právě včas. Z revolveru vyšly čtyři rány. I z mého místa byly hlučné; v kabině vozu musely být ohlušující. Ve střeše Dolanova cadillaku se objevily čtyři temné oči a něco prot'alo vzduch těsně u mé hlavy.

"Dostal jsem tě, hajzle?" zeptal se Dolan.

"Ne," odpověděl jsem.

Nářek v kabině vozu se změnil v pláč. Muž seděl na předním sedadle. Viděl jsem jeho ruce, bledé jako ruce utopence, jak ochable plácají do čelního skla, a viděl jsem i zhroucené tělo vedle něj. Jimmyby ho měl dostat ven, protože krvácí a trpí, ta bolest byla strašlivá, nedala se snést, pro lásku boží, on lituje, ze srdce lituje svých hříchů, ale tohle je snad až -

Ozvaly se další dva výstřely. Muž na předním sedadle zmlkl. Jeho ruce se odlepily od čelního skla.

"Tak," řekl Dolan téměř zamysleně, "jeho už nic nebolí a my se aspoň uslyšíme."

Neodpověděl jsem. Připadal jsem si jako omámený, připadal jsem si téměř neskutečně. On teď zabil člověka. Zabil ho. Znovu se mi vrátil ten pocit, že navzdory veškeré své obezřetnosti jsem ho podcenil a mám štěstí, že ještě žiju.

"Chci vám udělat návrh," řekl Dolan.

Setrval jsem v tichu -

"Příteli?"

- a setrval jsem v něm i nadále.

"Tak co je?!" Hlas se mu nepatrně zachvěl. "Jestli tam ještě jste, tak promluvte! Co vám to udělá?"

"Jsem tady," řekl jsem. "Zrovna jsem myslel na to, že jste vystřelil šestkrát. Říkal jsem si, že jste si mohl schovat jednu pro sebe. Ale třeba máte osmiranný revolver nebo náhradní náboje."

Ted' se odmlčel on. Pak:

"Co máte v úmyslu?"

"Myslím, že už jste to uhodl," řekl jsem. "Posledních šestatřicet hodin jsem strávil kopáním nejdelšího hrobu na světě a teď vás v něm pohřbím v tom vašem zatraceném cadillaku."

Podle hlasu držel svůj strach stále na uzdě. Chtěl jsem, aby ta uzda praskla.

"Nechcete nejdřív slyšet můj návrh?"

"Poslechnu si ho. Za chvíli. Nejdřív si musím pro něco dojít."

Vrátil jsem se k dodávce pro lopatu.

Když jsem přišel zpátky, slyšel jsem z vozu "Robinsone? Robinsone? Robinsone?" jako by Dolan mluvil do něměho telefonu.

"Jsem tady," řekl jsem. "Mluvte, já budu poslouchat. Až skončíte, možná přednesu svůj protinávrh."

Když promluvil, jeho hlas zněl už veseleji. Jestliže jsem mluvil o protinávru, mluvil jsem o vyjednávání. A jestliže jsem chtěl vyjednat, je z toho vlastně už napůl venku.

"Nabízím vám milion dolarů, když mě odsud pustíte. Stejně důležité ovšem je -"

Hodil jsem na střechu cadillaku lopatu štěrkovité hlíny. Kamínky se odrazily a zarachotily na malém zadním okně. Prosátá hlína utvořila jemnou linku na hraně víka kufru.

"Co to děláte?" Hlas měl ostrý znepokojením.

"Líné ruce jsou nástrojem d'áblovým," řekl jsem, "a tak jsem si myslel, že zatímco budu poslouchat, tak ty svoje trochu zaměstnám."

Znovu jsem nabral hlínu a hodil ji na vůz.

Dolan začal mluvit rychleji, naléhavějším hlasem.

"Milion dolarů a mou osobní záruku, že se vás nikdo ani nedotkne... ani já, ani mí lidé, ani nikdo jiný."

Ruce už mě nebolely. Bylo to neuvěřitelné. Vytrvale jsem házel a za pět minut byla zadní kapota pod hlínou. Zahazování jámy, byť ručně, bylo snadnější než její hloubení.

Na chvíli jsem ustal a opřel se o lopatu.

"Mluvte dál."

"Podívejte, tohle je šílené," řekl. Z jeho hlasu zřetelně zaznívala panika. "To je prostě šílené."

"V tomhle máte pravdu," souhlasil jsem a hodil na střechu cadillaku další lopatu hlíny.

* * *

Vydržel mnohem déle, než by asi vydržel kdokoli jiný. Mluvil, zdůvodňoval, lichotil, ale s přibývajícím pískem a hlínou na zadním okénku byla jeho řeč stále nesouvislejší, začínal se opakovat, vracel se a zakok-tával. V jednu chvíli otevřel dveře, až narazily na stěnu výkopu. Uviděl jsem jeho ruku s čemými chloupky na prstech a prstenem s velkým rubínem na ukazováku. V rychlém sledu jsem do otevřených dveří naházel čtyři lopaty. S hlasitým zaklením dveře přibouchl.

Zanedlouho nato se zlomil. Myslím, že nakonec ho dostal ten zvuk dopadající hlíny. Určitě. V cadillaku musel být velice hlučný. Rachot štěrkovité hlíny, která přepadala přes okno. Nakonec si musel uvědomit, že sedí v čalouněné osmiválcové rakvi s automatickým vstřikováním.

"Vysvobodte mě!" zaječel. "Prosím vás! Já už to nevydržím! Pusťte měven!"

"Jste připravený vyslechnout si můj protinávrh?" zeptal jsem se.

,fino! Ano! Kristepane! Ano! Ano! Ano!"

"Řvěte. To je ten protinávrh. Nic jiného nechci. Řvěte. Když budete rvát dostatečně silně, pustím vás ven."

Pronikavě zařval.

"To bylo dobré!" řekl jsem a myslel jsem to vážně. "Ale ani zdaleka to ještě nebylo dostatečně dobré."

Znovu jsem začal nabírat hlínu a házet spršku za sprškou na střechu cadillaku. Hlína klouzala po čelním skle a zaplňovala mezeru pro stěrače.

Zařval znovu, dokonce ještě hlasitěji, až mě napadlo, jestli je možné zařvat tak hlasitě, aby si člověk roztrhl hrtan.

"To nebylo špatné," řekl jsem a zdvojnásobil úsilí. Navzdory rozbola-vělym zádům jsem se usmíval.

"Mohli byste to dokázat, Dolane - skutečně mohli."

"Pět milionů." To byla poslední souvislá slova, která jsem od něj slyšel.

"Myslím, že ne," odušil jsem, opřel se o lopatu a hřbetem špinavé ruky si otřel pot z čela. Hlína už pokrývala téměř celou střechu vozu. Vypadala jako rozprsknutá rachejtle... nebo jako velká hnědá ruka, která svírá Dolanův cadillac. Nějakou dobu řval skutečně hlasitě, i když podle mě by dvě patrony dynamitu připevněné k zapalování chevroletu z osmašedesátého roku rozhodně nepřeřval. Když veškerý lesk cadillaku zmizel pod nánosem hlíny a já ustal v práci, abych se podíval na hromadu ve výkopu, vydával už jen chraplavé a nesouvislé skřeky.

Podíval jsem se na hodinky. Bylo krátce po jedné. Ruce mi znovu krvácely a násada lopaty byla kluzká.

Vítr mi vmetl do obličeje písečný vějíř. Ucukl jsem. Pouštní vítr vydává mimořádně nepříjemný zvuk -táhlý vytrvalý hukot, který nemá konce. Jako hlas zpitomělého ducha.

Naklonil jsem se nad jámu. "Dolane?"

Nic.

"Řvěte, Dolane!"

Nejdřív nic - a pak chraplavý štěkot.

Uspokojivé!

Vrátil jsem se k dodávce, nastartoval a odjel zpátky k místu stavby silnice. Cestou jsem si naladil lasvegaskou WKXR, jedinou stanici, která na tom rádiu naladit šla. Barry Manilow mi sdělil, že svými písněmi rozezpíval celý svět, což jsem přijal poněkud skepticky, a pak se ozvala předpověď počasí. Předpovídali silný vítr a na hlavních silnicích mezi Vegas a kalifornským pobřežím rozmístili varovná upozornění. Písečné bouře mohou působit problémy s viditelností, varoval diskžokej, ale nejvíc je třeba dávat pozor na prudké poryvy větru. Věděl jsem, o čem mluví, protože jsem cítil, jak mi vítr cloumá vozem.

Tady byl můj nakladač; už mi připadal jako vlastní. Nastoupil jsem a broukal si písničku Barryho Manilowa. Spojil jsem modrý a žlutý drát a motor hladce naskočil. Tentokrát jsem nezapomněl vyřadit rychlost.

"To nebylo špatný, bělouši," uslyšel jsem Tinkův hlas. "Učíš se."

Měl pravdu. Stále jsem se učil.

Chvíli jsem seděl, pozoroval vířící písek, poslouchal rachot motoru a přemýšlel, co asi dělá Dolan. Tohle byla koneckonců jeho velká příležitost. Pokusit se rozbít zadní okénko nebo přelézt na přední sedadla a zkusit rozbít čelní sklo. Na obě okna jsem sice naházel vrstvu písku a hlíny, ale stále to bylo možné.

Záleželo to na tom, do jaké míry už zešílel, a to jsem teď nemohl vědět, takže nemělo význam o tom přemýšlet. Musel jsem myslet na jiné věci.

Rozjel jsem se po dálnici k výkopu. Tam jsem vystoupil, doběhl k jeho okraji a podíval se dolů. Napůl jsem očekával, že vepředu nebo vzadu v cadillakové hromadě uvidím díru, kudy Dolan vylezl poté, co rozbil sklo.

Hlína však byla neporušená.

"Dolane," řekl jsem vesele - aspoň podle vlastního soudu.

Žádná odpověď.

"Dolane!"

Nic.

Zabil se, napadlo mě a pocítil jsem hořké zklamání. Nějak se zabil nebo zemřel strachy.

"Dolane?"

Z hromady se ozval smích. Čirý, nevázaný a nefalšovaný smích. Cítil jsem, jak tuhnu. Byl to smích člověka, který se pomátl na rozumu.

Smál se a smál. Chraplavě. Pak vykřikl a znovu se rozesmál. Pak vykřikoval a smál se zároveň.

Chvilí jsem se smál s ním - nebo křičel, na tom nezáleží - a vítr se smál a křičel s námi.

Pak jsem se vrátil k nakladači, spustil lžici a začal ho zasypávat nadobro.

Za čtyři minuty už nebyl rozpoznatelný ani tvar cadillaku. Zůstala jen jáma zasypaná hlínou.

Zdálo se mi, že něco slyším, ale přes vytí větru a rachot motoru se to nedalo rozpoznat.

Vystoupil jsem a klekl si. Pak jsem se natáhl na zem s hlavou nad téměř zasypaným výkopem.

Hluboko pod hlínou se Dolan stále smál. Vydával zvuky, jaké můžete číst jen v komiksu: Híhíhí, óhohohó. Možná do toho i mluvil. Těžko říct. Přesto jsem se usmál a přikývl.

"Řvi," zašeptal jsem. "Řvi, jestli chceš." Ale slyšel jsem jen ten tichý smích, který stoupal z hlíny jako jedovatý dým.

Náhle se mě zmocnila hrůza - Dolan je za mnou! Ano, nějak se mi dostal za záda. A než se stihnu otočit, shodí do jámy mě a -

Vyskočil jsem a prudce se otočil. Poničené ruce jsem v rámci možností zat'al v pěsti.

Poryv větru mi vmetl do obličeje písek.

Nic tam nebylo. Otřel jsem si tvář špinavým šátkem, vylezl zpátky do kabiny nakladače a znovu se pustil do práce.

Výkop byl zasypaný dlouho před setměním. Nějaká hlína dokonce zbyla, přestože jí vítr dost odvál. Šlo to rychle... tak rychle.

Když jsem přejížděl nakladačem přes zasypaný výkop, v němž byl

pohřbený Dolan, hlavu mi sužovaly unavené, zmatené a napůl blouznivé myšlenky.

Zavezl jsem stroj na jeho původní místo, svlékl si košili a otřel v kabině všechno kovové ve snaze odstranit otisky prstů. Nevím přesně, proč jsem to dělal, dodneška to nevím. Otisky jsem přece musel nechat na stovce dalších míst.

Pak jsem se v hnědavě šedém příšeří soumraku vrátil k dodávce.

Otevřel jsem zadní dveře a uviděl Dolana přikrčeného uvnitř. Zavrával jsem pozpátku a vykřikl.

Jednou rukou jsem si chránil obličej. Dveře se větrem přibouchly jako poslední okenice strašidelného domu. Nakonec jsem se s bušícím srdcem znovu přiblížil k vozu a nahlédl dovnitř. Byla tam jen změt' věcí, které jsem tam nechal - silniční šipka s rozbitými žárovkami, hever, bedna s nářadím.

"Ovládej se, prosímtě," řekl jsem tiše. "Ovládej se."

Cekal jsem, že Elizabeth řekne, To přejde, miláčku... nebo něco podobného... ale bylo slyšet jen vítr.

Nastoupil jsem do vozu, nastartoval a ujel půl cesty k výkopu. Dál jsem se odjet nepřinutil. Přestože jsem věděl, že je to hloupost, byl jsem přesvědčený, že Dolan číhá někde vzadu v dodávce. Oči mi stále uhýbaly ke zpětnému zrcátku a snažily se zachytit jeho stín.

Silný vítr cloumal dodávkou. Písek zdvižený větrem vypadal v záři čelních světel jako dým.

Nakonec jsem zajel ke kraji silnice, vystoupil a zamkl všechny dveře. Věděl jsem, že je šílenství spát v tomhle venku, ale uvnitř jsem spát nedokázal. Prostě to nešlo. A tak jsem si vlezl se spacím pytle pod vůz.

Usnul jsem pět vteřin poté, co jsem ho zapnul.

Když jsem se probрал z děsivých snů, z nichž jsem si nic nepamatoval - kromě toho, že mi nějaké ruce svíraly krk -, zjistil jsem, že zaživa pohřbený jsem já. Měl jsem písek v nose i v uších. Dusil mě v krku. Vykřikl jsem a začal jsem se vyhrabávat. Nejdřív jsem si myslel, že i spací pytel, který mě omezuje v pohybu, je písek. Pak jsem se praštil hlavou o podvozek a uviděl padající šupinky rzi.

Vykoulel jsem se zpod vozu do úsvitu barvy zašlého cínu. Jakmile jsem vylezl ze spacího pytle, vítr ho odvál. Překvapeně jsem zařval a asi pět metrů za ním běžel, než jsem si uvědomil, že bych mohl udělat osu-

dovou chybu. Viditelnost byla sotva pět metrů. Silnice místy úplně zmizela. Ohlédl jsem se na vůz a stěží ho rozeznal - působil jako vybledlá stará fotografie.

Doklopýtal jsem k němu, našel klíčky a nastoupil si. Stále jsem plival písek a suše kašlal. Nastartoval jsem a pomalu se rozjel zpátky. Na zprávy o počasí v rádiu jsem čekat nemusel - diskžokej o ničem jiném než

0 počasí nemluvil. Nejhorší pouštní bouře v nevadských dějinách. Všechny silnice jsou uzavřené.

Zůstaňte doma, pokud nutně nemusíte ven, ale

1 pak zůstaňte doma.

Slavný Den nezávislosti.

Zůstaňte doma. Je šilenství vycházet ven. Oslepí vás písek.

Musel jsem to risknout. Byla to jedinečná příležitost, jak navždy zamést stopy. Ani v nejbujnějších snech jsem si nepředstavoval, že by se mi taková příležitost mohla naskytnout, ale byla tu a já se jí chopil.

Přinesl jsem si tři nebo čtyři deky. Z jedné jsem odtrhl dlouhý a široký pruh a omotal si ho kolem hlavy.

Pak jsem se odhodlaně vykročil jako nějaký šílený beduín.

Celé dopoledne jsem vynášel z příkopu kusy asfaltu a pokládal je zpátky na výkop tak úhledně, jako když zedník staví zeď. Samotné přenášení nebylo zas tak obtížné, přestože jsem musel většinu asfaltových bloků dolovat jako archeolog a zhruba každých dvacet minut jsem se musel uchýlit do auta, abych se na chvíli schoval před všudypřítomným pískem a ulevil rozbolavělým očím. Postupoval jsem od někdejšího mělkého konce výkopu směrem na západ a ve čtvrt na jednu - začal jsem v šest - jsem postoupil o nějakých šest metrů. Vítr začal utíchat a nade mnou začala na obloze tu a tam prosvítat modř. Nosil jsem a pokládal, nosil a pokládal. Ocítl jsem se zhruba nad místem, kde měl být podle mých propočtů Dolan. Je už mrtvý? Kolik vzduchu může být v kabině cadillaku? Za jak dlouho může dojít, a to i za předpokladu, že žádný z Dolanových společníků už nedýchá?

Klekl jsem si na holou zem. Stopy po pneumatikách case-jordanu vítr už téměř zavál; někde pod nimi byl muž s rolexkami na zápěstí.

"Dolane," řekl jsem přátelsky, "rozmyslel jsem si to a rozhodl se, že tě vysvobodím."

Nic. Ani hlásek. Už je určitě mrtvý.

Vrátil jsem se pro další kus asfaltu. Položil jsem ho, a když jsem začal vstávat, uslyšel jsem z hloubky slabounký zajímavý smích.

Znovu jsem si dřepl a sklonil hlavu - kdybych měl ještě vlasy, spadly by mi do obličeje. Nějakou dobu jsem v té poloze setrval a poslouchal, jak se směje. Byl to slabý, bezbarvý zvuk.

Když ustal, vrátil jsem se pro další kus asfaltu. Byla na něm část žluté přerušované čáry. Vypadala jako pomlčka. Klekl jsem si.

"Pro lásku boží," zaječel. "Pro lásku boží, Robinsone!"

"Ano," usmál jsem se. "Pro lásku boží."

Položil jsem kus asfaltu úhledně vedle sousedního, a přestože jsem naslouchal, už jsem ho nezaslechl.

Do svého bytu ve Vegas jsem dorazil večer v jedenáct. Spal jsem šestnáct hodin. Pak jsem vstal a odešel si do kuchyně uvařit kávu. Cestou jsem se zhroutil a svíjel se na podlaze ve strašlivé křeči. Jednou rukou jsem se chytil za kříž a druhou si nacpal do úst, abych potlačil křik.

Po chvíli jsem se odplazil do koupelny. Jednou jsem se pokusil vstát, ale zachvátila mě další křeč. Přitáhl jsem se za umyvadlo, abych dosáhl do lékárničky pro další tubu empirinu.

Spolkl jsem tři pilulky a roztočil kohoutky. Ležel jsem na podlaze a čekal, až se naplní vana. Potom jsem si svlékl pyžamo a nějak se dostal do vany. Ležel jsem v ní pět hodin a většinu času jsem prodřímával.

Když jsem vylezl, mohl jsem chodit.

Trochu.

Zašel jsem za chiropraktikem. Řekl mi, že mám tři posunuté ploténky a vážnou dislokaci bederní páteře. Chtěl vědět, jestli vystupuju jako cirkusový silák.

Řekl jsem mu, že jsem si to způsobil kopáním na zahradě.

Poslal mě do Kansas City.

Jel jsem.

Operovali mě.

Když mi anesteziolog přikládal gumovou masku, uslyšel jsem z té syčivé černoty uvnitř Dolanův smích a věděl jsem, že umřu.

Předsálí, kde jsem se probíral, bylo obložené vodově zelenými kachlíky.

"Jsem naživu?" zaskřehotal jsem.

Ošetřovatel se zasmál. "Jistě." Sáhl mi rukou na čelo - čelo, které šlo přes celou hlavu. "Vy jste se strašně spálil! Bože! Bolí to, nebo ještě působí prášky?"

"Ještě jsem zpitomělý," odpověděl jsem. "Mluvil jsem z narkózy?"

"Ano."

Úplně jsem ztuhl. Cítil jsem chlad až v kostech.

"Co jsem říkal?"

,"Je tu tma, pusťte mě ven." A znovu se zasmál.

"Aha," řekl jsem.

Nikdy ho nenašli - Dolana.

To ta bouře. Náhodou přišla bouře. Myslím si, že vím, co se stalo, ale taky si myslím, že pochopíte, když vám řeknu, že jsem se po tom příliš nepídil.

ÚP - vzpomínáte? Upravovali povrch vozovky. Písečná bouře téměř zasypala celý uzavřený úsek jednasedmdesátky za objížďkou. Když se na místo vrátili dělníci, neobtěžovali se s odstraňováním všech nových dun najednou, ale odstraňovali je postupně - proč ostatně jinak? Nemuseli si dělat hlavu s žádný provozem. A tak zároveň odhrnovali písek a odstraňovali starý povrch. A pokud si řidič buldozeru všiml, že v jednom asi čtrnáctimetrovém úseku byl pískem zavátý asfalt rozřezaný na úhledné, téměř geometrické kusy, nikdy nic neřekl. Možná byl zfetovaný. Nebo jen snil o tom, jak si večer vyjde se svou dívkou. Pak přijely nákladáky se šterkem, následované rozmetači a válci. Za nimi následovaly velké zapáchající cisterny s asfaltem, které měly vzadu široké trysky. A když asfalt ztuhl, nastoupil značkovací stroj, jehož řidič pod velkým plátěným slunečníkem se často ohlížel, aby se ujistil, zda je žlutá přerušovaná čára dokonale rovná, aniž tušil, že přejíždí nad stříbřitým cadillakem se třemi lidmi v kabině a že tam dole ve tmě je prsten s rubínem a zlaté rolexky, které možná ještě stále odměřují čas.

Jeden z těch strojů by normální cadillac téměř jistě zmáčkl; trochu by se propadl, něco by pod ním zakřupalo a pak už by parta mužů začala kopat, aby zjistila, co nebo kdo tam je. Jenže tohle byl víc tank než vůz, a tak Dolanova nesmírná opatrnost zabránila tomu, aby ho někdo našel.

Dříve nebo později cadillac samozřejmě povolí, možná pod váhou

projíždějícího kamionu, a řidič dalšího vozu uvidí propadlou vozovku v západním pruhu a uvědomí údržbu silnic a dojde k další ÚP. Jenže nikoho ze silničářů asi nenapadne, že by propad mohl způsobit nějaký dutý objekt pod vozovkou; spíš si budou myslet, že ho způsobila vymrzlá půda nebo zhroucená solná jeskyně nebo pouštní zemětřesení. Opraví to a život půjde dál.

Byl nahlášen jako nezvěstný - Dolan. Pár lidí uronilo slzu.

Sloupkař Las Vegas Sun soudil, že Dolan nejspíš hraje někde domino nebo kulečnick s Jimmym Hoffou.

Možná to není tak daleko od pravdy.

Já jsem v pohodě.

Záda už mám víceméně v pořádku. Mám přísný zákaz zdvihát bez pomoci břemena těžší než patnáct kilo, jenže tenhle rok mám skvělé třetíáky, takže o pomoc nemám nouzi.

Přes onen úsek silnice jsem už několikrát přejel oběma směry ve své nové acuře. Jednou jsem dokonce zastavil, vystoupil a (poté, co jsem se pečlivě rozhlédl, jestli je silnice úplně pustá) a na to místo se vyčural. Moc mi to nešlo, i když jsem cítil, že mám plný měchýř. Když jsem odtud odjížděl, stále jsem se

díval do zpětného zrcátka. Měl jsem zvláštní pocit, že se najednou vztyčí na zadním sedadle, lebku mumie potaženou kůží barvy skořice a písek ve vlasech a oči a rolexky mu budou stále blýskat. A to bylo vlastně naposled, kdy jsem po jednasedmdesátce jel. Když teď potřebuju jet na západ, už používám mezistátní dálnici.

A Elizabeth? Odmlčela se, stejně jako Dolan. Ulevilo se mi.

KONEC CELE PATÁLIE

Chci vám vyprávět o konci války, o úpadku lidstva a o smrti Spasitele -epický příběh, který by si zasluhoval tisíce stran a mnoho dílů, ale vy (pokud jste nějací "vy", kteří to budete číst) se budete muset spokojit se zkrácenou verzí. Injekce totiž účinkuje velice rychle. Myslím, že mám něco mezi pětáctyřiceti minutami a dvěma hodinami, to záleží na krevní skupině. Tuším, že mám skupinu A, která by mi měla poskytnout trochu víc času, ale ať se na místě propadnu, jestli to vím jistě. Jestliže mám nulku, připravím vás, můj pomyslný příteli, o několik stránek.

V každém případě budu raději počítat s nejhorsím a pracovat tak rychle, jak jen budu schopen.

Píšu na elektrickém psacím stroji - Bobbyho textový procesor je rychlejší, ale chod generátoru je i se stabilizátorem příliš nepravidelný, než aby se mu dalo důvěřovat. Mám jeden jediný pokus; nemohu riskovat, že se dostanu až na konec a pak budu jen bezmocně sledovat, jak to celé kvůli nějakému poklesu odporu nebo příliš velkém výboji napětí, který stabilizátor nezvládne, mizí v nějakém nebi dat. Jmenuji se Howard Fornoy. Býval jsem spisovatel. Můj bratr Robert Fornoy byl Spasitel. Zabil jsem ho před čtyřmi hodinami jeho vlastním vynálezem. Sám ho nazval Uklidňovač. Spíš se měl jmenovat Velmi vážná chyba, ale co se stalo, nedá se odestát, jak už po staletí říkají Irové... což jen dokazuje, co je to za pitomce.

Sakra, tyhle odbočky si nemůžu dovolit.

Když Bobby zemřel, přikryl jsem ho dekou, nějaké tři hodiny jsem seděl u jediného okna v obývacím pokoji chaty a díval se na lesy. Kdysi

bývalo vidět oranžovou záři sodíkových lamp z North Conweye, ale teď už ne. Teď už jsou tu jen White Mountains, které vypadají jako tmavé trojúhelníky krepového papíru vystříhané dítětem, a bezvýznamné hvězdy.

Zapnul jsem rádio, projel čtyři vlnová pásma, narazil na jednoho šíleného moderátora a rádio jsem zase vypnul. Zůstal jsem sedět a přemýšlel jsem o způsobech, jak tenhle příběh vyprávět. Myšlenky se mi rozlé-taly po těch nekonečných temných lesích, po té hluboké nicotě. Nakonec jsem si uvědomil, že jestli se chci pohnout z místa, musím si šlehnout. Sakra. Nikdy jsem nedokázal pracovat bez vymezení termínu. Tak teď ho tedy zcela jistě mám.

Naši rodiče neměli důvod očekávat nic jiného, než co dostali: bystré děti. Otec byl absolvent historie, který se ve třiceti stal řádným profesorem na Hofstře. Deset let nato byl jedním ze šesti viceadministrátorů Národního archivu ve Washingtonu D. C. a čekal na místo nejvyšší. I jinak byl zatraceně činorodý - měl všechny desky Chucka Berryho a sám hrál skvěle bluesovou kytaru. Ve dne archivoval a večer hrál.

Matka absolvovala s vyznamenáním Drew. Měla klíček elitní studentské společnosti Phi Beta Kappa, který občas nosila na svém výstředním kloboučku. Stala se úspěšnou autorizovanou soudní znalkyní v D. C, seznámila se s otcem, vdala se za něj a po otěhotnění firmu zabalila. Já jsem se narodil v roce 1980. Ve čtyřiaosmdesátém dělala daně jednomu z otcových společníků - říkala, zeje to jen takový její malý koníček. Když se v sedmaosmdesátém narodil Bobby, obhospodařovala už daně, investiční portfolia a nemovitosti pro tucet vlivných mužů. Mohl bych je jmenovat, ale koho to zajímá? Teď už jsou buď mrtví, nebo jsou z nich užvanění idioti.

Myslím, že si svým "malým koníčkem" vydělala ročně víc než otec, ale na tom nezáleželo - byli št'astní, že jsou spolu a že žijí jeden pro druhého. Mockerát se hašteřili, ale nikdy se pořádně nepohádali. Rozdíl mezi mou matkou a matkami mých kamarádů byl v tom, že zatímco ony při televizních seriálech četly nebo žehlily nebo šily nebo telefonovaly, moje matka při televizních seriálech počítala na kapesní kalkulačce a zapisovala si čísla na velké zelené listy papíru.

Já jsem pro ty dva lidi se zlatými kartami Mensy nebyl žádným zkla-

maním. Na státní základní škole jsem měl výborné známky (možnost, že bych já nebo bratr šel na

soukromou školu, vůbec nepřišla na přetřes, pokud vím). Brzy a bez nějakého úsilí jsem taky dobře psal. První povídku do časopisu jsem prodal ve dvaceti - byla o tom, jak Kontinentální armáda přezimovala ve Valley Forge. Prodal jsem ji do nějakého časopisu, jaké se povalují v letadlech, za čtyři sta padesát dolarů. Otec, jehož jsem hluboce miloval, mě poprosil, jestli by ode mě nemohl ten šek koupit. Dal mi svůj osobní šek a ten šek z časopisu si nechal zarámovat a pověsil si ho nad pracovní stůl. Romantický génius, dalo by se říct. Romantický génius, který hrál blues, dalo by se říct. Můžete mi věřit, že jako dítě jsem na tom mohl být hůř. Když táta s mámou loni koncem roku zemřeli, samozřejmě sice blábolili nesmysly a počurávali se, ostatně jako skoro každý na tomhle našem světě, ale přesto jsem je nikdy nepřestal milovat.

Byl jsem dítě, které mohli zcela důvodně očekávat - hodný, bystrý, talentovaný chlapec, jehož talent v atmosféře lásky a důvěry záhy dozrál, počestný hošík, který miloval a ctil svou matku i svého otce. Bobby byl jiný. Dítě jako Bobby nemohl nikdy očekávat nikdo, ani mensovní typy jako naši rodiče. Na nočník jsem přestal chodit o celé dva roky dřív než Bobby, ale to bylo to jediné, v čem jsem byl lepší. Nikdy jsem však na něj nežárlil; to by mi připadalo, jako kdyby celkem slušný nadhazovač z dorostenecké ligy žárlil na Nolana Ryana nebo Rogera Clemense. Srovnání, která vyvolávají žárlivost, přestávají v určitém bodě existovat. Znímám to a můžu vám to říct: v určitém bodě prostě couvnete a zacloníte si oči před oslnivou září.

Bobby ve dvou letech četl a ve třech začal psát krátké eseje ("Náš pes", "Výlet s matkou do Bostonu"). Psal neohrabanými, nepravidelnými velkými tiskacími písmeny jako šestileté dítě, ale bylo v tom mnohem víc: kdyby se jeho texty přepsaly tak, aby se v nich neprojevovala jeho stále se rozvíjející motorika, mysleli byste si, že čtete práci bystrého, i když velice naivního pátáka. S omračující rychlostí přešel od jednoduchých vět k rozvitým a od rozvitých vět k souvětím, a s děsivou intuící žongloval s hlavními a vedlejšími větami. Občas to skladebně překombinoval nebo šlápl vedle v přívlastku, ale tyhle chyby - které sužují mnohé autory celý život - měl už v pěti letech slušně vychytané.

Začala ho bolet hlava. Rodiče se báli, že by mohlo jít o zdravotní problém - třeba o mozkový nádor -, a odvezli ho k doktorovi. Ten ho pečlivě prohlédl, ještě pečlivěji ho vyslechl a pak řekl rodičům, že Bobbymu nic není, jen trpí stresem: je mimořádně frustrovaný z toho, že ruka, kterou píše, nestačí mozku.

"Máte dítě, které se snaží vypudit mentální ledvinový kámen," prohlásil doktor. "Na to bolení hlavy bych mu mohl něco předepsat, ale myslím si, že lékem, který skutečně potřebuje, je psací stroj." A tak Bobby dostal od rodičů IBM. Po roce mu koupili k Vánocům počítač Commodore 64 s textovým procesorem WordStar a bylo po bolení hlavy. Než přejdu ke všemu ostatnímu, chtěl bych jenom dodat, že ještě další tři roky věřil, že mu tenhle dárek nechal pod stromečkem Santa Claus. Když o tom teď přemýšlím, to byla další oblast, ve které jsem Bobbyho překonal: na Santa Clause jsem taky přestal věřit dřív.

Je toho tolik, co bych mohl o našem dětství vyprávět, a myslím, že aspoň něco málo vám říct musím, ale je třeba vyprávět rychle a stručně. Je tu ten termín. Ach, ty termíny. Jednou jsem četl legrační "Zkrácenou verzi Jihu proti Severu", která se odvíjela nějak takhle:

,"Válka?" zasmála se Scarlett. "Nesmysl!"

Buch. Ashley odešel do války. Atlanta shořela. Rhatt šel a pak se vrátil!

,"Nesmysl," řekla Scarlett přes slzy. „Popřemýšlím o tom zítra, protože zítra je taky den.“

Když jsem to četl, srdečně jsem se tomu smál; teď, když mám napsat něco podobného, už mi to tak legrační nepřipadá. Ale bylo to takhle:

"Dítě, jehož IQ je současnými testy nezměřitelný?" usmála se India Fornoyová na svého oddaného manžela Richarda. "Nesmysl! Zajistíme mu prostředí, v němž se jeho intelekt- nemluvěo intelektu jeho staršího a také ne tak docela hloupého bratra - bude moct rozvíjet. A vychováme je jako normální americké kluky, kterými přece jsou!"

Buch! Fornoyovi chlapeci vyrostli! Howard šel na Virginskou univerzitu, absolvoval s vyznamenáním a stal se z něj spisovatel! Zařídil si pohodlný život! Chodil s mnoha ženami a s mnoha také spal. Podařilo se mu vyhnout nemocem pohlavním i ostatním! Pořídil si stereo soupravu Mitsubishi! Aspoň jednou za týden psal domů! Vydal dva celkem úspěšné romány! "Nesmysl," řekl Howard, "to je pro mě prostě život!" A tak to bylo, dokud se jednoho dne nečekaně neobjevil Bobby (podle nejlepších tradic šílených vědců)

s dvěma skleněnými krabicemi - v jedné vosy, v druhé včely -, Bobby v tričku naruby, s intelektem na pokraji zhroucení, ale šťastný jako blecha.

Lidi jako můj bratr Bobby se rodí tuším jednou za dvě až tři generace - lidi jako Leonardo da Vinci, Newton, Einstein, možná Edison. Jedno mají zřejmě společné: jsou jako obrovské kompas, které dlouho ukazují nazdařbůh, než najdou skutečný sever, na nějž se pak zaměří se strašlivou silou. Než k tomu dojde, jsou schopni páchat různé zhůvěřilosti, a Bobby nebyl žádnou výjimkou.

Když mu bylo osm a mně patnáct, přišel ke mně a řekl mi, že vynalezl letadlo. To už jsem ho znal natolik dobře na to, abych jen řekl "Kecáš" a vykopl ho ze svého pokoje. Šel jsem s ním do garáže, kde na jeho červeném kočárku spočíval podivný překližkový vynález. Vypadal jako bojový letoun, ale křídla měl obrácená dopředu místo dozadu. Doprostřed Bobby přišrouboval sedlo ze svého houpacího koně. Po straně byla páka. Letadlo nemělo motor. Bobby prohlásil, že je to kluzák. Chtěl, abych ho roztláčil z Carriganova vrchu, což je nejstrmější svah ve washingtonském Grantově parku - pro staré lidi je uprostřed vybudován betonový chodník. To, prohlásil Bobby, bude jeho ranvej.

"Bobby," řekl jsem, "máš na tom obráceně křídla."

"Ne, takhle mají být. Viděl jsem v Divokém království dokument o jestřábech. Prudce se spustí za kořistí a pak při vzletu křídla obrátí. Mají takové klouby, víš? Lip se tak vznesou."

"A proč je tak nestaví letectvo?" zeptal jsem se v blažené nevědomosti, že Američané i Rusové už mají projekty takových bojových letadel na rýsovacích prknech.

Bobby jen pokrčil rameny. Nevěděl to a bylo mu to jedno.

Vyšli jsme na Carriganův vrch a Bobby vyšplhal do sedla a sevřel páku. "Pořádně do mě strč," poručil mi. V roztěkaných očích mu blýskalo to šílené světýlko, které jsem tak dobře znal - Bože, takhle se mu rozsvěcely oči snad už v kolébce. Ale přísahám, že bych do něj nikdy nestrčil tak silně, kdybych tušil, že ta zatracená věc bude funkční.

Jenže to jsem nevěděl, a tak jsem si dal skutečně záležet. Rozjel se z kopce a poskakoval jako kovboj, který přihnul krávy a teď jede do

města na pár studených piv. Jedna stará paní mu musela uskočit z cesty a jednoho starouška, shrbeného nad chodítkem, jen těsně minul. V půli kopce přitáhl páku a já jen s vykulenýma očima, strnulý strachem a úžasem, sledoval, jak se jeho překližkové letadlo odděluje od kočárku. Nejdřív se vznášelo jen několik centimetrů nad ním a chvíli to vypadalo, že si znovu sedne. Při nárazu větru se však vzneslo, jako by někdo trhl neviditelnou šňůrou. Kočárek sjel po betonové cestě a skončil v nějakém křoví. Bobby byl najednou tři metry nad zemí, pak šest, pak dvacet. Vznášel se nad Grantovým parkem a vesele halekal. Běžel jsem za ním a křičel na něj, ať se spustí dolů. Pronásledovaly mě děsivé živé představy, jak spadne z toho pitomého sedla a napíchne se na nějakou větev, nebo se rozbije o některou z mnoha soch. Já si bráchův pohřeb nepředstavoval -já na něm byli

,LOBBY!" zaječel jsem. "POJĎ DOLŮ!"

"JUPIÍÍ!" odpověděl mi Bobby slabě, ale jednoznačně nadšeně. Překvapení šachisté, lidé, kteří si házeli s létajícími talíři, čtenáři, milenci a běžci ustali ve svých činnostech a dívali se.

,fiOBBY, VŽDYŤ NA TOM SRÁČI NEMÁŠ BEZPEČNOSTNÍPÁS!" zařval jsem. Pokud si vzpomínám, bylo to poprvé, kdy jsem tohle sprosté slovo použil.

,Jáně se nic nestanééé..." řval z plných plic, ale já si s hrůzou uvědomoval, že ho sotva slyším. Běžel jsem z kopce dolů a celou cestu jsem křičel. Vůbec si nepamatuju, co jsem řval, ale následujícího dne jsem mohl jenom šeptat. Zato si zcela jasně pamatuju, jak jsem dole pod kopcem u sochy Eleanor Rooseveltové míjel mladého muže v hezkém obleku s vestou. Podíval se na mě a konverzačně prohodil, "Teda kamaráde, já jsem snad sjetej."

Vzpomínám si, jak ten podivný stín klouzal po zeleném trávníku, zdvihal se a vlnil, jak přeskakoval lavičky a odpadkové koše, vzpomínám si na vzhůru obrácené obličejové lidi. Vzpomínám si, jak jsem ho honil. Vzpomínám si, jak matka zkrabatila obličej a rozplakala se, když jsem jí řekl, že Bobbyho letadlo, které v první řadě vůbec nemělo co létat, se v náhlém poryvu větru převrátilo vzhůru nohama a Bobby ukončil svou krátkou, byť oslnivou kariéru rozplácnutý na washingtonské ulici.

Jak se ukázalo, možná by nakonec bylo lepší, kdyby to takhle skutečně dopadlo, jenže ono to tak nedopadlo. Bobby nakonec otočil stroj

zpátky do parku, nedbale se přidržoval ocasu letadla, aby z toho pekelného stroje nespadl, a pomalu se snášel k rybníčku uprostřed parku. Klouzal půldruhého metru nad hladinou, pak metr... a pak se jeho tenisky dotkly hladiny a nechávaly za letadlem dvě bílé brázdy. Bobby svým veselým smíchem vyplašil obvykle spokojené (a překrmené) kachny, které se rozhořčeně rozkejhaly. Přistál na protější straně, přesně mezi dvěma parkovými lavičkami, které jeho letadlu urazily křídla. Vyletěl ze sedla, narazil si hlavu a rozbřečel se. Takový byl život s Bobbym.

Ne všechno bylo tak působivé - vlastně si myslím, že nic... aspoň do Uklidňovače. Nicméně jsem vám tu historiku vyprávěl, protože si myslím, aspoň tentokrát, že extrémní případ nejlépe ilustruje normu: život s Bobbym byl neustálým nápirem na hlavu. V devíti začal navštěvovat přednášky z kvantové fyziky a vyšší algebry na Georgetownské univerzitě. Jednoho dne vnutil všem rádiovým i televizním přístrojům v naší ulici - a okolních čtyřech blocích - své vysílání. Našel na půdě starou přenosnou televizi a předělal ji na širokopásmový vysílač. Jeden černobílý zenith, čtyři metry kabelu, ramínko na šaty na hřebenu střechy našeho domu a šup! Asi dvě hodiny mohly čtyři bloky Georgetownu přijímat jen WBOB... což byl čirou náhodou můj bratr, který četl některé mé povídky, vyprávěl debilní vtipy a poučoval, že příčinou toho, že náš otec každou neděli dopoledne v kostele tolik prdí, je vysoký obsah síry ve fazolích v tomatě. "Ale většinou se mu daří prdět tiše," sdělil Bobby svým zhruba třem tisícům posluchačů, "nebo si ty nejúdernější drží až do chvalozpěvů."

Otec, který z toho samozřejmě nijak nadšený nebyl, musel zaplatit komunikacím pokutu ve výši pětasedmdesáti dolarů, které pak příští rok strhával Bobbymu z kapesného.

Život s Bobbym, ach jo... a podívejte se na mě, já brečím. Je to skutečný cit, nebo vědomí začátku konce? Řekl bych, že to první. Bůh ví, jak moc jsem ho měl rád - ale i tak si radši trochu pospíšim.

Bobby maturoval ve věku deseti let, ale na bakalářský titul nikdy nedosáhl, o nějakém vyšším nemluvě.

Bylo to tím obrovským kompasem v jeho hlavě, který se otáčel a otáčel a hledal skutečný sever, na který by se zaměřil.

Prošel si obdobím fyziky a kratším obdobím, kdy byl zblázněný do chemie... ale nakonec ho od obou oborů odradila jeho přílišná netrpělivost v matematice. Mohl to dokázat, ale nakonec ho všechny ty takzvané seriózní vědní obory znudily.

Když mu bylo patnáct, byla to archeologie - pročesával úpatí White Mountain kolem našeho letního sídla v North Conway a z hrotů šípů, pazourků, dokonce i z uhlíků z dávno vyhaslých táborových ohňů v mezo-litických jeskyních středního New Hampshire sestavoval historii Indiánů.

Jenže to ho taky přešlo a začal se zabývat historií a antropologií. Když mu bylo šestnáct, otec s matkou zdráhavě souhlasili, aby se Bobby připojil ke skupině novoanglických antropologů na výpravě do Jižní Ameriky.

Vrátil se za pět měsíců a poprvé v životě byl skutečně opálený. Byl také o nějaké tři centimetry vyšší, o sedm kilo lehčí a o mnoho tišší. Byl stále ještě docela veselý, nebo mohl být, ale jeho chlapecká bujarost, občas nakažlivá, občas únavná, byla ta tam. Vyspěl. A poprvé v životě jsem ho slyšel mluvit o světovém dění... jak je to zlé. Psal se rok 2003, kdy odnož Organizace pro osvobození Palestiny, která si říkala Synové džihádu (to jméno na mě vždycky působilo přízračně, jako by to byla nějaká katolická společnost pro veřejné práce někde v západní Pensylvánii), odpálila v Londýně tříštivou bombu, která zamořila šedesát procent jeho území a zbytek města učinila mimořádně nezdravým prostředím pro lidi, co chtěli mít děti nebo se dožít více než padesáti let. V tom roce jsme se také pokusili o blokádu Filipín poté, co Cedefiova vláda přijala "malou skupinu" poradců z rudé Číny (podle špiónážních satelitů jich bylo asi patnáct tisíc) a couvla, až když bylo jasné, že a) Číňané nemluví do větru, když říkali, že to tam pořádně vyčistí, pokud se nestáhneme, a b) Američané nejsou tak šílení, aby na Filipínách páchali hromadné sebevraždy. Byl to také rok, kdy další skupina šílených hajzlů - tuším Albánců - zkusila nad Berlínem rozprášit virus AIDS.

Tyhle zprávy zneklidňovaly každého, ale Bobbyho přímo deptaly.

"Proč jsou lidi tak strašně zlí?" zeptal se mě jednoho dne. Byli jsme na letním sídle v New Hampshire, byl konec srpna a věci už jsme měli většinou zabalené v krabicích a zavazadlech. Chata vypadala smutně a opuštěně jako vždycky, když jsme se chystali vydat se každý svou cestou. Pro mě to znamenalo do New Yorku, pro Bobbyho do texaského Waca... léto strávil čtením sociologických a geologických textů - už v

tom

musel mít pěkný míšmaš - a říkal, že tam chce provést několik pokusů. Utrousil to jakoby mimochodem, ale já jsem si všiml, že matka ho už několik týdnů, co jsme byli pohromadě, pečlivě a zamysleně sleduje. Otec ani já jsme nic netušili, ale matka už zřejmě věděla, že stfelka Bobbyho kompasu se konečně zastavuje.

"Proč jsou tak zlí?" zeptal jsem se. "A na to ti mám odpovědět?" "Přijde někdo lepší," rozumoval. "A to velice brzy, podle toho, jak se to vyvíjí."

"Vyvíjí se to tak jako vždycky," řekl jsem, "a dělají to proto, že lidi byli prostě stvořeni ke zlu. Jestli chceš někoho obviňovat, obviň Boha."

"To je blbost. Tomu nevěřím. I to s tím chromozomem XX se nakonec ukázalo jako pitomost. A neříkej mi, že jde jen o ekonomické tlaky, o konflikt mezi bohatými a chudými, protože tím to taky všechno nevysvětlíš."

"Prvotní hřích," řekl jsem. "Ten mi k tomu sedí. Má dobrý rytmus, na který se dá tancovat."

"Možná je za tím prvotní hřích," zamyslel se Bobby. "Ale co je nástrojem, starší bratře? Položil sis někdy tuhle otázku?"

"Nástrojem? Jakým nástrojem? Já ti nerozumím."

"Myslím, že je to voda," prohlásil Bobby trdnomyslně.

"Cože?"

"Voda. Něco, co je ve vodě."

Podíval se na mě.

"Nebo něco, co tam není."

Následujícího dne odjel Bobby do Waca. Neviděl jsem ho až do dne, kdy se objevil v mém bytě s těmi dvěma skleněnými krabicemi a v tričku naruby. To bylo za tři roky.

"Ahoj, Howie," řekl, vešel a nenuceně mě poplácal po zádech, jako bychom se neviděli jen tři dny.

"Bobby!" vykřikl jsem a radostně jsem ho objal. Skleněné rohy se mi zaryly do hrudi a já uslyšel zlostné bzučení.

"Já tě taky rád vidím," řekl Bobby, "ale radši zůstaň v klidu. Rozčiluješ domorodce."

Rychle jsem odstoupil. Bobby si odložil velký papírový pytel, který přinesl, a sundal z ramene tašku, z které pak opatrně vyjmul skleněné krabice. V jedné byl včelí úl, v druhé vosí hnízdo. Včely už se začaly uklidňovat a věnovat se svým včelím povinnostem, ale vosy z toho všeho byly zjevně nešťastné.

"No dobře, Bobby," podíval jsem se na něj a usmál se. Nedokázal jsem se neusmívat. "O co ti jde tentokrát?"

Otevřel pytel a vytáhl z něj sklenici od majonézy, zpola naplněnou čirou tekutinou.

"Vidíš to?" řekl.

"Jo. Vypadá to jako voda nebo nějaký čirý destilát."

"Ve skutečnosti je to obojí, jestli tomu dokážeš uvěřit. Pochází to z artézské studně v La Platě, to je malé město asi pětadesát kilometrů východně od Waca, a než jsem to předestiloval do téhle koncentrované formy, bylo toho osmnáct litrů. Já tam totiž mám takovou malou palírnu, Howie, ale myslím, že mě za to nezavřou." Zářivě se na mě usmál. "Je to jenom voda, ale pořád je to ten nejstrašnější bolehlav, jaký kdy lidstvo poznalo."

"Nemám nejmenší tušení, o čem mluvíš."

"To je mi jasný. Ale budeš mít. Víš co, Howie?"

"Co?"

"Jestli to blbý lidstvo dokáže vydržet pohromadě ještě půl roku, vsadím se, že už vydrží navěky."

Zdvihl sklenici od majonézy a vážně se na mě skrz ni zahleděl jedním zvětšeným okem. "Tohle je obrovskej vynález," řekl. "Lék na nejhorší nemoc, jaký Homo sapiens padá za oběť."

"Rakovinu?"

"Ne," odtušil Bobby. "Na válku. Na hospodský rvačky. Na přestřelky v autech a tyhlety věci. Kde máš koupelnu, Howie? Je mi z toho nanic."

Když se vrátil, nejenže už neměl tričko naruby, ale byl taky učesaný, i když mi bylo na první pohled jasné, že metodu česání stále nezměnil - strčil hlavu pod kohoutek a pak si prohrábl vlasy prsty.

Když se vrátil, podíval se na obě skleněné krabice a prohlásil, že jak včely, tak vosy už jsou zase normální. "Ne že by vosí hnízdo někdy byt' vzdáleně připomínalo něco normálního, Howie. Vosy jsou společenský hmyz, stejně jako včely nebo mravenci, ale na rozdíl od včel, které jsou téměř rozumné, a mravenců, kteří mají občasné schizoidní výpadky, jsou vosy naprosto šílené." Usmál se. "Stejně jako my, staří dobří živočichové rodu Homo sapiens." Odkryl víko skleněné krabice se včelami.

"Víš co, Bobby?" řekl jsem. Usmíval jsem se, ale ten úsměv mi připadal poněkud křečovitý. "Dej to víko zpátky a jenom mi o tom pověz, co říkáš? Demonstraci si nech na jindy. Můj domácí je sice zlatíčko, ale majitelka domu je taková velká mužatka, která kouří doutníky Odie Perode a je o patnáct kilo těžší než já. Je -"

"Bude se ti to líbit," ujistil mě Bobby, jako bych vůbec nic neřekl - zvyk, který jsem znal stejně důvěrně jako jeho desetiprstou metodu česání vlasů. Nikdy nebyl nezdvořilý, jen byl často naprosto zaujatý problémem. A mohl jsem ho zarazit? Rozhodně ne. Na to jsem se až příliš těšil z jeho návratu. Myslím si sice, že už tehdy jsem tušil nějaký veliký průšvih, ale kdykoliv jsem byl s Bobbym déle než pět minut, úplně mě hypnotizoval. On byl Lucy s fotbalovým míčem, slibující, že tentokrát určitě, a já byl Charlie Brown, který běžel přes hřiště a chystal se ten míč nakopnout. "Ve skutečnosti už jsi to určitě viděl - v časopisech jsou z toho občas fotky, v televizi o tom sem tam běží nějaký dokumentární film. Není to nic zvláštního, ale vypadá to tak, protože lidé mají o včelách naprosto iracionální předsudky."

A zvláštní je, že měl pravdu - už jsem to skutečně viděl. Strčil ruku do krabice mezi včely a sklo. Během patnácti vteřin na ní měl černo-žlu-tou rukavici. Okamžitě se mi vybavila dávná vzpomínka: sedím v dupačkách u televize a svírám v náručí medvídku, asi tak půl hodiny před spaním (a určitě léta před Bobbyho narozením) a sleduju se směsící hrůzy, odporu a okouzlení, jak nějaký včelař nechal včely, aby mu pokryly celý obličej. Nejdřív vytvořily na jeho hlavě jakousi katovskou kápi, ale on si je pak upravil do komického živého vousu.

Bobby náhle prudce ucukl a zašklebil se.

"Jedna mě štípala," řekl. "Pořád jsou z toho výletu trochu rozčilené. Z La Platy do Waca jsem letěl s nějakou místní pojišťovnou - měla starý Piper Cub - a odtud do New Orleansu nějakou pravidelnou linkou - tuším společnosti Dement Airlines. Celkem jsem použil asi čtyřicet spojů, ale přísahám Bohu, že je naštvala ta cesta taxíkem z La Garbage. Na Druhé Avenue je pořád víc děr než na Bergenstrasse po německé kapitulaci."

"Hele, já myslím, že bys tu ruku měl vytáhnout, Bobby," řekl jsem. Čekal jsem, že některé včely vyletí ven - představil jsem si, jak je budeme celé hodiny honit se složenými novinami a jednu po druhé pobíjet, jako

by to byli uprchlíci ze starého filmu s věžeňskou tematikou. Jenže žádná z nich neulétla... aspoň zatím.

"Uklidni se, Howie. Už jsi někdy viděl, že by včela dala žihadlo květině? Nebo jsi o tom slyšel?"

"Ty nevypadáš jako květina."

Zasmál se. "Ty vole, ty si myslíš, že včely vědí, jak vypadá květina? Kdepak! Nemají o tom páru. Netuší o tom víc, než my dva o tom, jaký zvuk vydává mrak. Vědí jen, že jsem sladký, protože s potem vylučuju di-oxin sacharózy... společně se sedmatřiceti dalšími dioxiny, a to jsou jen ty, o kterých víme." Zamyšleně se odmlčel.

"I když se musím přiznat, že jsem se dneska pro jistotu trochu přisla-dil. Snědl jsem v letadle bonboniéru višní v čokoládě -"

"Bobby, proboha!"

"- a cestou taxíkem sem ještě pár tyčinek s ibiškovým krémem."

Sáhl do krabice druhou rukou a opatrně si začal včely shrnovat. Všiml jsem si, že než odstranil poslední, ještě jednou sebou cukl. Pak přikryl krabici víkem a mně se ulevilo. Na obou rukou měl zarudlé otoky -jeden uprostřed levé dlaně, druhý vysoko na pravé, poblíž místa, kterému věštci z ruky říkají Náramky štěstí. Dostal sice dvě žihadla, ale já dobře pochopil, co mi chtěl demonstrovat: prozkoumalo ho nějakých čtyři sta včel. Jen dvě ho štípaly.

Z kapsičky u džin vytáhl pinzetu a došel k mému psacímu stolu. Odstrčil stranou můj rukopis a na uvolněné místo zaměřil tensorovou lampu - chvíli si s ní hrál, dokud se na třešňovém dřevě neobjevil jasný, ostře ohraničený kroužek světla.

"Píšeš něco dobrého, Pejsku?" zeptal se mě bezstarostně a já cítil, jak se mi ježí vlasy na zátylku. Kdy mi naposledy řekl Pejsku? Když mu byly čtyři? Šest? Skutečně nevím. Opatrně pracoval pinzetou na své levé ruce. Viděl jsem, jak vytáhl žihadlo, které připomínalo chloupek z nosu, a odložil je do popelníku.

"Takový plagiát pro Vanity Fair," odpověděl jsem. "Bobby, co máš tentokrát za lubem?"

"Nechceš mi vytáhnout to druhé?" zeptal se, podal mi pinzetu a položil do světla pravou ruku. Pak se omluvně usmál. "Pořád si myslím, že

když jsem tak strašně chytrý, měl bych být obouruký, ale má levá ruka má IQ asi šest."

Pořád stejný starý Bobby.

Posadil jsem se vedle něj, vzal pinzetu a vytáhl mu žihadlo ze zarudlého místa, které se mělo v jeho případě nazývat Náramky smrti. Bobby mi mezitím vyprávěl o rozdílech mezi včelami a vosami, o odlišnosti la-platské a newyorské vody a o tom, jak ta jeho voda, sakra, všechno napraví, když mu trochu pomůžu.

A tak jsem běžel za tím fotbalovým míčem, zatímco můj rozesmátý a třeskatě inteligentní bratr ho naposled držel.

"Včely neštípnu, dokud nemusejí, protože je to zabije," řekl Bobby věčně. "Vzpomínáš si, jak jsi jednou v North Conway řekl, že se pořád vzájemně zabíjíme kvůli prvotnímu hříchu?"

"Jo. Drž."

"Tak jestli něco takového existuje, jestli je Bůh, který nás může současně natolik milovat, že nám naservíruje svého syna na kříži, a současně nás jako na běžícím pásu posílá do pekel, protože si jedna blbá husa kousla do nesprávného jablka, tak to prokletí spočívá v tom, že z nás udělal vosy místo včel. Sakra, Howie, co to děláš?"

"Drž, abych to mohl vytáhnout," řekl jsem. "Jestli chceš gestikulovat, já počkám."

"No dobře," pokrčil rameny a pak už zůstal celkem v klidu, dokud jsem žihadlo nevytáhl. "Včely jsou kamikadze přírody, Pejsku. Podívej se do té skleněné krabice. Na dně leží mrtvé ty dvě, které mi daly žihadlo. Jejich žihadla se podobají rybářským háčkům. Dovnitř jdou snadno, ale když je vytahují, vytáhnou si zároveň i vnitřnosti."

"Fuj," řekl jsem a odložil druhé žihadlo do popelníku. Neviděl jsem, jak jsou tvarovaná, ale mikroskop jsem neměl.

"V tom jsou zvláštní," řekl.

"Jistě."

"Na druhé straně vosy mají žihadla hladká. Můžou tě bodnout, kolikrát chtějí. Jed jim vystačí tak na tři čtyři bodnutí, ale i pak můžou bodat dál... a obvykle bodají. Zvlášť hrmčírky zední, to jsou ty, které mám tady. Musíš je uklidnit noxonem. Zřejmě po něm mají strašlivou kocovinu, protože když se pak proberou, jsou ještě šilenější."

Zasmušile se na mě podíval a já si poprvé všiml, že má pod očima hnědé kruhy a uvědomil jsem si, že můj mladší bratříček je unavenější, než jsem ho kdy viděl.

"Proto taky lidi bojujou, Pejsku. Pořád dokola. Máme hladká žihadla. Teď sleduj tohle."

Vstal, došel ke své cestovní kabele, chvíli se v ní hrabal a vytáhl oční kapátko. Otevřel sklenici od majonézy, kapátko do ní ponořil a natáhl do něj kapičku té destilované texaské vody. Pak se vrátil ke skleněné krabici s vosami. Všiml jsem si, že má jiné víko - bylo v něm malé plastové šoupátko. Nemusel mi nic vysvětlovat: u včel si klidně dovolil víko sundat, zatímco u vos nechtěl nic riskovat.

Zmáčkl černý gumový balónek kapátka. Do krabice ukáply dvě kapky. Po dopadu vytvořily tmavou skvrnku, která téměř okamžitě zmizela. "Dáme tomu tři minuty," řekl.

"Co -"

"Žádné otázky," řekl. "Za tři minuty uvidíš."

Než uplynuly, přečetl si můj umělecký podvrh... přestože měl už dvacet stránek.

"Je to docela dobré," řekl, když odložil papíry. "Přesto by sis měl přečíst něco o tom, jak si Jay Gould zařídil salonní vagón svého soukromého vlaku falešnými Manety - to je teprv sranda." Při řeči odstraňoval víko z krabice s vosím hnízdem.

"Krucinál, Bobby, nech té komedie!" zařval jsem.

"Pořád ten starý posera," zasmál se Bobby a vytáhl šedavé vosí hnízdo velikosti bowlingové koule.

Podržel je v rukou. Vosy vylétaly a sedaly si mu na ruce, na tváře, na čelo. Jedna přiletěla ke mně a přistála mi na předloktí. Plácl jsem ji a její mrtvolka spadla na koberec. Byl jsem vyděšený - skutečně vyděšený. Po těle se mi rozlil adrenalin a já cítil, jak mi lezou oči z důlků.

"Nezabíjej je," řekl Bobby. "To bys mohl klidně zabíjet děti, ty jsou stejně neškodné. Právě o tohle tady jde." Přehodil si hnízdo z ruky do ruky, jako by to byl přerostlý softballový míček. Vyhodil je do vzduchu. Zděšeně jsem pozoroval vosy létající v obývacím pokoji mého bytu jako bojové letouny na hlídce.

Bobby opatrně uložil hnízdo zpátky do krabice a sedl si na pohovku. Poplácal na místo vedle sebe a já jsem téměř hypnotizovaný šel k němu.

Byly všude: na koberci, na stropě, na závěsech. Půl tuctu jich lezlo po velkoplošné obrazovce mé televize.

Než jsem dosedl, smetl vosy z místa, kam mířil můj zadek. Rychle odlétly. Vůbec všechny létaly čile, lezly čile, rychle se pohybovaly. Nechovaly se nijak zdrogovaně. Jak Bobby mluvil, postupně si hledaly cestu do svého slinami spleného papírového hnízda a nakonec mizely uvnitř dírou na jeho vrcholku.

"Nebyl jsem ve Wacu první, koho to zajímalo," řekl. "Je to náhodou největší město ve zvláštní malé nenásilné oblasti uprostřed nejnásilnějšího státu v Unii. Texasané se rádi vzájemně střílejí, Howie -je to něco jako tamní koníček. Polovina mužských obyvatel chodí ozbrojená. V sobotu večer to v hospodách ve Fort Worthu vypadá jako na střelnici, kde se místo asfaltových holubů sestřelují opilci. Je tam víc členů Národní střelecké asociace než metodistů. Ne že by Texas byl jediným státem, kde se lidé střílejí nebo řežou břitvami nebo strkají děti do trouby, když moc dlouho řvou, rozumíš, ale rozhodně mají velkou zálibu ve zbraních."

"Kromě Waca," hádal jsem.

"Ale tam taky," řekl Bobby, "jenže je proti sobě používají mnohem míň."

Bože. Právě jsem se podíval na hodiny a zjistil čas. Připadalo mi, že píšu tak čtvrt hodinku, ale ve skutečnosti už je to přes hodinu. To se mi občas stává, když jsem nabuzený, ale teď si nemůžu dovolit zacházet do takových podrobností. Cítím se stejně dobře jako vždycky - nevysychá mi v krku, nemusím hledat slova, a když se podívám na to, co už jsem napsal, vidím jen běžné překlepy a odrazy. Ale nesmím si nic namlouvat, musím spěchat. "Nesmysl," řekla Scarlett, znáte to.

Nenásilné atmosféry v okolí Waca už si všimli především sociologové a zkoumali ji. Bobby tvrdil, že když se do počítače vloží dostatek statistických údajů o Wacu a podobných oblastech - mluvil o hustotě obyvatelstva, průměrném věku, průměrné životní úrovni, průměrné úrovni vzdělání a tuctu dalších ukazatelů - vyjde vám obrovská anomálie. Vědecké práce jsou zábavné jen zřídka, ale i tak několik z oněch více než padesáti, které o tomhle tématu Bobby četl, dospělo k závěru, že to musí být "něco ve vodě".

"Usoudil jsem, že je na čase vzít tenhle šprým vážně," řekl Bobby.

"Koneckonců někde je ve vodě taky něco, co zajišťuje prevenci proti zubnímu kazu. Říká se tomu fluorid."

Odjel do Waca provázen trojicí asistentů - dvou postgraduálních studentů sociologie a řádného profesora geologie, který byl náhodou na vědecké dovolené a toužil po dobrodružství. Během půl roku vytvořil se sociology počítačový graf, který ilustroval to, čemu můj bratr říkal jediná oáza klidu na světě". V cestovní kabele měl lehce zmačkanou kopii a dal mi ji. Bylo na ní čtyřicet soustředných kruhů. Waco bylo v osmém, devátém a desátém od středu.

"A teď se podívej na tohle," řekl a položil na graf průsvitný pauzovací papír. Byly na něm také kruhy, ale u každého bylo číslo. U čtyřicátého 471, u třicátého devátého 420, u třicátého osmého 418, atakdále. V několika místech čísla stoupla, místo aby klesla, ale jen v několika (a bylo jich málo).

"Co znamenají ta čísla?"

"Představují výskyt násilných činů v tom kterém kruhu," řekl Bobby. "Vražd, znásilnění, ublížení na zdraví, dokonce i vandalismu. Počítač je označí koeficientem, který bere v úvahu hustotu obyvatelstva." Poklepal prstem na sedmadvacátý kruh, u kterého bylo číslo 204. "Například v celé téhle oblasti žije necelých devět set lidí. To číslo představuje tři nebo čtyři případy hrubého zacházení mezi manžely, pár hospodských rvaček, jedno týrání zvířete - nějaký senilní farmář počural prase a dal mu injekci slané

vody, pokud si vzpomínám - a jedno neúmyslné zabití." Všiml jsem si, že čísla směrem ke středu rychle klesala: 85, 81, 70, 63, 40, 21, 5. V epicentru Bobbyho oázy klidu bylo město La Plata. S klidným svědomím by se dalo nazvat ospalým městečkem.

La Plata byla označena nulou.

"Tak tady to je, Pejsku," řekl Bobby, naklonil se nad graf a nervózně si zamnul dlouhé ruce, "můj kandidát na Rajskou zahradu. Má patnáct tisíc obyvatel, z nichž je čtyřicet procent míšenců, kterým se tam běžně říká Indios. Je tam továrna na výrobu obuvi, několik malých motelů, několik zanedbaných farem. Ty představují pracovní příležitosti. Pro zábavu tam jsou čtyři hospody, několik tančiren, kde se dá slyšet veškerá hudba, která připomíná písničky Grega Jonese, dvě jídelny s obsluhou do aut a jedna kuželna." Na chvíli se odmlčel a pak dodal, "Je tam taky palírna. Netušil jsem, že někde mimo Tennessee se pálí tak dobrá whisky."

Zkrátka (a teď už je příliš pozdě, než abych to mohl říct jinak) by La Plata měla být úrodnou půdou pro ty druhy násilných činů, o jakých se člověk denně dočítá v lokálních černých kronikách. Měla by být, ale nebyla. V posledních pěti letech před bratrovým příjezdem tam došlo k jediné vraždě, k dvěma napadením, a nedošlo k žádnému znásilnění ani ke zneužití dítěte. Byly tu sice čtyři ozbrojené loupeže, ale žádnou nespáchali místní obyvatelé... ostatně přespolní měli na svědomí i tu vraždu a jedno napadení. Místní šerif byl tlustý starý republikán, který značně připomínal Rodneyho Dangerfielda. Bylo o něm známo, že tráví celé dny v hospůdce, kde si neustále upravuje uzel kravaty a prosí chlapy, ať si odvedou jeho manželku. Podle mého bratra nešlo jen o hloupé žertování; ten chudák byl určitě v prvním stadiu Alzheimerovy choroby. Jeho jediným zástupcem byl jeho synovec. Bratr říkal, že vypadal jako Sam-pleš mladší ve starém pořadu "í-á".

"Kdybys přesadil ty dva chlápky do kteréhokoliv pensylvánského městečka podobného La Platě ve všem kromě geografické polohy," řekl Bobby, "je už patnáct let po nich. Jenže v La Platě budou spokojeně žít až do smrti... která je nejspíš stihne ve spánku."

"Co jste dělali?" zeptal jsem se. "Jak jste postupovali?"

"První týden nebo tak jsme shromažďovali statistické údaje, vlastně jsme tak posedávali a koukali jeden na druhého," řekl Bobby. "Víš, byli jsme na něco připraveni, ale na tohle vůbec. Ani Waco tě nepřipraví na La Platu." Bobby se nepokojně zvedl a zapraskal klouby.

"Bože, tohle u tebe nesnáším," řekl jsem.

"Promiň, Pejsku. Nicméně jsme začali s geologickým průzkumem a pak s mikroskopickým rozбором vody. Moc jsem si od toho nesliboval; každý tu měl studnu, obvykle hlubokou, a vodu měl odzkoušenou, aby měl jistotu, že nepije borax nebo něco podobného. Kdyby v ní bylo něco výrazného, projevilo by se to už před lety. A tak jsme přešli na submikroskopii, a to jsme teprve začali zjišťovat podivnosti."

"Jaké podivnosti?"

"Narušené atomové řetězce, subdynamické elektrické změny a nějaký neznámý protein. Voda vlastně není H₂O, aspoň ne, když jsou v ní sulfidy, železo a bůhvíco ještě bývá v akviferu daného regionu. A ke vzorcí laplatské vody bys musel přidat řadu písmen jako zájmeno emeritního profesora." Oči mu zářily. "Ale nejzajímavější ze všeho byl ten protein, Pejsku. Pokud víme, nachází se jen v lidském mozku."

Uf.

Přišlo to náhle mezi dvěma polknutími: sucho v krku. Ne nijak kritické, ale stejně jsem si udělal přestávku a došel si pro sklenici ledové vody. Zbývá mi možná čtyřicet minut. A je toho tolik, co chci ještě říct! O vosích hnízdech, v nichž byly vosy, které nebodaly, o drobné bouračce, kterou viděl Bobby s jedním asistentem a po níž oba řidiči, oba asi čtyřicetiletí a oba opilí (jinými slovy sociologicky nejrizikovější skupina) vystoupili z vozů, potřásli si rukama, přátelsky si vyměnili informace o pojišťovnách a odebrali se do nejbližší hospody.

Bobby mluvil celé hodiny - hodiny, které já nemám. Celkový výsledek byl však jednoduchý: obsah sklenice od majonézy.

"Teď už máme v La Platě vlastní palírnu," řekl. "A destilujeme tam tohle, Howie; pacifikační samohonku. Akvifer pod touhle oblastí Texasu je hluboký, ale překvapivě rozlehlý; je jako Viktoriino jezero přenesené na porézní podklad Moha. Ta voda je účinná, ale ta, kterou jsme vydestilovali a kterou jsem

použil na vosy, je ještě účinnější. Teď máme ve velkých ocelových nádržích už skoro dvě stě třicet hektolitrů. Koncem roku budeme mít přes pět set. V červnu příštího roku pak víc než dvakrát tolik. Ale to ještě nestačí. Potřebujeme víc a rychleji... a pak ji musíme odvézt."

"Odvézt kam?" zeptal jsem se.

"Pro začátek na Borneo."

Myslel jsem, že jsem se buď zbláznil, nebo přeslechl. Vážně jsem si to myslel.

"Podívej se, Pejsku... promiň. Howie." Znovu se začal hrabat ve své cestovní kabele. Vytáhl několik leteckých fotografií a podal mi je. "Vidíš?" zeptal se, když jsem si je prohlížel. "Vidíš, jak je to zatraceně dokonalé? Je to, jako by do běžného vysílání vstoupil sám Bůh s něčím jako, „A teď vám přinášíme důležité upozornění! Tohle je vaše poslední šance, kretění! A už se můžeme vrátit k seriálu Tak jde čas."1

"Já ti nerozumím," řekl jsem. "A nemám tušení, na co to koukám." Jistěže jsem to věděl; byl to ostrov, ne samo Borneo, ale ostrov ležící západně od Bornea, Gulanadio, s horou uprostřed a spoustou rozblácených

vesniček na jejím úpatí. Horu bylo přes mraky sotva vidět. Chtěl jsem říct, že nevím, co tam mám hledat.

"Ta hora se jmenuje stejně jako ten ostrov," řekl Bobby. "Gulanadio. V místním nářečí to znamená milost nebo osud, vyber si. Ale Duke Rogers říká, zeje to vlastně největší časovaná bomba na světě... a má vybuchnout v říjnu příštího roku. Možná i dřív."

Šílené je tohle: tahle historie je šílená jen tehdy, když ji vyprávíte překotně, jako to teď činím já. Bobby po mně chtěl, abych mu pomohl sehnat šest set tisíc až půldruhého milionu dolarů k následujícím účelům: za prvé aby mohl vydestilovat zhruba dva až dva a půl tisíce hektolitrů „vysokook-tanové vody“, jak tomu říkal, za druhé aby tu vodu mohl letecky přepravit na Borneo, které má letiště (na Gulanadiu můžete přistát s rogačem, ale to je tak všechno), za třetí, odvézt ji z Bornea lodí na Milost nebo Osud, za čtvrté, odvézt ji nákladními vozy na horu, která je od roku 1804 nečinná (kromě několika zabafání v roce 1938), a pak ji vylít do kaldery. Duke Rogers byl ve skutečnosti John Paul Rogers, ten profesor geologie. Prohlásil, že v případě Gulanadia nepůjde o pouhou erupci, ale o explozi podobnou té, jakou v devatenáctém století předvedla Krakatoa a proti které byla tříštivá bomba, která zamořila Londýn, pouhou dětskou petardou.

Bobby mi řekl, že horninová drť, kterou Krakatoa vyvrhla, doslova zamořila celou planetu; pozorované následky tvořily podstatnou část teorie nukleární zimy, kterou zformulovala Saganova skupina. Ještě tři měsíce po výbuchu byly následkem prachu zvířeného v cirkumpolárním vzdušném víru a ve Van Allenových pásech východy a západy slunce v polovině světa groteskně barevné. Došlo ke globálním změnám klimatu, které trvaly pět let, a nipy, které rostly jen ve východní Africe a v Mik-ronézii, se náhle objevily jak v Jižní, tak v Severní Americe.

"Všechny severoamerické nipy uhynuly před rokem 1900," řekl Bobby, "ale pod rovníkem se jim daří dobře. Rozšířila je tam Krakatoa, Howie... stejně jako já chci rozšířit po celé Zemi laplatskou vodu. Chci, aby laplatská voda padala na lidi ve formě deště - a po výbuchu Gulanadia bude hodně pršet. Chci, aby pili laplatskou vodu, která jim napadá do studní, chci, aby si v ní myli vlasy, aby se v ní koupali, aby si v ní omývali kontaktní čočky. Chci, aby se s ní vyplachovaly děvky."

"Bobby, ty jsi šílený," řekl jsem, ale věděl jsem, že není.

Unaveně se na mě usmál. "Nejsem," řekl. "Chceš vidět šílenství? Tak si pusť CNN, Pejks... Howie. To uvidíš šílenství v barvách."

Na to, abych věděl, co má Bobby na mysli, jsem si však kabelovou televizi (kterou jeden můj přítel nazval kolovrátkem zkázy) pouštět nemusel. Indové a Pákistánci balancovali na okraji války. Číňané a Afghánci jakbysmet. Polovina Afriky trpěla hladomorem, druhá byla zamořená AIDS. V posledních pěti letech se množily šarvátky na texasko-mexické hranici, protože Mexiko se stalo komunistickým státem a hraničnímu přechodu Tijuana v Kalifornii začali lidé kvůli zdi říkat Malý Berlín. Z harašení zbraní se stal lomoz. V poslední den starého roku nařídili Vědci pro jadernou zodpovědnost své černé hodiny na patnáct vteřin před půlnocí.

"Bobby, předpokládejme, že je to proveditelné a že by všechno šlo podle plánu," řekl jsem.

"Pravděpodobně není a nešlo, ale předpokládejme to. Jenže ty nemáš nejmenší tušení, jaké by to mělo

dlouhodobé následky."

Chtěl něco říct, ale zarazil jsem ho zdvižením ruky.

"Neříkej mi, že máš, protože nemáš! Měl jsi čas najít svou oázu klidu a odhalit příčinu toho klidu, to ti musím přiznat. Ale slyšels někdy o ta-lidomidu? O té krásné pilulce, která léčila akné a podporovala spánek, jenže u třicetiletých lidí vyvolávala rakovinu a infarkty? Nevzpomínáš si na vakcínu proti AIDS v roce 1997?"

"Howie?"

"Ta sice postup nemoci zarazila, ale udělala z testovaných osob nevléčitelné epileptiky, kteří do osmnácti měsíců umírali."

"Howie?"

"Pak tu byla -"

"Howie?"

Zarazil jsem se a podíval se na něj.

"Svět," řekl Bobby a pak se odmlčel. Polykal naprázdno. Viděl jsem, jak zápolí se slzami. "Svět potřebuje hrdinské činy, člověče. Dlouhodobé následky neznám, ale není čas je zkoumat, protože tu není dlouhodobá vyhlídka. Možná bychom celou tu patálii vyřešili. Nebo možná -"

Pokrčil rameny, pokusil se o úsměv a podíval se na mě lesklýma očima, z nichž pomalu stékaly dvě slzy.

"Nebo možná podáme heroin pacientovi v konečném stadiu rakoviny.

Ukončí to bolest světa." Rozhodil ruce dlaněmi vzhůru, takže jsem viděl vosí bodnutí. "Pomoz mi, Pejsku. Prosím tě, pomoz mi."

A tak jsem mu pomohl.

A podělali jsme to. Ve skutečnosti by se myslím dalo říct, že jsme to posrali. A chcete slyšet pravdu?

Mně je to úplně jedno. Zahubili jsme všechny rostliny, ale aspoň jsme zachránili skleník. Něco tu jednou zase vyrostě. Doufám.

Čtete ještě?

Začínám být trochu těžkopádný. Poprvé za mnoho let musím myslet na to, co dělám. Na motorickou stránku psaní. Měl jsem si na začátku víc pospíšit.

Nevadí. Teď už je příliš pozdě něco měnit.

Samozřejmě jsme to dokázali: vydestilovali jsme vodu, odvezli ji letadlem, přepravili na Gulandio, postavili na úbočí sopky primitivní vytahovací zařízení - napůl lanovku, napůl ozubenou dráhu - a shodili do temného mlhavého kráteru sopky přes dvanáct tisíc dvacetilitrových kanystrů laplatské vody.

Dokázali jsme to za pouhých osm měsíců. Nestálo to šest set tisíc dolarů, ani půldruhého milionu; stálo to přes čtyři miliony, ale stále to byla šestnáctina procenta toho, co Amerika vydá ročně na obranu. Chcete vědět, jak jsme to provedli? Řekl bych vám to, kdybych měl víc času, ale hlava mi třeští, tak na to kýchám. Většinu těch prostředků jsem sehnal já, jestli vás to zajímá. Jak se dalo. Abych pravdu řekl, nevěděl jsem, jestli to dokážu, dokud jsem to nedokázal. Ale dokázali jsme to a svět to nějak vydržel a ta sopka -jak se sakra jmenovala, teď si nemůžu vzpomenout a nemám čas vracet se v textu - vypouklá, hned jak -

Počkat.

Tak. Už je to trochu lepší. Digitalin. Bobby ho měl. Srdce mi buší jako splašené, ale už zase můžu myslet. Ta sopka - říkali jsme jí Hora milosti - vybuchla přesně podle předpovědi Dúka Rogerse. Všechno vylitlo k nebesům a všichni všeho nechali. Nesysel, řekla Šárlot. Bylo to rychlé jako sex a zvláštní defekty a všichni vyvázli ve zdravý. Tedy

počkat

Bože, nech mě to dokončit. Všichni vycouvali. Tedy všichni z toho byli trochu mimo. Svět se začal rojit jako ty Bobbyho vosy, které mi ukázal, když moc neštěkaly. Tři roky bylo babský léto. Lidi drželi pohromadě jako v tý písničce od Youngbloods, kde se zpívalo not tak, dejte se všichni dohromady, jak to chtěli hypís, rozumíte, láska a

čkt

Rána. Jako by mi srdce chtělo vylízt ušima. Ale když se ještě ze všech sil soustředím, to soustředění -

Bylo to jako babský léto, to jsem chtěl říct, jako tři roky babského léta. Bobby pokračoval z vískumem.

V La Platě. Sociologické pozadí atd. Vzpomenete si na místního šerifa? Starej tlustej republikán, co vypadl jako Rodney Youngblood? Jak Bobby říkal, že měl první odznaky Rodneyho choroby? soustřed' se, pitomče

Nešlo jen o něj; v téhle části Texasu toho bylo moc. Myslím tý nejsvě-tější choroby. Byli jsme tam s Bobbym tři roky. Udělali nový program. Nový grafy kruhy. Já viděl, co stalo, a vrátil zpátky sem. Bobby a jeho asistenti zůstali. Jedna bodla řek Bobby když ukázal tady. Počkej až to znovu bouch Dobře. Naposled. Srdce mi buší tak rychle, že nemůžu lapit pech. Nový graf, poslední graf, ten vás fakt dostal, když jste přes něj položili pauzírák na oázu klidu. Ten graft ukazoval, jak znásilný činy klesaj, když jste šli ve středu. Alzheimerův graf stoupal, když jste stoupali ve středu k La Platě. Lidi blbli moc mladý.

Já a Bobo dávali velký pozor tři roky, pili jenom vodu Parrier a nosili dlouhý pláště do lijáku, nebyla válka a když všichni blbli já vrátil sem protože můj bratr já nepamatuju jak jmenuje Bobby

Bobby když sem večer přišel a já řek já tě mám rád Bobby Bobby řek promiň Pejsku já celej svět udělal z bláznů a blbců a já řek lepci bláhni

a bci než černej popel v nesmíru a on brečel a já brečel Bobby já tě mám rád a on řek dáš mi injenkeci ty vodovky a já řek jo a on řek napíšeš to a já řek jo a myslím že jsem napsal ale nevzpomínám vidím slova ale nevím co znamenají

mám Bobbyho jmenuje se můj bratr a mizlím já psal a mám krabice kam tohle dám plný jak řek Bobby klidného vzduchu kde to vydrží miljón let tak zbohem zbohem všichni já končím zbohem bobby mám tě rát nebyla tvoje vyna mám tě rát

otpouštím miluju
hřešil (kuli svjetu)

NECHTĚ DÍTEK JITI KE MNE

Jmenovala se slečna Sidleyová a učení ji bavilo.

Byla malá, takže se musela natahovat, když psala nahoru na tabuli, což činila právě teď. Za jejími zády se žádné dítě nehihňalo, nešuškalo, neukusovalo tajnou sladkost ukrytou v dlaních. Neomylné instinkty slečny Sidleyové znaly děti až příliš dobře. Vždycky věděla, kdo vzadu ve třídě žvýká, kdo má v kapse prak, kdo chce jít na záchod ne proto, aby si ulevil, ale aby tam směňoval baseballové kartičky. Zřejmě věděla úplně o všem, jako Bůh.

Šedivěla a pod kartounovými šaty se jí zřetelně rýsoval korzet zpevňující unavená záda. Malá, věčně trpící žena s pronikavými očima. Ale bály se jí. O jejím výrazivu se na školním dvoře vyprávěly legendy. Když se podívala na dítě, které se chichotalo nebo špitalo, podlamovala se i ta nejpevnější kolena. Když teď psala na tabuli slova, jejichž pravopisem a výslovností se chtěla zabývat, uvědomila si, že úspěch její dlouhé učitelské kariéry se dá shrnout a zkontrolovat a dokázat na této běžné každodenní činnosti: mohla se bez obav otočit k žákům zády.

"Prázdniny," vyslovila pečlivě a pevným úhledným písmem napsala slovo na tabuli. "Edwarde, prosím tě, použij slovo prázdniny ve větě."

"Jel jsem na prázdniny do New Yorku," řekl Edward. A pak, jak je slečna Sidleyová učila, s pečlivou výslovností zopakoval klíčové slovo. "Prázdniny."

"Výborně, Edwarde." Začala psát další slovo.

Měla samozřejmě své malé triky; pevně věřila, že úspěch se odvíjí spíše od maličkostí. Tohoto principu se držela a nikdy ji nezklamal.

"Jane," řekla tiše.

Jane, která si kradmo četla v čítance, provinile vzhlédla.

"Okamžitě zavři tu knihu, prosím." Jane poslechla a zamženým nenávisným pohledem proklála záda slečny Sidleyové. "A zůstaneš ve své lavici čtvrt hodiny po posledním zvonění."

Jane se zachvěly rty. "Ano, slečno Sidleyová."

Jedním z učitelských malých triků bylo používání brýlí jako zpětného zrcátka. V jejich tlustých sklech se odrážela celá třída a ji vždycky mírně pobavily jejich provinilé vyděšené obličejce, když je přistihla při

nějakých drobných lumpárnách. Teď si všimla, že ten nenápadný hajzlík Robert v první lavici krčí nos. Nekomentovala to. Zatím ne. Robert se chytí sám, když mu ještě trochu povolí uzdu.

"Zítřa," vyslovila zřetelně. "Roberte, použij prosím slovo zítřa ve větě."

Robert nad tím problémem sražil čelo. Třída byla v pozdně zářijovém slunci ztichlá a ospalá. Elektrické hodiny broukaly zvěst, že za půl hodiny, ve tři, skončí vyučování, a školákům bránil v dřimotě nad učebnicemi jedině pohled na výhružně zlověstná záda slečny Sidleyové.

"Já čekám, Roberte."

"Zítřa se stane něco zlého," řekl Robert. Byla to naprosto neškodná slova, ale slečna Sidleyové je sedmým smyslem, vlastním všem autoritářům, jako neškodná nevnímala. "Zííííí," dokončil Robert. Ruce měl úhledně položené na lavici. Znovu nakrčil nos a pousmál se koutkem úst. Slečna Sidleyová si byla náhle bůhvíproč jistá, že prohlédl její trik s brýlemi.

No dobře, výborně.

Začala psát další slovo a Robertův výkon nijak nekomentovala. Nechala za sebe mluvit své napřimené tělo. Jedním okem bedlivě sledovala dění. Robert brzy vyplázne jazyk nebo oplzle vytrčí prst - to gesto znali všichni (dnes už ho znají i dívky) -, jen aby se přesvědčil, že ona skutečně sleduje dění za sebou. Pak ho potrestá.

Odras v brýlích byl malý a přízračně zkreslený. Slovo, které psala, sledovala jen koutkem oka.

Robertův výraz se změnil. Na zlomek vteřiny se jí naskytl děsivý pohled, jak se Robertův obličej změnil v něco... jiného.

Zbledla a otočila se. Pronikavou bolest v zádech sotva vnímala.

Robert se na ni klidně, tázavě zahleděl. Ruce měl stále úhledně polo-

žené na lavici. Na temeni hlavy měl odpoledně rozčuchané vlasy. Nevypadal nijak vylekaně.

To se mi jen zdálo, pomyslela si. Něco jsem na něm hledala, a když jsem to nenašla, tak jsem si to vymyslela. Mé myšlenky my vyšly vstříc. Ale stejně-

"Roberte?" Ten hlas měl být autoritativní, měl v něm zaznít nevyřčený požadavek přiznání. Jenže to tak nevyznělo.

"Ano, slečno Sidleyová?" Měl temně hnědé oči barvy dna líného potoka.

"Nic."

Obrátila se zpět k tabuli. Třídou proběhla vlna šepotu.

"Ticho!" vyštěkla a obrátila se ke třídě. "Jediný zvuk a všichni zůstanete po škole s Jane!" Mluvila k celé třídě, ale dívala se na Roberta. Hleděl na ni s dětskou nevinností: Kdo, já? Já ne, slečno Sidleyová.

Otočila se k tabuli a dala se do psaní, aniž se podívala do koutků brýlí. Poslední půlhodina se vlekla, a když konečně odcházeli, Robert se na ni zvláštně podíval, jako by říkal, My dva máme tajemství, vidíte? Ten pohled jí nešel z mysli. Uvázl jí tam jako nitka hovězího mezi dvěma stoličkami - ve skutečnosti nepatrná, ale pocitově velikosti tvárnice.

V pět se usadila k osamělé večeři (zastřená vejce s topinkou) a stále na to myslela. Věděla, že stárne, a byla s tím smířená. Nikdy z ní nebude staropanenská učitelka, která před důchodem řve na děti a kope do nich. Tyhle ženy jí připomínaly hazardní hráče, neschopné zdvihnout se od hracího stolu, když prohrávají. Jenže ona neprohrávala. Vždycky jen vítězila.

Podívala se na zastřená vejce.

Nebo snad ne?

Vybavila si vymydlené tvářičky svých třet'áků a zjistila, že ta Robertova mezi nimi vyčnívá.

Vstala a rozsvítila další světlo.

Později, těsně před usnutím, se jí před očima vznášela Robertova tvář a nepříjemně se usmívala do tmy za jejími víčky. Pak se začala měnit -

Než stačila zahlédnout, v co se změnila, pohltila ji tma.

Slečna Sidleyová měla neklidnou noc, a následkem toho druhý den mizernou náladu. Čekala, téměř doufala, že někdo zašeptá, zahihňá se, možná dokonce podá nějaké psaníčko. Jenže třída byla tichá - velice

tichá. Všichni na ni pasivně civěli a jí připadalo, že na sobě cítí jejich oči jako slepé tápající mravence.

Nech toho! poručila si přísně. Chováš se jako splašená holka, která právě vylezla z fakulty!

Znovu se jí zdálo, že se den vleče, a na konci vyučování pocítila větší úlevu než děti. Ty se spořádaně seřadily u dveří, chlapci a dívky podle velikosti, dvojice se držely za ruce.

"Můžete jít," řekla a nevrle naslouchala, jak se s řevem řítí chodbou do slunečného dne.

Co jsem to viděla, když se změnil? Něco cibulovitého. Lesklo se to. Zíralo to na mě, ano, dívalo se to na mě a usmívalo se to a v žádném případě to nebylo dítě. Bylo to staré a zlé a -

"Slečno Sidleyová?"

Trhla hlavou a bezděčně tiše vykřikla.

Byl to pan Hanning. Omluvně se usmál. "Nechtěl jsem vás polekat."

"Nic se nestalo," řekla zdvořileji, než zamýšlela. Na co to myslí? Co je to s ní?

"Nevadilo by vám zkontrolovat papírové ručníky na dívčí toaletě?"

"Samozřejmě." Vstala a položila si ruce na kříž. Pan Hanning se na ni mile podíval. Nech si to, pomyslela si. Starou pannu už nepobavíš. Dokonce ani nezaujmeš.

Protáhla se kolem pana Hanninga a vydala se chodbou k dívčímu záchodu. Kluci, kteří nesli omšelou baseballovou výbavu, se při pohledu na ni přestali smát a provinile vyklouzli ze dveří, za nimiž se zase rozeřvali.

Slečna Sidleyová se za nimi zamračila a uvědomila si, že děti jí dnes připadají jiné. Ne zdvořilejší - na to děti nikdy nemají čas - a ani ne tak docela uctivější k dospělým; byl to druh pokrytectví, jaký ještě nikdy neprojevily. Dosud nevídané úsměvné mlčení kolem dospělých. Nějaké tiché, zneklidňující až znervózňující pohrání. Jako by se...

Skrývaly za maskami? Je to ono?

Odsunula tu myšlenku a vešla na záchod. Byla to malá místnost ve tvaru písmene L. U jedné delší stěny byly toalety, u obou kratších umyvadla.

Když kontrolovala zásobníky papírových ručníků, zahlédla v jednom zrcadle svou tvář. Tak jí to překvapilo, že se podívala zblízka. Vůbec jí

nešlo o to, jak vypadá. Měla však jiný pohled než před dvěma dny, vyděšený, bdělý pohled. Zaskočeně si uvědomila, že obraz Robertovy bledé, uctivé tváře se jí přestěhoval z brýlí do nitra a tam teď hnisá.

Otevřely se dveře a ona slyšela, jak za tajnostkářského hihňání vešly dvě dívky. Už chtěla vyjít zpoza rohu a projít kolem nich, když zaslechla své jméno. Obrátila se zpět k umyvadlům a znovu začala kontrolovat zásobníky.

"A on pak -"

Tichý chichot.

"Ona to ví, ale -"

Další chichot, tichý a mazlavý jako rozmočené mýdlo.

"Slečna Sidleyová je -"

Nechtě toho! Zmlkněte!

Když se nepatrně posunula, viděla jejich stíny, rozplízlé v rozptýleném světle, které sem pronikalo matovými okny. Stíny byly holčičkovsky veselé a tiskly se k sobě.

Napadla ji další myšlenka. Vědí, že tu jsem.

Ano. Ano, vědí to. Ty mrňavé potvory to vědí.

Vytřese z nich duši. Bude jimi třást, až jim budou cvakat zuby a chichot se změni v pláč, omlátí jim hlavy o kachlíkové stěny a donutí je přiznat, že o ní věděly.

V tom okamžiku se stíny změnilly. Jako by se prodloužily, roztekly se jako rozehřátý lůj a jejich podivně nahrbený tvar přiměl slečnu Sidleyovou, aby se s bušícím srdcem přikrčila u porcelánových umyvadel.

Holčičky se dál hihňaly.

Jejich hlasy se však změnilly, už nebyly holčičkovské, ale bezpohlavní a bezduché a skutečně, skutečně zlé. Zpoza rohu se na nijako vylitá špína řinul zbytnělý zvuk jejich tupého humoru.

Zírala na nahrbené stíny a náhle se na ně rozeřvala. Řvala a řvala a ten řev jí rezonoval v hlavě, až dosáhl stupně šílenství. Pak omdlela. Do temnot ji provázelo hihňání jako smích démonů.

Přirozeně jim nemohla říct pravdu. To slečna Sidleyová věděla ještě předtím, než otevřela oči a uviděla starostlivé tváře pana Hanninga a paní Crossenové. Paní Crossenová jí držela pod nosem láhev s čichací solí, kterou přinesla z lékárníčky v tělocvičně. Pan Hanning se otočil k dvě-

ma dívenkám, které zvědavě zíraly na slečnu Sidleyovou, ať jdou domů.

Obě se na ni spiklenecky usmály - máme společné tajemství- a odešly.

Tak dobře, ona to jejich tajemství neprozradí. Aspoň prozatím. Nechce, aby si lidé mysleli, že je šílená nebo že na ni předčasně dolehly první příznaky senility. Bude hrát jejich hru. Dokud nebude schopna to odporné chování odhalit a vymýtít je i s kořeny.

"Asi jsem uklouzla," řekla klidně, posadila se a pominula trýznivou bolest v zádech. "Bylo tu mokro."

"To je strašné," řekl pan Hanning. "Příšerné. Jak se -"

"Neporanila sis tím pádem záda, Emily?" přerušila ho paní Crosseno-vá. Pan Hanning se na ni vděčně podíval.

Slečna Sidleová vstala a páteří jí projela bolest.

"Ne," řekla. "Naopak si myslím, že ten pád způsobil nějaký malý chi-ropraktický zázrak. Už léta mi nebylo tak dobře po těle."

"Můžeme poslat pro doktora -" začal pan Hanning.

"To není nutné," usmála se na něj chladně slečna Sidleyová.

"Zavolám vám z kanceláře taxík."

"Žádný taxík nevolejte," řekla slečna Sidleyová, došla ke dveřím dívčího záchodu a otevřela je. "Vždycky jezdím autobusem."

Pan Hanning vzdychl a podíval se na paní Crossenovou. Paní Crosse-nová obrátila oči v sloup a nic neřekla.

Následujícího dne nechala slečna Sidleyová Roberta po škole. Neudělal nic, čím by si trest vysloužil, a tak ho prostě křivě obvinila. Necítila žádné výčitky svědomí; Robert byl bestie, ne malý kluk. Musí ho donutit, aby to přiznal.

Záda ji přišerně bolela. Uvědomovala si, že to Robert ví; očekával, že mu to pomůže. Ale nepomohlo. To byla další její malá výhoda. Záda ji bolela neustále už dvanáct let a mnohokrát už takhle zle - tedy skoro takhle zle.

Zavřela dveře a oddělila je dva od okolního světa.

Chvilí nehnutě stála a zkoušela na Robertovi svůj pohled. Čekala, že sklopí oči. Nesklopil. Díval se na ni a za okamžik mu začal v koutcích úst pohrávat úsměv.

"Proč se usmíváš, Roberte?" zeptala se tiše.

"Já nevím," řekl Robert a usmíval se dál.

"Řekni mi to, prosím."

Robert mlčel.

A dál se usmíval.

Zvenčí sem vzdáleně, snově doléhaly zvuky dětských her. Jen hypnotický bzukot elektrických hodin na zdi byl skutečný.

"Je nás docela dost," řekl Robert náhle, jako by komentoval počasí.

Ted' bylo na slečně Sidleyové, aby mlčela.

"Přímo tady ve škole jedenáct."

Je dost zlý, pomyslela si udiveně. Velice, neuvěřitelně zlý.

"Malí kluci, kteří si vymýšlejí, přijdou do pekla," řekla zřetelně. Ví, že mnozí rodiče už tuhle skutečnost... svému potěru... nepřipomínají, ale ujišť' uji tě, že je to pravda, Roberte. Malí kluci, kteří si vymýšlejí, přijdou do pekla. Holčičky taky, když už jsme u toho."

Robertův úsměv se prohnaně rozšířil. "Chcete vidět, jak se měním, slečno Sidleyová? Opravdu to chcete vidět?"

Slečna Sidleyová pocítila mravenčení v zádech. "Jdi pryč," řekla úseč-ně. "A zítra s sebou přiveď do školy maminku nebo tatínka. Tuhle záležitost musíme vyřešit." Tak. Opět na pevné půdě. Čekala, že sraští obličej, čekala na slzy.

Robert se místo toho usmál ještě víc, až odhalil zuby. "To bude jako když jsme měli na začátku roku přinést do školy něco, co máme rádi, a pak o tom vyprávět, vidíte? Robertovi, tomu druhému Robertovi, se to strašně líbilo. Pořád se mi ještě schovává někde hluboko v hlavě." Úsměv se mu v koutcích úst zkroutil jako spálený papír. "Někdy tam pobíhá... to svědčí. Chce, abych ho pustil ven."

"Jdi pryč," řekla dutě slečna Sidleyová. Bzučení hodin jí připadalo velice hlučné.

Robert se proměnil.

Tvář mu náhle roztála jako horký vosk, oči se zploštily a roztekly jako nožem napíchnuté žloutky, nos se mu rozšířil a propadl, ústa zmizela. Hlava se mu prodloužila a vlasy najednou nebyly vlasy, ale jakýsi řídký, cukající se porost.

Robert se rozesmál.

Z někdejšího nosu vycházel táhlý dutý zvuk a nos sám expandoval do spodní části obličeje a nozdry splynuly se středovou temnotou v obrovská křičící ústa.

Robert se stále smál a vstal a ona za tím vším viděla poslední útržkovité pozůstatky druhého Roberta, skutečného malého chlapce, kterého se zmocnil tenhle cizí tvor, a ten chlapec vyl hrůzou a křičel, ať ho pustí ven.

Utekla.

Ječela a prchala chodbou a několik opozdilých žáků se za ní vytřeštěně a nechápavě otočilo. Pan Hanning prudce otevřel své dveře a vyhlédl ven právě v okamžiku, kdy proběhla širokými prosklenými vstupními dveřmi - zdivočelý rozevlátý strašák proti jasné zářijové obloze.

Rozběhl se za ní, až mu poskakoval ohryzek. "Slečno Sidleyová! Slečno Sidleyová!"

Robert vyšel ze třídy a zvědavě je pozoroval.

Slečna Sidleyová ani neviděla, ani neslyšela. Seběhla ze schodů, přeběhla chodník a s jekotem se vrhla do vozovky. Vtom se ozvalo mohutné zatroubení a na slečnu Sidleyovou se řítíl autobus, jehož řidič byl bílý děsem. Vzduchové brzdy zavly a zasyčely jako rozezlení draci.

Slečna Sidleyová upadla a velká kouřící kola se zastavila dvacet centimetrů od jejího křehkého těla v korzetu. Zůstala ležet na vozovce a třásla se. Slyšela, jak se k ní sbíhají lidé.

Utvořili kolem ní úzký kruh, jako truchlící kolem otevřeného hrobu. A v čele hrobu stál Robert, malý, vážný hrobník, připravený hodit jí na obličej první lopatu hlíny.

Odněkud z velké dálky slyšela řidičovo rozřesené blábolení: "...zešilela nebo co... Bože, ještě kousíček a..."

Slečna Sidleyová zírala na děti. Padaly na ni jejich stíny. Tváře měly netečné. Některé se tajně tápavě poušmívaly a slečně Sidleyové bylo jasné, že brzy začne znovu rvát.

Pak se do kruhu vedral pan Hanning, odehnal je a slečna Sidleyová se rozeštkala.

Měsíc se ke svým třetřákům nevrátila. Panu Hanningovi klidně sdělila, že se necítí ve své kůži, a pan Hanning jí navrhl, ať navštíví uznávaného doktora a všechno s ním probere. Slečna Sidleyová souhlasila, že je to jediná rozumná možnost. Prohlásila také, že když si školní rada bude přát její rezignaci, okamžitě ji nabídne, i když to pro ni bude velice bolestivé. Pan Hanning, celý nesvůj, zapochyboval, že to bude nutné. Na-

konec se paní Sidleyová vrátila do hry na konci října, a to už věděla, jak hrát.

První týden nechala věcem volný průběh. Zdálo se jí, že ji celá třída sleduje nepřátelskýma, odtažitýma očima. Robert se na ni z první řady nepřítomně usmíval a ona neměla odvalu vzít si ho na paškál.

Když měla jednou dozor na hřišti, Robert k ní přišel s úsměvem a s míčem na vybičejenu v ruce. "Teď už je nás tolik, že byste tomu nevěřila," řekl. "Nikdo by tomu nevěřil." A uzemnil ji velevýznamným mrknutím. "Tedy kdybyste jim to chtěla říct."

Jedna holčička se z houpačky podívala přes hřiště na slečnu Sidleyovou a zasmála se.

Slečna Sidleyová se poklidně podívala na Roberta. "Ale Roberte, co máš na mysli?"

Jenže Robert se jen dál usmíval a vrátil se ke hře.

Pistoli si slečna Sidleyová přinesla do školy v kabelce. Měla ji po bratrovi. Ten ji vzal krátce po bitvě v Ardenách jednomu mrtvému Němci. Jim zemřel před deseti lety. Krabici, v níž byla pistole uložena, neotevřela už dobrých pět let, ale když se k tomu teď odhodlala, matně lesklá zbraň v ní stále byla. I zásobníky tam stále byly, a tak pistoli opatrně nabila, jak ji to Jim naučil.

Míle se na svou třídu usmála, zvláště pak na Roberta. Robert jí úsměv opětoval a ona vytušila temné nepřátelství, které měl zaryté pod kůží, bahnitě a kalné.

Neměla tušení, co teď žije v Robertově kůži, a bylo jí to jedno; jenom doufala, že ten skutečný malý chlapec už je nadobro pryč. Nechtěla se stát vražedkyní. Soudila, že jestli skutečný malý Robert žil v

tomhle nízkém stvoření, které se jí vysmívalo ve třídě a vyhnalo ji na ulici, musel zemřít nebo zešílet. A i kdyby ještě žil, dostat ho z téhle bídné situace bude aktem milosrdenství.

"Dnes si uděláme test," řekla slečna Sidleyová. Žáci ani nevzdychali, ani se bojácně nevytáčeli, jen na ni zírali. Fyzicky cítila jejich pohledy. Byly těžké a dusivé.

"Bude to velmi zvláštní test. Budu si vás k němu volat po jednom dolů do rozmnožovny. Pak dostanete bonbón a půjdete domů. Zamlouvá se vám to?"

Prázdně se usmáli a mlčeli. "Roberte, půjdeš první?"

Robert vstal a pousmál se. Zcela otevřeně nakrčil nos. "Jistě, slečno Sidleyová."

Slečna Sidleyová si vzala kabelku a šli spolu prázdnou chodbou, kde se rozléhaly jejich kroky. Míjeli ospalý šum tříd, za jejichž dveřmi probíhala výuka. Rozmnožovna byla na druhém konci chodby, vedle záchodů. Před dvěma lety ji zvukově odizolovali - velký rozmnožovací stroj byl velmi starý a velmi hlučný.

Slečna Sidleyová za nimi zavřela dveře a zamkla je. Vytáhla z kabelky pistoli. "Kdo s koho."

Robert se nevinně usmál. "Stejně je nás hodně. Mnohem víc než tady." Položil vymydlenou ručku na dřevěnou desku stroje. "Chcete, abych se znovu proměnil?"

Než stačila odpovědět, Robertův obličej se začal rozplývat do toho, co bylo pod ním, a slečna Sidleyová ho zastřelila. Jednou ranou. Do hlavy. Padl zády na police s papíry a sklouzl na podlahu, mrtvý chlapeček s kulatou černou dírkou nad pravým okem.

Vypadal dojemně.

Slečna Sidleyová nad ním stála a prudce oddychovala. Tváře měla bledé.

Zhroutená postavička se nepohnula.

Byl to člověk.

Byl to Robert.

Ne!

Všechno se ti to zdálo, Emily. Všechno.

Ne! Ne, ne, ne!

Vrátila se do třídy a začala je jednoho po druhém vodit do rozmnožovny. Zabila jich dvanáct a byla by je zabila všechny, kdyby si paní Crossenová nepřišla pro papíry na kompozice.

Paní Crossenová vytřeštila oči a rukou si zakryla ústa. Začala ječet a ječela ještě ve chvíli, kdy jí slečna Sidleyová položila ruku na rameno. "Musela jsem to udělat, Margaret," řekla ječící paní Crossenové. "Je to strašné, ale musela. Jsou to všechno bestie."

Paní Crossenová zírala na vesele oblečená tělička roztroušená kolem rozmnožovacího stroje a ječela dál. Holčička, kterou slečna Sidleyová

držela za ruku, se usedavě a jednotvárně rozplakala: "Bééé... bééé... bééé."

"Proměň se," řekla slečna Sidleyová. "Proměň se pro paní Crossenovou. Ukaž jí, že jsem to musela udělat."

Holčička nechápavě pokračovala v pláči.

"Tak sakra, proměň se!" zařvala slečna Sidleyová. "Ty svině! Ty nízká, špinavá, nepřírozená svině! Proměň se! Krucinál, proměň se!" Zdvihla pistoli. Holčička se přikrčila. Vzápětí paní Crossenová na svou kolegyni skočila jako kočka a slečně Sidleyové povolila záda.

Žádný proces se nekonal.

Noviny po něm volaly, truchlící rodiče hystericky slibovali slečně Sidleyové smrt a město strnulo v oněmělém úžasu, ale nakonec převážily rozumnější hlasy a žádný proces se nekonal. Zákonodárci volali po přísnějších učitelských zkouškách, škola na Summer Street zůstala v týdnu smutku zavřená a slečnu Sidleyovou v tichosti odvezli na Juniper Hill v Auguste. Podrobili ji hluboké analýze, dali jí nejmodernější léky, zařadili ji do každodenních procedur pracovní terapie. Po roce se pod přísným dohledem slečna Sidleyová podrobila experimentální kontaktní léčbě.

Jmenoval se Buddy Jenkins a psychiatrie ho bavila. Seděl s blokem za jednosměrným zrcadlem a díval se do místnosti zařízené jako mateřská školka. Na protější stěně byla namalovaná kráva, jak skáče přes Měsíc, a myš, jak běží po hodinách. Slečna Sidleyová seděla v kolečkovém křesle s knihou pohádek, obklopená skupinou důvěřivých, slintajících, usmívajících se a katastrofálně retardovaných dětí. Usmívaly

se na ni a slintaly a osahávaly ji vlhkými prstíčky, zatímco hlídači u nejbližšího okna čekali na první příznak agresivního chování.

Chvilí si Buddy myslel, že slečna Sidleyová reaguje dobře. Četla nahlas, jednu holčičku pohladila po hlavě, konejšila chlapečka, který zakopl o hromadu hraček. Pak však zřejmě uviděla něco, co ji rozrušilo. Zamračila se a odvrátila pohled od dětí.

"Odved'te mě pryč, prosím," řekla tiše a bezbarvě, aniž někoho přímo oslovila.

A tak ji odvedli. Buddy Jenkins viděl, jak ji děti sledují prázdnými, ale nějakým způsobem hlubokými pohledy. Jedno se usmálo, další si

potměšile zastrčilo prsty do pusy. Dvě holčičky se k sobě tiskly a hihňaly se.

Ten večer si slečna Sidleyová podřízla hrdlo střepem z rozbitého zrcadla a v následujících dnech začal Buddy Jenkins pozorovat děti pečlivěji a pečlivěji. Nakonec z nich téměř nedokázal spustit oči.

NOČNÍ LETEC

i

Přestože měl Dees pilotní průkaz, až do třetí nebo čtvrté vraždy ho události na letišti v Marylandu nezajímaly. Pak vycítil onu zvláštní kombinaci krve a vnitřností, po které tak pasou čtenáři Vhledu. Když se spojí s dobře prodejnou záhadou, jako je tahle, dá se očekávat prudké zvýšení nákladu, a zvýšený náklad u bulvárního plátku znamená víc než zvýšený náklad -je to svatý grál.

Pro Deese to byla špatná i dobrá zpráva zároveň. Dobré bylo, že měl informace dřív než zbytek smečky - bude stále uznávaný, bude stále jednička, bude stále nejrychlejší chrt ve stáji. Špatné bylo, že vavřiny ve skutečnosti patřily Morrisonovi... aspoň zatím. Morrison, redakční nováček, se v té věci šťoural i poté, co mu Dees, starý novinářský veterán, řekl, že se z ní nedá nic vytěžit. Deesovi se nelíbilo, že Morrison ucítil krev první - hrubě se mu to nelíbilo -, a to v něm probudilo celkem pochopitelné nutkání toho chlapa nasrat. A věděl, jak na to.

"Duffrey v Marylandu, jo?"

Morrison přikývl.

"Už to vyčenicnal někdo ze solidního tisku?" zeptal se Dees a s uspokojením sledoval, jak se Morrison okamžitě naježil.

"Pokud myslíš, jestli někoho napadlo, že jde o sériového vraha, odpověď zní ne," řekl škrobeně.

Ale brzy to někoho napadne, pomyslel si Dees.

"Ale brzy to někoho napadne," řekl Morrison. "Jestli dojde k další -"

"Podej mi ten materiál," přerušil ho Dees a ukázal na světle žluté desky na Morrisonově děsivě čistém psacím stole.

Plešatější redaktor místo toho položil na desky ruku a Dees pochopil dvě věci: Morrison mu je dá, ale nejdřív ho bude nutit, aby něco zaplatil za svou počáteční nedůvěru... a za arogantní veteránský přístup. Na tom možná není nic špatného. I nejrychlejší chrt ve stáji potřebuje občas připomenout, kde je jeho místo.

"Myslel jsem, že máš v Muzeu přírody zpovídat toho chlápka přes tučňáky," řekl Morrison. Koutky úst měl pozdvižené do nepatrného, ale nesporně zlého úsměvu. "S tím, co si myslí, že tučňáci jsou chytřejší než lidi i delfini."

Dees ukázal na jedinou další věc, která byla na Morrisonově psacím stole kromě desek a fotografie jeho křupansky vyhlížející manželky a tří křupansky vyhlížejících dětí: velký drátěný koš označený cedulkou s nápisem DENNÍ CHLÉB. V současné době obsahoval jediný útlý rukopis, asi tak šest nebo osm stránek sepnutých Deesovou typickou červenofialovou svorkou a obálku označenou KONTAKTNÍ FOTOGRAFIE, NEPŘEHÝBAT.

Morrison sundal ruku z desek (ale vypadal, že je připravený položit ji okamžitě zpátky, kdyby se Dees jenom pohnul), otevřel obálku a vyklepal z ní dva listy papíru potištěného černobílými fotografiemi, ne o mnoho většími než poštovní známky. Z každé fotografie zírala na diváka dlouhá řada tučňáků. Bylo na nich něco nepopíratelně strašidelného - Mertonu Morrisonovi připadali jako oživlé mrtvolky od George Romera ve smokinách. Pokýval hlavou a zasunul listy zpátky do obálky. Dees ze zásady nesnášel všechny redaktory, ale musel uznat, že tenhle je aspoň čestný, když to je zapotřebí. Byl to vzácný jev a Dees měl za to, že by to Morrisonovi v pozdějším věku mohlo způsobit všemožné zdravotní potíže,

pokud už u něj nenastaly. Určitě mu ještě nebylo pětatřicet, a už měl hlavu nejméně ze sedmdesáti procent holou.

"Nejsou špatné," řekl Morrison. "Kdo to fotil?"

"Já," odušil Dees. "Ke svým článkům si vždycky dělám fotky sám. Copak si nečteš jména u fotek?"

"Ne, obvykle ne," odpověděl Morrison a podíval se na titulěk, jímž Dees svůj článek o tučnácích nadepsal. Libby Grannitová samozřejmě vymyslí údernější a barvitější - má to ostatně v popisu práce -, ale kromě titulků měl Dees dobrý čich a obvykle našel správnou ulici, i když se často zmýlil v adrese a v čísle bytu. NEZNÁMÁ INTELIGENCE NA SEVERNÍM PÓLU, zněl titulěk. Tučnáci pochopitelně nebyli žádní mimozemšťané a navíc měl Morrison dojem, že žijí na jižním pólu, ale na tom sotva záleželo. Čtenáři Vhledu po mimozemšťanech i inteligenci šileli (možná proto, že si jako mimozemšťani připadali a inteligence jim zoufale scházela), a to bylo rozhodující.

"Ten titulěk je trochu suchý," začal Morrison, "ale -"

"Od toho máme Libby," dokončil za něj Dees. "Takže..."

"Takže?" zeptal se Morrison. Jeho oči za brýlemi se zlatými obroučkami byly velké a modré. Znovu položil ruku na desky, usmál se na Deese a vyčkával.

"Takže ode mě očekáváš co? Mám přiznat, že jsem se zmýlil?"

Morrisonův úsměv se nepatrně rozšířil. "Jen že ses mohl zmýlit. To by mohlo stačit, vždyť víš, že jsem v jádru milý člověk."

"To mi povídej," řekl Dees, ale ulevilo se mu. Takovouhle menší přímou výtku dokázal unést; nesnášel skutečné a hlavně plíživé ponížení.

"Dobře, tak jsem se mohl zmýlit."

"Jak velkoryse to dokážeš přiznat," řekl Morrison a podal mu desky.

Dees po nich lačně chňapl, odnesl šije k židli u okna a otevřel je. To, co si přečetl tentokrát - přestože šlo jen o volně nashromážděné agenturní zprávy a výstřižky z několika maloměstských týdeníků - mu vyrazilo dech.

Tohle jsem předtím neviděl, pomyslel si, a vzápětí ho napadlo: Proč jsem to předtím neviděl?

Nevěděl... ale zato věděl jistě, že pokud prošvihne pár takových článků, bude se muset zamyslet nad tím, jestli je stále tím nejrychlejší chrtem v bulvární stáji. A ještě něco mu bylo jasné: že kdyby si s Morrisonem vyměnili místa (a Dees v posledních sedmi letech odmítl místo redaktora ve Vhledu nejednou, ale dokonce dvakrát), přiměl by Morrisona, aby se plazil po břiše jako had, než by mu ty desky dal.

Houby, pomyslel si. Normálně by ho vykopal ze dveří.

Stále ho zaměstnávala myšlenka na to, že by mohl pohořet. Věděl, že v téhle branži se to stává často. O létajících talířích, které unesou obyvatelstvo celých brazilských vesnic (obvykle ilustrované rozostřenými fotografiemi žárovek zavěšených na nitích), o psech, kteří umějí počítat, a nezaměstnaných otcích, kteří rozsekali své děti sekerou jako třísky, se

dá psát jen omezenou dobu. A pak to člověk zničehonic zabalí. Jako Dottie Walshová, která jednou večer přišla domů a vlezla si do vany s igelitovým pytlíkem utaženým pod bradou.

Nebud' blázen, říkal si, ale stejně mu nebylo dobře po těle. Ten námět měl před sebou, přímo před očima, velký jako život a dvakrát tak ošklivý. Jak ho sakra mohl nevidět?

Podíval se na Morrisona, který se s rukama spojenýma na břiše u svého psacího stolu houpal na židli a pozoroval ho. "Tak co?" zeptal se Morrison.

"Jo," řekl. "To by mohla být bomba. A nejen to. Myslím, zeje to i kvalitní materiál."

"Mně je jedno, jestli je to kvalitní materiál nebo ne," řekl Morrison, "jen když to prodá noviny. A tohle prodá hodně výtisků, ne, Richarde?"

"Jo." Vstal a zasunul si desky do podpaží. "Chci toho chlápka proklepnout, jak se dá, počínaje první stopou, o které víme a která začíná v Maine."

"Richarde?"

Ve dveřích se otočil a uviděl Morrisona, jak si znovu prohlíží desky s fotografiemi. Usmíval se.

"Co takhle dát ty nejlepší vedle fotky Dannyho DeVity z Batmana?"

"Klidně," řekl Dees a vyšel ze dveří. Otázky a pochybnosti o sobě samém zničehonic našťestí ustoupily

stranou, v nose ho šimral známý pach krve, silný a vtíravý, a v tom okamžiku netoužil po ničem jiném, než po něm jít až ke zdroji. A k tomu se dostal za týden, ale ne v Maine, ne v Marylandu, nýbrž mnohem jižněji, v Severní Karolíně.

2

Bylo léto, což znamenalo, že život by měl být snadný a radostný, ale pro Richarda Deese toho dlouhého dne nijak snadný nebyl.

Jeho hlavní problém spočíval v jeho neschopnosti dostat se na malé letiště ve Wilmingtonu, které používal pouze jeden větší dopravce, několik regionálních linek a mnoho soukromých letadel. V oblasti byly bouřkové buňky a Dees kroužil devadesát mil od letiště, poskakoval v nestálém vzduchu nahoru a dolů a klel, když mýjela poslední hodina denního světla. Povolení k přistání dostal teprve ve tři čtvrtě na osm. To bylo necelých čtyřicet minut před oficiálním západem slunce. Nevěděl, jestli se Noční letec drží tradičních pravidel nebo ne, ale pokud se jich držel, tak to bylo o chlup.

A on tu byl, tím si byl Dees jistý. Našel to správné letiště, tu správnou Cessnu Skymaster. Jeho kořist si mohla klidně vybrat Virginia Beach nebo Charlotte nebo Birmingham, ale nevybrala. Dees netušil, kde se ten člověk skrýval, než odletěl z marylandského Duffrey a přiletěl sem, ale bylo mu to jedno. Stačilo mu vědomí, že ho intuice nezklamala - jeho chlapec pokračoval v letištním turné. Dees strávil značnou část minulého týdne obvoláváním letišť jižně od Duffrey, která by odpovídala Letcovu modu operandi. Volal znovu a znovu, na motelovém tlačítkovém telefonu vytukával prstem jedno číslo za druhým, dokud ho prst nebolel a dokud lidé na druhém konci linky nezačali být podráždění jeho neodbyt-ností. Přesto se mu vytrvalost nakonec vyplatila, jako už v minulosti často.

Soukromá letadla přistála předchozího večera na všech vytipovaných letištích, stejně jako na všech přistála nějaká ta Cessna Skymaster 337. Což není nijak překvapivé, protože u soukromých letadel jde o rozšířený typ. Jenže ta Cessna 337, kterou hledal, přistála na letišti ve Wilmingtonu; o tom nebylo pochyb. Byl tomu chlápku v patách.

Šlapal mu na ně.

"N471B vektorován na ILS, dráha 34," promluvil beze spěchu hlas ve sluchátkách. "Kurs 160. Sestupte na tři tisíce a udržujte tuto hladinu."

"Kurs sto šedesát, sestup z šesti na tři tisíce, rozumím."

"A dejte pozor, tady dole je pořád dost mizerné počasí."

"Rozumím," řekl Dees a pomyslel si, že ten křupan dole, kterého na dispečink museli přikulit v pivním sudu, je naprostý vůl, když mu tohle říká. On přece ví, že mizerné počasí je v celé oblasti, viděl kupovité mraky, v nichž se stále odehrávaly velkolepé ohňostroje, a posledních asi čtyřicet minut kroužil a připadal si spíš jak v mixéru než v dvumotorovém beechcraftu.

Vypnul autopilota, který s letadlem nad severokarolínskou zemědělskou krajinou opisoval stále stejný pitomý kruh, a chopil se kniplu. Nikde neviděl žádnou bavlnu, jen sklizené tabákové plantáže, které teď zarůstaly asijskou luskovou révou. Dees byl šťastný, že může zamířit k Wilmingtonu a začít sestup přiblížením podle pokynů systému ILS a řídicího

letového provozu. Vzal mikrofon a napadlo ho, že by si z toho burana dole mohl trochu vystřelit a zeptat se ho, jestli se tam náhodou neděje něco zvláštního - zvláštní události za temných a bouřlivých nocí čtenáři Vhledu přímo milují-, ale pak mikrofon znovu zavěsil. Od západu slunce už nějaká ta doba uplynula; oficiální wilmingtonský čas si ověřil už cestou z Washingtonského národního letiště. Ne, pomyslel si, možná si své otázky nechá ještě chvíli pro sebe.

Dees věřil, že Noční letec je skutečný upír, asi tak stejně, jako v dětství věřil, že všechny ty čtvrtáky mu za odměnu za vypadlé zoubky strká pod polštář víla, ale jestli si ten chlápek myslí, že je upír - a on si to podle Deesova přesvědčení skutečně myslí -, bude mu to patrně stačit k tomu, aby se přizpůsobil pravidlům.

Koneckonců život napodobuje umění.

Hrabě Drákula s pilotním průkazem.

Musí se uznat, napadlo Deese, že je to mnohem lepší než zabijáci tuční, kteří se snaží zničit lidské plemě. Když beechcraft při pravidelném sestupu prolétal hustým kumulem, začal poskakovat. Dees zaklel a vyrovnal letadlo, které mu z toho příšerného počasí připadalo stále nešťastnější.

Tak to jsme dva, pomyslel si Dees. Když vylétl z mraku, uviděl zřetelně světla Wilmingtonu a Wrightsville Beach.

Jo, tohle se těm tlust'ochům, kteří nakupují v samoškách 7-eleven, bude líbit, napadlo ho, když se vpravo od letadla zablesklo. Až si půjdou pro svůj večerní příděl koblihů a piva, skoupí miliony výtisků s tímhle článkem.

Ale věděl, že v tomhle bude ještě mnohem víc.

Tenhle článek bude... prostě zatraceně dobrý.

Tenhle článek bude legitimní.

Bývaly časy, kdy by tě takové slovo vůbec nenapadlo, starý brachu, pomyslel si. Třeba už opravdu vyhasínáš.

Před očima mu však stále vyskakovaly tučné titulky. REPORTÉR VHLEDU

DOPADÁ ŠÍLENÉHO NOČNÍHO LETCE. EXKLUZIVNÍ PŘÍBĚH O TOM, JAK BYL

KRVEŽÍZNIVÝ NOČNÍ LETEC KONEČNĚ POLAPEN. "POTŘEBOVAL JSEM KREV," TVRDÍ VRAŽDÍCÍ DRÁKULA.

Žádná velká opera to sice nebyla, ale Dees si pomyslel, že i tak budou tyhle titulky zpívat.

Nakonec přece jen vzal mikrofon a stiskl tlačítko.

"Wilmingtone, tady je N471B. Je u vás na rampě pořád Skymaster 337 z Marylandu?"

Do praskání: "Vypadá to tak, kamaráde. Teď nemůžu mluvit. Mám tu rušno."

"Má červenou Pitotovu trubici?" nezdával se Dees. Chvilí se mu zdálo, že mu dispečer neodpoví, ale nakonec se dočkal. "Červenou pitot-ku, to má. A sklapni už, jestli nechceš, abych vás všechny přehodil na počítač. Mám tu dneska víc ryb na smažení než pánví."

"Díky, Wilmingtone," řekl Dees svým nejzdvořilejším hlasem. Zavěsil mikrofon a vytrčil na něj prostředník, ale usmíval se a skoro nevnímal, že letadlo při průletu dalším mrakem znovu poskakuje. Je tam skymaster s červenou pitotkou a Dees by vsadil roční plat na to, že kdyby ten mamlas na věži neměl tolik práce, potvrdí mu i imatrikulační značku: N101BL.

Jeden týden, Bože, pouhý jeden týden. Déle mu to netrvalo. Našel Nočního letce, ještě se úplně nesetmělo, a jakkoli to vypadalo nepravděpodobně, policie se na scéně zatím neobjevila. Kdyby tam byli poldové a kdyby se o cessnu zajímali, ten křupan na dispečinku by mu to skoro určitě řekl, bouřka nebouřka. Některé zprávy prostě příliš lákají k šíření.

Chci tvou fotku, ty parchante, pomyslel si Dees. Už viděl přibližovací světelná návěstidla, která bíle zářila do soumraku. Ten článek budu mít včas, ale nejdřív chci tu fotku. Třeba jen jednu, ale mít ji musím.

Ano, protože teprve fotografie článek zvěrohodní. Žádné rozostřené žárovky, žádné umělecké fotografie, reálnou černobílou fotku. Zvýšil rychlost klesání a nevnímal si varovného tónu. Měl bleďý nehybný obličej. Mírně pootevřené rty odhalovaly drobné lesklé bílé zuby.

V příšeří soumraku a světle palubních přístrojů vypadal Richard Dees sám tak trochu jako upír.

3

Vhled rozhodně nebyl časopis literární a s takovými maličkostmi, jako je přesnost a etika, si přílišné starosti nedělal, ale jedno se mu upřít nedalo: byl vyhraněně zaměřený na horory. Merton Morrison byl tak trochu pitomec (i když ne takový, za jakého ho Dees měl, když ho poprvé uviděl kouřit tu jeho idiotskou dýmku), ale Dees mu musel přiznat, že si výbor-

ně pamatuje věci, které především přinesly Vhledu úspěch: kbelíky krve a hrsti střev.

Jistě, stále tu byly fotografie roztomilých dětí, množství věšteg a zázračných diet, které zahrnovaly tak nepravděpodobné požitaviny, jako je pivo, čokoláda a bramborové lupínky, ale Morrison dokázal včas vycítit potřebu radikálních změn a nikdy neměl pochybnosti o svém úsudku ohledně dalšího směřování novin. Dees měl za to, že tahle sebedůvěra byla hlavní příčinou Morrisonova setrvávání v redakci navzdory té dýmce a tvídovému obleku z Londýna. Morrison dobře věděl, že z květinových dětí šedesátých let se stali kanibalové let devadesátých. Intelektuály z vyšších tříd mohla zajímat léčba vzájemným objímáním, politická korektnost a "jazyk pocitů", ale běžný člověk dával přednost masovým vraždám, tutlaným skandálům hvězd a historikám o tom, jak Magie Johnson chytit AIDS.

Dees nepochyboval, že jsou lidé, kteří se zajímají o všechno radostné a krásné, ale když generace Woodstocku začala objevovat ve vlasech šediny a v koutcích požitkářských úst vrásky, stouply akcie

všeho chmurného a krvavého. Merton Morrison, kterého teď Dees považoval za určitého génia intuice, vyjádřil svůj vlastní názor v proslulém interním sdělení všemu personálu i externistům už necelý týden poté, co se se svou dýmku usadil v rohové kanceláři. Rozhodně se cestou do práce zastavte a nasávejte vůni růží, psalo se v tomto sdělení, ale jakmile dorazíte sem, rozšířte nozdry - rozšířte je co nejvíc - a začněte čichat po krvi.

Deese, který byl k takovému čichání stvořený, to potěšilo. Jeho nos ho zavedl až sem, do letadla mířícího do Wilmingtonu. Tam dole je lidské monstrum, člověk, který si myslí, že je upír. Dees už pro něj měl vybrané jméno; pátilo ho v mysl, jako může člověka v kapse pálit cenná mince. Brzy ji z kapsy vytáhne a utratí. A až to udělá, to jméno ovládne všechny stojany s bulvárními novinami ve všech amerických supermarketech, bude řvát na zákazníky nepřehlédnutelným šedesátibodovým písmem. Těšte se, dámy a lovci senzací, pomyslel si Dees. Vy to ještě nevíte, ale naproti vám přichází velice zlý člověk. Přečtete si jeho skutečné jméno a zapomenete je, ale to je v pořádku, protože v paměti vám utkví jméno, které jsem mu dal já a které ho postaví do jedné řady s Jackem Roz-parovačem a Clevelandským řezníkem a Černou jirinou. Už brzy se na stojanech s novinami objeví Noční letec. Exkluzivní příběh, exkluzivní rozhovor... ale nejvíc ze všeho chci exkluzivní fotku.

Znovu se podíval na hodinky a dovolil si kratičký oddech. Do tmy zbývalo ještě půl hodiny. Za necelou čtvrt hodinu zastaví vedle bílého skymasteru s červenou Pitotovou trubicí (a stejně červenou značkou NIOIBL na ocase).

Přespi Letec ve městě, nebo v nějakém motelu cestou do města? Dees si to nemyslel. Jedním z důvodů popularity Skymasteru 337 byl vedle relativně nízké ceny i slušný zavazadlový prostor, jímž se lišil od všech letadel stejné třídy. I když nebyl o moc větší než kufr starého volkswagenu brouka, pojal tři velká zavazadla nebo pět malých... a určitě se do něj vešel i člověk, pokud to nebyl zrovna basketbalista. V zavazadlovém prostoru cessny mohl tedy Noční letec být za předpokladu, že a) spí ve fetální poloze s nohama přitáženými k bradě, nebo b) je skutečně tak šílený, že se považuje za upíra, nebo c) platí oba předchozí body.

Dees by si vsadil c).

Teď když výškoměr klesl ze čtyř na tři tisíce stop, si Dees pomyslel: Ne, nejsi v žádném hotelu ani motelu, příteli můj, nemám pravdu? Když ty hraješ upíra, jsi jako Frank Sinatra - děláš to důkladně. Víš, co si myslím? Myslím, že kdybych otevřel zavazadlový prostor v břiše letadla, vysype se na mě hřbitovní hlína (a i když ne, můžeš vsadit horní řezáky na to, že v mém článku se vysype) a pak uvidím jednu nohu v nohavici kalhot od smokinku a vzápětí druhou, protože ty budeš spát oblečený, vid'š? Ano, chlapče, myslím, že budeš vyšňořený, vyparáděný, a já už mám na kameře nastavenou automatiku, a až uvidím ve vánku zavlát tvůj plášť -

Tady se však jeho myšlenky zastavily, protože po obou stranách ranveje se rozsvítila bílá světla.

4

"Chci toho chlápka proklepnout ze všech stran," řekl Mertonu Morrisovi, "počínaje první stopou, o které víme a která začíná v Maine."

Za necelé čtyři hodiny už na Cumberlandském okresním letišti mluvil s mechanikem Ezrou Hannonem. Pan Hannon vypadal, jako by nedávno vylezl z lahve džinu, a Dees by ho ke svému letadlu nenechal přiblížit ani na doslech, ale i přesto tomu chlapíkovi věnoval veškerou zdvořilou pozornost. Pochopitelně - vždyť Ezra Hannon byl zřejmě prvním článkem veledůležitého řetězu.

Cumberlandské okresní letiště bylo vznešené označení pro venkovskou přistávací plochu s dvěma vojenskými baráčky a dvěma protínajícími se drahami, z nichž jen jedna byla asfaltová. Protože Dees nikdy nepřistával na přírodní ranveji, vyžádal si pro přistání tu asfaltovou. Poskakování jeho Beechcraftu 55 (kvůli kterému se zadlužil až po uši) ho přesvědčilo, aby si pro vzlet vyžádal druhou dráhu, a když se potom rozjízďel, s potěšením zjistil, že je hladká a pevná jako řadro studentky. Na letišti byl samozřejmě větrný rukáv a samozřejmě byl záplatovaný jako staré tátovy spodky. Na podobných letištích je vždycky větrný rukáv. Je součástí jejich pochybného kouzla, stejně jako starý dvojplošník, který vždycky stojí před osamělým hangárem.

Cumberlandský okres je nejlidnatějším okresem státu Maine, ale z kravinců na letišti by to člověk nehádal, napadlo Deese... ostatně ani podle džinem nasáklého mechanika Ezry. Když v úsměvu odhalil

svých šest zbývajících zubů, vypadal jako statista z filmové verze Vysvobození podle Jamese Dickeyho. Letiště leželo na okraji mnohem výstavnějšího města Falmouth a vyžívalo jen z letištních poplatků od bohatých letních rezidentů. Claire Bowie, Letcova první oběť, tu pracoval jako noční letový dispečer a měl na letišti čtvrtinový podíl. Dalšími zaměstnanci byli dva mechanici a druhý řidič pohybu po provozní ploše (řidič také prodával brambůrky, cigarety a limonády; dále se Dees dozvěděl, že zavražděný muž dělal dost odporné cheeseburgery).

Mechanikové a řidiči sloužili také jako čerpadláři a hlídači. Nebylo nic neobvyklého, když řidič vyběhl ze záchoda, kde vytíral mopem, aby dal povolení k přistání na jedné ze dvou ranveji, které měl k dispozici. Šlo o tak náročné operace, že na vrcholu letní sezóny se noční dispečer mezi půlnocí a sedmou hodinou ranní vyspal mnohdy pouhých šest hodin.

Claire Bowie byl zabit necelý měsíc před Deesovou návštěvou. Celkový obraz si reportér utvořil z vystříhaných článků v Morrisonových deskách a z mnohem barvitějšího líčení vypitého mechanika Ezry. A i když bral svůj hlavní zdroj se značnou rezervou, byl si stále jistý, že se počátkem června na tomhle zapadlém letišti stalo něco zatraceně podivného.

Cessna 337 imatrikulační značky N101BL zažádala o povolení k přistání 9. června krátce před svítáním. Claire Bowie, který pracoval v noční

směně na letišti od roku 1954, kdy piloti museli občas přerušit přiblížení (tehdy se tomu říkalo jednoduše "stáhnout se") kvůli kravám, které se tu a tam zatoulaly na tehdy jedinou ranvej, přijal žádost o povolení k přistání ve 4:32. Do kolonky čas přistání vyplnil 4:49, pilota uvedl jako Dwighta Renfielda a letiště vzletu N101BL Bangor ve státě Maine. Časy byly nepochybně správné. Zbytek byly nesmysly (Dees se ptal v Bangoru a nijak ho nepřekvapilo, že tam o N101BL nikdy neslyšeli), ale i kdyby byl Bowie věděl, že jsou to nesmysly, asi by se nic nezměnilo; atmosféra na Cumberlandském okresním letišti byla uvolněná a přistávací poplatek byl přistávací poplatek.

Jméno, které pilot udal, bylo bizarním vtípem. Dwight se jmenoval herec Frye, který mezi mnoha jinými rolmi hrál Renfielda, užvaněného šílence, jehož idolem byl nejslavnější upír všech dob. Kdyby však zažádal

o povolení k přistání jménem hraběte Drákuly, mohlo to vzbudit podezření i na tomhle ospalém letišti, uvažoval Dees.

Mohlo, ale jistý si Dees nebyl. Koneckonců přistávací poplatek je přistávací poplatek a "Dwight Renfield" ho zaplatil ihned a v hotovosti, stejně jako zaplatil doplnění nádrží. Peníze byly další den v pokladně

1 s kopií stvrzenky, kterou mu Bowie vypsál. Dees věděl, jak nedbale byla v padesátých a šedesátých letech na malých letištích kontrolována soukromá letadla, a přesto ho udivil neformální přístup k letadlu Nočního letce ze strany personálu letiště. A to už nebyla padesátá nebo šedesátá léta; byla to éra drogové paranoie, která způsobila, že na malých letištích a v malých přístavech malým letadlům a lodím mnohdy zakázali přistát... i letadlům, jakým byla Cessna Skymaster "Dwighta Renfielda". Jistě, přistávací poplatek je přistávací poplatek, ale Dees by byl očekával, že i tak se Bowie v Bangoru zeptá na chybějící letový plán, třeba jen proto, aby kryl sám sebe. Jenže to Bowie neudělal. Deese napadl úplatek, ale džinem impregnovaný informátor prohlásil, že Bowie byl naprosto poctivý chlap, a dva falmouthští poldové, s kterými Dees mluvil později, Hanno-nův názor potvrdili.

Pravděpodobnější se jevila nedbalost, ale nakonec na tom vlastně nezáleželo; čtenáře Vhledu nezajímaly tak ezoterické otázky, jako jak a proč se něco stalo. Čtenáři Vhledu byli spokojeni, když se dozvěděli, co se stalo a jak dlouho to trvalo a jestli ten, komu se to stalo, měl čas křičet. A samozřejmě fotografie.

Vyžadovali fotografie, pokud možno velké,

ostré, černobílé fotografie - takové, jaké ze stránky téměř vyletí v roji teček a vrhnou se vám na mozek.

Když se Dees džinem impregnovaného mechanika zeptal, kam šel podle jeho názoru "Renfield" po přistání, Ezru to překvapilo a musel se zamyslet.

"Nevím," řekl. "Asi do motelu. Nejspíš odjel taxíkem."

"Vy jste přišel... v kolik jste to říkal? V sedm? Toho devátého června?"

"Mhm. Ještě než šel Claire domů."

"A ta Cessna Skymaster byla zaparkovaná a přivázaná a prázdná?"

"Jo. Byla zaparkovaná přesně tam, kde teď stojí ta vaše mašina," ukázal Ezra a Dees couvl. Mechanik páchl tak trochu jako starý rokfór naložený do džinu.

"Neříkal Claire náhodou, že tomu pilotovi volal taxíka? Aby ho odvezl do nějakého motelu? Protože v dosahu pěší chůze tady zřejmě žádný není."

"To není," souhlasil Ezra. "Nejbližší je v Sea Breeze, a to je tři kiláky. Možná víc." Podrbal se na zarostlé bradě. "Ale nevzpomínám si, že by Claire říkal něco o taxíku."

Dees si v duchu poznamenal, že i tak obvolá okolní taxikářské firmy. V tu chvíli se začal klonit k celkem rozumnému názoru, že ten chlápek, kterého hledá, spí jako skoro všichni ostatní v posteli.

"A co auto z půjčovny?" zeptal se.

"Ne," řekl Ezra sebejistě. "Claire o žádném aut'áku nic neříkal, a to by určitě řekl."

Dees přikývl a usoudil, že obvolá i nejbližší půjčovny. Hodlal se taky poptat u zbytku personálu, i když od toho si moc nesliboval. Tenhle starý ožrala je zřejmě to jediné, co má. Dal si s Clairem kávu, než Claire odešel, a pak ještě jednu, když se Claire večer vrátil do služby. Kromě Nočního letce byl Ezra zřejmě poslední, kdo viděl Claira Bowieho živého.

Předmět těchto úvah hleděl významně do dálí, škrábal si strniště pod bradou a nakonec přesunul krhavý pohled na Deese. "Claire o žádném taxíku ani aut'áku z půjčovny nic neříkal, ale říkal něco jiného."

"Vážně?"

"Jo," přikývl Ezra. Rozepnul kapsu umaštěné kombinézy, vytáhl balíček chesterfieldek, jednu si zapálil a stařecky zachrchlah Pak se vychytrale podíval na Deese skrze stoupající kouř. "Třeba to vůbec nic nezna-

mená, ale taky to něco může znamenat. Claira to v každém případě úplně uzemnilo. Muselo, protože starej Claire pak skoro furt nic neříkal, jako by měl plnou hubu."

"A co mu to tedy řekl?"

"Já už si to moc nepamatuju," prohlásil Ezra. "Člověk už někdy zapomíná, rozumíte, ledaže mu osvěží paměť obrázek Alexandra Hamiltona."

"A co Abe Lincoln?" zkusil to Dees.

Po chvíli uvažování- krátké - Hannon usoudil, že Lincoln někdy udělá stejnou službu, a následně se obrázek tohoto džentlmena přestěhoval z Deesovy peněženky do Ezrovy mírně chromé ruky. Dees si myslel, že paměť dokáže osvěžit i portrét George Washingtona, ale chtěl mít jistotu, že ten chlap je úplně na jeho straně... a kromě toho to všechno vyúčtuje redakci.

"Tak povídejte."

"Claire říkal, že ten chlap vypadal, jako že jde na nějaký hoch nóbl večírek," řekl Ezra."

"Ano? A z čeho tak soudil?" Dees si pomyslel, že Washington by byl úplně stačil.

"No že přej byl ohromně vyfíknutej. Smokink, hedvábnou kravatu a tak." Ezra se odmlčel. "Claire říkal, že přej měl i dlouhej plášť. Zevnitř rudej jak hasičský auto, zvenku černej jak prdel sviště. Že přej když za ním vlál, vypadal jak netopejří křídla."

Deesovi se před očima rozsvítil velký rudý neonový nápis BINGO.

Ty to ještě nevíš, můj džinem prosáklý příteli, pomyslel si Dees, ale možná jsi právě pronesl slova, která tě učiní slavným.

"Pořád se vyptáváte jen na Claira, a vůbec se nezeptáte, jestli jsem viděl něco zvláštního já."

"A viděl?"

"Dalo by se říct, že jo."

"A co, příteli?"

Ezra se dlouhými žlutými nehty podrbal na štětinaté bradě, koutkem krhavého oka se na Deese podíval a znovu potáhl z cigarety.

"A jsme zase u toho," řekl Dees, ale vytáhl další Lincolnův obrázek a dával si pozor, aby jeho hlas a výraz obličeje zůstal přátelský. Nabuzené instinkty mu napovídaly, že starý korala ještě není úplně vyždímaný. Zatím ještě ne.

"To mi nepřipadá dost na to, co všechno vám tady povídám," řekl Ezra vyčítavě. "Bohatý chlápkové z města jako vy by mohli vytáhnout víc než deset dolarů."

Dees se podíval na hodinky - těžké rolexky, na jejichž ciferníku se třpytily diamanty. "Sakra!" řekl. "To

už je hodin! A to jsem si ještě nestihl promluvit s falmouthskou policií!"

Ještě než se vůbec začal zvedat, pětidolarovka se přestěhovala z jeho ruky ke své družce v kapse Hannonovy kombinézy.

"Tak dobře, jestli ještě máte co říct, tak to řekněte," pobídl ho Dees. Přátelský tón se vytratil. "Mám ještě spoustu povinností."

Mechanik se nad tím zamyslel, poškrábal si štetiny a vyslal další slabou vlnu zatuchle sýrového pachu. Pak téměř zdráhavě řekl: "Pod tím skymasterem byla hromada hlíny. Přímo pod zavazadlovým prostorem."

"Vážně?"

"Jo. Kopl jsem do ní botou."

Dees vyčkával. Mohl si to dovolit.

"Odporná hlína. Plná červů."

Dees vyčkával. Tohle bylo skvělé a použitelné, ale měl dojem, že stařík stále není vyždímaný.

"A larev," dodal Ezra. "Larvy tam byly taky. Jako když někdo umřel."

Dees tu noc přespal v motelu Sea Breeze a v osm ráno vyrazil do Alder-tonu na severu státu New York.

5

Ze všeho, co Dees najednání své kořisti nechápal, ho nejvíc mátl, v jaké byl Letec pohodě. V Maine a v Marylandu se vlastně před vraždami poměrně dlouho zdržoval. Jednu noc zůstal pouze v Aldertonu, který navštívil čtrnáct dní po vraždě Claira Bowieho.

Letiště Lakeview v Aldertonu bylo ještě menší než to cumberlandské -mělo jedinou přírodní ranvej a spojené řízení letového a pozemního provozu, což byla jen nově natřená kůlna. Nebylo tu žádné navigační vybavení, zato nechyběla obrovská satelitní anténa, aby nikdo z létajících farmářů, kteří letiště používali, nepřišel o Murphyho Browna nebo Kolo štěstěny nebo o něco podobně důležitého.

Jedna věc se Deesovi opravdu moc líbila - přírodní ranvej Lakeview

byla stejně hedvábně hladká jako ta v Maine. Na to bych si asi zvykl, pomyslel si Dees, když jemně posadil beech na dráhu a začal zpomalovat. Žádné drkotání po asfaltových záplatách, žádné výmoly, na kterých se můžete převrátit... jo, na to bych si opravdu snadno zvykl.

V Aldertonu se nikdo prezidentů ani jejich přátel nedožadoval. V Aldertonu byli v šoku - všech asi tisíc obyvatel, nejen těch pár zaměstnanců na zkrácený úvazek, kteří tu společně se zavražděným Buckem Kendal-lem pracovali a jejichž práce pro letiště (nepochybně ztrátové) byla spíše charitou. Skutečně tu nebylo s kým promluvit; nenašel se tu dokonce ani svědek kalibru Ezry Hannon. Dees si uvědomoval, že Hannon měl zakalený rozum, ale aspoň se dal citovat.

"Musel to bejt udělanej chlap," řekl Deesovi jeden ze zaměstnanců. "Starej Buck vážil oblečenej dost přes metrák a většinou se s ním dalo vyjít, ale když jste ho vytočil, tak jste toho litoval. Před dvěma lety byl v P'keepsie lunapark a Buck tam vyřídil jednoho chlápka. Tyhle boxerský zápasy samozřejmě nejsou povolený, ale Buckovi chyběly prachy na splátku toho jeho pipera, a tak toho pouťovýho boxera vyřídil. Dostal za to dvě stě dolarů, který odnesl tý leasingový společnosti asi dva dni předtím, než někoho poslali, aby mu tu jeho hračku zabavil."

Zaměstnanec zavrtěl hlavou a vypadal jako hromádka neštěstí. Deese zamrzelo, že si zapomněl vytáhnout z pouzdra fotoaparát. Ten protáhlý, vrásčitý, truchlivý obličej by se čtenářům Vhledu moc líbil. Dees si v duchu poznamenal, že musí zjistit, jestli měl zavražděný Buck Kendall psa. Čtenáři Vhledu fotografie psů mrtvých lidí milují. Posadíte je na verandu domu zesnulého a fotografii vylepšíte titulkem BUFFYMU ZAČÍNÁ DLOUHÉ ČEKÁNÍ nebo nějakým podobným.

"To je opravdu strašné," řekl Dees účastně.

Zaměstnanec vzdychl a přikývl. "Ten chlap ho musel dostat zezadu. Jinač si to nedovedu představit."

Dees nevěděl, odkud ten chlap Gerarda "Bucka" Kendalla dostal, ale věděl, že hrdlo oběti tentokrát nebylo proříznuté. Tentokrát v něm byly díry, díry, z nichž "Dwight Renfield" pravděpodobně sál krev.

Až na to, že podle koronerovy zprávy byly díry na protilehlých stranách krku, jedna v krční žíle a druhá v krkavici. Nebyla to žádná diskrétní malá kousnutí jako v éře Bely Lugosiho, ani o něco krvavější zranění jako od Chris-tophera Leeho. V koronerově zprávě se psalo o centimetrech, ale Dees si to dokázal snadno převést a Morrisonovi vysvětlila neúnavná Libby Grannitová to, co koronerův suchý

jazyk jen částečně naznačil: že vrah měl buď zuby jako čtenáři Vhledu milovaný Sasquatch, nebo díry do Kendallova krku udělal mnohem prozaičtější způsobem - kladivem a hřebem.

VRAŽEDNÝ NOČNÍLETEC PROBODÁVAL OBĚTI A PIL JEJICH KREV, napadlo v tentýž den dva muže na různých místech. To není špatné.

Noční letec požádal o povolení k přistání na letišti Lakeview 23. června krátce po půl jedenácté večer. Kendall vydal povolení a poznamenal si číslo, které Dees už důvěrně znal: N101BL. Do kolonky "jméno pilota" napsal Kendall "Dwite Renfield" a jako "značka a model letadla" uvedl "Cessna Skymaster 337." Žádná zmínka o červeném Pitotově trubici a samozřejmě žádná zmínka o dlouhém šosatém plášti, zevnitř rudém jako hasičské auto, zvenčí černém jako prdel sviště, ale přesto si byl Dees jistý obojím.

Noční letec přiletěl na aldertonské letiště Lakeview krátce po půl jedenácté, zabil urostlého Bucka Kendalla, vypil mu krev a odletěl ve své cessně ještě před tím, než se Jenna Kendallova v pět ráno vrátila domů ze čtyřadvacítky a chtěla udělat manželovi čerstvou vafli, ale místo toho našla jen jeho vysátou mrtvolu.

Jak tak Dees postával před bídnou letištní budovou letiště Lakeview a přemýšlel o tom, napadlo ho, že když lidé dávají krev, dostanou sklenici pomerančového džusu a pár slov díky. Když ji však berou - přesněji vysávají-, dostanou se do titulků. Vylil zbytek mizerné kávy na zem a zamířil ke svému letadlu, odhodlán odletět do Marylandu. Cestou Richarda Deese napadlo, že když Bůh dokončoval to údajně mistrovské stvořitelské dílo, musela se mu trochu chvět ruka.

6

Teď, dvě nepříjemné hodiny po opuštění Washingtonského národního letiště, se všechno s překvapivou náhlostí změnilo ještě k horšímu. Světla na ranveji zhasla, ale teď Dees viděl, že výpadek postihl i polovinu Wilmingtonu a celou Wrightsville Beach. Systém přibližovacích majáků stále fungoval, ale když Dees popadl mikrofon a zařval, "Co se stalo? Ozvěte se mi, Wilmingtone!", slyšel ve sluchátkách jen praskání statické

elektriny, do kterého přízračně blábolilo několik vzdálených hlasů. Chtěl zavěsit mikrofon, ale netrefil se. Mikrofon na zakroucené šňůře dopadl na podlahu kabiny a Dees na něj vzápětí zapomněl. Sáhnutí po mikrofonu a řev do něj byly pouhé pilotní instinkty a nic víc. Věděl, co se stalo, věděl to stejně jistě, jako že slunce zapadá na západě... což učiní velice brzy. Blesk musel udeřit přímo do měničnice poblíž letiště. Otázka byla, jestli tam letět i za těchto okolností. Přistáním za takových podmínek by porušil předpisy a dostal by tučnou pokutu.

Na druhé straně nepřistát teď - právě teď - mohlo znamenat ztratit Nočního letce. Mohlo to také stát život (nebo životy), ale to Dees do rovnice nezačlenil... a najednou mu v mysli bleskla náhlá myšlenka, inspirace, která se objevila - podobně jako většina jeho inspirací - velkým bulvárním písmem:

HRDINNÝ REPORTÉR ZACHRAŇUJE (doplňte číslo, pokud možno co největší, což je v rámci velkorysých hranic lidské důvěřivosti hodně velké)

LIDÍ PŘED ŠÍLENÝM NOČNÍM LETCEM.

Tak si s tím porad', ty křupane tam dole, pomyslel si Dees a pokračoval v sestupu na ranvej 34. Světla ranveje se náhle rozsvítila, jako by schvalovala jeho rozhodnutí, a pak znovu zhasla a chvíli mu modře doznívala na sítnici, kde se vzápětí změnila na odpornou zeleň zkažených avokád. Pak ustalo praskání ve sluchátkách a ozval se buranův křik: "Stočte se doleva, N471B; Piedmonte, stočte se doprava! Ježíši Kriste, srážka ve vzduchu, myslím, že máme srážku -"

Deesův pud sebezáchovy byl stejně vybroušený jako ten, jímž dokázal vycítit krev. Ani nezahlédl záblesková světla Boeingu 727 společnosti Piedmont Airlines. Byl příliš zaměstnaný úporným stáčením beech doleva - a to šlo velmi ztuha, ztuha jako do panenské pochvy, což by si Dees s radostí ověřil, jestli z téhle zasrané bouřky vyvázne živý -, s nímž začal v okamžiku, kdy ten křupan dole vypustil z huby druhé slovo. Na okamžik uviděl nebo vycítil něco obrovského jenom kousíček nad sebou, a pak se Beech 55 začal otřásat tak, že předchozí turbulence připadaly Deesovi jako hladký let. Z náprsní kapsy mu vypadly cigarety a rozsypaly se po celé kabině. Napůl temný wilmingtonský obzor divoce poskakoval. Žaludek se snažil vytlačit Deesovi srdce krkem do úst. Pojedná tváří mu vzhůru klouzala slina. Mapy se rozlétly jako ptáci. Venkovní vzduch byl zmítán tryskovými motory i přírodou. Jedno z oken čtyřmístné kabiny pro cestující implodovalo a dovnitř

se vedral astmatický vítr, který zvířil všechno, co nebylo přivázané.

"Stoupejte na předchozí stanovenou výšku, N471B!" řval křupan ze sluchátek. Dees věděl, že si právě zničil kalhoty za dvě stě dolarů, do kterých vypustil asi půllitr horké moči, ale částečně ho uklidňovalo silné tušení, že starý dispečer tam dole si naládoval slipy čerstvými tyčinkami Mars. Aspoň podle hlasu. Dees u sebe nosil švýcarský armádní nůž. Vytáhl ho z pravé kapsy kalhot, levou si přidržel knipl a řízl se přes košili nad levým loktem. Vzápětí udělal ještě jeden řez, mělčí, pod levým okem. Zavřel nůž a nacpal ho do elastické kapsy ve dveřích pilota. Musím ho ještě očistit, pomyslel si. Jestli na to zapomenou, mohl bych být v těžkém průseru. Věděl však, že na to nezapomene, a když uvážil, co všechno prošlo Nočním letci, měl pocit, že se mu nic nestane.

Světla u ranveje se znovu rozsvítila, tentokrát nadobro, zadoufal, přestože jejich kolísavý svit mu prozrazoval, že jsou napájena generátorem. Znovu navedl beech na ranvej 34. Po levé tváři mu do koutku úst stékala krev. Trochu jí nasál a pak vyplivl růžovou směsí krve a slin. Hlavně nepromeškat příležitost; stačí řídit se instinkty a ty už tě navedou domů.

Podíval se na hodinky. Do západu slunce chybělo pouhých čtrnáct minut. To už bylo na pováženou.

"Stoupejte, beechi!" zařval dispečer. "Jste hluchý?"

Dees zatápal po kroucené šňůře mikrofonu, aniž spustil zrak ze světel ranveje. Prsty si šňůru přitahoval, dokud neucítil v dlani mikrofon. Sevřel ho a stiskl tlačítko.

"Tak teď mě dobře poslouvej, ty ožralej parchante," řekl a zuby měl při tom obnažené až k dásním.

"Málem mě rozšmelcoval ten boeing, protože ten váš zasranej generátor nenaskočil, kdy měl; následkem toho jsem neměl žádný spojení. Nevím, kolik lidí v tom velkém letadle uniklo jistý smrti, ale vsadím se, že ty to víš, stejně jako to ví posádka. A cestující žijou jedině proto, že kapitán tý lodi byl natolik pohotovej, že ji stočil doprava, a já byl natolik pohotovej, že jsem reagoval zrcadlově, ale mám škody na letadle i na svém těle. Jestli mi nedáš povolení k přistání, stejně přistanu. Jediný rozdíl bude v tom, že když přistanu bez povolení, po-

ženu tě k výsledku na Federální leteckou správu, ale nejdřív se osobně postarám, aby si tvoje hlava s prdelí vyměnily místa. Rozuměl jsi mi, kamaráde?"

Dlouhé ticho přerušované jen prskáním statické elektřiny, a pak místo předchozího bodrého halekání tichý hlas: "Máte povoleno přistání na ranveji 34, N471B."

Dees se usmál a navedl letadlo na ranvej.

Stiskl tlačítko mikrofonu a řekl, "Rozčilil jsem se a křičel jsem. Promiňte. To se mi stává vždycky, když málem umřu."

Ze země žádná odpověď.

"Tak na vás mnohokrát seru," řekl Dees a dále klesal. Musel při tom odolávat nutkání podívat se na hodinky.

7

Dees byl otrlý a byl na to hrdý, ale nechtěl si nic nalhávat; z toho, co zjistil v Duffrey, mu naskakovala husí kůže. Cessna Nočního letce strávila na rampě ještě celý další den - třicátý první červenec -, ale z toho mu teprve začaly naskakovat první pupínky. Jeho věrné čtenáře Vhledu zajímala samozřejmě krev, a tak to mělo být na věky věkův, amen, ale Dees si stále více uvědomoval, že krev (v případě starých dobrých Raye a Ellen Sarchových nedostatek krve) je pouhým začátkem příběhu. Pod ní se nacházely temné a neprobádané jeskyně.

Dees přiletěl do Duffrey 8. srpna, sotva týden po Nočním letci. Znovu ho napadlo, kde jeho praštěný přítel tráví čas mezi vraždami. V Disney Worldu? Nebo se jede podívat do Atlanty na zápas Braves? Dokud probíhá pronásledování, jsou tyhle věci nepodstatné, ale později získají na ceně. Novinář je podobně jako pomocník u hamburgerů shrne k dalším zbytkům příběhu Nočního letce a umožní čtenáři vychutnat si ho znovu, i když největší kusy masa už byly snědены.

A přesto byly v tomhle případě stále neznámé jeskyně, do nichž mohl člověk zapadnout a navždy se v nich ztratit. Zní to poněkud šíleně a teatrálně, ale když si Dees vytvářel představu o tom, co se v Duffrey stalo, začínal tomu věřit... což znamenalo, že tahle část příběhu nikdy neprojde tiskem, a to nejen proto, že je osobní. Porušilo by to Deesovo jediné že-

lezné pravidlo: Nikdy nevěř tomu, co zveřejňuješ, a nikdy nezveřejňuj to, čemu věříš. Tohle pravidlo mu

léta pomáhalo udržet si zdravý rozum, zatímco všichni kolem něj ho ztráceli.

Přistál na Washingtonském národním letišti - pro změnu opravdové letiště - a půjčil si auto, kterým odjel šedesát mil do Duffrey - protože tamní letiště bez Raye Sarche a jeho ženy Ellen nebylo v provozu. Kromě Elleniny sestry Raylene, která tam dělala holku pro všechno, byli ti dva jediným zdejším personálem. Byla tu jediná olejem promaštěná ranvej (olej tmelí hlínu a brání v růstu plevele) a kontrolní věž, ne o moc větší než záchod u karavanu, v němž Sarchovi bydleli. Oba byli v důchodu, oba létali, oba byli údajně tvrdí a houževnatí a i po téměř pěti desetiletích manželství zamilovaní jeden do druhého. Dále se Dees dozvěděl, že Sarch sledoval odlety a přiletý soukromých letadel na jejich letišti zvláště pečlivě; manželé byli osobně poznamenáni zážitkem z drogové války. Jejich jediný syn zemřel ve floridských Ever-glades, když se snažil přistát na zdánlivě neporušené vodní hladině s ukradeným Beechem 18 nacpaným více než tunou acapulského zlata. Přehlédl však jediný vyčnívající pařez, na který beech narazil, převrátil se a explodoval. Popáleného Douga Sarche vymrštil náraz do vzduchu, patrně ještě živého, jakkoli jeho truchlící rodiče nechtěli o něčem podobném ani slyšet. Douga sežrali aligátoři a jediné, co z něj agenti z Federálního úřadu pro boj s narkotiky po týdnu našli, byla neúplná kostra, několik cárů masa prolezlého červy, ožehlé dříviny od Calvina Kleina a sportovní bunda od Paula Stewarta z New Yorku. V jedné kapse bundy měl přes dvacet tisíc dolarů v hotovosti, v druhé skoro tři gramy peruánského krystalizovaného kokainu.

"Byly v tom drogy a jeho zabili ty parchanti, co s nima obchodovali," prohlásil několikrát Ray Sarch a Ellen to po něm několikrát opakovala. Její nenávisť k drogám a k obchodníkům s nimi, jak se Dees znovu a znovu dozvídal (obyvatelé Duffrey byli k jeho pobavení téměř do jednoho přesvědčeni, že vražda stárnoucí dvojice byla dílem podsvětí), překonával jen její žal a údiv, že se syn nechal těmito lidmi svést.

Po synově smrti Sarch pečlivě sledoval každého člověka i každý dopravní prostředek, který mohl převážet drogy. Na marylandské státní policii manželé způsobili čtyři plané poplachy, ale policajtům to nevadilo, protože je také upozornili na tři menší a dvě větší dodávky. V té poslední bylo skoro čtrnáct kilo čistého bolivijského kokainu. Za takovýto zásah se povyšuje, takže člověk pár planých poplachů rád omluví.

Třicátého června sem tedy přiletěla Cessna Skymaster, jejíž imatriku-lační značka a popis byly rozeslány na všechna americká letiště včetně toho v Duffrey a jejíž pilot se prohlásil jako Dwight Renfield, letiště vzletu Bayshore ve státě Delaware. Tam "Renfielda" ani skymaster imatriku-lační značky N101BL, jehož pilot byl téměř jistě vrah, v životě neviděli.

"Kdyby sem přiletěl, už by byl v base," řekl Deesovi do telefonu jeden z dispečerů, jenže Dees se zamyslel. Ano. Hluboce se zamyslel.

Noční letec přistál v Duffrey ve 23:27, a nejenže jako "Dwight Renfield" podepsal Sarchovi deník, ale přijal dokonce jeho pozvání do karavanu na pivo a opakování seriálu Gunsmoke na TNT. S tímhle vším se Ellen Sarchová následujícího dne svěřila majitelce duffreyského kosmetického salonu. A tahle žena, Selida McCammonová, Deesovi sdělila, že je jedna z posledních nejbližších přítelkyň Ellen Sarchové. Když se jí Dees zeptal, jak se při tom Ellen tvářila, odpověděla Selida po krátkém zamyšlení: "Tak nějak zasněně. Jako zamilovaná středoško-lačka, i když už jí bylo sedmdesát. Byla tak rudá, že jsem to přičítala přehnanému nalíčení, dokud jsem jí ovšem nezačala dělat trvalou. To už mi bylo jasné, zeje... rozumíte..." Selida McCammonová pokrčila rameny. Věděla, co má na mysli, ale nedokázala to vyjádřit. "Nažhavená," zkusil to Dees a Selida McCammonová se zasmála a zatleskala.

"Nažhavená, to je ono! Vy jste opravdu od pera."

"Á, já píšu jen pro zábavu," řekl Dees a věnoval jí úsměv, který měl vyjadřovat srdečnost a dobrou náladu. Tenhle výraz cvičil kdysi téměř neustále a pak celkem pravidelně v ložnici svého newyorského bytu, kterému říkal domov, a v ložnicích hotelů a motelů, které jeho domovem skutečně byly. Zřejmě se neminul účinkem - Selida McCammonová reagovala skoro okamžitě -, ale pravda byla taková, že Dees u sebe dobrou náladu a srdečnost v životě nepoznal. V dětství vůbec nevěřil, že existují; byly pro něj šaškárnou, společenskou přetvářkou. Později usoudil, že se v tom zmýlil; to, co většinou považoval za emoce z Reader's Digestu, skutečně existuje, aspoň pro většinu lidí. Možná existuje i láska, ta mocná čarodějka. To, že sám tyhle emoce neznal, bylo nepochybně politováníhodné, ale nebyl to žádný konec

světa. Po světě běhalo mnoho

lidí s rakovinou a s AIDS a nepočítané dalších s paměťovou kapacitou malých papoušků. Když se na to člověk podíval takhle, rychle zjistil, že pár odepřených objetí a polibků je celkem prkotina. Důležité je umět občas roztáhnout obličejové svaly do správných směrů a všechno je v pohodě. Nebolí to a je to snadné. Když si člověk umí zapamatovat, že si má po vyčurání zapnout poklopec, umí si zapamatovat i to, že má vykouzlit srdečný úsměv, když se to od něj očekává. Dees léty objevil i skutečnost, že nejlepším nástrojem rozhovoru je chápavý úsměv. Tu a tam se ho vnitřní hlas zeptal, jaký je jeho vlastní názor, ale Dees o žádný vlastní názor nestál. Chtěl jen psát a fotografovat. V psaní byl lepší, vždycky byl a vždycky bude. Věděl to, ale přesto měl radši fotografie. Rád se jich dotýkal. Líbilo se mu, jak zmrazují pro svět buď skutečné obličejové lidi, nebo jejich snadno rozpoznatelné masky. Líbilo se mu, jak na těch nejlepších lidí vypadají vždycky překvapeně a vyděšeně. Jako by byli při něčem přistižení.

Pod nátlakem by řekl, že fotografie mu poskytují veškerý vlastní názor, který potřebuje, a že fotografovaný člověk je na nich stejně bezvýznamný. Skutečný význam teď pro něj měl jen Noční letec, jeho šilený kamarád. A taky způsob, jakým asi před týdnem vplul do života Raye a Ellen Sarchových. Letec vystoupil ze svého letadla a vešel do kanceláře, na jejíž stěně viselo rudě orámované upozornění Federální letecké správy, v němž se psalo, že v Cessně Skymasteru 337 imatrikulační značky N101BL létá nebezpečný člověk, který možná zavraždil dva lidi. Ten člověk, psalo se tam dál, se může, ale nemusí prohlašovat za Dwighta Renfielda. Skymas-ter přistál, Dwight Renfield se zapsal a téměř určitě strávil následující den v zavazadlovém prostoru svého letadla. A co Sarchovi, ti dva bystro-ocí staříci?

Sarchovi nic neřekli; Sarchovi nic neudělali.

I když to druhé tvrzení není tak docela pravdivé, jak zjistil Dees. Sarch rozhodně něco udělal; pozval Nočního letce na sledování jedné epizody starého seriálu Gunsmoke a na pivo. Jednali s ním jako se starým přítelem. A následujícího dne se Ellen Sarchová objednala do kosmetického salonu krásy, což Selidu McGammonovou překvapilo; Elleniny návštěvy byly vždy pravidelné, ale tentokrát se objednala čtrnáct dní předtím, než ji Selida očekávala. Její pokyny byly nezvykle jednoznačné; chtěla nejen obvyklý sestřih, ale i trvalou... a taky trochu barvy.

"Chtěla vypadat mladší," řekla Deesovi Selida McCammonová a hřbetem ruky si setřela slzu z tváře. Jenže Ellenino chování bylo téměř neškodné v porovnání s chováním jejího manžela. Ten totiž zavolal na Federální leteckou správu na Washingtonském národním letišti a řekl jim, ať vydají oznámení pro letecký personál, který vyjme Duffrey ze seznamu používaných letišť, alespoň dočasně. Jinými slovy zatáhl rolety a zavřel krám.

Na cestě domů se zastavil pro benzin u duffreyského Texaca a řekl majiteli Normu Wilsonovi, že se o něj pokouší chřipka. Norm sdělil Deesovi, že Ray asi nelhal - byl celý bledý a unavený a najednou vypadal starší.

Téže noci byli oby tihle bdělí členové požární hlídky mrtví, vysátí. Raye Sarche našli v malé dispečerské kanceláři. Utržená hlava byla pohozená ve vzdáleném rohu, odkud otevřenými lesklými očima zírala z krčního pahýlu do otevřených dveří, jako by tam skutečně bylo něco k vidění.

Jeho ženu našli v ložnici Sarchová karavanu. Ležela v posteli. Její župánek byl tak nový, že ho měla zřejmě poprvé na sobě. Byla stará, řekl zástupce šerifa Deesovi (za pětadvacet dolarů byl dražší než ten vypitý mechanik Ezra, ale vyplatil se), a člověku stačil jediný pohled, aby poznal, že se oblékla do postele s vyhlídkou na milování. Deesovi se to tak líbilo, že si to poznamenal. V krku měla dvě díry, jednu v krkavici, druhou v krční žíle. V obličejí měla vyrovnaný výraz, oči zavřené, ruce na prsou. Přestože měla vysátou téměř veškerou krev, našlo se pár kapek na polštáři pod ní a na knize, kterou měla rozevřenou na břiše: Upír Lestat od Annie Riceové.

A Noční letec?

Někdy před půlnocí 31. července nebo 1. srpna krátce po půlnoci prostě odletěl. Jako pták.

Nebo jako netopýr.

8

Dees dosedl na ranvej wilmingtonského letiště sedm minut před oficiálním západem slunce. Když ubíral plyn a vyplivoval krev, která mu stékala do úst z řezného zranění pod okem, málem ho oslepil jasný modrobílý blesk. Vzápětí následovalo to nejhlučnější zahřmění, jaké v životě

slyšel. Subjektivní pocit z toho strašlivého zvuku se mu potvrdil, když se další okénko v prostoru pro cestující, naprasklé od těsného setkání s Bo-ingem 727 společnosti Piedmont Airlines, kašlavě vysypalo dovnitř ve spršce bezcenných diamantů.

V jasné záři uviděl, že blesk zapálil malou krychlovitou budovu po levé straně ranveje 34. Vybuchla a vyslala k obloze ohnivý sloupec, který však svou světelností zdaleka nedosahoval intenzity blesku. Jako by zapálil dynamitovou patronu malou atomovkou, napadlo Deese. A vzápětí: generátor, to byl generátor.

Světla - všechna, bílá, která označovala okraje dráhy, i červená, která vymezovala její konec, náhle zhasla, jako by to byly pouhé svíčky, které sfoukl náraz větru. A Dees se najednou řítit osmdesátimílovou rychlostí ze tmy do tmy.

Tlaková vlna výbuchu, který zničil hlavní generátor letiště, dopadla na beech jako pěst. To nebyl pouhý úder, to byla rána, jaká soupeře uspává. Letadlo, které si sotva stačilo uvědomit, zeje znovu pozemským stvořením, se ustrašeně zachvělo, naklonilo doprava, vzneslo a dopadlo na pravé kolo, které začalo přes něco kodrcat - Dees si mlhavě uvědomil, že jsou to postranní dráhová světla.

Strhni to doleva! zařvalo na něj podvědomí. Doleva, pitomče!

Už málem poslechl, ale ovládl se. Kdyby v téhle rychlosti strhl řízení doleva, převrátí se. Vzhledem k nepatrnému množství paliva v nádržích by letadlo zřejmě neexplodovalo, ale jisté to nebylo. Nebo by se prostě rozpadlo a dolní polovina Richarda Deese by zůstala v sedačce, zatímco horní polovina Richarda Deese by letěla úplně jinam a troušila za sebou potrháná střeva jako suvenýry shazované hostům slavnosti; ledviny by dopadly na beton jako výtrusy obřích ptáků.

Dělej s tím něco! zarval sám na sebe. Dělej s tím něco, ty pitomče, tak dělej!

Pak cosi vybuchlo - zřejmě nádrže generátoru, hádal, když měl čas hádat - a odrazilo beech ještě víc doprava, ale to Deesovi spíš pomohlo, protože se dostal kousek dál od pohaslých světél. Najednou znovu uháněl poměrně hladce, levým kolem po okraji ranveje 34, pravým po děsivě úzké krajnici mezi světly a příkopem, jehož si všiml vpravo od ranveje. Beech se stále otrásal, ale už ne nijak zle, a Dees pochopil, že mu pravou pneumatiku prorazila postranní dráhová světla.

Nicméně zpomaloval, a to bylo důležité. Beech konečně začal chápat, že se proměnil v něco jiného, že už zase patří zemi. Dees už se začal uklidňovat, když před sebou najednou uviděl široký learjet, co se mu mezi piloty říká Tlustý Albert, jak stojí napříč ranveje 5.

Dees se řítit na něj. Viděl osvětlená okna, obličej, co na něj zíraly s přitroublými výrazy bláznů, kteří sledují nějaké kouzlo, a bez rozmýšlení plně vyšlápl pedál pravého kormidla. Beech sjel z ranveje do příkopu a minul learjet přibližně o čtyři centimetry. Dees slyšel slabé výkřiky, ale vnímal jen přítomnost, která před ním vybuchovala jako petardy, když se beech znovu pokusil se sklopenými klapkami a klesajícími otáčkami motorů marně vznést. V dohasínajícím světě druhé exploze však jen křečovitě poskočil a pak už klouzal po pojezdové dráze. Na okamžik zahlédl hlavní letištní budovu osvětlenou na koncích nouzovými světly, která napájely akumulátorové baterie. V oranžové záři zapadlého slunce, která se objevila mezi rozestoupivšími se mračny, zahlédl i zaparkovaná letadla, mezi nimiž byl téměř určitě skymaster Nočního letce. Rýsovala se proti obzoru jako siluety vystříhané z krepového papíru. Já se převrátím! zařvalo na sebe a beech se o to skutečně pokusil. Levým křídlem vykřesal z pojezdové dráhy k nejbližší letištní budově fontánu jisker. Nakonec se mu odlomila špička, která odlétla do křoví. Jak byla rozpálená třením, zažehla ve vlhké trávě ohýnek.

Pak se beech uklidnil a bylo slyšet jen tiché praskání statické elektřiny z vysílačky, zvuk na koberec vylévané tekutiny z rozbitých lahví v prostoru pro cestující a šilené bušení Deesova srdce. Rozepjal si pásy, a ještě než si byl úplně jistý, že je naživu, zamířil k hermeticky uzavřenému poklopu.

Pozdější události si vybavoval zcela zřetelně, ale od chvíle, kdy se beech zastavil na pojezdové dráze, zadkem otočený k learjetu a nakloněný na jednu stranu, do chvíle, kdy uslyšel z letištní budovy první výkřiky, si pamatoval jedině to, že se sehnul pro fotoaparát. Bez něj by letadlo neopustil; ten nikon mu nahrazoval manželku. Koupil ho v toledské zastávě, když mu bylo sedmnáct. Měl k němu sice přídavné objektivy, ale původní přístroj byl stejný jako tehdy; jedinými změnami bylo občasně škrábnutí nebo vrub, který utrpěl při práci. V letadle měl stále místo v pružné kapse za pilotovým sedadlem. Dees ho vytáhl a ujistil se, že se mu nic nestalo. Pak si zavěsil nikon kolem krku a otevřel příklop.

Vylezl ven a seskočil, zapotácel se, málem upadl, ale zachytil foťák, než mohl narazit na beton pojezdové dráhy. Ještě bylo slyšet brumlání hromu, ale tentokrát už to bylo jen brumlání, vzdálené a neškodné. Na tváři ucítil vánek jako něžný dotyk laskavé ruky... v podbřišku ho však zamrazilo. Dees se ušklíbl. To, jak se pomočil, když se jeho beech málem srazil s boeingem, v tom článku taky nebude.

Náhle k němu z letištní budovy slabě dolehl pronikavý výkřik - směsice bolesti a hrůzy. Dees měl pocit, že dostal facku. Rychle se vzpamatoval. Znovu se zaměřil na svůj cíl. Podíval se na hodinky. Nešly. Buď se rozbily tím otřesem, nebo se zastavily. Byla to ještě taková ta legrační starožitnost, kterou jste museli natahovat, a Dees si nevzpomínal, kdy to udělal naposledy.

Je tam ještě ta oranžová záře po západu slunce? napadlo ho. Je už pěkná tma, ale při té obrovské kupovitě oblačnosti kolem letiště se to nedá poznat. Je nebo není?

Ozval se další výkřik - ne, ne výkřik, jekot - a Dees uslyšel i zvuk tříštěného skla.

Usoudil, že na nějaké oranžové záři nezáleží.

Běžel a sotva vnímal, že přídavné nádrže generátoru stále hoří a že ve vzduchu cítí petrolej. Snažil se zrychlit, ale nohy ho neposlouchaly. Letištní budova se přibližovala, ale ne moc rychle. Ne dost rychle. "Prosím, ne! Prosím, ne! PROSÍM, NE! PROSÍM VÁS, NE!"

Křik, který stále sílil, byl náhle přerušen strašlivým nelidským zavý-tím. Přesto v něm bylo něco lidského, a to bylo snad ze všeho nejhorší. V chabém světle nouzových světel v rozích letištní budovy viděl Dees, jak se u prosklené stěny letištní budovy zmitá něco temného, rozbíjí to další sklo - stěna byla prosklená celá - a pak to padá ven. Na betonu zazněl temný úder, temný obrys se převalil a Dees uviděl, že je to člověk.

Bouře se vzdalovala, ale občas se ještě trhaně zablesklo a jak Dees se supěním běžel k zaparkovaným letadlům, konečně uviděl stroj Nočního letce s výrazným označením N101BL na ocase.

Písmena a číslice vypadaly v tomhle světle černě, ale Dees věděl, že jsou rudé. Koneckonců na tom teď nezáleželo. Ve fotoaparátu měl citlivý černobílý film a byl vyzbrojen chytrým bleskem, který se spínal, jen když na citlivost filmu bylo příliš málo světla.

Dveře zavazadlového prostoru skymasteru byly otevřené jako ústa

mrtvol. Pod nimi byla velká hromada hlíny, v níž se to vrtělo a hýbalo. Když to Dees uviděl, zabrzdil a ve skluzu zastavil. Srdce měl naplněné nejen strachem, ale i nevázaným bujarým štěstím. Jak je dobře, že se to všechno takhle sešlo!

Ano, pomyslel si, ale neříkej tomu štěstí. Neopovažuj se tomu říkat štěstí. Nesváděj to ani na tušení. Správně. Nebylo to štěstí, co ho drželo v tom špinavém motelovém pokoji s hlučnou klimatizací, a nebylo to tušení- ne úplně přesně tušení -, co ho hodinu za hodinou drželo u telefonu a nutilo obvolávat zapadlá letiště a znovu a znovu udávat číslo letadla Nočního letce. Byl to čistý reportérský instinkt, který ho teprve tady přivedl k výhře. Jenže tohle nebyla ledajaká výhra, tohle byl jackpot, Eldorado, bájný zlatý důl.

Ve skluzu se zastavil před zejícím zavazadlovým prostorem a pokusil se vytáhnout foťák. Málem se uškrtil na řemínku. Zaklel. Rozmotal ře-mínek. Namířil objektív.

Z letištní budovy se ozval další křik - tentokrát ženy a dítěte. Napadlo ho, že se tam vraždí, a vzápětí, že vraždou celý příběh ještě zbytní, a vzápětí obě myšlenky odezněly a Dees udělal tři rychlé snímky cenný i se zejícím zavazadlovým prostorem a číslem na ocase. Automatické převíjení vrčelo.

Dees běžel dál. Roztříštilo se další sklo. Ozvalo se zadunění dalšího těla o beton, jako by na zem žuchl hadrový panák naplněný hustou tmavou tekutinou, jako je sirup proti kašli. Dees se podíval, uviděl nějaký nejasný pohyb, zavinění něčeho, co mohla být pelerína... ale byl ještě příliš daleko, než aby to dokázal rozpoznat. Otočil se. Udělal další dva snímky letadla, tentokrát naprosto cílené. Zející zavazadlový prostor a hromada hlíny budou v novinách dokonale výmluvné.

Znovu se otočil a rozběhl se k letištní budově. Vůbec ho nenapadlo, že je ozbrojen pouze nikonem.

Zastavil se asi deset metrů od nich. Ležela tam tři těla, dvě dospělá, po jednom od každého pohlaví, a poslední patřilo buď malé ženě, nebo asi třináctileté dívce. Bez hlavy se to dalo těžko určit.

Dees udělal šest rychlých snímků. Blesk automaticky blýskal a převíjení tise a spokojeně buželo.

Nepřestával v duchu počítat. Film měl šestatřicet snímků. Zatím jich exponoval jedenáct, takže mu jich zbývalo pětadvacet. Další film má

v hluboké kapse volných kalhot, a to je skvělé... pokud bude mít čas ho vyměnit. Jenže na to se nikdy nedá spolehnout; při takovémhle fotografování to musí člověk práskat, dokud to jde. Je to banket s rychlým občerstvením.

Dees doběhl k letištní budově a rozrazil dveře.

9

Myslel si, že už v životě viděl všechno, jenže něco takového nikdy neviděl. Nikdy.

Kolik? přemítal horečnatě. Kolik jich dostal? Šest? Osm? Možná deset?

Nedokázal říct. Noční letec proměnil malé soukromé letiště v rasovnu. Všude se válely mrtvoly a části těl. Dees viděl nohu obutou v černé botě; vyfotil si ji. Torzo; vyfotil. Člověk v promaštěné kombinéze mechanika ještě žil. Na okamžik ho napadlo, že je to džinem prosáklý Ezra z Cumberlandského okresního letiště, ale tenhle člověk neplešatěl, tomu už se to podařilo. Měl obličej rozseknutý od čela k bradě. Rozpůlený nos Deesovi z nějakého šíleného důvodu připomněl opečený párek, naříznutý a připravený k vložení do žemle.

Dees si to vyfotil. A najednou, zničehonic, se něco v něm vzbouřilo a vykřiklo Už ne! Hlas tak imperativní nebylo možné pominout, natož pak se mu vzepřít.

Už ne, dost, to stačí!

Na stěně si všiml šipky s nápisem K veřejným záchodkům. Dees se tím směrem rozběhl, až mu fotoaparát poskakoval. Náhodou vběhl na pánské záchodky, ale kdyby to byly dámské, bylo by mu to jedno. Mohutně, chraplavě vzlykal. Málem nemohl uvěřit, že ty zvuky vydává on sám. Bylo to už dávno, kdy naposled plakal. Ještě jako dítě.

Přibouchl za sebou dveře a jako pološilný lyžař skluzem zastavil u druhého umyvadla v řadě.

Naklonil se nad ně a všechno z něj vyšlo v hustém páchnoucím proudu, něco se mu odrazilo do obličeje, něco ulpělo v hnědavých chuchvalcích na zrcadle. Ucítil kuře po kreolsku, které si přinesl do motelového pokoje a snědl je skloněn nad telefonem - to bylo těsně předtím, než narazil na tuhle zlatou žílu a rozběhl se ke svému letadlu -, a za zvuku připomínajícího přetížený stroj těsně před rozpadnutím znovu vrhl.

Bože, pomyslel si, panebože, to není člověk, to nemůže být člověk -

V tu chvíli uslyšel ten zvuk.

Slyšel ho už tisíckrát předtím, byl to zvuk, který patřil k životu každého amerického chlapa... jenže jeho naplnil neuvěřitelným strachem a plíživou hrůzou.

Bylo to zurčení moči.

Přestože ve zvratky potřísněném zrcadle viděl všechny tři mušle v místnosti, nikdo u nich nestál.

Dees přemýšlel. Upíry není v zrcadle vi-

Pak uviděl, jak do prostřední mušle dopadá načervenalá tekutina, jak stéká po porcelánu, jak vytváří geometrické obrazce kolem dírek ve dně.

Neviděl žádný čůrek, viděl jen, jak tekutina dopadá na matný porcelán.

V tu chvíli zviditelněla.

Dees strnul. Opíral se rukama o umyvadlo, v ústech, v krku, v nose a v dutinách cítil kuře po kreolsku a v zrcadle pozoroval neuvěřitelnou, a přesto prozaickou scénu, která se odehrávala za ním.

Já pozoruju močícího upíra, pomyslel si mdle.

Připadalo mu, že to trvá věčně. Krvavá moč dopadá na porcelán, kde se stává viditelnou, a vířivě stéká do odpadu. Dees se přidržoval rukama boků umyvadla, do kterého se předtím vyzvracel, a připadal si jako zaseknutá součástka v nějakém obrovském rozbitém stroji.

Jsem skoro určitě mrtvý, pomyslel si.

V zrcadle viděl, jak se chromovaná páčka sama sklápí. Zahučela voda. Slyšel zašustění a věděl, že je to kápě, stejně jako věděl, že kdyby se otočil, "skoro určitě" je to jeho poslední myšlenka. Zůstal stát na místě a dlaněmi svíral okraj umyvadla. Přímo za ním se ozval tichý bezbarvý hlas. Jeho majitel byl tak blízko, že Dees cítil na krku jeho chladný dech.

"Vy jste mě sledoval," řekl bezbarvý hlas.

Dees zasténal.

"Ale ano," řekl bezbarvý hlas, jako by mu Dees odporoval. "Já vás znám, víte? Vím o vás všechno. Teď mě pozorně poslouchejte, můj zvědavý příteli, protože tohle už nebudu opakovat: už mě nikdy nesledujte."

Dees znovu zasténal - znělo to spíš jako psí zavýtí - a pomočil se.

"Otevřete ten foťák," řekl bezbarvý hlas.

Můj film! záúpěl Dees v duchu. Můj film! Všechno, co mám! Mé fotografie!

Znovu se ozvalo suché zašustění kápě. Přestože Dees nic neviděl, cítil, jak se mu Noční letec ještě víc přiblížil.

"No tak."

Ten film nebyl všechno, co měl.

Ještě měl svůj život.

Takový, jaký byl.

Viděl se, jak se otáčí a vidí, co mu zrcadlo neukázalo, nemohlo; viděl sám sebe, jak vidí Nočního letce, svého praštěného přítele, groteskní postavu potřísněnou krví, kusy masa a chomáči vlasů; viděl sám sebe, jak zběsile fotografuje, slyšel bzučení automatického převíjení... ale věděl, že bezvýsledně.

Protože oni se stejně nedají vyfotit.

"Vy jste pravý upír," zaskřehotal, ale nepohnul se; ruce jako by mu vrostly do okraje umyvadla.

"Stejně jako vy," řekl chraplavě bezbarvý hlas a Dees z jeho dechu ucítil pradávno hrobky a zapečetěné hroby. "Alespoň teď. Tohle je vaše poslední příležitost, můj zvědavý rádobyživotopisče. Otevřete ten fotoaparát... nebo ho otevřu sám."

Dees naprosto necitlivýma rukama otevřel svůj Nikon. V ledovém obličejí ucítil neuvěřitelně ostrý závan vzduchu. Na okamžik uviděl dlouhou bílou ruku potřísněnou krví, se špínou za ořepanými nehty.

Pak se film oddělil od fotoaparátu a rozvinul.

Další suché zašustění.

Další páchnoucí výdech. Na okamžik se ho zmocnil pocit, že ho Noční letec stejně zabije. Pak v zrcadle uviděl, jak se dveře pánského záchodu samy otvírají.

Nepotřebuje mě, napadlo Deese. Dneska se musel dobře najíst. Okamžitě znovu vrhl, tentokrát přímo do svého odrazu v zrcadle.

Dveře na pneumatickém kloubu se tiše zavřely.

Dees zůstal ještě asi tři minuty stát na místě. Stál tam, dokud se houkající sirény nepřiblížily až k letišti; stál tam, dokud neuslyšel zakašláni motoru a zaburácení startujícího letadla.

Byl to téměř určitě motor Cessny Skymasteru 337.

Dees toporně vyšel ze záchoda, narazil do protější zdi chodby, odrazil se od ní a zamířil zpátky k letištní hale. Uklouzl v kaluži krve a málem upadl.

"Stůjte, pane!" vykřikl za ním nějaký policajt. "Okamžitě zůstaňte stát! Jediný pohyb a je po vás!"

Dees se ani neotočil.

"Tisk, kreténe," řekl a jednou rukou zdvihl kameru a druhou novinářský průkaz. Došel k jednomu rozbitému oknu. Z foťáku mu stále vlál film. Sledoval, jak cessna na ranveji 5 zrychluje. Na okamžik ji uviděl jen jako temný obrys proti hořícímu generátoru a přidavným nádržím, obrys, který se hodně podobal netopýru, a pak už se vznesla a policajt přirazil Deese na zeď tak tvrdě, že se mu spustila z nosu krev, ale jemu to bylo jedno, všechno mu bylo jedno, a když se mu znovu vydraly z hrudi vzlyky, zavřel oči a stále viděl krvavou moč Nočního letce, jak dopadá na porcelán, kde se zviditelňuje a vířivě stéká do odpadu.

Pomyslel si, že ji bude vidět věčně.

TAŤKA

Sheridan pomalu projížděl podél bezvýrazné budovy nákupního střediska, když uviděl, jak hlavním vchodem pod nápisem COUSINTOWN vychází malý chlapec. Mohly mu být tři roky, i když na ně byl dost velký, ale určitě mu nebylo víc než pět. Ve tváři měl výraz, po jakém Sheridan přesně pásl. Měl na krajíčku, ale zatím se držel.

Sheridana na okamžik zarazil důvěrně známý pocit znechucení sama ze sebe... i když s každým dalším uneseným dítětem ten pocit slábl. Po tom prvním týden nespál. Pořád musel myslet na toho slizkého

velkého Turka, který si říkal Čaroděj, a na to, co s těmi dětmi dělá.

"Jedou na výlet lodí, pane Sheridane," řekl mu Turek, až na to, že při jeho přízvuku tomu bylo sotva rozumět. Pak se usmál. A jestli víte, co je pro vás dobré, už se na to nebudete vyptávat, říkal ten úsměv a říkal to nahlas a zřetelně, tentokrát bez jakéhokoli přízvuku.

Sheridan už se skutečně nevyptával. To ovšem neznamenalo, že o tom přestal přemýšlet. Zvláště po akci. V duchu si všechno promítal stále dokola a toužil vrátit se na úplný začátek, kdy ještě mohl ovlivnit chod událostí, kdy mohl pokušení uniknout. Podruhé to pak bylo skoro stejně zlé... potřetí o něco méně... a počtvrté už o výletu lodí a o jeho cíli téměř nepřemýšlel.

Sheridan zaparkoval svou dodávku na místě pro vozičkáře přímo před nákupním střediskem. Na zadku auta měl zvláštní značku, kterou stát přiděluje invalidům. Ta značka byla k nezaplacení, protože odvracela podezření každého člena ochranky nákupního střediska, a navíc tahle parkovací místa byla velice příhodná a téměř vždycky prázdná.

Vždycky předstíráš, že nevyjíždíš hledat, ale invalidní označení si dáš na auto už den dva předem.

Vykašlat se na všechny tyhle hovadiny; lítá v průseru a ten kluk tamhle mu může vyřešit dost velký problém.

Vystoupil z auta a zamířil k chlapci, který se stále vyděšeněji rozhlížel kolem sebe. Jo, pomyslel si Sheridan, pět je mu určitě, možná dokonce šest, i když na šest by byl dost drobný. Ve výrazném světle zářivek z hlavního vchodu byl pergamenově bílý a vypadal nejen vyděšeně, ale i dost nezdravě. Sheridan to nicméně přičítal jen velkému strachu. Tenhle výraz obvykle poznal, protože v posledním asi půldruhém roce ho mockrát viděl ve vlastním zrcadle.

Chlapec s nadějí vzhlížel k lidem, kteří ho míjeli, ať už se rozdychtěně chystali nakupovat, nebo vycházeli obtěžkáni balíčky, zmámení, téměř zdrogovaní něčím, co zřejmě považovali za uspokojení. Chlapec oblečný do džin a trička Pittsburgh Penguins hledal pomoc, hledal někoho, kdo při pohledu na něj zjistí, že se něco děje, někoho, kdo mu položí tu správnou otázku - Ty ses ztratil tatínkovi, chlapečku? by stačilo -, hledal přítele.

Tady jsem, podbízel se mu v duchu Sheridan. Tady jsem, chlapečku -budu tvůj přítel.

Už byl málem u chlapce, když uviděl muže z ochranky nákupního střediska, který se loudavě blížil halou k východu. Pro něco sáhl do kapsy, zřejmě pro balíček cigaret. Vyjde, uvidí kluka a Sheridan má po kšeftu.

Doprdele, zaklel v duchu. Ale aspoň ho ten polda neuvidí, jak se s klukem vybavuje. To by bylo mnohem horší.

Sheridan se trochu stáhl a sám zašátral v kapsách, jako by se ujišťoval, že neztratil klíče. Těkal očima z chlapce na muže z ochranky a zpátky. Chlapec se rozplakal. Neřval na celé kolo, to zatím ne, ale po hladkých tvářích mu stékaly velké slzy, které byly ve světle rudého nápisu COUSINTOWN narůžovělé. Na muže z ochranky zamávala dívka v informacích a něco mu říkala. Byla to hezká, asi pětadvacetiletá tmavovláška; on byl pískový blondák s knírem. Opřel se lokty o její pultík a usmál se na ni. Sheridana napadlo, že vypadají jak z reklamy na cigarety na zadní straně obálky časopisu. Duch Salemu. Zapal mi. Chlápek se rozplýval a bezstarostně tlachal - co děláte po práci, nechcete zajít na panáka do té nové restaurace a plky plky plky. Roztomilé.

Sheridan se náhle rozhodl chopit se příležitosti. Chlapci se otrásal hrudníček, co nevidět se rozeřve nahlas a někdo si ho všimne. Sherida-novi se moc nezamlouvalo pouštět se do akce, když měl necelých dvacet metrů od sebe chlapa z ochranky, ale pokud do čtyřadvaceti hodin neuhradí panu Reggiemu dluh, navštíví ho pár velkých chlapů, kteří mu bez přípravy zpřelámou ruce.

Vyskočil k chlapci. Vypadal jako velký muž v obyčejné košili od Van Heusena a v khaki kalhotách, muž se širokým všedním obličejem, který na první pohled vypadal laskavě. Sklonil se k chlapci a opřel se dlaněmi o kolena. Pobledlý hoch se na něj podíval. Oči měl zelené jako smaragdy. Jejich barvu zvýrazňovaly lesklé slzy.

"Tobě se ztratil táta, chlapečku?" zeptal se Sheridan.

"Taťka," oťrel si chlapec oči. "Já... nemůžu najít t-t-taťku."

Ted' se chlapec skutečně rozplakal a nějaká žena, která mířila ke vchodu nákupního střediska, se na něj účastně podívala.

"Nic se neděje," řekl jí Sheridan a žena pokračovala v chůzi. Sheridan konejšivě položil chlapci ruku na rameno a posunul ho kousek doprava... směrem k autu. Pak se ohlédl ke vchodu.

Muž z ochranky už měl obličej téměř u dívčiny tváře. Vypadalo to, že jí večer zažehne nejen cigaretu.

Sheridan se uklidnil. V tu chvíli mohl někdo klidně vyloupit bankovní pobočku v hale a ten chlápek by si toho nevšiml. Začínalo to vypadat na tutovku.

"Já chci svýho taťku," vzlykal chlapec.

"To víš, že jo," řekl Sheridan. "My ho spolu najdeme, neboj se."

Odtáhl chlapce dalších pár kroků doprava.

Ten k němu vzhlédl s náhlou nadějí.

"Opravdu? Opravdu, pane?"

"Jasně!" prohlásil Sheridan a srdečně se usmál. "Hledání ztracených taťků... dalo by se říct, zeje to moje specialita."

"Vážně?" Chlapec se pousmál, i když oči mu ještě slzely.

"No jasně," řekl Sheridan a letmo pohlédl do haly, aby se ujistil, že muž z ochranky, kterého teď sotva viděl (a který mohl sotva vidět Sheridan s chlapcem, i kdyby náhodou odtrhl oči od dívky), je stále okouzlený. Byl. "A co měl taťka na sobě, chlapečku?"

"No přece oblek," odpověděl chlapec. "Skoro pořád nosí oblek. V džínách jsem ho viděl jen jednou." Mluvil tak, jako by Sheridan všechny tyhle věci o taťkovi měl vědět.

"Vsadím se, že ten oblek je černý," řekl Sheridan.

Chlapci se rozzářily oči. "Vy jste ho viděli kde?"

Zapomněl na slzy a dychtivě vykročil ke vchodu do nákupního střediska. Sheridan se musel ovládnout, aby toho bledého spratka na místě nezadržel. To by nebylo moc dobré. Mohlo by to vyvolat scénu.

Nemohl si dovolit nic, na co by si později lidé vzpomněli. Musel ho dostat do auta. Kromě čelního jsou všechna okna tmavá; dovnitř skoro není vidět, pokud člověk nepřitiskne obličej na sklo.

Nejdřív ho musí dostat do auta.

Dotkl se chlapcovy ruky. "Tam jsem ho neviděl, synku. Tamhle jsem ho viděl."

Ukázal k velkému parkovišti s nekonečnými řadami aut. Na jeho konci byla příjezdová cesta a za ní dvojitý žlutý oblouk McDonalda.

"A proč by taťka chodil zrovna tam, kde -" zeptal se chlapec, jako by se Sheridan nebo taťka - nebo možná oba dva - úplně zbláznili.

"To nevím," odpověděl Sheridan. Horečně přemýšlel, až mu dunělo v hlavě jako vždycky, když to dospělo do bodu, kdy musel přestat manévrovat a buď se správně rozhodnout, nebo všechno podělat.

Taťka. Ne táta nebo tatínek, ale taťka. Ten kluk ho opravil. Třeba říká taťka dědovi, usoudil Sheridan.

"Ale určitě to byl on. Starší pán v černém obleku. Měl bílé vlasy... zelenou kravatu..."

"Taťka měl modrou kravatu," ohradil se chlapec. "Víš, že ta se mi líbí nejvíc."

"Jo, asi byla modrá," řekl Sheridan. "V tomhle světle se to těžko pozná. No tak, pojď se mnou do auta, já tě k němu dovezu."

"Určitě to byl taťka? Protože já nevím, proč by chodil někam, kde -"

Sheridan pokrčil rameny. "Tak podívej, chlapečku, jestli víš tak jistě, že to nebyl on, tak si ho klidně jdi hledat sám. Třeba ho najdeš."

Odvrátil se od chlapce a vykročil zpátky směrem k autu.

Ten kluk to nesežral. Byl v pokušení vrátit se k němu a zkusit to znovu, ale už to trvalo moc dlouho - buď se s frackem ukazujete na veřejnosti jen přijatelně krátkou dobu, nebo si koledujete o dvacet let v Ham-merton Bay. Radši zajede k jinému nákupnímu středisku. Možná ke Scotterville. Nebo -

"Počkejte, pane!" Byl to ten kluk a měl vyděšený hlas. Sheridan slyšel lehký dusot jeho tenisek.

"Počkejte! Řekl jsem mu, že mám žízeň, asi mi tam šel pro něco k pití. Počkejte!"

Sheridan se s úsměvem otočil. "Já bych tě tu stejně nenechal, synku."

Odvedl chlapce k vozu, čtyři roky staré dodávce nepopsatelně modré barvy. Otevřel dveře a usmál se na něj. Chlapec k němu vzhlédl s pochybností v zelených očích, které mu plavaly v bledé tvářičce,

obrovské jako oči pohřešovaného dítěte na fotografii v laciném bulvárním týdeníku.

"Vstup do mého salonu, můj malý příteli," řekl Sheridan a vykouznil úsměv, který vypadal téměř

přirozeně. Bylo až hrůzostrašné, jak se v tomhle vypracoval.

Chlapec vstoupil, a aniž by to věděl, ve chvíli, kdy za ním zaklaply dveře spolujezdce, se vydal Briggsi Sheridanovi na milost.

Sheridan měl v životě jediný problém. Nebyly to holky, i když zašus-tění sukně nebo dotyk hedvábné punčochy na něj působil stejně libě jako na každého chlapa. Nebylo to ani pití, i když jednoho tři panáky si večer dal. Sheridanovým problémem - osudovým problémem, dalo by se říct - byly karty. Jakákoli karetní hra, pokud se při ní dalo sázet. Několikrát přišel o práci, přišel o kreditní karty, přišel o dům, který zdědil po matce. Nikdy nebyl ve vězení, alespoň zatím ne, ale teď už věděl, že vězení by bylo proti potížím s panem Reggie m oázou klidu.

Ten večer málem zešlel. Zjistil, že je lepší prohrát rovnou. Když rovnou prohrajete, ztratíte odvahu, jdete domů, podíváte se v bedně na Lettermana a jdete spát. Když nejdřív něco vyhrajete, jste ztracený. Přesně to se ten večer stalo Sheridanovi a skončil se sedmnáctitísícovým dluhem. Sotva tomu mohl uvěřit; přijel domů jako omámený strašlivou výší té částky. Cestou autem si pořád dokola opakoval, že nedluží panu Reggie sedm set ani sedm tisíc, ale sedmnáct tisíc dolarů. Pokaždé, když si na to vzpomněl, zasmál se a zesílil rádio.

Smích ho však přešel, když k němu další večer přišly dvě gorily - ty, které by mu zpřerážely ruce, kdyby nezaplátil - a odvezly ho k panu Reggie do kanceláře.

"Já vám to zaplatím," začal okamžitě blábolit Sheridan. "Zaplatím, to není problém, potřebuju jen pár dní, nejvýš týden, v krajním případě čtrnáct dní -"

"Unavujete mě, Sheridane," řekl pan Reggie.

"Ale já-"

"Držte hubu. Myslíte si, že nevím, co uděláte, když vám dám týden? Pumpnete nějakého kamarádíčka o pár stovek, pokud nějakého takového kamarádíčka máte. Pokud někoho takového nenajdete, vykradete obchod s chlastem... pokud na to máte kuráž. O tom sice pochybuju, ale možné je všechno." Pan Reggie se naklonil dopředu, podepřel si bradu rukama a usmál se. Voněl kolínskou Ted Lapidus. "A když budete mít dvě stovky, co s nimi uděláte?"

"Dám je vám," zamumlal Sheridan. V tu chvíli už měl pláč na krajíčku. "Přece vám je dám, hned!"

"Ale nedáte," řekl pan Reggie. "Budete se snažit je rozmnožit a na mě zbydou leda pitomé výmluvy. Tentokrát vám to přerostlo přes hlavu, příteli. Hodně vám to přerostlo přes hlavu."

Sheridan už nedokázal zadržet slzy a rozvzlykal se.

"Tihle chlapi by vás mohli nadlouho poslat do nemocnice," přemýšlel nahlas pan Reggie. "V každé ruce jednu hadičku, v nose pak další."

Sheridan začal vzlykat hlasitěji.

"Něco vám poradím," řekl pan Reggie a přistrčil Sheridanovi přes stůl složený papír. "Třeba se dohodnete s tímhle člověkem. Říká si Čaroděj, ale je to stejný hňup jako vy. A teď vypadněte. Do týdne se sem vrátíte a tady na ten stůl vysázíte všechno, co mi dlužíte. Buď zaplatíte, nebo na vás pošlu svoje hochy. A jak říká Booker T., ti když začnou, nepřestanou, dokud nejsou spokojeni."

Na složeném papíru bylo napsáno Turkovo skutečné jméno. Sheridan za ním zajel a dozvěděl se o dětech a o výletech lodí. Čaroděj taky vyslovil částku, která značně převyšovala Sheridanův dluh panu Reggie. Poté začal Sheridan objíždět nákupní střediska.

Vyjel z hlavního parkoviště nákupního střediska Cousintown, rozhlédl se a rozjel se k McDonaldu. Chlapec celou dobu seděl na sedadle spolujezdce, ruce na kolenou, v očích horečnatě ostražitý výraz. Sheridan mířil k budově, ale vyhnul se příjezdu k okénkům objednávek a výdeje a jel dál.

"Proč jedete dozadu?" zeptal se chlapec.

"K druhému vchodu se to musí objet," řekl Sheridan. "Uklidni se, chlapče. Myslím, že jsem ho tam zahlédl."

"Opravdu? Opravdu jste ho viděl?"

"Jo, skoro určitě to byl on."

V chlapcově obličejí se rozlila úleva a Sheridanovi ho na okamžik začalo být líto. Proboha, vždyť není žádná zrůda ani šílenec, jenže jeho dluh u pana Reggieho je pokaždé o trochu vyšší a ten parchant nemá vůbec žádné slitování, aby ho nechal na pokoji. Tentokrát nešlo ani o sedmnáct, ani o dvacet, dokonce

ani o pětadvacet tisíc. Tentokrát se jednalo o pětatřicet tisíc, to už byla pořádná hromada dolarů, kterou musel do příští soboty sehnat, pokud nechtěl mít zbrusu nové loketní endopro-tézy.

Zastavil vzadu u lisu na odpadky. Nestálo tam žádné auto. Výborně. Ve dveřní kapse na mapy měl elastické pouzdro. Sáhl po něm levou rukou a vytáhl ocelová pouta. Byla odemčená.

"Proč tu zastavujeme, pane?" zeptal se chlapec. Do hlasu se mu vrátil strach, ale teď už to byl jiný strach; náhle si uvědomil, že ztratit se v nákupním středisku starému dobrému taťkovi není koneckonců to nejhorší, co ho mohlo potkat.

"Ale vždyť ani nezastavujeme," řekl Sheridan konejšivě. Hned při druhé akci zjistil, že není radno podceňovat byt' šestiletého kluka, jakmile začne něco tušit. Ten druhý kluk ho kopl do koulí a málem mu utekl.

"Jen jsem si vzpomněl, že jsem si před jízdou zapomněl nasadit brýle. Mohl bych přijít o řidičák. Jsou tamhle v tom pouzdře na podlaze. Sklouzlo až k tobě. Podal bys mi ho, prosím tě?"

Chlapec se sehnul pro pouzdro, které bylo prázdné. Sheridan se předklonil a obratně zaklapl jedno oko pout kolem zápěstí tápající ruky. A pak to začalo. Copak si právě neříkal, že není radno podceňovat byt' šestiletého kluka? Ten spratek se pral jako vlče. Měl tak pevné svaly, že by tomu Sheridan nevěřil, kdyby je necítil. Házel sebou, rval se a sápal se po dveřích, supěl a vydával podivné, jakoby ptačí výkřiky. Chňapl po klice. Dveře se rozlétly, ale světlo v kabině se nerozsvítilo. Sheridan je po tom druhém únosu odpojil.

Chytil kluka za tričko a vtáhl ho zpátky. Pokusil se zaklapnout druhé oko pout na speciální úchyt vedle sedadla spolujezdce, ale minul. Chlapec ho dvakrát kousl do ruky, až do krve. Měl strašlivě ostré zoubky. Pronikavá bolest vystřelila Sheridanovi do celé paže. Udeřil chlapce do obličeje. Ten se omráčeně zhroutil do sedadla. Na rtech a na bradě měl

Sheridanovu krev, která mu odkapávala na tričko. Sheridan zaklapl druhé oko pout, opřel se a začal si odsávat z poraněné ruky krev.

Bolest to byla strašlivá. Odtáhl ruku od úst a podíval se na ni ve slabém světle palubních kontrol. Od kloubů k zápěstí se mu táhly dvě mělké tržné rány, asi tak dva palce dlouhé. Krev z nich vytékala v tenkých praménkách. Přesto necítil potřebu udeřit chlapce znovu. Nemělo to nic společného s tím, že by Turkovi poškodil zboží - navzdory Turkovu téměř hysterickému varování - Poškozený zboží škodí ceně, prohlašoval Turek s tím svým příšerným přízvukem.

Ne, Sheridan nezazlíval klukovi jeho vzdor - sám by se na jeho místě vzpouzel taky. Co nejdřív si ta zranění bude muset dezinfikovat, možná si dokonce nechat dát injekci; někde se dočetl, že lidské kousnutí je nejhorší. Přesto musel chlapcovu odvalu bezděčně obdivovat.

Zařadil a projel kolem stánku s hamburgery, kolem výdejního a objednávkového okénka a vjel na příjezdovou cestu. Odbočil doleva. Turek žil ve velkém domě v rančerském stylu v Taluda Heights, až na kraji města. Sheridan tam jel pro jistotu po vedlejších silnicích. Necelých padesát kilometrů. Tři čtvrtě hodiny, možná hodinu.

Projel kolem tabule s nápisem DĚKUJEME ZA NÁVŠTĚVU NÁDHERNÉHO NÁKUPNÍHO STŘEDISKA COUSINTOWN, odbočil doleva a držel vůz na povolené sedmdesátce. Ze zadní kapsy vytáhl kapesník, přeložil ho přes hřbet pravé ruky a soustředil se na cestu za čtyřiceti tisíci, které mu Turek za kluka slíbil.

"Toho budete litovat," řekl chlapec.

Sheridan se na něj nenávistně podíval, protože ho vytrhl ze snu, v němž právě vyhrál dvacetkrát za sebou z ruky, takže se tentokrát pro změnu pan Reggie plazil u jeho nohou, potil se jak kuň a prosil ho, ať už toho nechá, copak ho chce úplně zničit?

Chlapec se znovu rozplakal a jeho slzy měly stále ten podivný narů-žovělý nádech, přestože světla nákupního střediska byla daleko. Sheridan poprvé napadlo, jestli ten kluk nemá nějakou nakažlivou nemoc. Jenže na takové myšlenky už bylo příliš pozdě, takže to pustil z hlavy.

"Až vás najde taťka, budete toho litovat," vypravil ze sebe chlapec.

"Tak jo," řekl Sheridan a zapálil si cigaretu. Sjel ze státní silnice číslo

dvacet osm na neoznačenou dvoupruhovou asfaltku. Po pravé straně se táhl močál, po levé les.

Chlapec zalomcoval pouty a vzlykl.

"Nech toho. To ti nepomůže."

Chlapec přesto znovu zalomcoval pouty. Tentokrát při tom vzdorovi-tě zařval, a to se Sheridanovi vůbec nelíbilo. Rozhlédl se a s údivem zjistil, že kovový úchyt vedle sedadla - sám ho přivařoval -je zkroucený. Kurva! pomyslel si. Zuby má jak žiletky, a ještě ke všemu má sňujako bejk. A jestli je nemocný, tak Bůh chraň, abych na něj natrefil v den, kdy by byl ve formě.

Zastavil na nezpevněné krajnici a řekl, "Nech toho!"

„Jfenechám."

Kluk znovu zacloumal pouty a Sheridan viděl, jak se kovový úchyt zkroutil ještě víc. Bože, jak tohle může dokázat dítě?

To je tou panikou, odpověděl si sám. V panice tohle dokázat může.

Jenže žádný jiný kluk tohle nedokázal, a to byli většinou v tomhle stádiu únosu daleko vyděšenější než tenhle.

Otevřel skříňku uprostřed palubní desky a vyndal injekční stříkačku. Turek mu ji dal s upozorněním, ať ji použije jen v případě krajní nouze. Droga škodí zboží, varoval ho Turek.

"Vidíš tohle?"

Chlapec letmo pohlédl na stříkačku a přikývl.

"Chceš, abych ji použil?"

Chlapec okamžitě zavrtěl hlavou. Jakkoli byl silný, měl k Sheridanově radosti strach z injekční stříkačky jako každé jiné dítě.

"To je od tebe rozumný. Mohlo by ti to vyhodit pojistky." Na okamžik se odmlčel. Nechtělo se mu to říct - sakra, je přece slušný chlap, opravdu, když zrovna není v tísní -, ale musel. "Mohlo by tě to dokonce zabít."

Chlapec se na něj podíval. Rty se mu chvěly a tváře měl bílé strachem.

"Když přestaneš cloumat těma náramkama, dám tu stříkačku pryč. Platí?"

"Jo," zašeptal chlapec.

"Slibuješ?"

"Jo." Chlapec ohrnul ret a ukázal bílé zuby. Na jednom mu ulpěla Sheridanova krev.

"Přisáháš na jméno své matky?"

"Já nikdy matku neměl."

"Doprdele," utrousil Sheridan znechuceně a znovu se rozjel. Jel teď rychleji, a nejen proto, že byl mimo hlavní silnici. Ten kluk ho děsil. Sheridan ho chtěl co nejdřív předat Turkovi, sebrat peníze a zmizet.

"Taťka je hrozně silnej, pane."

"Jo?" zeptal se Sheridan a pomyslel si: To si dovedu představit, chlapče. Jedinej z domova důchodců, kterej dokáže benčpresem zvednout vlastní raneček, vid'?

"On si mě najde."

"Mhm."

"Vycítí mě."

Tomu Sheridan věřil. Sám toho kluka cítil. Na svých předchozích výpravách se naučil rozpoznat pach strachu, i když tohle bylo něco neskutečného - ten kluk páchl směsicí potu, bahna a probublávající kyseliny v autobaterii. Sheridan postupně nabýval jistoty, že s ním setsakra není něco v pořádku... jenže to už brzy nebude jeho, ale Čarodějův problém, a riziko nese kupující, jak říkají ti chlápkové v kaftanech; riziko kurva nese kupující.

Sheridan si pootevřel okénko. Vlevo se stále táhl močál. Ve stojaté vodě se chvěly úlomky měsíce.

"Taťka umí lítat."

"Jasně," řekl Sheridan. "Po pár lahvích kořalky určitě lítá jako vorel."

"Taťka -"

"Už dost těch keců o taťkovi, chlapče - ano?"

Chlapec ztichl.

Po několika dalších kilometrech se močál vlevo rozlil do mělkého jezírka. Sheridan zahrnul na tvrdou polní cestu, která ohraničovala severní stranu jezírka. Po necelých deseti kilometrech se dostane na jednačty-řícítku a odtud už pojedje přímo do Taluda Heights. Podíval se k jezírku, které se stříbřitě lesklo

v měsíčním světle... a pak ztemnělo. Zmizelo. Shora k němu doléhalo plácání podobné třepotání látky.

"Taťka!" vykřikl chlapec.

"Drž hubu, to byl jenom pták."

Najednou však dostal strach, velký strach. Podíval se na chlapce. Odhrnutý ret znovu obnažoval zuby. Byly velice bílé a velké.

Ne... ne velké. Velké není to správné slovo. Dlouhé je to správné slovo. Zvlášť ty dva po stranách. Ty... jak se jim říká? Špičáky.

Myšlenky se mu znovu zběsile rozlétly.

Říkal jsem mu, že mám žízeň.

A proč by taťka chodil zrovna tam, kde -
(?jedí chtěl říct jedí?)

On si mě najde.

Vycítí mě.

Taťka umí létat.

Na střechu vozu s těžkým žuchnutím něco dopadlo.

"Taťka!" vykřikl znovu chlapec, téměř šílený radostí. Sheridan náhle neviděl cestu - celé čelní sklo zastřelo obrovské průsvitné křídlo, v němž pulsovaly žilky.

Taťka umí létat.

Sheridan vykřikl a dupl na brzdu v naději, že tu věc shodí ze střechy. Zprava znovu uslyšel protestující zvuk týraného kovu, následovaný ostrým prasknutím. Za okamžik se mu chlapcovy prsty zaťaly do tváře a roztrhly mu ji.

"On mě ukradl, taťko!" zaskřehotal chlapec ptačím hlasem ke střeše vozu. "Ukradl mě, ukradl mě, ten zlej chlap mě ukradl!"

Ty to nechápeš, chlapče, pomyslel si Sheridan. Zatápal po injekční stříkačce a nahmátl ji. Já nejsem zlej chlap, já jen lítám v průseru.

Vtom postranní okénko rozrazila nějaká ruka, spíš pařát než ruka, a stříkačku Sheridanovi vytrhla - spolu s dvěma prsty. Okamžik nato vyrval taťka celá dvířka u řidiče. Pokroucené panty se nesmyslně leskly. Sheridan zahlédl zvlněnou kápi, vně černou, uvnitř vyloženou červeným hedvábím, a kravatu toho tvora... a i když to byl ve skutečnosti šátek, byl rozhodně modrý - přesně jak říkal ten kluk.

Taťka vytáhl Sheridana z vozu. Jeho drápy pronikly bundou a košilí a zaťaly se mu hluboko do ramen; taťkovy zelené oči náhle zrudly do barvy krvavých růží.

"Šli jsme to toho nákupního střediska, protože vnuk chtěl nějaké želvy Ninja," zašeptal taťka a jeho dech páchl jako zamřelé maso. "Jako ukazovali v televizi. Všechny děti je chtějí. Měl jsi ho nechat na pokoji. Měl jsi nás nechat na pokoji."

Zatřásl Sheridanem jako hadrovou panenkou. Ten vykřikl a taťka jím

znovu zatřásl. Sheridan slyšel, jak se starostlivě ptá chlapce, jestli má pořád žízeň; slyšel, jak chlapec říká ano, velkou, ten zlej chlap mě vyděsil, až mi strašně vyschlo v krku. Na okamžik zahlédl taťkův nehet u palce, než mu zmizel pod bradou, kostrbatý tlustý nehet. Ten nehet pronikl Sheridanovi hrdlem, než si vůbec stačil uvědomit, co se děje, a poslední, co uviděl, než se mu zatemnil zrak, byl chlapec, který chytal do dlaní krev, tak jako on sám jako kluk chytával za horkého letního dne do dlaní vodu z kohoutku na dvorku, a taťka, který s dědečkovskou něhou jemně hladil chlapce po vlasech.

PŘERŮSTÁ VAS

Mezerami mezi ambrosiemi a zlatobýlem prosvítá novoanglický podzim a chudá půda čeká na sních, který přichází obvykle až tak za měsíc. Kanály jsou ucpané listím, obloha je neměnně šedá a lodyhy kukuřice stojí v nahnutých řadách jako vojáci, kteří objevili nějaký fantastický způsob, jak zemřít vestoje. Dýně, které už vyhnívají a propadají se do sebe, se kupí u zšeřelých kůlen a páchnou jako dech stařen. Touhle roční dobou není horko ani zima a po polích se prohání bezkrevný vítr a na obloze táhnou na jih v klínovitých útvarech hejna ptáků. Vítr zdvihá v tančících vírech prach z krajnic okresních silniček, jako hřeben rozčesává unavené louky a očichává vraky aut na dvorcích.

Z Newallova domu u městské silnice číslo tři je vidět na část Castle Rocku známou jako Bend. Je jaksi nemožné vycítit v tom domě něco dobrého. Vypadá mrtvolně a jen částečně to lze přičíst nenatřené

fasádě. Suchý trávník před ním je samý drn a mráz brzy způsobí, že ty drny budou vypadat ještě groteskněji. Z Brownieho obchodu na úpatí kopce stoupá tenký pramínek kouře. Kdysi byl Bend ještě poměrně důležitou součástí Castle Rocku, ale ty časy dávno minuly někdy kolem korejské války. Na jevišti starého hudebního pavilonu přes ulici od Brownieho obchodu honí dvě malé děti mezi sebou červenou obruč. Mají unavené, bezvýrazné, téměř stařecké obličej. Ruce jim komíhají vzduchem, jak ženou obruč mezi sebou, a jen občas ustanou, aby utřely věčně usmrkané nosy.

V obchodě je za pultem tlustý rudolící Harley McKissick, zatímco starý John Clutterbuck a Lenny Partridge sedí u kamen a nahřívají si natažené

nohy. Paul Corliss se opírá o pult. Obchod je prosáklý vůní salámu, mucholapek, kávy a tabáku, potu a temně hnědé kokakoly, pepře a hřebíčku a vlasového tužidla O'Dell, které vypadá jako sperma a dokáže udělat z vlasů plastiku. Ve výloze je stále mušinci posetý plakát na fazolovou konzervu z roku 1986 a vedle něj další, který oznamuje účast "Coun-try" Keňa Corriveaua na castlerockské pouti v roce 1984. Poznamenalo jej slunce a vedra posledních téměř deseti letních údobí a Ken Corriveau (který už nejméně polovinu z těch deseti let country nezpívá a prodává fordů v Chamberlainu) vypadá na plakátě téměř tak zašle a opotřebovaně jako ve skutečnosti. V zázemí obchoduje obrovský prosklený mrazák, který sem ve třiatřicátém přivezli z New Yorku, a vznáší se tu mdlá, ale vytrvalá vůně kávových zrn. Staříci pozorují děti a občas něco tiše prohodí. John Clutterbuck, jehož vnuk Andy se toho podzimu usilovně upíjel, mluví o městské skládce. Ta skládka smrdí jako hovno v létě, říká. Nikdo mu neodporuje - je to pravda -, ale nikoho to ani příliš nezajímá - protože není léto, je podzim a velká naftová kamna vydávají otupující žár. Winstonův teploměr za pultem ukazuje dvacet osm stupňů. Clutterbuck má nad levým obočím velký důlek od zranění při automobilové nehodě ve třiašedesátém. Děti ho někdy prosí, aby si na něj mohly sáhnout. Starý Clut už vyhrál slušné peníze na letních hostech, kteří nevěří, že důlek pojme obsah středně velké sklenice na vodu.

"Paulson," říká tiše Harley McKissick.

Za dieselem Lennyho Partridge zastavil starý chevrolet. Na boku má leukoplastí přichycenou lepenkovou reklamu. RATANOVÉ ŽIDLE GARYHO PAULSONA - VÝKUP A PRODEJ, hlásá nápis, pod nímž je uvedeno telefonní číslo. Starý Gary Paulson pomalu vystupuje z vozu. Má na sobě zelené kalhoty s koženým sedlem. Vytahuje z auta sukovitou hůl a přidržuje se rámu dveří, dokud mu řádně nepadne do ruky. Na konci hole má Gary navlečenou bílou rukojeť z řídicího dětského kola. Když opatrně kráčí ke dveřím Brownieho obchodu, zanechává jeho hůl v nehybném prachu kroužkovité stopy.

Děti v hudebním pavilonu k němu vzhlednou, sledují směr jeho pohledu (ustrášeně, zdá se) ke zchátralému Newallovu domu na kopci. Pak se vracejí ke své obruči.

Joe Newall se objevil v Castle Rocku v roce 1904 a žil tu do roku 1929, ale bohatství nabyt ve vedlejším průmyslovém městě Gates Falls. Byl to vychrtlý muž se souchotinářským obličejem a očima se žlutými rohovkami. Od První národní oxfordské banky nakoupil rozsáhlé pozemky volné půdy v Bendu - to bylo v době, kdy to byla vcelku vzkvétající vesnice s pilou a továrnou na nábytek. Banka ji za asistence okresního šerifa Nickersona Campbella vyvlastnila Philu Budreauovi. Phila Budreaua měli sousedé rádi, i když ho tak trochu považovali za blázna. Asi před dvanácti lety se nenápadně odstěhoval do Kittery, kde fušoval do aut a motorek. Pak odjel do Francie bojovat s Němci, při průzkumném letu (alespoň tak se to povídá) havaroval a zabil se. Budreauova půda ležela ladem, zatímco Joe Newall žil v pronajatém domě v Gates Falls a dohlížel na rozmnožování svého jmění. Byl známý spíše svou tvrdostí k zaměstnancům, než způsobem, jakým postavil na nohy fabriku, která se v roce 1902, kdy ji za babku koupil, potácela na pokraji krachu. Dělníci mu říkali Vyhazovač, protože jakmile někdo zameškal jedinou směnu, ocitl se na ulici. Joe žádné omluvy nebral, ani je neposlouchal.

V roce 1914 se oženil s Corou Leonardovou, neteří Carla Stowe. Ten sňatek byl velice přínosný - rozhodně v očích Joea Newalla -, protože Cora byla jediná Carlova žijící příbuzná a po Carlově smrti měla zdědit slušné peníze (tedy pokud s ním Joe udrží dobré vztahy, a Joe neměl v úmyslu rozházet si starého pána, který byl kdysi považován za proklatě lstivého a tvrdého chlapa, i když k stáru poněkud změkkl). V okolí bylo několik dalších fabrik, které se daly koupit za babku a postavit na nohy... tedy pokud na ně člověk měl peníze. A Joe je brzy získal; bohatý manželčin strýček zemřel necelý rok po svatbě.

Takže ten snatek byl přínosný, o tom se nedalo pochybovat. Cora sama o sobě však žádným přínosem nebyla. Měla neforemnou postavu - neuvěřitelně široké boky a neuvěřitelně velkou zadnici, zato chlapecky plochou hrud' a velkou hlavu, která se kývala na tenkém krčku jako podivná bledá slunečnice. Těstovité tváře měla povislé a rty jako kusy jater. Nehybný obličej připomínal měsíc za zimního úplňku. I v únoru měla v podpaží šatů obrovské skvrny od potu, jehož zatuchlý pach ji všude provázel.

Joe začal se stavbou domu pro svou ženu na Budreauových pozemcích v roce 1915 a za rok byl dům zdánlivě dokončený. Měl bílou omítku a dvanáct místností, které se rozbíhaly v podivných úhlech. Joe Newall

nebyl v Castle Rocku oblíbený částečně proto, že si své peníze vydělal mimo město, částečně proto, že jeho předchůdce Budreau byl velice milý člověk (i když blázen, připomínali si místní vzájemně, jako by k sobě bláznovství a milá povaha neodmyslitelně patřily a bylo by neodpuštělné na to zapomenout), ale hlavně pro to, že mu ten jeho zatracený dům stavěli přespolní dělníci. Krátce předtím, než zavěsili okapy, nakreslil mu někdo žlutou křídou na prosklené vchodové dveře obscénní obrázek a doprovodil jej sprostým slovem.

V roce 1920 byl Joe Newall boháč. Tři továrny v Gates Falls mu díky válečným ziskům a objednávkám od nově vzniklé (nebo vznikající) střední třídy utěšeně prosperovaly. Joe začal k domu přistavovat nové křídlo. Většina vesničanů to považovala za rozmařilost - koneckonců Newallovi byli jen sami dva - a téměř všichni si mysleli, že domu, který už většinou za nesmírně ošklivý považovali, to na ošklivosti ještě přidá. Nové křídlo bylo o poschodí vyšší než původní dům a slepě shlíželo z kopce, který byl tehdy řídce porostlý borovicemi.

Novinka, že Newallovi budou brzy tři, sem dorazila z Gates Falls a za jejím rozšířením stála patrně Doris Gingercroftová, která tehdy pracovala jako sestra u doktora Robertsona. Přistavěné křídlo tedy vzniklo patrně na oslavu očekávaného potomka. Po šesti letech manželského štěstí a čtyřech letech života v Bendu, během nichž ji místní vídali jen na dálku, jak přechází zahrádku před domem nebo na louce za domem trhá krokusy, šípkové růže, lesní mrkev nebo střevíčníky, po tak dlouhé době Cora otěhotněla. U Brownieho nikdy nenakupovala. Každý čtvrtek odpoledne jezdila do obchodu Kitty Komerové v gateském nákupním středisku.

V lednu 1921 porodila Cora zrudu bez rukou, jíž podle pověstí trčely z jednoho oka prstíčky. Zemřela necelých šest hodin poté, co nesmyslné stahy vypudily její rudý absurdní obličej na svět. Joe Newall po sedmnácti měsících, koncem jara 1922 (v západním Maine neexistuje žádný začátek jara - zima tu plynule přechází v pozdní jaro), nastavěl na nové křídlo kupoli. Dále pokračoval ve skupování majetku města a s obchodem Billa "Brownieho" McKissicka nechtěl mít nic společného. Zrovna tak nepřekročil práh metodistického kostela v Bendu. Znetvořené dítě, které vyklouzlo z klína jeho manželky, pohřbili raději na Newallově pozemku v Gates Falls. Na malém pomníčku stálo:

SARAH TAMSON TABITHA FRANCINE NEWALLOVA

14. LEDNA 1921 BŮH JÍ DEJ LEHKÉ ODPOČINUTÍ

V obchodě se o Joeu Newallovi a jeho ženě a jeho domě mluvilo už v době, kdy se Brownieho syn Harley ještě nemusel holit (stáří však už měl v sobě - hibernovalo, čekalo, možná snilo), ale kdy už mohl skládat zeleninu a tahat pytle brambor do pouličního stánku, kdykoli ho o to požádali. A Harley těm hovorům pozorně naslouchal. Většinou se mluvilo o domě, který místní obyvatelé považovali za potupu vkusu a urážku oka. "Ale přerůstá vás," poznamenal občas Clayton Clutterbuck (Johnův otec). Na to se nedalo nic říct. Ten výrok neměl naprosto žádný smysl... ale zároveň to byl zjevný fakt. Když jste stáli na Brownieho dvorku a třeba vybírali nejlepší angrešt nebo rybíz, když byla jejich sezóna, dříve nebo později vám oči zabloudily k domu na kopci, tak jako se před březnovou sněhovou bouří natáčí korouhvička na severovýchod. Dříve nebo později jste se tam podívat museli, a časem to bylo pro většinu lidí dříve. Protože, jak říkával Clayt Clutterbuck, ten Newallův dům vás přerůstá.

V roce 1924 spadla Cora ze schodů mezi kupolí a novým křídlem a zlomila si vaz a páteř. Povídalo se (a pověst patrně vznikla při charitativním prodeji pečiva, které napekly místní dámy), že byla úplně nahá.

Pohřbili ji vedle její znetvořené dcerky.

Joe Newall - většina lidí se shodovala v tom, že v sobě má určitě kus židáka - dál rychle bohatl. Postavil na kopci dvě kůlny a stodolu, které byly stejně jako nové křídlo propojené s domem. Stodolu dokončili

v roce 1927 a její účel byl zřejmý téměř okamžitě - Joe se zjevně rozhodl stát se statkářem pro potěšení. Od jednoho člověka v Mechanic Falls nakoupil šestnáct krav. Od téhož člověka přikoupil novou lesklou dojič-ku. Těm, kteří v době, kdy se řidič před cestou do kopce zastavil u Brownieho na láhev studeného piva, nahlédli do dodávky, která přístroj převážela, připadal jako kovová chobotnice.

Když měl Joe krávy a dojičku, najal si ještě jednoho slabomyslného chlápka z Mottonu, aby se mu o jeho investici staral. Nikomu, kdo o tom přemýšlel, nešlo do hlavy, jak mohl tenhle tvrdý a rozumný továrník udělat takovou pitomost - naskýtala se jediná odpověď, že s Newallem to jde z kopce -, ale udělal ji a krávy přirozeně pochcípaly. Přijel se na ně podívat okresní hygienik a Joe mu ukázal podepsané vyjádření veterináře (gatesfallského veterináře, zdůrazňovali vždycky místní lidé a významně při tom zdvihali obočí), podle něž krávy zemřely na bovinní meningitidu.

"To v angličtině znamená smůla," řekl Joe.

"To má být vtip?"

"Jak se to vezme," řekl Joe. "Ale je to v pořádku."

"Neřekl byste tomu kreténovi, ať zavře hubu?" požádal Joea okresní hygienik. Díval se při tom na blba, který stál na příjezdové cestě, opíral se o Newallovu poštovní schránku a vyl. Po buclatých špinavých tvářích mu stékaly slzy. Každou chvíli od schránky poodstoupil a dal si pořádnou facku, jako by věděl, že to všechno je jeho vina.

"Ten je taky v pořádku."

"Tady mi nic v pořádku nepřipadá," prohlásil okresní hygienik, "přinejmenším to, že těch šestnáct krav leží na zádech a mají kopyta vytrčená k nebi. Vidím je až odsud."

"To je dobře," řekl Joe Newall, "protože blíž bych vám k nim chodit neradil."

Okresní hygienik odhodil prohlášení gatesfallského veterináře na zem a dupl na ně. Pak se podíval se na Joea Newalla. Byl v obličejí tak rudý, že mu na chřípí nosu vystoupily fialové žilky. "Chci ty krávy vidět, přitáhněte mi aspoň jednu."

Ne "

"INC.

"Nejste pánem světa, Newalle - vyžádám si soudní příkaz."

"Uvidíme, jestli ho dostanete."

Okresní hygienik odjel. Joe se za ním díval. Dole na konci příjezdové cesty stál blb v zahnojené kombinéze, kterou si objednal z katalogu obchodního domu Sears and Roebuck, opíral se o Newallovu poštovní schránku a vyl. Celý ten srpnový den tam vyl z plných plic, plochý mon-goloidní obličej obrácený k žluté obloze. "Vyje jako pes na měsíc," poznamenal tehdy mladý Gary Paulson.

Okresní hygienik se jmenoval Clem Upshaw a byl ze Sirois Hillu. Když se trochu uklidnil, mohl na celou záležitost klidně zapomenout, ale Brownie McKissick, který podpořil jeho jmenování do úřadu okresního hygienika (a který ho za sebe nechal zaplatit slušnou řádku pív), ho nabádal, ať to dotáhne do konce.

Otec Harleyho McKissicka nebyl z těch,

kteří si za někoho chtěli - nebo museli - pálit prsty, ale chtěl Joeu Newallovi objasnit, co je to soukromý majetek. Chtěl, aby Joe pochopil, že soukromý majetek je samozřejmě něco úžasného, amerického, ale že soukromý majetek je zároveň pořád součástí města, a v Castle Rocku si lidé stále myslí, že obec je na prvním místě, i když v ní žijí bohatí lidé, kteří si můžou postavit dům na domě, když se jim zrovna zachce. A tak Clem Upshaw zajel do Lackery, což bylo tehdy okresní město, a dostal soudní příkaz.

V době, kdy čekal na jeho vydání, projel kolem vyjíciho blba směrem ke stodole velký nákladní vůz.

Když se Clem Upshaw vrátil s příkazem, zůstala tu jediná kráva, která na něj zpod ouhrabků sena zírala nepřítomnými černými očima. Clem rozhodl, že aspoň tahle kráva zemřela na bovinní meningitidu, a odjel. Poté se nákladní vůz vrátil i pro poslední krávu.

V roce 1928 začal Joe budovat další křídlo. Muži shromáždění u Brownieho usoudili, že ten chlap je blázen. Chytrý, to ano, ale blázen. Benny Ellis tvrdil, že Joe vydloubl své dceři to jediné oko a má ho v kuchyni na stole v lahvi s fabledehydem, jak to Benny vyslovoval, spolu s amputovanými prstíčky z druhého očního důlku.

Benny byl velkým čtenářem hororových škvárů a časopisů, na jejichž obálkách unášeli obří mravenci

nahé ženy a objevovaly se tam další hrůzné výplody, a jeho historka o Joeově lahvi byla zjevně inspirovaná právě touhle četbou. Brzy nato se v celém Castle Rocku - nejen v Bendu - našli lidé, kteří prohlašovali, že je to čistá pravda. Někteří tvrdili, že Joe má v té lahvi i další věci, o kterých se ovšem nedá hovořit.

Druhé křídlo bylo dokončeno v srpnu 1929 a dvě noci nato se po Newallově příjezdové cestě přitřítla stará kraksna se sodíkovými světly a někdo z ní vyhodil na nové křídlo páchnoucí mrtvolu velkého skunka. Dopadla najedno okno, po jehož tabulkách se rozstříkla krev, a vytvořila obrazec připomínající čínský znak.

V září toho roku pohltil oheň mykárnu Joeovy nejdůležitější továrny a způsobil škodu za padesát tisíc dolarů. V říjnu se zhroutil trh s akciemi. V listopadu se Joe Newall oběsil na trámu jedné z nedokončených místností - nejspíš to měla být ložnice - nejnovějšího křídla. Ještě tu voněla smůla z čerstvého dřeva. Našel ho Cleveland Torbutt, zástupce ředitele gateských továren a Joeův společník (aspoň podle pověstí) v četných

wallstreetských riskantních podnicích, které teď nestály ani za zvratek tuberkulózního kokršpaněla.

Joeovu mrtvolu odvezl okresní koroner, jímž byl náhodou bratr Clema Upshawa Noble.

Joea pohřbili v poslední listopadový den vedle jeho ženy a dítěte. Byl to mrazivý jasný den a jediný obyvatel Castle Rocku, který se zúčastnil obřadu, byl Alvin Coy, řidič pohřebního vozu společnosti Hay & Peabody. Alvin hlásil, že na pohřbu byla mimo jiné také mladá vlnadná žena v mý-valím kožichu a černém zvonovitém kloboučku. Alvin seděl u Brownie-ho, pojídal okurky přímo ze sudu a s jízlivým úsměvem vyprávěl svým kumpánům, že jestli někdy viděl džezovou holku, tak to byla tahle. Nepodobala se nikomu z rodiny Cory Leonardové-Newallové a při modlitbě nezavřela oči.

Gary Paulson s pomalou důstojností vchází do obchodu a pečlivě za sebou zavírá dveře.

"Dobrý odpoledne," říká Harley McKissick neutrálně.

"Přej jsi včera večer vyhrál krocana," říká starý Clut a chystá se zapálit si dýmku.

"Jo," přitaká Gary. Je mu čtyřiaosmdesát a stejně jako ostatní pamatuje časy, kdy bylo v Bendu mnohem rušněji než teď. Ve dvou válkách přišel o dva syny - v těch dvou před tou nešťastnou ve Vietnamu - a těžce to nesl. Jeho třetí syn zahynul ve třiasedmdesátém někde na Presque Isle při srážce s nákladákem, který vezl dřevo. S tím už se tak nějak smířovalo lehčeji, Bůh ví proč. Gary dneska občas slintá z koutků úst, a často vydává srkavé zvuky, jak se snaží nasát slinu zpátky, než mu steče na bradu. Poslední dobou už toho moc neví, ale moc dobře ví, že stárnutí je zatraceně pitomý způsob, jak trávit poslední léta života.

"Dáš si kafe?" ptá se Harley.

"Ani ne."

Lenny Partridge, který se zřejmě už nikdy nevzpamatuje ze zlomenin žeber, které utrpěl při podivné autonehodě před dvěma roky, krčí nohy, aby mohl starší muž projít a opatrně se usadit na židli v rohu (sedadlo té židle si ve dvaosmdesátém sám vypletl). Paulson nasaje unikající slinu a složí sukovité ruce na držadle hole. Vypadá unaveně a ztrhaně.

"Zas bude pěkně přšet," říká konečně. "Všecko mě bolí."

"Je to mizernej podzim," přizvukuje mu Paul Corliss.

Pak se rozhostí ticho. Teplo od kamen prostupuje obchod, který skončí, až Harley umře, nebo možná ještě dřív, pokud si jeho nejmladší dcera nepůjde vlastní cestou. Teplo prostupuje obchod a kabáty a kosti staříků, aspoň se o to snaží, a doráží na špinavé sklo výlohy se starými plakáty, které vyhlížejí na dvůr, kde měl Harley kdysi benzinovou pumpu, než ji v sedmasedmdesátém převzal Mobil Oil. Děti staříků většinou odešly za lepším. Obchod nemá tolik zákazníků, aby to stálo za řeč, chodí sem jen pár místních a v létě příležitostní turisté, kteří považují staříky v teplých nátělnících sedící i v červenci u kamen za podiviny. Starý Clut vždycky říkal, že do téhle části roku přijíždějí stále noví lidé, ale v posledních několika letech je to mnohem horší - celé město jako by umíralo.

"Kdo zas přistavuje nové křídlo u toho Newallového domu?" promluví Gary do ticha.

Podívají se na něj. Kuchyňská zápalka, kterou starý Clut právě roz-škrtl, na okamžik mysticky strne nad hlavou dýmky a ožehne dřevo dočerna. Její konec zešedne a zkroutí se. Starý Clut nakonec ponoří zápalku do dýmky a zabafá.

"Nový křídlo?" zeptá se Harley.

"Jo."

Modrý závoj kouře z dýmky starého Cluta stoupá nad kamna a rozprostírá se tam jako rybářská síť. Lenny Partridge zaklání hlavu, aby si protáhl ztuhlý krk, a pak si pomalu přejíždí rukou po hrdle a sípe. "Já o nikom takovém nevím," říká Harley tónem, který naznačuje, že neví o nikom důležitém, alespoň v tomhle koutě světa.

"Na ten barák nemaj od jednaosmdesátého žádnýho kupce," říká starej Clut. Myslí tím Jihomainskou tkalcovnu a Jihomainskou banku, ale především massachussettské Italy. Jihomainská tkalcovna převzala Joe-ovy tři fabriky - stejně jako Joeův dům na kopci - asi rok poté, co Joe dobrovolně skoncoval se životem, ale pokud se týkalo mínění mužů shromážděných kolem kamen, tkalcovna byla jen zástupným majitelem, zákonem stanoveným majitelem, jak se říká. Staříci tahle zákonná ustanovení nenáviděli, protože zasahovala do jejich života i do života jejich přátel, ale přesto je nesmírně fascinovala, když uvážili, jak je někteří lidé využívají k vlastnímu hanebnému obohacování.

Jihomainská tkalcovna, tedy Jihomainská banka, tedy massachus-settští Italové si libovali v dlouhodobé prosperitě fabrik, které Joe Newall zachránil před krachem, ale staříky, kteří trávili dny u Brownieho, spíš fascinovalo, jak se nedokázali zbavit toho domu. "Je to jako šušně, kterej nedokážeš scvrknout z prstu," řekl jednou Lenny Partridge a všichni souhlasně pokývali hlavami. "Ani ty špagetáci z Maldenu a Revere se nedokážou zbavit tohohle balvanu."

Starý Clut a jeho vnuk Andy jsou teď rozhádani a způsobil to právě spor o tom, kdo je vlastníkem Newallova ošklivého domu... i když pod povrchem jejich vztahu nepochybně kolotají další, osobnější problémy -jako skoro vždycky. Spor mezi dědem a vnukem - oba jsou nyní vdovci -vzplanul jednoho večera, kdy si užívali dobré večere v domě mladého Cluta.

Mladý Andy, který tehdy ještě nepřišel o práci u městské policie, se snažil (spíš kvůli sobě samému) vysvětlit svému dědečkovi, že Jihomainská tkalcovna nemá s někdejší Newallovým majetkem nic společného, že skutečným majitelem domu v Bendu je Jihomainská banka, a že tyhle dvě společnosti nejsou nijak vzájemně propojené. Starý John řekl Andymu, že je blázen, jestli tomu věří; každý přece ví, že jak za bankou, tak za textilkou stojí massachussettská Italové, a že se liší pouze slovy v názvu. Mají jenom krýt zjevná spojení s bandou velkých gaunerů, vysvětloval mu starý Clut, dělat jim právní zástěrku. Mladý Clut projevil takový nedostatek dobrého vkusu, že se tomu zasmál. Starý Clut zrudl, odhodil ubrousek do talíře a postavil se. No tak se směj, řekl. Klidně se směj. Proč ne? Jediný, co umí ochlasta lip, než se smát tomu, čemu nerozumí, je bezdůvodně brečet. To zase vytočilo Andyho a řekl něco, jako že pije kvůli Melisse, a John se ho zeptal, jak dlouho ještě chce vinit ze svého ožralství svou mrtvou ženu. Andy po těch slovech zbledl a řekl mu, ať vypadne z jeho domu, a John skutečně vypadl a od té doby se tam nevrátil. Ani se tam nechce vrátit. Když pomine tvrdá slova, která mezi nimi padla, nesnese pohled na vnuka, který se takovýmhle způsobem řítí do pekel.

Spekulace stranou; jedno se popřít nedá: dům na kopci je už jedenáct let prázdný, dlouho už v něm nikdo nebydlel a místním realitním kancelářím ho obvykle nabízí Jihomainská banka.

"Naposled ho chtěli koupit nějaký lidi ze severu státu New York, ne?" ujistí uje se Paul Corliss, který mluví tak zřídka, že se teď k němu všichni otočí, dokonce i Gary.

"Přesně tak," odpovídá Lenny. "By to roztomilej párek. Ten chlap chtěl tu stodolu natřít načerveno a udělat z ní nějaký starožitnictví, ne?"

"No jo," přitakává starý Clut. "Pak jim ten kluk vzal bouchačku -"

"Lidi jsou tak strašně neopatrný," vměšuje se do hovoru Harley.

"Umřel?" ptá se Lenny. "Ten kluk?"

Odpovědí je mu ticho. Nikdo to zřejmě neví. Až po chvíli - téměř zdráhavě - promluví Gary. "Ne," říká.

"Ale oslepl z toho. Odstěhovali se do Auburnu. Nebo možná do Leedsu."

"Vypadali tak slibně," říká Lenny. "Skutečně jsem si myslel, že z toho něco udělají. Ale postupně se na ten dům naštváli. Mysleli si, že jim lidi schválně říkaj, že nosí smůlu, protože jsou odjinud." Zamyšleně se odmlčel. "Třeba už změnili názor... ať jsou, kde jsou."

V nastalém tichu staříci myslí na lidi ze severu státu New York, ale možná taky na své vlastní selhávající orgány a smysly. V šeru za kamny bublá nafta. Do bublání se ozývá bouchání nějaké okenice ve větru.

"V každém případě se tam staví nový křídlo," říká Gary. Mluví tiše, ale důrazně, jako by mu někdo z ostatních přítomných chtěl jeho tvrzení vyvracet. "Viděl jsem to, když jsem jel po River Road. Dřevěná konstrukce už je skoro hotová. Bude to tak třicet metrů dlouhý a deset metrů široký. Předtím jsem si toho nikdy nevyšiml. Vypadá to na pěkný javor. Kde dneska seženete pěkný javor?"

Nikdo neodpovídá. Nikdo neví.

Po chvíli se váhavě ozývá Paul Corliss. "Nemyslíš nějaký jiný, Gary? Možná -"

"Hovno možná," přerušuje ho Gary stále tiše, ale ještě důrazněji. "Je to Newallův barák, nový křídlo Newallového baráku, který už má konstrukci, a jestli o tom pořád pochybuješ, vyjdi ven a přesvědč se na vlastní oči."

Na tohle už se nedá nic říct - všichni mu věří. Ani Paul, ani nikdo jiný se nehne ven, aby se podíval nahoru na rozestavěné křídlo Newallova domu. Považují to za natolik důležité, že se na to nesmí spěchat. Uběhne další čas - Harleyho McKissicka už tolikrát napadlo, že kdyby čas byl dříví, tak jsou všichni bohatí. Paul odchází ke skřínce s vodou chlazenými nealkoholickými nápoji a bere si pomerančovou šťávu. Dává Harleymu šedesát centů a ten pokladnou odzvoní nákup. Když ji zavře, uvědomí si, že ovzduší v obchodě se nějak změnilo. Hovor se stáčí jinam.

Lenny Partridge kašle, kroutí se, osahává si nezahojená žebra a ptá se Garyho, kdy bude pohřeb Dany Roye.

"Zeitra," odpovídá Gary, "v Gorhamu. Tam je pohřbená jeho žena."

Lucy Royová zemřela v osmašedesátém. Dana, který dělal elektrikáře v gatesfallské továrně na sádrokartony, zemřel před čtrnácti dny na rakovinu střev. Celý život žil v Castle Rocku a rád vyprávěl lidem, že za celých osmdesát let vytáhl paty z Maine jen třikrát. Jednou jel navštívit tetu do Connecticutu, jednou se jel podívat, když hráli Red Sox ve Fen-way Parku ("A prohráli, blbci," dodával vždycky) a jednou se zúčastnil sjezdu elektrikářů v newhampshireském Portsmouthu. "Naprostá ztráta času," říkával o sjezdu. "Nic než chlast a ženský, a to ještě žádná z těch ženskejch nestála ani za pohled, natož pak za něco jiného." Dana byl kamarád těchhle staříků a z jeho smrti měli smíšený pocit smutku a radosti.

"Vzali mu přes metr střev," informuje Gary ostatní muže. "Ale bylo to k ničemu, byl tím celej prolezlej."

"On znal Joea Newalla," říká zničehonic Lenny. "Když jeho táta zaváděl Joeovi do baráku elektriku, byl tam s ním - podle mě mu nemohlo bejt víc než šest nebo osm. Pamatuju si, jak říkal, že Joe mu jednou dal lízátko, ale on ho cestou domů vyhodil z okna tátového auta. Přej bylo takový kyselý a divný."

Pozdějc, když už šlapaly všechny fabriky - to mohlo bejt tak koncem třicátých let - dělal Dana Joeovi nový vedení. Pamatuješ si na to, Harley?"

"Jo."

Když se hovor přes Danu Roye znovu stočil k Joeu Newallovi, staříci zůstávají tiše sedět a vzpomínají na humorné historky s oběma muži. Když se však konečně ozve starý Clut, říká něco překvapujícího.

"Toho skunka na ten barák tenkrát hodil Will, starší brácha Dany Roye. Jsem si tím skoro jistej."

"Will?" zdvihá Lenny obočí. "Na tohle byl Will moc slušnej, řekl bych já."

"Jo, byl to Will," potvrzuje velice tiše Gary Paulson.

Obracejí se k němu.

"A tenkrát, když tam byl Dana s tátou, tak mu to lízátko dala ta ženská," říká Gary. "Cora, ne Joe. A Danovi nebylo šest nebo osm; to s tím skunkem se stalo někdy kolem krachu na newyorský burze, a to už byla

Cora mrtvá. Ne, Dana si z toho možná něco pamatoval, ale nemohlo mu bejt víc než dva. To lízátko dostal někdy v šestnáctém roce, protože v šestnáctém tam Eddie Roy dělal tu elektriku. Pak už tam nikdy nebyl. Frankovi - to byl ten prostřední - ten už je teď tak deset dvanáct let mrtvej, tomu tehda mohlo bejt tak šest nebo osm. Já jen vím, že Frank viděl, co Cora udělala tomu malýmu, ale ne tehda, když to malej řekl Willovi. Ale to je jedno. Will se nakonec rozhodl, že s tím něco udělá. Jenže to už ta ženská byla mrtvá, tak to přenesl na dům, kterej jí Joe postavil."

"Na tohle se vykašli," řekl Harley uchváceně. "Co udělala Danovi? To mě zajímá."

Gary mluví klidně, téměř uvážlivě. "Jednou, když měl Frank trochu naváto, řek mi, že ta ženská mu jednou rukou dala lízátko a druhou mu hrábla do kalhot. Přímo před starším bráchou."

"To by nikdy neudělala!" říká starý Clut, proti své vůli vyvedený z míry.

Gary se na něj jen podívá zažloutlýma vybledlýma očima a nic neříká.

Místnost se znovu utápí v tichu, které ruší jen vítr a bouchající okenice. Děti z hudebního pavilonku odešly i s obručí někam jinam, a bezduché odpoledne přesto pokračuje ve světle jako z obrazu Andrewa Wyetha, bílém, poklidném a plném podivných významů. Půda vydala hubenou úrodu a marně čeká na sněh.

Gary by jim rád vyprávěl o pokoji v cumberlandské nemocnici, kde Dana Roy umíral s černou nudlí u nosu a páchl jako ryba ponechaná na slunci. Rád by jim vyprávěl o studených modrých kachlíkách a o sestřích s vlasy sčesanými pod síťku, o mladých holkách, které měly většinou hezké nohy a pevná mladá ňadra a netušily, že někdy byl nějaký rok 1923 a že byl stejně skutečný jako bolesti, které pronásledují kosti starců. Cítí, že by začal řečnit o zlu času a možná i o zlu jistých míst a vysvětlovat jim, proč je Castle Rock jako zčernalý zub, který konečně co nevidět vypadne. A nejráději ze všeho by jim řekl, že Dana Roy vydával zvuky, jako by mu někdo vycpal hrudník senem a on se přes to seno snažil dýchat, a že vypadal, jako by už se začal rozkládat. Přesto nic z toho nemůže říct, protože neví jak, a tak jen nasaje slinu a mlčí.

"Starýho Joesa nikdo moc rád neměl," říká starý Clut... a pak se náhle rozzáří. "Bože, on člověka přerostl!"

Nikdo mu neodpovídá.

***

Za devatenáct dní, týden před prvním sněhem, který zakryje jalovou půdu, má Gary Paulson překvapivě sexuální sen... až na to, že je to převážně vzpomínka.

Když jel 14. srpna 1923 čtrnáctiletý Gary Martin Paulson otcovou farmářskou dodávkou k Newallovu domu, náhodou uviděl Coru Leonar-dovou-Newallovou, jak se obrací od poštovní schránky na konci příjezdové cesty. V jedné ruce držela noviny. Když uviděla Garyho, sáhla volnou rukou po lemu domácích šatů. Neusmívala se. Když zdvihla šaty a ukázala mu pohlaví, byl ten její obrovský měsíční obličej bledý a prázdný. Bylo to poprvé, kdy uviděl to tajemné zákoutí, o němž se s kamarády tak toužebně bavili. A když ji vyjeveně míjel, stále bez úsměvu a s vážným výrazem zavrtěla boky. Vzápětí mu ruka sjela do klína a Gary ejakuloval do flanelových kalhot.

Byl to jeho první orgasmus. Od té doby se miloval s mnoha ženami, počínaje Sally Oueletteovou v šestadvacátém pod mostem, a pokaždé se mu podrobně vybavil onen okamžik orgasmu, který zažil při pohledu na Coru Newallovou: viděl, jak stojí vedle poštovní schránky v horkém bronzovém slunci, viděl, jak si zdvihá šaty a odhaluje nepatrné ryšavé ochlupení pod vystouplým krémovým břichem, viděl tu výraznou štěrbinu uzavřenou narudlými pysky, které se barvou blížily té nejjemněji korálově (Cora)

růžové. Přesto to nebyl pohled na její lůno pod poněkud neforemným břichem, který ho celá ta léta pronásledoval natolik, že se každá žena v okamžiku úlevy stávala Corou; nebo aspoň nejen ten pohled. Vždycky úplně šlel chlípností, když si vzpomněl (a při milování se tomu nedokázal ubránit) na způsob, jakým na něj vrtěla boky... jednou, dvakrát, třikrát. Na tohle a na její bezvýrazný obličej, jehož lhostejný výraz hraničil s idiocií, jako by ona byla vrcholem omezeného sexuálního chápání a touhy každého kluka, vrcholem vypjaté a toužebné temnoty, ničím jiným, vrcholem omezeného korálově růžového ráje.

Jeho sexuální život byl tímhle zážitkem vymezen a omezen - byl to zárodečný zážitek, pokud něco takového existuje -, ale on se o něm nikdy nezmínil, i když byl kolikrát v pokušení, když se trochu napil. Tajil ho v sobě. A náhodou se stalo, že sní, penis po devíti letech dokonale

tvrdý, když mu v malém mozku praskne nepatrná cévka a utvoří se krevní sraženina, která ho tiše zabije a ušetří ho čtyř týdnů nebo čtyř měsíců ochrnutí s hadičkami v rukou, katétrem, nehlučnými sestřičkami se síťkami ve vlasech a pevnými vztyčenými ňadry. Umírá ve spánku s povadlým penisem, sen v něm pohasíná jako vypnutý televizor v temném pokoji. Jeho kamarádi by byli asi zmateni, kdyby slyšeli jeho poslední slovo - spíše vydechnuté, ale stále dostatečně zřetelné:

"Měsíc"

Den po jeho pohřbu v domovském městě začíná na novém křídle Newallova domu vyrůstat nová kupole.
ZUBY

Když se Hogan díval do vitríny, měl pocit, že špinavou okenní tabulkou nahlíží do prostřední třetiny

svého dětství, na ta léta od sedmi do čtrnácti, kdy ho podobné věci okouzlovaly. Naklonil se k vitrině a nevnímal vytí větru a šustivé bubnování písku na výlohy. Vitrína byla plná úžasných krámů, nepochybně vyrobených z velké části na Tchaj-wanu a v Koreji, ale jeden krám každopádně vynikal. Byly to ty největší drkotavé zuby, jaké kdy viděl. A taky jediné, které viděl s nožičkami - měly velké kartónové oranžové boty s bílými psími dečkami. Naprostá bomba.

Hogan se podíval na tlustou ženu za pultem. Měla na sobě tričko s nápisem NEVADA JE BOŽSKÁZEMĚ (slova se vzdouvala na obrovských řadrech) a nedozírné džíny. Právě prodávala balíček cigaret bledému mladíkovi s dlouhými světlými vlasy svázanými do ohonu tkaničkou od tenisek. Mladík s obličejem inteligentní laboratorní krysy platil drobnými, které si pracně přepočítával v umouněné dlani.

"Promiňte, madam?" oslovil prodavačku Hogan.

Letmo se na něj podívala a vzápětí se hlučně otevřely zadní dveře. Do obchodu vešel vychrtlý muž s šátkem uvázaným přes nos a ústa. Vítr kolem něj zvířil pouštní písek, který zabubnoval na kalendáři firmy Valvo-line s polonahou kráskou. Nově přichozí za sebou táhl vozík, na němž byly naskládány tři klece z drátěné síťoviny. V té vrchní byla tarantule. Ve dvou spodních byli dva chřestýši. Kroutili se a vzrušeně chřestili.

"Zavři ty zatracený dveře, Scootere, copak ses narodil ve stodole?" vyštěkla na něj žena za pultem.

"Dej mi pokoj, ženská. To nevidíš, že mám plný ruce? Nemáš snad voči? Božemůj!" Naklonil se přes vozík a zabouchl dveře. Roztančený písek spadl na podlahu. Muž táhl vozík ke skladišti a stále reptal.

"To už jsou poslední?" zeptala se žena.

"Kromě Vlka." Vyslovil to Vuka. "Toho šoupnu do kůlny za stojanama."

"To se opovaž!" vyštěkla velká žena. "Jestli jsi nezapomněl, Vlk je naše největší atrakce. Přiveď ho sem. V rádiu hlásili, že se má zhoršit počasí. Hodně zhoršit."

"Koho chceš voblbovat?" Vychrtlý muž (Hogan usoudil, že je to manžel prodavačky) stál s rukama v bok a díval se na ni s unavenou boje-chtivostí. "Dyť je to jen minnesotskej vořech, to jasně vidí každéj, kdo se na něj podívá."

Nárazový vítr se proháněl v okapech Scooterova koloniálu a minizoo a vmetal písek do oken. Počasí se skutečně horšilo a Hogan mohl jen doufat, že té slotě ujede. Slíbil Lite a Jackovi, že bude doma v sedm, nejpozději v osm, a on rád držel slovo.

"Prostě se o něj postarej," řekla rozložitá žena a popuzeně se obrátila k mladíkovi s krysím obličejem.

"Madam?" zkusil to Hogan znovu.

"Moment, hned to bude," odrazila ho paní Scooterova. Mluvila jako někdo, kdo má plný krám nedočkavých zákazníků, přestože tu byl jen Hogan a mladík s krysím obličejem.

"Chybí ti deset centů, Šťastnej Jime," řekla světlovlasému chlapci, když zběžně přehlédla mince na pultě. Chlapec se na ni podíval upřímným, nevinným pohledem. "Asi mi nepočkáte, co?"

"Já bych nepočkala ani římskými papežovi."

Z chlapcových očí se vytratil upřímný nevinný výraz. Na okamžik se mu do nich vloudila znechucená rozmrzelost (Hogan si pomyslel, že tenhle výraz je tomu klukovi s krysím obličejem mnohem bližší) a pak začal znovu pátrat v kapsách.

Vykašli se na to a vypadni odsud, myslel si Hogan. Jestli okamžitě nevypadneš, nemůžeš to do L. A. v životě do osmi stihnout, počasí nepočasí. Tenhle krám zná jen dvě rychlosti - pomalu a stát. Vem si benzin a zaplať, ať už jseš pryč, než se to počasí ještě zhorší.

Už se málem poslechl... ale pak se znovu podíval na zuby ve vitrině, na ty drkotavé zuby, které tam stály v oranžových botách. A s bílými

psími dečkami! To byla vážně bomba. Jack z nich bude u vytržení, našeptával mu vnitřní hlas. A přiznej si to, Bille, starý brachu, pokud je nebude chtít Jack, s radostí si je necháš. Možná v životě uvidíš ještě několikrát velké drkotavé zuby, ale takové, které chodí v oranžových botách? To ne. O tom vážně pochybuju.

Poslechl svůj vnitřní hlas... a události se daly do pohybu.

Chlapec s ohonem si stále prohrabával kapsy. Pokaždé, když neuspěl, zatvářil se ještě zachmuřeněji.

Hogan nebyl žádný příznivec kouření -jeho otec, který kouřil čtyřicet denně, zemřel na rakovinu plic -, ale představil si, že na něj doma budou čekat další hodinu.

"Příteli!"

Chlapec se na něj podíval a Hogan mu hodil čtvrdolar.

"Tak díky, pane!"

"To nestojí za řeč."

Chlapec dokončil transakci s rozložitou paní Scooterovou, do jedné kapsy zastrčil cigarety a do druhé zbylých patnáct centů. Nenabídl Hoganovi, že mu je vrátí, a ten to ani neočekával. Takovíhle kluci a holky dneska houfně cestují od pobřeží k pobřeží a potloukají se úplně všude. Možná existovali i kdysi, ale ti současní připadali Hoganovi jak nepřijemní, tak děsiví, jako ti chřestýši, které Scooter právě ukládá do skladu. Hadi z podobných malých zvěřinců vás nemůžou zabít. Dvakrát týdně jim odebírají jed, který prodávají klinikám na výrobu léků. Na to se můžete spolehnout stejně jako na to, že v místní plazmové bance se každé úterý a čtvrtek objeví tuláci. Přesto vás takový had může bolestivě kousnout, když se příliš přiblížíte a pak ho naštete. A právě tohle, přemítal Hogan, má současná mládež s hady společné. Paní Scooterova přešla po délce pultu a rozhýbala při tom slova na svých řadrech do všech stran. "Co potřebujete?" zeptala se. Její hlas zněl stále bojechtivě. Říká se, že na západě jsou lidé přátelští, ale Hogan za těch dvacet let, co tu prodával, zjistil, že ta pověst je až příliš často nezasloužená, a tahle ženská měla šarm majitelky brooklynského obchodu, kterou v minulých dvou týdnech, třikrát přepadli. Hogan si pomyslel, že tenhle typ se stává součástí nového Západu stejně jako ta cestující mládež. Je to smutné, ale je to tak.

"Kolik stojí tyhle zuby?" zeptal se Hogan a ukázal na špinavé sklo vitríny, pod nímž byla cedulka OBŘÍ DRKOTAVÉ ZUBY- CHODŮ Ve vitríně bylo plno novinek - čínské nástavce na prsty, pepřové žvýkačky, kýchací prášek doktora Praštěného, kapsle do cigaret (Potrháte se smíchy! stálo na obalu - Hogana napadlo, že vám to spíš vyrazí zuby), rentgenové brýle, plastové zvrátky (Jako opravdové!), bzučáky do dlaně.

"Já nevím," řekla paní Scooterová. "Kde je od nich krabička?"

Zuby byly jediné zboží ve vitríně, které nemělo obal, ale rozhodně byly obří, vlastně veřeobří, pomyslel si Hogan, pětkrát větší než riataho-vací zuby, kterými se tak bavil, když žil jako dítě v Maine. Kdyby se jim odstranily ty legrační nohy, vypadaly by jako zuby nějakého poraženého biblického obra - řezáky byly velké bílé bloky a špičáky stanové kolíky vězící v neskutečně rudých umělohmotných dásních. Z jedné dásně trčel klíček. Zuby byly přetažené silnou gumou, aby se nerozvíraly.

Paní Scooterová drkotavé zuby oprášila a podívala se na podrážky oranžových bot, jestli na nich není cenovka. Žádnou nenašla. "Já vážně nevím," řekla rozmrzele a podívala se na Hogana, jako by tu cenovku odlepil on. "Takovýhle krámy tady kupuje jenom Scooter. Je to tu od dob, co Noe vylez z archy. Budu se ho muset zeptat."

Hogan byl tou ženskou a Scooterovým koloniálem a minizoo najednou unavený. Ty zuby byly skutečně parádní a Jackovi by se nepochybně moc líbily, ale dal slib - nejpozději v osm.

"To už je jedno," řekl. "Byl to jen -"

"Ty zuby jsou za patnáct dolarů devadesát pět centů, jestli tomu věříte," řekl Scooter za jejich zády.

"Nejsou totiž plastové - jsou kovové a natřené nabilo. Kdyby fungovaly, dokázaly by vás pořádně rafnout, jenže ona je asi před třema rokama upustila na podlahu, když utírala prach ve vitríně, a tak jsou rozbitý."

"Aha," řekl Hogan zklamaně. "To je škoda. V životě jsem neviděl zuby s nohama."

"Takovejch je teď spousta," řekl Scooter. "Prodávaj je v dárkovejch obchodech ve Vegas a Diy Springs. Ale takhle velký jsem neviděl. Bylo to srandovní, když si maširovaly po podlaze a klapaly čelistma jak krokodýl. Škoda, že je baba upustila."

Scooter se na ni podíval, ale jeho žena pozorovala vířící písek. Ve tváři měla výraz, který Hogan nedokázal tak docela zařadit - byl to smutek, znechucení, nebo obojí?

Scooter se znovu podíval na Hogana. "Moh bych vám je nechat za tři padesát, jestli je chcete. Stejně se tohodle zboží zbavujeme. Do té vitríny chcem dát videokazety na půjčování." Zavřel dveře skladu. Stažený šátek zakrýval límeček zaprášené košile. Měl ztrhaný hubený obličej. Pod pouštním opálením

Hogan tušil vážnou nemoc.

"To přece neuděláš, Scootere!" vyjekla mohutná žena a obrátila se k němu - téměř proti němu.

"Sklapni," usadil ji Scooter. "Mám z tebe vosypky."

"Řekla jsem ti, abys přived Vlka -"

"Myro, jestli ho chceš mít ve skladu, dojdi si pro něj sama."

Scooter vykročil směrem k ní a Hogana překvapilo - téměř zaskočilo -, jak zkrotla. "Stejně je to jen minnesotskej vořech. Za tři dolary jsou ty zuby vaše, příteli. Když přihodíte dolar, tak je váš i Myřinej Vuk. Za pět vám to tu nechám všechno. Stejně to tu nestojí ani za psí prd, co otevřeli tu dálnici."

Dlouhovlasý chlapec stál u dveří, otvíral krabičku cigaret, na kterou mu Hogan přispěl, a pozoroval tu estrádu s pobaveně zlomyslným výrazem. Jeho šedozelené lesklé oči těkaly ze Scootera na jeho ženu.

"K čertu s tebou," řekla Myra drsně, ale Hogan si všiml, že má na krajíčku. "Když mi nechceš přivést mýho miláčka, dojdu si pro něj sama."

Hrdě prošla kolem něj a málem do něj narazila jedním balvanovitým nadrem. Hogan si pomyslel, že kdyby k nárazu skutečně došlo, srazil by mužika na podlahu.

"Myslím, že vyrazím," řekl Hogan.

"Myry si nevšímejte," brzdil ho Scooter. "Já mám rakovinu a ona je v přechodu, nemůžu za to, že se s tím nedokáže smířit. Vemte si ty zatracený zuby. Vsadím se, že máte kluka, kterému se budou líbit. Kromě toho je tam nejspíš jen trochu vychýlenej čep. Každý jen trochu šikovnej mužskej je určitě rozchodí a rozcvaká."

Bezradně se rozhlédl kolem sebe. Vítr venku úsečně vyjekl, když dlouhovlasý chlapec otevřel dveře a vyklouzl ven. Zřejmě usoudil, že představení skončilo. V prostřední uličce, mezi konzervami a psím žrádlem, se zdvihl oblak jemného písečného prachu.

"Já byl kdysi taky docela šikovnej," svěřil se Hoganovi Scooter.

Hogan dlouho neodpovídal. Nevěděl, co by řekl. Nenapadlo ho jediné slovo. Podíval se na obři drkotavé zuby, které stály na poškrábané

a špinavé vitríně. V téměř zoufalé snaze prolomit ticho (teď, když měl Scootera přímo před sebou, viděl, že má velké temné oči, které se lesknou bolestí a nějakou tvrdou drogou... darvonem, možná morfiem) pronesl první slova, která ho napadla. "Ale nevypadají, že jsou rozbité."

Zdvihl zuby. Skutečně byly kovové - byly příliš těžké, než aby byly z něčeho jiného -, a když se podíval skrz mírně rozevřené čelisti, překvapila ho velikost pružiny, která zuby poháněla. Předpokládal, že musí být takhle velká, aby zuby nejen cvakaly, ale i chodily. Cože to říkal Scooter? Dokázaly by vás pořádně rafnout. Hogan zkusmo zatahal za gumičku a pak ji stáhl. Stále měl oči sklopené k zubům, aby se nemusel dívat do Scooterových očí, v nichž se zračila bolest. Stiskl v prstech klíček a nakonec se odvážil zdvihnout zrak. S úlevou zjistil, že hubený mužík se trochu usmívá.

"Můžu?" zeptal se Hogan.

"Já je natahovat nebudu, poutnice - jen do toho."

Hogan se usmál a otočil klíčkem. Nejdřív to bylo v pořádku - ozvalo se tiché zacvakání, jak se pružina natahovala. Při třetím otočení klíčkem se zevnitř ozvalo cvaknutí a klíček se volně protočil.

"Vidíte?"

"Ano," řekl Hogan a postavil zuby na pult. Stály tam na těch absurdně oranžových nohou a nic nedělaly.

Scooter zabořil zrohovatělý nehet mezi stisknuté stoličky na levé straně. Zuby se rozevřely. Jedna oranžová noha se zdvihla a udělala snový půlkrok. Když se zuby zastavily, svalily se na bok. Zůstaly ležet na natahovacím klíčku v šikmém osamělém šklebu uprostřed země nikoho. Za okamžik velké zuby zase pomalu sklapyly. To bylo všechno.

Hogana, který v životě neměl žádnou předtuchu, přepadla naprosto jasná představa, která byla zároveň děsivá a odporná. Za rok bude tenhle člověk ležet už osm měsíců v hrobě, a když někdo vykope rakev a vypáčí víko, uvidí ve vysušeném mrtvém obličejí přesně takovéhle zuby, připomínající emailovou past. Podíval se Scooterovi do očí, které se v matných důlcích třpytily jako temné drahokamy, a náhle už nešlo o to, jestli chce v obchodě setrvat; musel odtud vypadnout.

"Už budu muset jít," řekl a úpěnlivě doufal, že mu Scooter nepodá ruku. "Přeju vám hodně štěstí, pane."

Scooter sice napřáhl ruku, ale ne aby mu ji podal. Místo toho znovu přetáhl drkotavé zuby gumičkou

(Hogan vůbec netušil proč, když nefungovaly), postavil je na komické nohy a postrčil je po poškrábaném povrchu vitríny. "Moc vám děkuju," řekl. "A ty zuby si vemte. Zadarmo."

"Tak díky, ale přece nemůžu..."

"Ale můžete," ujistil ho Scooter. "Vemte šije a dejte je svému klukovi. Ještě rád si je postaví na policičku ve svém pokoji, i když nefungují. O klukách něco málo vím. Tři jsem vychoval."

"Jak víte, že mám syna?" zeptal se Hogan.

Scooter na něj mrkl. Bylo to zároveň děsivé i dojemné. "Vidím to na vás," řekl. "No tak, vemte šije."

Ozval se další poryv větru, tentokrát tak silný, až prkna v průčelí budovy zaúpěla. Písek dopadal na okna jako jemný sníh. Hogan popadl zuby za plastové nožičky a znovu ho překvapilo, jak jsou těžké.

"Natě," vytáhl Scooter zpod pultu papírový sáček, v rozích pomuchlaný jako jeho vlastní obličej. "Dejte šije do něj. Máte moc pěknou bundu. Kdybyste si je dal do kapsy, mohla by přijít k úhoně."

"Díky," řekl Hogan. Uložil zuby do sáčku a přeložil vršek. "I za Jacka -to je můj syn."

Scooter se usmál a odhalil zuby tak falešně (i když zdaleka ne tak velké), jako byly ty v papírovém sáčku. "Rádo se stalo, pane. Jeďte opatrně, než se dostanete z tyhle sloty. V horách už budete v pohodě."

"Já vím," řekl Hogan a odkašlal si. "Ještě jednou dík. Doufám, že... se brzo uzdravíte."

"To bych rád," řekl Scooter vyrovnaně, "ale v kartách to asi nestojí, co myslíte?"

"É... no..." Hogan si s hrůzou uvědomil, že nemá nejmenší ponětí, jak tenhle rozhovor ukončit. "Dávejte na sebe pozor."

Scooter přikývl. "Vy taky."

Hogan se dal na ústup ke dveřím. Otevřel je a musel je silou držet, aby mu je vítr nevytrhl z ruky a nepráskl jimi o zeď. V obličejí ucítil jemný písek a musel přivřít oči.

Vyšel ven, zavřel za sebou dveře a na verandě si přetáhl límec své moc pěkné bundy přes ústa a nos.

Sešel ze schodů a zamířil ke svému upravenému obytnému dodgi zaparkovanému hned za stojany benzinové

pumpy. Vítr mu čuchal vlasy a písek ho štípal do tváří. Když obcházel vůz, někdo ho zatahal za rukáv.

"Pane! Počkejte, pane!"

Otočil se. Byl to ten světlolvasý kluk s bledým krysím obličejem. Hrbil se před větrem a pískem. Měl na sobě jen tričko a vybledlé džíny. Za ním vlekla paní Scooterová do obchodu prašivou bestii na stahovacím obojku. Minnesotský vořech Vlk vypadal jako vyhladovělé štěně německého ovčáka - nejmenší z celého vrhu.

"Cože?" zakřičel Hogan, i když moc dobře věděl, o co jde.

"Můžete mě svízt?" zařval do větru chlapec.

Hogan obvykle stopaře nebral - rozhodně ne od toho odpoledne před pěti lety, kdy zastavil jedné dívce na předměstí Tonopahu. Stála u silnice, podobná opuštěnému dítěti z plakátu UNICEF, které se dívá, jako by mu při požáru před týdnem zahynula matka a poslední kamarád. Když se však ocitla v autě, Hogan si všiml špatné pleti a šilných očí dlouholeté narkomanky. Jenže to už bylo pozdě. Vytáhla na něj pistoli a dožadovala se peněženky. Pistole byla stará a zrezivělá. Pažbu měla omotanou potřhanou izolační páskou. Hogan pochyboval, že je nabitá, nebo že by vystřelila, i kdyby nabitá byla... jenže v L. A. měl ženu a syna. Ale i kdyby byl svobodný, stálo sto čtyřicet dolarů za to, aby riskoval život? To by ho nenapadlo ani tehdy, kdy začínal v nové práci a sto čtyřicet dolarů pro něj znamenalo mnohem víc než dneska. Dal dívce svou peněženku. To už vedle něj stál její přítel (Hogan měl tehdy Ford Econoline, který zdaleka nebyl tak hezký jako upravený Dodge XRT) ve špinavě modrém Chevroletu Nova. Hogan ji poprosil, jestli by mu nevrátila aspoň řidičák a fotku Lity a Jacka. "Vyser si voko," řekla, a třískla ho jeho vlastní peněženkou přes tvář. Pak vystoupila a rozběhla se k modrému autu.

Se stopaři jsou potíže.

Písečná bouře však stále nabývala na síle a ten kluk neměl ani bundu. Co mu má říct? Vyser si voko a zalez někam pod šutr k ještěrkám, než se ten vítr utiší?

"Tak dobře," řekl Hogan.

"Díky, pane! Moc děkuju!"

Chlapec se rozběhl ke dveřím spolujezdce, zkusil je, zjistil, že jsou zamčené, a tak zůstal stát s hlavou

zabořenou mezi rameny. Vítr mu na-douval tričko jako plachtu a v nárazech odhaloval jeho útlá uhrovitá záda.

Hogan se cestou ke svým dveřím ohlédl ke Scooterovu koloniálu a minizoo. Scooter stál za výlohou a díval se na něj. Zdvihl ruku dlaní vzhůru. Hogan gesto opětoval. Pak zasunul klíček do zámku a otočil jím. Otevřel dveře, vytáhl pojistku na dveřích spolujezdce a pokynul chlapci, aby si nastoupil.

Chlapec musel otevřít dveře oběma rukama. Vyjící vítr vozem ve skutečnosti pohupoval ze strany na stranu.

"Tý vole!" vydechl chlapec a rychle si prohrábl vlasy prsty (ztratil tkaničku a vlasy mu teď zplihle spadaly na ramena). "To je ale fukejř, co? Parádní!"

"To je," přitakal Hogan. Mezi oběma předními sedadly byla odkládací polička a Hogan odložil papírový sáček do kulatého otvoru na pohárky. Pak otočil klíčkem v zapalování. Motor s veselým zaburácením okamžitě naskočil.

Chlapec se otočil v sedadle a uznale si prohlížel zadek vozu. Byla tam rozkládací postel - nyní složená jako pohovka, malý plynový vaříč, několik skříněk, v nichž měl Hogan různé krabičky se vzorky, a úplně vzadu byl malý uzavřený záchod.

"To asi moc levný nebylo, pane!" řekl chlapec. "Má to veškerej komfort." Podíval se na Hogana. "Kam jedete?"

"Do Los Angeles."

Chlapec se usmál. "No to je skvělý, já taky!" Vytáhl právě zakoupenou krabičku meritek a jednu vyklepal.

Hogan už měl zapnutá světla a zařazenou rychlost. Teď znovu vyřadil a obrátil se k chlapci. "Nejdřív si musíme ujasnit pár věcí," řekl.

Chlapec se na něj nevinně podíval. "Jasně, bez problémů."

"Tak za prvé, já stopaře zpravidla neberu. Před několika lety jsem udělal špatnou zkušenost. Dalo by se říct, že mě dost poznamenala. Převezu tě přes hory, ale nic víc. Na druhý straně je benzínka s parkovištěm nákladňáků. A bufetem U Sammyho. Je to kousek od dálnice. Tam se rozloučíme, ano?"

"Dobře. Jasně. Samozřejmě." Stále s tím nevinným pohledem.

"Za druhé, jestli chceš opravdu kouřit, tak se rozloučíme hned teď. Vyhovuje?"

Na okamžik Hogan zahlédl chlapcův druhý výraz (a i po tak krátké době by se vsadil, že nemá víc než dva): zlý a ostražitý. Vzápětí se však

znovu tvářil nevinně, jako neškodný uprchlík z Wayneova světa. Zastrčil si cigaretu za ucho a ukázal Hoganovi prázdné ruce. Jak je zdvihl, Hogan si všiml tetování na levém bicepsu: DEF LEPPARD 4-EVER.

"Žádný cigára," řekl chlapec. "Rozumím."

"Výborně. Bili Hogan." Podal chlapci ruku.

"Bryan Adams," řekl chlapec a krátce jí Hoganovi potřásl.

Hogan znovu zařadil rychlost a pomalu se rozjel k silnici číslo 46. Letmo se podíval na kazetu, která ležela na palubní desce. Byla to Reckless od Bryana Adamse.

No jasně, pomyslel si. Ty jseš Bryan Adams a já jsem Don Henley. Sešli jsme se ve Scooterově koloniálu a minizoo, abychom nasbírali nějaký materiál pro svá další alba, ne, kamaráde?

Když vyjel na hlavní silnici a usilovně se snažil proniknout pohledem zvířený prach, zjistil, že znovu myslí na tu holku, která ho u Tonopahu praštila přes tvář jeho vlastní peněženkou, než utekla. Začínal z toho všeho mít velice špatný pocit.

Po prudkém poryvu větru, který ho málem vynesl do protisměru, se však soustředil na řízení.

Nějakou dobu jeli potichu. Když se Hogan jednou podíval na vedlejší sedadlo, zjistil, že chlapec má zavřené oči. Možná spí, možná dřímá, možná to jen předstírá, protože se mu nechce mluvit. Nic se nedělo; Hoganovi se nechtělo taky. V první řadě nevěděl, co by panu Bryanu Adamsovi z amerického Odnikud řekl. Bylo mu jasné, že pan Adams se nezajímá o etikety ani o univerzální čtečky čárkových kódů, které Hogan prodává. A pak, už jen udržet vůz na silnici bylo čím dál obtížnější.

Jak správně předvídala paní Scooterová, bouře stále sílila. Už tak špatně viditelná silnice se místy ztrácela pod nánosy žlutohnědého písku. Návěje působily jako retardéry a nutily Hogana ploužit se nejvš

čtyřicítkou. S tím by se smířil, ale na některých místech zavál písek silnici úplně a Hogan musel snížit rychlost na pětadvacet a jet pouze podle odrazek na patnicích, které silnici lemovaly.

Tu a tam se jako prehistorický přízrak vynořilo z písečné mlhy auto nebo náklad'ák. Jeden z těch vozů, starý lincoln řady IV, velký jako kajutová jachta, jel přímo středem silnice. Hogan zatroubil a strhl vůz doprava. Cítil, jak mu písek klouže pod koly a jak se mu rty odlepují od zubů v bezmocném šklebu. Když už si byl jistý, že ho protijedoucí vůz vytlačí do příkopu, zajel lincoln do svého pruhu, takže Hogan mohl projet. Měl dojem, že slyší kovové škrtnutí svého nárazníku o zadní nárazník lincolnu, ale vzhledem ke kvílení větru šlo téměř jistě o výplod jeho fantazie. Na okamžik zahlédl řidiče - starého holohlavého muže, který seděl vzpřímeně za volantem a soustředěným, téměř šíleným pohledem se snažil proniknout pískovou clonu. Možná si mě vůbec nevšiml, pomyslel si Hogan, nehledě na to, že mě málem naboural.

I tak musel s vozem několik vteřin zápolit, aby nesjel ze silnice. Cítil, jak se vůz pravými koly boří do písku a naklání se. Instinkt mu velel strhnout řízení prudce doleva, ale místo toho sešlápl plyn a stáčil vůz postupně. Cítil, jak mu v podpaží vlhne jeho poslední slušná košile.

Po chvíli cítil, že se přestává bořit a že vůz zase plně ovládá. Zhluboka vydechl.

"Dobrá práce, brácho."

Byl tak soustředěný na řízení, že málem zapomněl na svého spolujezdce. Málem otočil volantem doleva a dostal je tak do dalších potíží. Všiml si, že ho světlomasý chlapec pozoruje. Jeho šedo zelené oči byly znepokojivě jasné; nebyla v nich ani známka ospalosti.

"Měl jsem jenom štěstí," řekl Hogan. "Kdyby bylo kde zastavit, zastavil bych... ale já tenhle úsek silnice znám. Je to buď, anebo. V horách to bude lepší."

Neřekl už, že těch sto deset kilometrů můžou jet tři hodiny.

"Vy jste obchodník, co?"

"Přesně tak."

Přál si, aby chlapec nemluvil. Chtěl se soustředit na řízení. Proti němu se přízračně vynořily z šera žluté mlhovky. Za nimi se skrýval Iroc Z s kalifornskou poznávací značkou. Oba vozy se minuly jako dvě staré dámy na chodbě pečovatelského domu. Koutkem oka zahlédl, jak chlapec sahá za ucho pro cigaretu a začíná si s ní pohrávat. Bryan Adams, to tak. Proč mu ten kluk řekl falešné jméno? Připadal si jako ve starém klasickém filmu, jaké dávají hodně pozdě v noci, v černobílém kriminálním filmu, v němž obchodní cestující (nejspíš v podání Raye Millanda) vezme tvrdého mladého vězně (hraného řekněme Nickem Adamsem), který právě uprchl z Gabbsu nebo Deethu nebo "podobného vězení -

"A co prodáváte, kamaráde?"

"Etikety."

"Etikety?"

"Ano. S univerzálním čárkovým kódem."

Hogana překvapilo, když chlapec přikývl. "Jasně, v supermarketech je přejedou takovým tím elektronickým okem a na pokladně se jako kouzlem ukáže cena, že jo?"

"Ano, až na to, že to není žádné kouzlo a nepřejedou to žádným elektronickým okem. Je to laserová čtečka. Iy taky prodávám. Jak velké, tak přenosné."

"Zvláštní práce." Přidech sarkasmu v chlapcově hlase byl slabý... ale byl tam.

"Bryane?"

"No?"

"Jmenuju se Bili. Nejsem ani tvůj brácha, ani tvůj kamarád."

Přistihl se, že si stále více přeje, aby se mohl vrátit před Scooterův koloniál a prostě říct ne, když ho chlapec prosil o svezení. Scooterovi nebyli zlí lidé; nechali by ho tam, dokud by se bouře nepřehnala. Paní Scoote-rová by mu možná dala pět dolarů, aby dohlédl na tarantuli, chřestýše a úžasného minnesotského vořecha Vlka. Ty šedo zelené oči se Hoganovi líbily stále méně.

"Jasně - Bili. Bili Etiketa."

Hogan neodpověděl. Chlapec si propletl prsty, obrátil ruce a zapraskal klouby.

"Jo, jak říkávala moje máma - nic moc, ale je to obživa. Vid'te, Etiketo."

Hogan něco zabručel a soustředil se na řízení. Pocit, že udělal chybu, přerůstal v jistotu. Když tenkrát

vzal tu holku, Bůh dal, aby mu to prošlo. Prosim tě, modlil se. Ještě jednou, ano, Bože? Nebo ještě lip, dej, abych se v tom klukovi mýlil - ať je to jenom paranoia, odchylka na mém vnitřním barometru, a ať jde jen o shodu jména, které koneckonců zase není tak nezvyklé.

V protisměru se vynořil obrovský tahač se stříbrným buldokem na střeše kabiny. Zdálo se, že pes zírá do zvrženého písku. Hogan stáčil vůz doprava, dokud neucítil, že se mu začínají protáčet kola v hlubším písku na krajnici. Dlouhá stříbrná skříň tahače úplně zakryla Hoganovi výhled vlevo. Míjela ho tak o patnáct centimetrů - možná i méně - a Hoganovi připadalo, že to trvá věčnost.

Když tahač konečně přešel, světlovlasý chlapec se zeptal: "Zřejmě se vám daří dost dobře, Bille. Takovýchle řádo vás muselo stát nejmíň třicet litrů. Tak proč -"

"Stálo mnohem míň." Hogan nevěděl, jestli "Bryan Adams" postřehl jízlivý podtón v jeho hlase, ale on ho tam rozhodně vložil.

"Ale stejně určitě neumíráte hladu. Tak proč se nevykašlete na tohle harcování a v pohodě si nelítáte?"

Tuhle otázku si Hogan na dlouhých cestách mezi Tempe a Tucsonem nebo mezi Las Vegas a Los Angeles často kladl sám. Člověk se takhle musel ptát, když nemohl v rádiu najít nic jiného než mizerný syntopop nebo staré odrhovačky a doposlechl poslední kazetu ze současných best-sellerů nahraných knih a kolem byly jen míle buše zbrzděného vyschlými stružkami, vše v majetku strýčka Sama.

Mohl říct, že se lépe dokáže vžít do zákazníků a jejich potřeb, když cestuje krajem, kde žijí a prodávají; byla by to pravda, ale nebyl to důvod. Mohl říct, že kontrolovat kufry se vzorky, které byly příliš objemné, než aby se vešly pod sedadlo v letadle, je otravné, stejně jako je dobrodružné čekat, až se vynoří na páse na letišti (jednou mu kufr s pěti tisíci etiketami na limonády přistál v Hilu na Havaji místo v arizonském Hill-sidu). To by byla taky pravdy, ale taky to nebyl ten důvod.

Důvod byl ten, že ve dvaosmdesátém roce byl na palubě letadla vnitrostátní linky společnosti Western Pride, které se zřítilo v kopcích necelých třicet kilometrů severně od Rena. Šest z devatenácti cestujících a oba členové posádky havárii nepřežili. Hogan utrpěl zlomeninu páteře. Strávil čtyři měsíce na lůžku a dalších deset v těžkém krunýři, kterému jeho žena Lita říkala železná panna. Říká se (nezáleží na tom, kdo to říká), že když vás shodí kůň, máte okamžitě znovu nasednout. William I. Hogan prohlásil, že je to pitomost, a kromě letu na otčův pohřeb do New Yorku, který strávil se zaťatými pěstmi a otupělý dvěma tabletkami valia, už nikdy do letadla nevlzl.

Okamžitě ty myšlenky odvrhl a uvědomil si dvě věci: že od projetí tahače má silnici jen pro sebe a že ho chlapec stále sleduje tím znepokojivým pohledem a čeká, až mu odpoví na otázku.

"Jednou jsem měl ošklivý zážitek na vnitrostátní letecké lince," řekl. "Od té doby dávám přednost dopravním prostředkům, které můžou zajet do odstavného pruhu, když jim vysadí motor."

"Určitě máš spoustu ošklivejších zážitků, brácho Bille." Chlapci se do hlasu vloudila falešná účast. "A teď, moc mě to mrzí, budeš mít další." Ozvalo se ostré kovové cvaknutí. Hogan se podíval vedle a ani ho moc nepřekvapilo, že v chlapcově ruce uviděl vystřelovací nůž s blyštivou dvanácticentimetrovou čepelí.

Doprdele, pomyslel si Hogan. Teď když to přišlo, když to měl bezprostředně před sebou, se ani moc nebál. Jenom se cítil unavený. Doprdele, a jen šest set padesát kilometrů od domova.

"Zastav, brácho Bille. Hezky pomalu."

"Co chceš?"

"Jestli si na tohle vážně neumíš odpovědět, tak jsi ještě blbější, než vypadáš." Koutky chlapcových úst pohrával úsměv. Amatérské tetování na jeho paži se vlnilo, jak mu pocukávalo ve svaly. "Chci tvý prachy a taky chci tenhle tvůj bordel na kolečkách, aspoň na nějakou dobu. Ale neboj se. Nedaleko je takový malý parkoviště nákladňáků. A bufet U Sammyho. Kousek od dálnice. Někdo tě svez. Lidi, který neberou stopaře, se na tebe samozřejmě budou koukat jako na psí hovno na botě a možná budeš muset trochu prosit, ale nakonec tě určitě někdo vezme. A teď zastav."

Hogana trochu překvapilo zjištění, že je nejen unavený, ale taky naštvaný. Byl taky tak naštvaný, když mu ta holka ukradla peněženku? Nemohl si vzpomenout.

"Nech si tyhle kecy," obrátil se k chlapci. "Vzal jsem tě, když jsi potřeboval, a nenechal jsem se prosit. Nebýt mě, ještě teď polykáš písek na stopu. Tak dej tu hračičku stranou. Můžeme -"

Chlapec náhle zaútočil a Hogan ucítil v pravé ruce palčivou bolest. Vůz se stočil a začal se otřásat, jak přejížděl další písečný retardér.

„Lastav, povídám. Buď půjdeš pěšky, Etiketo, nebo budeš ležet v nejbližším příkopu s proříznutým krkem a jednou tou tvou čtečkou nacpanou v prdeli. A chceš něco vědět? Až do Los Angeles budu hulit jednu za druhou a pokaždý, když to cigáro dokouřím, tak ho típnu o tuhle zasranou palubní desku.“

Hogan se podíval na ruku a uviděl šiknou řeznou ránu, která se táhla od posledního kloubu malíčku až k palci. A znovu se ho zmocnil vztek - jenže teď už to byl skutečný vztek, a pokud byl unavený, byla ta únava pod nánosem té iracionální slepé zuřivosti dokonale pohřbená. Snažil se vybavit si Litu a Jacka, aby ten pocit zaplašil, než ho zbaví soudnosti a on

udělá něco šíleného, ale ta představa byla mlhavá a rozostřená. Jiná představa se mu však vybavovala zcela jasně - tvář dívky od Tonopahu, dívky se zlostnými ústy a smutnými plakátovými očima, dívky, která mu řekla Vyser si voko a pak ho přetáhla přes tvář jeho vlastní peněženkou.

Šlápl na plyn a vůz zrychlil. Červená ručička se blížila k padesátce.

Chlapec se zatvářil překvapeně, pak zmateně a nakonec našťvaně. "Co to děláš? Řek jsem ti, abys zastavil! Chceš mít střeva na klíně nebo co?"

"Já nevím," řekl Hogan. Stále držel nohu na plynu. Ručička tachometru se chvěla na sedmdesátce. Vůz přejel několik písečných návějí a chvěl se jako pes v horečce. „A co chceš ty, příteli? Co takhle zlomit vaz? Stačí jen otočit volantem. Já mám svůj pás zapnutý. Všiml jsem si, že ty ne.“

"Přece bys nás nenaboural," řekl chlapec, ale Hogan si myslel, že se snaží přesvědčit sám sebe.

"A proč ne?" otočil se Hogan znovu ke spolujezdci. "Koneckonců jsem si jistý, že já bych někam došel, a vůz je pojištěný. Tak to vzdej, hajzle. Co říkáš?"

"Ty -" začal chlapec, ale vzápětí vykulil oči a ztratil o Hogana veškerý zájem. "Bacha!" zařval.

Podíval se dopředu a uviděl čtyři obrovská bílá čelní světla, která se na něj řítily z písečné mlhy. Byla to cisterna, která vezla nejspíš benzin nebo propan. Klakson proťal vzduch jako řev obrovské rozlícené husy: TÚ! TÚ! TÚÚÚ!

Když se Hogan dohadoval s chlapcem, vůz se začal stáčet do protisměru; tentokrát to byl on, kdo jel v nesprávném pruhu. Prudce strhl volant doprava, i když věděl, že si nepomůže, že už je příliš pozdě. Jenže řidič blížící se cisterny manévroval také, podobně jako když se Hogan snažil vyhnout tahači. Nakonec se oba vozy jen těsně minuly. Hogan znovu cítil, jak se mu kola na pravé straně boří do písku, a věděl, že tentokrát nemá žádnou šanci udržet vůz na silnici - rozhodně ne v sedm-desátikilometrové rychlosti.

Když mu velká cisterna (s nápisem CARTERO-VY FARMÁŘSKÉ POTŘEBY A ORGANICKÁ HNOJIVA na boků) zmizela z dohledu, cítil, že už neovládá volant, který ho táhl doprava. A koutkem oka zahlédl, jak se k němu naklání chlapec s nožem.

Co blbneš, zešílel jsi? chtělo se mu na něj zařvat, ale byla by to hloupá otázka, i kdyby měl dost času ji vyslovit.

Ten kluk samozřejmě šílený byl- stačilo se jen dobře podívat do těch

šedozelených očí. Jenže v první řadě byl šílený Hogan, že ho vůbec vzal, ale na tom teď nezáleželo.

Musel se vypořádat s určitou situací, a kdyby si dovolil pomyslet si, že tohle se mu nemůže stát - kdyby si tenhle přepych dovolil na jednu jedinou vteřinu - tak by ho tu nejspíš zítra nebo pozítří našli s proříznutým hrdlem a s očima vyklovanými káňaty. Jenže ono se to skutečně dělo; byla to holá skutečnost.

Chlapec se snažil vrazit nůž Hoganovi do krku, ale vůz se zrovna začal naklánět, jak se bořil stále hlouběji do pískem zaneseného příkopu. Hogan ucukl a pustil volant. Myslel si, že vyvázl bez zranění, ale pak ucítil, jak mu po krku stéká teplá krev. Nůž mu rozťal pravou tvář od čelisti po spánek.

Pokoušel se chytit chlapce za zápěstí, ale vtom vůz najel levým předním kolem na kámen velikosti telefonního automatu a vůz se vymrštil do výšky jako kaskadérské auto v jednom z těch filmů, které tenhle vykořeněný kluk nepochybně miluje. Ve vzduchu se začalo převracet. Všechna čtyři kola se mu otáčela a ručička na tachometru ukazovala padesát. Hogan cítil, jak ho bezpečnostní pás bolestivě škrtí přes prsa a břicho. Bylo to jako při té havárii letadla - stejně jako tehdy mu nešlo do hlavy, že je tohle vůbec možné.

Chlapce, který stále svíral nůž, to vrhlo nahoru a dopředu. Když se vůz převrátil vzhůru nohama, narazil hlavou na strop. Hogan viděl, jak divoce máchá levou rukou, a s úžasem si uvědomil, že se ho ten kluk stále pokouší probodnout. Byl to skutečně chřestýš, v tom měl Hogan pravdu, ale nikdo mu neodebíral

jed.

Pak vůz dopadl na tvrdou pouštní půdu. Police vzadu se utrhly a chlapec znovu narazil hlavou na strop, tentokrát mnohem tvrději. Náraz mu vyrazil nůž z ruky. Skříňky vzadu se otevřely a vzorníky a čtečky se rozlétly do všech stran. Hogan sotva vnímal nelidský skřípavý zvuk - nekonečně dlouhý jekot, jak vůz klouzal po střeše na šterkovité půdě za příkopem - a pomyslel si: Tak takhle to asi vypadá uvnitř konzervy, když ji někdo otvírá.

Čelní sklo se roztránilo a padlo do kabiny vozu zamlžené miliony drobných prasklinek. Hogan zavřel oči a kryl si rukama obličej, zatímco vůz se převracel. Když byl na Hoganově boku, vysypalo se mu okénko, dovnitř vnikly kaménky a prašná půda a pak se vůz klopotně postavil na kola. Už to vypadalo, že se ještě převrátí na chlapcův bok... ale pak se ustálil.

Hogan zůstal asi pět vteřin nehnutě sedět. Rukama svíral opěrky svého sedadla a cítil se tak trochu jako kapitán Kirk po klingonském útoku. Věděl, že má v klíně spoustu hlíny a střepů a ještě něčeho, ale nevěděl, co to je. Vnímal také vítr, který rozbitými okny vháněl do vozu písek.

Pak se mu v zorném poli objevil rychle se pohybující předmět. Byl složený z bílé kůže, hnědé hlíny, otlučených kloubů a červené krve. Byla to pěst a udeřila Hogana přímo do nosu. Okamžitě pocítil silnou bolest, jako by mu někdo vypálil světlici rovnou do mozku. Vidění mu na okamžik zastřel bílý záblesk.

Když se mu zrak začínal vracet, chlapec mu náhle sevřel rukama krk, takže Hogan nemohl dýchat.

Pan Bryan Adams z amerického Odnikud se nakláněl přes středovou policičku. Krev z několika tržných ran na hlavě mu stékala po tvářích a čele a nose jako válečné nalíčení. Upíral na Hogana vzteklé šedozelené oči.

podívej, cos udělal, ty hajzle!" zaječel chlapec. "Podívej, cos mi udělal!"

Hogan se snažil odtáhnout se a trochu nadechnout. Vtom chlapec na okamžik uvolnil sevření, ale Hogan měl stále zapnutý bezpečnostní pás a navíc byl strnulý z havárie, takže skutečně neměl kam uniknout.

Chlapec téměř okamžitě obnovil sevření a tentokrát tlačil palci na průdušnici.

Hogan se snažil zdvihnout ruce, ale chlapcovy ruce, pevné jako vězeňské mříže, mu v tom bránily. Snažil se je odtrhnout od svého krku, ale nepovolovaly. Teď slyšel jiný vítr - kvílivý vítr uvnitř své hlavy.

"Podívej se, cos mi udělal, kreténe! Teče mi krev!"

Byl to chlapcův hlas, ale vzdálenější než předtím.

On mě zabije, napadlo Hogana a nějaký hlas mu odpověděl: Jasně, a vyser si voko.

Vztek se okamžitě vrátil. Sáhl do klína pro to, co tam měl kromě hlíny a skla. Byl to papírový sáček s nějakým objemným předmětem uvnitř -Hogan si nedokázal přesně vzpomenout, co v něm mohlo být.

Sevřel ho v ruce a vyrazil pěstí zdola proti chlapcově čelisti. Dopadla s temným žuchnutím. Chlapec vykřikl bolestí a překvapením, povolil sevření Ho-ganova krku a padl dozadu.

Hogan se zhluboka křečovitě nadechl a uslyšel zvuk, jako když si čajová konvice pískáním říká o odstavení z hořáku. Vychází ten zvuk ze mě? Bože, je to ze mě?

Znovu zalapal po vzduchu. Byl plný zvrženého prachu, bolel v krku

a nutil ho ke kašli, ale zároveň byl božský. Podíval se na svou pěst a uviděl, jak se na hnědém sáčku zřetelně rysuje obrys drkotavých zubů.

A najednou cítil, jak se pohybují.

V tom pohybu bylo něco tak překvapivě lidského, že Hogan vykřikl a sáček upustil. Měl pocit, jako by byl držel lidskou čelist, která se snažila promluvit k jeho ruce.

"Bryan Adams" byl úderem odhozen dozadu a pak se omámeně svezl na kolena na podlahu potaženou kobercem. Hogan slyšel prasknutí gumy... a pak nezaměnitelné cvakání zubů.

Je tam nejspíš jen trochu vychýlenej čep, řekl Scooter. Každějjen trochu šikovnej mužskej je určitě rozchodí a rozcvaká.

A možná stačí jen pořádná rána, pomyslel si Hogan. Jestli tohle přežiju a ještě někdy se do těch míst dostanu, řeknu Scooterovi, že ke spravení rozbitých drkotavých zubů stačí jen převrátit auto a pak těmi zuby praštit šíleného stopaře, který se snaží vás uskrtit: je to tak jednoduché, že by to dokázalo i dítě.

Zuby v potrhaném sáčku zacvakaly. Jeho okraje se zachvěly a sáček vypadal jako amputovaná plíce, která odmítá zemřít. Chlapec se sunul od sáčku dál, aniž na něj pohlédl - sunul se dozadu do užitého prostoru dodávky a pohazoval při tom hlavou ze strany na stranu ve snaze ji pročistit. Ze zacuchaných

vlasů se mu v jemné spršce rozstříkovala krev.

Hogan našel přezku bezpečnostního pásu a zkusil stisknout uvolňovací tlačítko. Nic se nestalo.

Obdélníček uprostřed přezky se vůbec nepohnul, zaseknutý pás se mu zařezával do tukového záhybu nad pasem, příznačného pro muže středního věku, a stahoval ho přes prsa. Hogan se snažil uvolnit pás prudkým předkláněním. Proud krve z obličeje ještě zesílil a on cítil, jak mu rozseknutá tvář plácá sem a tam jako odtržená tapeta, ale to bylo všechno. Cítil, že začíná podléhat panice, a ohlédl se přes pravé rameno, aby zjistil, k čemu se chystá chlapec.

Nebylo to nic dobrého. Hogan zahlédl vzadu v autě jeho nůž, který ležel na hromadě návodů k použití. Chlapec ho sebral, trhnutím hlavy si odhodil vlasy z obličeje a také se ohlédl přes rameno na Hogana. Usmíval se a v tom úsměvu bylo něco, co Hoganovi sevřelo varlata, až se mu scvrkla jako pecky od broskví.

A je to tady, říkal chlapcův úsměv. Chvilku už jsem se bál - docela hodně

bál -, ale nakonec všechno dobře dopadne. Chvilku se muselo trochu improvizovat, ale teď už zase jedeme podle scénáře.

"Ty ses zasek, Etiketo?" zeptal se chlapec do neutuchajícího vytí větru. "Zasek, vid'?" Dobře, že sis zapnul ten pás. Výhoda pro mě."

Chlapec se pokusil vstát a málem se mu to podařilo, ale pak se mu podlomila kolena. Zatvářil se tak přehnaně překvapeně, že by to za jiných okolností mohlo vyvolat úsměv. Znovu si odhodil vlasy z obličeje a začal se plazit k Hoganovi. Levou rukou svíral rukojeť nože z napodobeniny kosti. Vytetovaný nápis Def Leppard se přeléval s každým stahem hubeného bicepsu a připomněl Hoganovi vlnící se nápis na Myřině tričku -

NEVADA JE BOŽSKÁ ZEMĚ.

Hogan uchopil sponu oběma rukama a oběma palci stiskl uvolňovací tlačítko tak úporně, jako předtím ten kluk jeho průdušnici. Nestalo se vůbec nic. Spona byla zaseknutá. Hogan se znovu ohlédl na chlapce. Ten se doplazil až ke složené posteli a tam se zastavil. V obličeji se mu znovu objevil ten komicky udivený výraz. Zíral na něco na podlaze a Hogan si náhle vzpomněl na zuby. Stále ještě drkotaly. Podíval se na podlahu právě včas, aby zahlédl, jak z otevřeného konce potrhaného sáčku vycházejí obří drkotavé zuby v těch směšných oranžových botách. Stoličky, špičáky i řezáky se rychle pohybovaly nahoru a dolů a vydávaly zvuk jako led v šejkru. Boty se štramáckými psími dečkami po šedém koberci téměř poskakovaly. Hogan si vzpomněl na Freda Astai-ra, jak stepoval přes jeviště sem a tam, na Freda Astaira s hůlkou v podpaží a slamákem vyzývavě posunutým přes jedno oko.

"A kurva!" uchechtl se chlapec. "Tak tohle sis v tom krámě koupil? Ty vole! Já tě zabiju, Etiketo, prokážu světu tu službu."

Ten klíček, napadlo Hogana. Ten klíček po straně, kterým se ty zuby natahují... on se neotáčí.

A najednou mu bleskla hlavou další předtucha. Naprosto přesně věděl, co se stane. Ten kluk po těch zubech sáhne.

Zuby se náhle zastavily a přestaly drkotat. Jen tam tak stály na mírně nakloněné podlaze dodávky s pootvěřenými čelistmi. Přestože neměly oči, zdálo se, že si chlapce potutelně prohlížejí.

"Drkotavý zuby," divil se pan Bryan Adams z amerického Odnikud. Sáhl po zubech a objal je pravou rukou přesně tak, jak si Hogan představoval.

"Kousněte ho!" zařval Hogan. "Urafněte mu ty zasraný prsty!"

Chlapec prudce zdvihl hlavu a v jeho šedozelených očích se zračilo leknutí. Chvíli na Hogana zíral - s oním naprosto udiveným výrazem - a pak se rozesmál vysokým a skřehotavým smíchem, který dokonale doplňoval vytí větru, jenž mával záclonkami v kabině vozu jako přízrač-nýma rukama.

"Kousejte! Kousejte! Kousejtééé!" skandoval chlapec, jako by šlo o pointu nejlepšího vtípu, jaký kdy slyšel. "Hele, Etiketo, já myslel, že do hlavy jsem se praštil já!"

Skousl vyhazovači čepel svého nože a zasunul ukazováček levé ruky mezi obří drkotavé zuby.

"Koufejte! No tak, koufejte!"

Zuby se ani nepohnuly. Nepohnuly se ani oranžové nohy. Hoganova předtucha se rozpadla tak, jako se rozpadají sny při probuzení. Chlapec ještě jednou zavíklal prstem mezi zuby a začal ho vytahovat... a najednou se rozeřval z plných plic. "Kurva! DOPRDELE! SVINĚ!"

Hoganovi poskočilo srdce v hrudi a vzápětí si uvědomil, že ačkoli chlapec stále řve, ve skutečnosti se směje. Směje se jemu. Zuby se totiž za celou dobu nepohnuly.

Chlapec zdvihl zuby k bližšímu prozkoumání, znovu se chopil nože a pohrozil jím, jako hrozí učitel ukazovátkem nezvedenému žákovi. "Nesmíte kousat," řekl. "To se ne -"

Jedna oranžová noha náhle vykročila po špinavé dlani chlapcovy ruky. Současně se otevřely čelisti, a než si Hogan stačil plně uvědomit, co se děje, drkotavé zuby sevřely chlapcův nos.

Tentokrát Bryan Adams vykřikl doopravdy - bolestí a obrovským leknutím. Ohnal se po zubech pravou rukou a snažil se je srazit, ale svíraly nos tak pevně, jako Hogana svíral přes břicho a hrudník bezpečnostní pás. Od špičáků jim visely krvavé nitě s příměsí rozdrčené chrupavky. Chlapec padl na záda a Hogan na okamžik viděl jen zmitající se tělo, kmitající lokty a kopající nohy. Pak zahlédl i záblesk nože.

Chlapec znovu vykřikl a napřímil se do sedu. Dlouhé vlasy mu jako záclona padaly přes obličej, z něhož trčely sevřené zuby jako kormidlo nějaké podivné lodi. Chlapci se nějak podařilo vsunout nůž mezi zuby a zbytek nosu.

"Zabijte ho!" zařval Hogan chraplavě. Zbláznil se. Podvědomě chápal, že se musel zbláznit, ale v tu chvíli na tom nezáleželo. "Dělejte, zabijte ho!"

Chlapec zaječel - byl to dlouhý a pronikavý jekot - a otočil nožem. Čepel praskla, ale až poté, co se jí podařilo aspoň částečně otevřít čelisti. Zuby mu odpadly od obličeje a spadly do klína. Téměř celý nos odpadl s nimi.

Chlapec si znovu odhodil vlasy z obličeje. Šilhal, jak se snažil prohlédnout si znetvořený pahýl uprostřed svého obličeje. Ústa měl otevřená v bolestivém šklebu, šlachy na krku napjaté jak lana kladkostroje. Chlapec sáhl po zubech. Zuby na oranžových nohách hbitě uskočily. Pokyvovaly se nahoru a dolů, přešlapovaly na místě, šklebily se na chlapce, který si teď seděl na lýtkách. Předek trička měl prosáklý krví.

Chlapec řekl něco, co utvrdilo Hogana v přesvědčení, že on, Hogan, se zbláznil: taková slova mohla být vyřčena jen ve fantazírování zplozeném z deliria.

"Vrat'te bi bůj dos, vy svide!"

Chlapec sáhl po zubech, ale ty se tentokrát rozběhly dopředu, pod-běhly ruku, vběhly mezi rozevřené nohy a s mlaskavým chramst se zakously do vybouleniny v omšelé džínovině těsně pod poklopcem.

Bryan Adams vykulil oči a otevřel ústa. Ruce mu vylétly do výše ramen a rozevřely se, takže na okamžik připomínal jako nějaký podivný imitátor Ala Jolsona, který se chystá zazpívat "Mammy". Nůž mu vystřelil z ruky přes rameno někam do zadní části vozu.

"Ježíši! Ježíši! Jééééé -"

Oranžové nohy pumpovaly jako při skotském tanci. Růžové čelisti obřích zubů rychle pokývaly nahoru a dolů, jako by říkaly ano! ano! ano! a pak se stejně rychle zavrtěly ze strany na stranu, jako by říkaly ne! ne!

"- éééééÉÉÉÉÉÉÉÉÉÉ -"

Když se látka chlapcových džin začínala trhat - a podle zvuku to nebyla jen látka -, Bili Hogan omdlel. Probral se nadvakrát. Poprvé to muselo být krátce poté, co omdlel, protože kolem vozu stále zuřila písečná bouře a světlo venku bylo přibližně stejné. Začal se otáčet, ale do šíje mu vystřelila obrovská bolest. Hypertenze krku, samozřejmě, ale asi ne tak hrozná, jaká by mohla být... nebo jaká bude zítra. Vždycky si myslel, že se dožije zítřka.

Ten kluk. Musím se podívat a ujistit se, že je mrtvý.

Ne, nemusíš. Jistěže je mrtvý. Kdyby nebyl, byl bys mrtvý ty.

Najednou se za ním ozval nějaký nový zvuk - pravidelné drkotání zubů.

Jdou si pro mě. Zabily toho kluka, ale pořád nemají dost, tak si jdou pro mě.

Znovu položil ruce na sponu bezpečnostního pásu, ale ta byla stále beznadějně zaseknutá, a stejně neměl v rukou žádnou sílu.

Zuby se stále blížily - podle zvuku už byly přímo za jeho sedadlem - a Hoganova zmatená mysl dešifrovala v neutuchajícím drkotání říkanku: Drkoty drkoty drkoty drk, tahleta sranda tě bude stát krk. Jdeme si pro tebe s tancem a se zpěvem, jeho jsme sežraly, i tebe sežerem.

Hogan zavřel oči. Drkotání ustalo. Bylo slyšet jen vytrvalé vyví větru a tiché bubnování písku na bok vozu.

Hogan čekal. Po strašně dlouhé době uslyšel cvaknutí, následované zvukem trhané látky. Po krátké odmlce se cvaknutí i trhání látky opakovalo.

Co to dělají?

Když se všechno opakovalo potřetí, ucítil, jak se opěradlo jeho sedadla trochu pohybuje, a pochopil. Zuby se k němu šplhaly. Našly si způsob, jak se k němu dostat.

Hogan si vybavil, jak se zuby svíraly na vyboulenině pod zipem chlapcových džin, a chtělo se mu znovu omdlít. Otevřeným oknem sem vanul písek, který ho šimral na tvářích a na čele.

Cvak... trh. Cvak... trh. Cvak... trh.

To poslední už bylo velice blízko. Hoganovi se nechtělo podívat se dolů, ale nedokázal se ovládnout. Za pravou polovinou zadku, v ohbí mezi sedákem a opěradlem, uviděl široký bílý úsměv. Zuby se na dosud neviditelných nohou neuvěřitelně pomalu sunuly dopředu a v řezácích svíraly nepatrný záhyb šedé potahové látky. Pak se čelisti uvolnily a látka se trhavě narovнала.

Pak se zuby zachytily kapsy na Hoganových kalhotách a on znovu omdlel.

Když podruhé přišel k sobě, vítr zeslábl a venku se téměř setmělo; šero mělo nafialovělý nádech, jaký si v poušti nepamatoval. Písečné víry

v poušti za propadlou ruinou čelního skla vypadaly jako prochájecí děti duchů.

Chvíli se nemohl vůbec rozpomenout, co se mu stalo, že skončil právě tady; v poslední jasné vzpomínce viděl, jak se dívá na ukazatel benzínu v nádrži a vidí, že je téměř na dně, a pak zdvihá pohled k nápisu u silnice, který hlásá SCOOTERŮV KOLONIÁL A MINIZOO - BENZIN - PŘESNÍDÁVKY - STUDENÉ PIVO - PODÍVEJTE SE NA ŽIVÉ CHŘESTÝŠE!

Věděl, že kdyby chtěl, může v téhle ztrátě paměti chvíli setrvat; při troše času by jeho podvědomí možná dokázalo vytěsnit některé nebezpečné vzpomínky trvale. Ale nepamatovat si mohlo být také nebezpečné.

Velice nebezpečné. Protože -

Znovu se zdvihl vítr. Písek zarachotil na silně poznamenaném levém boku vozu. Znělo to téměř jako (zuby! zuby! zuby!)

Křehký povrch amnézie se protrhl, všechno se vyřinulo ven a z Hoga-novy kůže rázem vyprchalo veškeré teplo.

Chraplavě vykřikl, když si vzpomněl na ten zvuk

(chramst!)

kteřý vydaly zuby, když sevřely chlapcova varlata. Hogan se oběma rukama chytil za rozkrok a vyděšeným pohledem hledal uprchlé zuby.

Neviděl je, ale lehkost, s níž se jeho ramena podvolovala pohybu paží, byla zcela nová. Podíval se do klína a pomalu odtáhl ruce z rozkroku. Už ho nesvíral bezpečnostní pás, který ležel ve dvou kusech na šedém koberci. Přezka byla stále zaklapnutá, ale za ní už byla jen potřhaná látka. Pás nebyl přeříznutý, ale překousnutý.

Podíval se do zpětného zrcátka a uviděl ještě něco: zadní dveře byly dokořán otevřené a na místě, kde ležel chlapec, byl jen rudý obrys. Pan Bryan Adams z amerického Odnikud zmizel.

Stejně jako drkotavé zuby.

Hogan pomalu vylezl z vozu jako stařík stížený těžkou artritidou. Zjistil, že když drží hlavu naprosto rovně, není to tak zlé... ale když na to zapomněl a pohnul jí jakýmkoli směrem, vystřelila mu do krku, ramen a hrudní páteře palčivá bolest. Pouhé pomyšlení na otočení hlavy bylo nesnesitelné.

Pomalů šel k zadku vozu a rukou hladil jeho potlučený odřený bok.

Slyšel a cítil, jak mu pod nohama křupe sklo. Dlouho stál vzadu u levého boku a bál se podívat za vůz.

Bál se, že by tam uviděl sedět toho kluka s nožem v levé ruce a s tím prázdným úsměvem. Nemohl tam však stát donekonečna a držet hlavu nehybně jako velkou láhev nitroglycerinu, zatímco se kolem stmívá, a tak přece jen nakonec vykročil. Nikdo. Kluk byl skutečně pryč. Nebo se to ze začátku aspoň zdálo.

Vítr posledním po-ryvem rozcuchal Hoganovi vlasy nad obličejem plným modřin a konečně ustal. Hogan uslyšel nějaké škrábání asi dvacet metrů za vozem. Podíval se tím směrem a uviděl podrážky chlapcových tenisek, jak mizí ve vyschlém korytě. Tenisky byly rozevřené do tvaru písmene V. Na

okamžik se přestaly hýbat, jako by to, co vleklo chlapcovo tělo, potřebovalo nabrat sílu, a pak se daly znovu do trhaného pohybu.

Hoganovi náhle vytanula strašlivá, nesnesitelně zřetelná představa. Viděl obří drkotavé zuby, jak stojí hned za okrajem vyschlého koryta v tak elegantních psích dečkách, že i největší kalifornští frajeři by proti nim vypadali jako balíci ze severodakotského Farga, stojí v nafialovělém elektrickém přísvisu, který se vznáší nad pouští západně od Las Vegas. Byly zakousnuté do mohutného chomáče chlapcových dlouhých světlých vlasů.

Drkotavé zuby couvaly.

Drkotavé zuby vlekly pana Bryana Adamse tam, odkud přišel.

Hogan se otočil a pomalu mířil k silnici. Svou nitroglycerinovou hlavu nesl toporně na krku. Trvalo mu pět minut, než překonal příkop, a další čtvrt hodinu, než stopl nějaké auto, ale nakonec dokázal obojí. Celou tu dobu se ani jednou neohlédl.

Devět měsíců nato, za jasného teplého letního červnového dne se Bili Hogan znovu náhodně ocitl u Scooterova koloniálu a minizoo... až na to, že obchod už se jmenoval jinak, u MYRY, stálo na vývěsním štítě. BENZIN - STUDENÉ PIVO - VIDEOPŮJČOVNA. Pod těmi slovy byl namalovaný vlk - možná to byl Vuk -, jak vyje na měsíc. Sám úžasný minnesotský vořech ležel v kleci ve stínu střechy verandy. Měl natažené zadní nohy a čumák mu spočíval na předních. Když Hogan vystoupil z auta, aby natankoval, pes ani nevstal. Po tarantuli a chřestýších tu nebylo ani stopy.

"Ahoj, Vuku," pozdravil ho Hogan, když stoupal po schodech. Zvíře

v kleci se převalilo na záda a s dlouhým rudým jazykem visícím z boku tlamy Hogana pozorovalo.

Obchod vypadal uvnitř větší a čistší. Hogan to částečně přičítal tomu, že venku je hezky, ale to nebylo všechno. V první řadě byla umytá okna, a to dělalo hodně. Prkna na zdech nahradily borovicové palubky, které ještě voněly smůlou. Vzadu přibyl podlouhlý bufetový stůl s pěti stoličkami. Vitrína na suvenýry tu byla stále, ale zmizely cigaretové kapsle, bzučáky do dlaně ani kýchací prášek doktora Praštěného. Ve vitrině byly videokazety. Byl tu také ručně psaný nápis NEPŘÍSTUPNÉ VZADU, KOMU NENÍ

18, AŽ TO NEZKOUŠÍ.

Žena u pokladny stála k Hoganovi profilem a počítala. Hogana na okamžik napadlo, že je to dcera Scooterových - ženský doplněk k oněm třem chlapcům, o jejichž výchově Scooter hovořil. Pak zdvihla hlavu a Hogan uviděl, že je to paní Scooterova osobně. Bylo těžké uvěřit, že je to ta žena, jejíž olbřímí ňadra málem trhala švy trička s nápisem NEVADA JE BOŽSKÁ ZEMĚ, ale byla. Paní Scooterova zhubla nejméně o dvacet kilo a měla obarvené lesklé vlasy oříškového odstínu. Jen vrásky od slunce kolem očí jí zůstaly.

"Bral jste benzin?" zeptala se.

"Ano. Za patnáct dolarů."

Podal jí dvacetidolarovku a ona ji namarkovala. "Vypadá to tu úplně jinak, než když jsem tu byl naposled."

"Od Scooterovy smrti se to tu hodně změnilo," souhlasila a vytáhla z pokladny pětidolarovku. Když mu ji podávala, poprvé se na něj pořádně podívala a zaváhala. "Nejste vy... ten, co se málem zabil ten den, co tu loni řádila ta písečná bouře?"

Přikývl a napřáhl ruku. "Bili Hogan."

Bez váhání mu přes pult podala ruku a silně stiskla. Smrt manžela ji zřejmě změnila k lepšímu... nebo to možná bylo jen tím, že měla za sebou tu životní změnu.

"Vašeho manžela je mi líto. Připadal mi jako dobrý člověk."

"Scoot? Jo, než onemocněl, byl to fajn chlap," přitakala. "A co vy? Už jste se zotavil?"

Hogan přikývl. "Asi šest neděl jsem nosil nákrčník - ostatně nebylo to poprvé -, ale už jsem zdravý."

Podívala se na jizvu na jeho pravé tváři. "To udělal on? Ten kluk?"

"Ano."

"To vás pěkně sekl."

"To ano."

"Slyšela jsem, že se při ty bourače pořádně potloukl a pak se odplazil do pouště umřít." Bystře se na

Hogana podívala. "Bylo to tak?"

Hogan se pousmál. "Skoro."

"J. T. - to je místní polda, povídal, že ho zvířata pěkně zřídily. Zvlášť myši jsou v tomhle hrozný."

"O tom já už nic nevím."

"J. T. říkal, že by toho kluka nepoznala vlastní máma." Položila si ruku na zmenšené poprsí a vážně se na něj zahleděla. "Ať se na místě propadnu, jestli lžu."

Hogan se hlučně zasmál. Od té bouře se hlučně smál mnohem častěji než dřív. Někdy mu připadalo, že od toho dne vůbec trochu změnil svůj život.

"Štěstí, že vás nezabil," řekla paní Scooterová. "Ale bylo to o fous. Musel při vás stát sám Pámbu."

"Určitě," souhlasil Hogan a podíval se na vitrínu s videokazetami. "Vidím, že jste odbourala ty ptákoviny."

"Ty starý krámy? To si pište! To bylo to první, co jsem udělala po -" Náhle vykulila oči. "A sakra! Pane na nebi! Něco tady máte! Kdybych na to zapoměla, Scooter by se nejspíš vrátil a začal mě strašit!"

Hogan zmateně svažtil čelo, ale žena už mířila za pult. Stoupla si na špičky a vytáhla něco z horní police nad stojánkem na cigarety. Hogana vůbec nepřekvapilo, když uviděl, že to jsou obří drkotavé zuby.

Žena je postavila vedle pokladny.

Hogan zíral na ten ztuhlý nonšalantní úsměv s intenzivním pocitem déjá-vu. Tady byly - největší drkotavé zuby na světě, stály tu ve svých oranžových botách hned vedle vitríny s pendrekami, dokonale klidné, s úsměvem, který říkal No ahoj! Nezapomněl jsi na nás? MY jsme na tebe nezapomněly, příteli. Ani v nejmenším.

"Našla jsem je na verandě druhé den, když se to vybouřilo," řekla paní Scooterová. Pak se zasmála.

"Jako bývám starej Scoot dal něco zadarmo a pak to strčil do děravého pytlíku. Chtěla jsem je vyhodit, ale říkal, že vám je dal, že je mám strčit někam na policičku. Že přej cest'ák, kterej se zastavil jednou, se nejspíš zastaví i podruhy... a už jste tu."

"Ano," přikývl Hogan, "už jsem tu."

Zdvihl zuby a zasunul prst do pootevřených čelistí. Bříškem prstu přešel ke stoličkám a zpátky a v duchu slyšel toho kluka, pana Bryana Adamse z amerického Odnikud, jak skanduje Kousejte! Kousejte! Kousejte-tééé!

Mají na sobě zadní zuby ještě stopy chlapcovy krve? Hoganovi se zdálo, že tam něco zahlédl, ale zřejmě to byl jen stín.

"Schovala jsem je, protože Scooter říkal, že máte kluka."

Hogan přikývl. "To mám." A ten kluk, napadlo ho, má pořád tátu. A já hledám důvod proč. Je otázka, jestli sem došly na svých oranžových nožkách proto, že tu byly doma... nebo proto, že věděly to, co věděl Scooter? Že totiž dřív nebo později se cesiák vrátí na místo, kde už byl, tak jako se vrah vrací na místo činu?

"Jestli je ještě chcete, jsou pořád vaše," řekla. Chvíli se tvářila vážně... a pak se zasmála. "Sakra, byla bych je stejně vyhodila, jenže jsem na ně zapoměla. Samozřejmě jsou furt rozbitý."

Hogan otočil klíčkem vyčnávajícím z dásně. Pak jím za tichého zacvakání otočil ještě jednou. Při třetím otočení klíčkem se zevnitř ozvalo cvaknutí a klíček se volně protočil. Jsou rozbité. Samozřejmě. A budou, dokud se nerozhodnou, že chvíli rozbité být nechťejí. Otázka tedy nezněla, jak se sem dostaly, dokonce ani proč sem došly.

Otázka zněla: Co chtějí?

Znovu šťouchl prstem do bílého úsměvu a zašeptal, "Kousněte mě -chcete?"

Zuby tam jen stály ve svých šviháckých oranžových botách a usmívaly se.

"Vypadá to, že nemluvěj," poznamenala paní Scooterová.

"Ne," řekl Hogan a náhle se přistihl, že myslí na chlapce. Na pana Bryana Adamse z amerického Odnikud. Na spoustu podobných dětí. I na spoustu dospělých, kteří se potloukají po silnicích a jsou připraveni kdykoli vám sebrat peněženku, říct Vyser si voko a utéct. Mohli jste přestat brát stopaře (jako on) a mohli jste si nechat domů zavést alarm proti zlodějům (taky jako on), ale stále jste žili v tvrdém světě, kde občas padají z oblohy letadla a v němž pobíhají šílenci připravení obrátit naruby, co se dá, a kde je pořád co pojišťovat.

Koneckonců měl manželku.

A syna.

Bylo by hezké, kdyby Jack měl ty obří zuby na svém stole. Pro případ, že by se něco stalo.

Jen pro případ.

"Děkuju, že jste mi je schovala," řekl a vzal drkotavé zuby opatrně za nožičky. "Myslím, že syn z nich bude mít povyražení, i když jsou rozbité."

"Poděkujte Scootovi, mně ne. Chcete pytlík?" usmála se. "Mám igeli-t'ák, zaručeně bez děr."

Hogan zavrtěl hlavou a zasunul si zuby do kapsy bundy. "Odnesu si je takhle," opětoval její úsměv.

"Aspoň je budu mít po ruce."

"Jak myslíte." Když vykročil ke dveřím, zavolala za ním: "Zastavte se zase! Děláám senzační sendvič s kuřecím salátem."

"Rád věřím a zastavím se," řekl Hogan. Vyšel ven, sešel ze schodů a na okamžik se s úsměvem zastavil v pouštním slunci. Cítil se dobře -poslední dobou se vůbec cítil dobře. Vlevo od něj vstal úžasný minnesot-ský vořech Vuk, strčil čenich do jednoho oka drátěné klece a zaštěkal. Drkotavé zuby v Hoganově kapse jednou klaply. Byl to tichý zvuk, ale Hogan ho slyšel... a cítil ten pohyb. Poplácal kapsu. "Jen klid," řekl tiše.

Rychle přešel dvůr, vysoukal se za volant svého chevroletu a vyrazil směrem k Los Angeles. Slíbil Lite a Jackovi, že bude doma v sedm, nejpozději v osm, a on rád držel slovo.

VĚNOVÁNÍ

Za rohem od vrátných, limuzín, taxíků a otáčecích dveří jednoho z nejstarších a nejimpozantnějších newyorských hotelů Le Palais jsou další dveře: malé, neoznačené a - většinou - nepovšimnuté.

Jednoho rána ve čtvrt na sedm k nim přistoupila Marta Rosewallová s plátěnou nákupní taškou v ruce a s úsměvem na tváři. Tašku nosila běžně, úsměv mnohem méně. Nebyla nespokojená se svým zaměstnáním. Místo vedoucí pokojské v desátém až dvanáctém patře Le Palais někomu možná nepřijde jako důležitá či prospěšná práce, ale ženě, která v dětství stráveném v alabamském Babylonu nosila šaty z pytlů od rýže a mouky, připadala velice důležitá a velice prospěšná. Ať už je však člověk mechanik nebo filmová hvězda, za všedních rán přijíždí do práce s všedním výrazem, který říká Duchem jsem ještě v posteli. Pro Martu Ro-sewallovou ovšem tohle žádné všední ráno nebylo.

Všechno vybočilo ze všednodennosti už předchozího odpoledne, když se vrátila domů z práce a našla balíček od syna z Ohia, který dlouho a toužebně očekávala. V noci spala jen přerývaně - stále musela vstávat a přesvědčovat se, že to, co jí poslal, je skutečné a že to tam stále je. Nakonec si to dala pod polštář -jako družička kousek svatebního dortu.

Ted' vlastním klíčem otevřela malé dveře za rohem hlavního hotelového vchodu a sešla po třech schodech do dlouhé, světlezeleně vymalované chodby lemované vozíky na prádlo. Byly na nich vyrovnané čerstvě vyprané a vyžehlené lůžkoviny. Chodba byla plná jejich svěží vůně, již si Marta vždycky nějak mlhavě spojovala s vůní čerstvého chleba. Z haly sem slabě doléhala hudba, ale Marta ji v posledních dnech nevnímala o nic víc než hukot nákladních výtahů nebo cinkot nádobí v kuchyni.

V polovině chodby byly dveře označené nápisem VEDOUCÍ POKOJSKÉ. Vešla, pověsila si kabát a prošla velkou místností, kde si vedoucí pokojské - bylo jich celkem jedenáct - dávaly kávu, řešily problémy dodávek a požadavků a vypořádávaly se s nekonečným papírováním. Za touhle místností s velkým psacím stolem, nástěnkou přes celou délku jedné stěny a věčně přeplněnými popelníky byla šatna. Měla stěny z neomítnu-tých zelených tvárníc. Byly tu lavičky, skříňky a dvě dlouhé kovové tyče ověšené ramínky, která se nedala ukrást. Na vzdálenějším konci místnosti byly dveře do sprch a na záchody. Ty se ted' otevřely a vyšla z nich Darcy Sagamoreová, zahalená v nadýchaném hotelovém županu a oblaku páry. Podívala se na Martinu rozjasněnou tvář a vykročila k ní s otevřenou náručí. "Už došel, vid'?" usmívala se. "Dostalas ho! Máš to napsané na obličejí! No jasně!"

Marta nevěděla, že bude plakat, poznala to, až když se jí vyřinuly slzy. Objala Darcy a zabořila obličej do jejích vlhkých černých vlasů.

"To nic," řekla Darcy, "jen se klidně vyplač."

"Já jsem na něj tak pyšná, Darcy - tak strašně pyšná."

"Samozřejmě. Proto taky pláčeš, a to je dobře. Ale hned jak přestaneš, chci ji vidět." Usmála se. "A radši šiji drž. Kdyby mi na tohle ukápla kapička z vlasů, asi bys mi vyškřábala oči."

A tak Marta Rosewallová s úctou vyhrazenou jen nejsvětějším předmětům vytáhla z modré plátěné tašky synův první román. Doma ho pečlivě zabalila do hedvábného papíru a položila na něj svou hnědou nylonovou uniformu. Teď papír opatrně rozbalila, aby Darcy ten poklad ukázala.

Darcy se pozorně zahleděla na obálku, na níž byli tři příslušníci námořní pěchoty, jeden s šátkem na čele, jak běží do kopce a střelíjí. Záře slávy, hlásal rudooranžový titul. A pod obrázkem stálo: Román oá Petera Rosewalla.

"No dobře, to je skvělý, báječný, ale teď mi ukaž to další." V Darcyně hlase se odrážela netrpělivost ženy, která chce rychle pominout to pouze zajímavé a přejít rovnou k jádru věci.

Marta přikývla a bez váhání rozevřela knihu na stránce s věnováním, kde Darcy četla: Tuto knihu věnuji své matce MARTĚ ROSEWALLOVÉ. Mami, bez tebe bych to nedokázal. A pod tímto tištěným věnováním bylo připsáno poněkud staromódním rukopisem: A není to žádná lež. Miluju tě, mami! Pete.

"No není to úžasný?" rozplývala se Darcy a otírala si dlaní tmavé oči.

"Je to víc než úžasný," řekla Marta a znovu zabalila knihu do hedvábného papíru. "Je to pravda." Usmála se a Darcy Sagamoreová v tom úsměvu uviděla víc než lásku. Uviděla v něm triumf.

Když si Marta s Darcy ve tři hodiny odpíchly, často se zastavily v La Pâtisserie, hotelovém bufetu.

Vzácně zašly na něco silnějšího do Le Cinq, malého baru hned vedle hotelové haly, a tenhle den byl právě takovou příležitostí. Darcy usadila svou přítelkyni do jednoho boxu a nechala ji tam s miskou sušenek. Sama zašla za Rayem, který toho dopoledne sloužil na baru, a prohodila s ním pár slov. Marta viděla, jak se Ray na Darcy usmívá, přikyvuje a ukazovákem a palcem pravé ruky jí ukazuje kolečko.

Darcy se vrátila do boxu s výrazem uspokojení. Marta se na ni podezíravě zahleděla.

"Co zas bylo tohle?"

"Uvidíš."

Za pět minut přišel Ray se stříbrným kbelíkem na led na stojánku a postavil ho vedle nich. V kbelíku byla láhev šampaňského Perrier-Jouët a dvě vychlazené sklenice.

"To snad ne!" vyjekla Marta napůl vyděšeným, napůl rozesmátým hlasem. Překvapeně se podívala na Darcy.

"Pst," sykla Darcy a Marta se skutečně ztišila.

Ray odzátkoval láhev, korkovou zátku položil vedle Darcy a nalil jí trochu do sklenice. Darcy mávla rukou a mrkla na něj.

"Ať vám chutná, dámy," řekl Ray a poslal Martě vzdušný polibek. "A poblahopřej za mě synkovi, zlatíčko." Odešel, než údivem strnulá Marta stačila něco říct.

Darcy nalila plné sklenice a pozdvihla svou. Marta ji okamžitě napodobila. Jemně si t'ukly. "Tak na začátek kariéry tvého syna," řekla Darcy a napily se. Darcy znovu cinkla okrajem své sklenice o Martinu.

"A na něho samotného," řekla. Znovu se napily, a než Marta stačila odložit sklenici, Darcy si s ní přit'ukla potřetí. "A na máminu lásku."

"Amen," řekla Marta. Na rtech jí stále setrval úsměv, ale z očí jí zmizel. Při prvních dvou přípitcích si vždycky jen trochu usrkla. Tentokrát vyprázdnila celou sklenici.

Darcy poručila tu láhev šampaňského proto, aby se svou nejlepší přítelkyní oslavila průnik Petera Rosewalla do světa literatury ve stylu, jaký si zasloužil, ale nebyl to jediný důvod. Byla zvědavá, co znamenal ten Martin výrok - Je to víc než úžasný, je to pravda. A neméně zvědavá byla na to, co znamenal ten Martin triumfální výraz.

Počkala, až Marta dopije svou třetí sklenici šampaňského, a pak se zeptala: "Jaks to myslela s tím věnováním, Marto?"

"Co myslíš?"

"Řeklas, že to není jen úžasný, zeje to pravda."

Marta se na ni podívala a mlčela tak dlouho, až už si Darcy myslela, že jí vůbec neodpoví. Pak se zasmála tak hořce, až to bylo protivné -alespoň Darcy, která nechápala, kde se v té veselé Martě Rosewallové tolik hořkosti bere, i když měla dost těžký život. Ale ten triumf v tom smíchu taky byl - znepokojivý protiklad.

"Ta knížka bude bestseller a kritici si na Peteovi smlsnou jako na zmrzlině," řekla Marta. "Tomu věřím, i když ne proto, že by to říkal Pete... i když to samozřejmě říká. Věřím tomu proto, co se stalo s tamtím."

"S kým?"

"S Peteovým otcem," řekla Marta. Položila ruce na stůl a vyrovnaně se podívala na Darcy.

"Jenže -" začala Darcy, ale zarazila se. Johnny Rosewall samozřejmě v životě knihu nenapsal. V jeho stylu byly spíš dluhy a příležitostný nápis Vopráskjsem ti mámu sprejem na cihlové zdi. Jako by tím Marta říkala...

Jen si to přiznej, napomenula se v duchu Darcy. Ty moc dobře víš, co říká: za Johnnyho byla možná vdaná, ale za jejím otěhotněním byl někdo mnohem inteligentnější.

Až na to, že to nehrálo. Darcy se v životě s Johnnym nesetkala, ale viděla několik jeho fotografií v Martině albu. A Petea poznala velice dobře -vlastně tak dobře, že když studoval poslední dva roky na střední škole a první dva na vysoké, považovala ho částečně za vlastního. A fyzická podobnost chlapce, který strávil tolik času v její kuchyni, a muže z alba...

"No, Johnny je Petův biologický otec," řekla Marta, jako by jí četla myšlenky. "Stačí se podívat na ten nos a oči. Ale skutečným otcem nebyl... dáme si ještě bublinky? Kloužou tak nádherně do krku." Když byla mírně opilá, začal pozvolna vystupovat na povrch jižanský přízvuk, jako když se dítě plíží ze schovávačky.

Darcy nalila většinu zbývajících šampaňského do Martiny skleničky. Marta ji zdvihla za nožičku, zahleděla se do vína a vychutnávala si, jak víno proměňuje mdlé odpolední světlo v baru Le Cinq ve zlato. Pak se trochu napila, položila sklenici a znovu se zasmála tím sršatě hořkým smíchem.

"Ty nemáš páru, o čem to mluvím, vid'?"

"Ne, kamarádko, to nemám."

"Tak já ti to povím," řekla Marta. "Po všech těch letech se někomu musím svěřit - teď je ta nejvhodnější doba, když po tolika letech příprav vydal knížku a prorazil. Ví Bůh, že jemu to říct nemůžu. Koneckonců šťastný synové nikdy nevěděj, jak je mámy milujou nebo jaký pro ně přinášej oběti, co myslíš?"

"Asi ne," řekla Darcy. "Marti, možná by sis měla rozmyslet, jestli mi doopravdy chceš říct, co -"

"Ne, nemaj o tom ani ponětí," vedla si dál svou Marta a Darcy si uvědomila, že z toho, co jí řekla, neslyšela Marta jediné slovo. Duchem se toulala v nějakém vlastním světě. Když se vrátila pohledem k Darcy, v koutcích úst se jí objevil zvláštní úsměv, který se Darcy moc nelíbil. "Ani ponětí," opakovala. "Jestli chceš vědět, co skutečně znamená věnovat něco někomu, musíš se zeptat nějaký matky. Co si o tom myslíš, Darcy?"

Darcy mohla nejvýš zavrtět hlavou, protože nevěděla, co říct. Marta však přikývla, jako by s ní Darcy naprosto souhlasila, a dala se do vyprávění.

Základní fakta probírat nemusela. Obě ženy spolu pracovaly v Le Palais jedenáct let a brzy po seznámení se z nich staly dobré přítelkyně. Podle Darcy bylo nejzákladnějším z těch základních fakt (alespoň do toho dne v Le Cinq), že Marta si vzala dost mizerného chlapa, který se víc zajímal o chlast a drogy - nemluvě o jakékoli ženské, která se ocitla v jeho blízkosti - než o vlastní manželku.

Když ho Marta poznala, byla v New Yorku jen pár měsíců, teprve se rozkoukávala, a když pak řekla své Ano, byla už dva měsíce těhotná. Darcy pak řekla, že bez ohledu na těhotenství si měla dobře rozmyslet, jestli si Johnnyho vezme. Byla mu vděčná, že s ní chtěl zůstat (i tehdy byla natolik soudná, aby věděla, že spousta chlapů mizí pět minut poté, co uslyší z ženinych úst slova Jsem těhotná), ale k jeho nedostatkům úplně

slepá nebyla. Měla celkem slušnou představu, co by s Johnnym Rosewal-lem, jeho černým thunderbirdem a jeho elegantními dvoubarevnými botkami s perforovanými špičkami, které si koupil, protože v přesně takových viděl v Apollu hrát Memphis Slima, její matka a otec - zvláště pak otec - udělali.

O to první dítě přišla Marta ve třetím měsíci. Za dalších asi pět měsíců se rozhodla spočítat zisky a ztráty manželství - většinou ztráty. Bylo v něm příliš mnoho pozdních návratů, příliš mnoho chabých výmluv, příliš mnoho monoklů pod okem. Když byl Johnny opilý, říkávala, zamiloval se do svých pěstí.

"Vždycky vypadal dobře," řekla jednou Darcy, "ale i hezkej hňup je pořád hňup."

Než si Marta stačila sbalit, zjistila, že je znovu těhotná. Johnnyho reakce byla tentokrát okamžitá a surová: několikrát ji přetáhl přes břicho násadou koštěte, aby potratila. Dva dny nato se svými kumpány - muži, kteří s ním sdíleli zálibu v pestrém oblečení a frajerských botách - přepadl obchod s alkoholem na

Východní 116. ulici. Majitel měl pod pultem brokovnici a vytáhl ji. Johnny Rosewall měl bůhvíodkud poniklovanou dvaatřicítku. Namířil ji na majitele, stiskl kohoutek a pistole se roztrhla. Jeden úlomek hlavně vnikl Johnnymu pravým okem do mozku a okamžitě ho zabil.

Marta až do sedmého měsíce těhotenství pracovala v Le Palais (to bylo samozřejmě dávno předtím, než se seznámila s Darcy Sagamoreo-vou) a pak ji pani Proulxová poslala domů, aby neporodila na chodbě v desátém patře nebo ve výtahu s prádlem. Jsi pracovitá, a když budeš chtít, můžeš se kdykoliv vrátit, řekla jí Roberta Proulxová, ale teď jdi domů, holka.

Marta šla a za dva měsíce porodila tříkilového chlapečka, jemuž dala jméno Peter, a Peter za nějaký čas napsal knihu Záře slávy, která mu podle všech - včetně Klubu knihy měsíce a filmové společnosti Universal Pictures - měla vynést slávu a peníze.

To všechno už Darcy slyšela. S tím zbytkem - s tím neuvěřitelným zbytkem - se seznámila toho odpoledne a večera, kdy začaly v baru Le Cinq nad sklenicí šampaňského a s Peteovým románem v plátěné kabele u nohou Marty Rosewallové.

"Bydleli jsme samozřejmě na předměstí," řekla Marta s pohledem upřeným do sklenice šampaňského, kterou otáčela v prstech. "Na Stan-tonový ulici, poblíž Nádražního parku. Byla jsem se tam podívat. Je to tam ještě horší, než to bylo - mnohem horší -, ale ani tehdy to nebyla žádná nádhera.

Tenkrát v té ulici hned u parku bydlela taková strašidelná baba - lidi jí říkali Mára Delormeová a moc jíh věřilo, že se zabývá brujou. Já v nich takovýho nevěřila, ale jednou jsem se zeptala Octavie Kinsolvingové, který bydlela v tom samým baráku jako já s Johnnym, jak lidi můžou uvěřit takovým pitomostem v době, kdy kolem země svištějí satelity a skoro na každou nemoc pod sluncem je nějaký lék. Tavia byla vzdělaná ženská - studovala na Juilliardu - a na tomhle konci ulice kousek od bohatý Sto desátý bydlela jen proto, že živila mámu a tři mladší brášky. Myslela jsem si, že se mnou bude souhlasit, ale jen se zasmála a zavrtěla hlavou.

,Chcete mi říct, že věříte v brujy? zeptala jsem se jí.

,Ne, ale věřím v ni. Je jiná. Možná, že z každého tisíce - nebo z deseti tisíc - nebo z milionu žen, které o sobě prohlašují, že jsou čarodějnice, je jen jedna, která čarodějnice skutečně je. A pokud to tak je, ta jedna je Mára Delormeová.'

Já se jen smála. Lidi, který brujy nepotřebujou, si můžou dovolit se jí vysmívat, stejně jako si můžou dovolit vysmívat se modlitbě lidí, který se modlit nepotřebujou. Mluvím teď o době, kdy jsem byla čerstvě vdaná a kdy jsem si pořád myslela, že Johnnyho napravím. Dokážeš to pochopit?"

Darcy přikývla.

"Pak jsem potratila. Myslím, že to bylo hlavně kvůli Johnnymu, i když tehdy jsem to nerada přiznávala sama sobě. Skoro pořád mě tloukl a chlastal úplně pořád. Bral si peníze, který jsem mu dávala, a pak si bral i další z mé kabelky. Když jsem mu řekla, aby se mi přestal hrbat v tašce, ukřivdění se na mě podíval a prohlásil, že nic takovýho nedělá. To když byl strážlivěj. Když měl naváto, tak se jen smál. Napsala jsem domů mámě - strašně jsem při tom psaní trpěla a styděla jsem se, ale musela jsem vědět, co si o tom myslí. Odepsala mi, ať od toho jdu dřív, než skončím v nemocnici nebo ještě hůř. Má starší sestra Cassandra (vždycky jsme jí říkali Kissy) byla ještě ráznější. Poslala mi lístek na autobus v obálce, na který byly růžovou rtěnkou napsaný jen dvě slova - JEĎ HNED."

Marta znovu usrkla šampaňského.

"Jenže já nejela. Myslela jsem si, že na to mám moc velkou hrdost. Myslím, že to byla jen blbá pejcha. V každým případě to dopadlo stejně. Zůstala jsem. Když jsem pak přišla o dítě, za nějaký čas jsem v tom byla znovu - akorát že jsem to nevěděla. Neměla jsem žádný ranní nevolnosti... jenže to jsem neměla ani u toho prvního."

"Nešla jsi k Mámě Delormeové, protože jsi byla v jináci?" zeptala se Darcy. Okamžitě jí napadlo, že Martha šla za tou čarodějnici, aby jí dala něco na potracení, nebo že se rozhodla pro normální potrat.

"Ne," odpověděla Marta. „Tavia mi řekla, abych za ní šla, že mi možná řekne, co že jsem to našla Johnnymu v kapse u saka. Takovou skleněnou lahvičku s bílým práškem."

"Ajaj," řekla Darcy.

Marta se nevesele usmála. "Chceš vědět, jak moc se to zvrtilo?" zeptala se. "Možná nechceš, ale já ti to stejně řeknu. Je zlý, když tvůj chlap pije a nemá stálou práci, ale opravdu zlý je, když pije, nemá práci a

mlátí tě. Ještě horší je, když mu šáhneš do kapsy u saka v naději, že najdeš dolar, abys mohla koupit toaletní papír, a místo toho tam najdeš malou skleněnou lahvičku se lžičkou. A víš, co je úplně nejhorší? Když se na tu lahvičku koukáš a jen doufáš, že v ní je jen kokain a ne herák."

"Tys ji odnesla k Mámě Delormeové?"

Marta se útrpně zasmála.

"Celou lahvičku? Kdepak. Moc srandy jsem si v životě neužila, ale umřít se mi ještě nechtělo. Kdyby se vrátil domů, ať byl, kde byl, a zjistil, že ta dvougramová lahvička zmizela, udělal by ze mě sekanou. Vzala jsem si jen trošičku a zabalila to do celofánu z krabičky od cigaret. Pak jsem šla za Tavií a ona mi řekla, ať jdu za Mámou Delormeovou, tak jsem šla."

"Jaká byla?"

Marta jen zavrtěla hlavou. Nedokázala své kamarádce popsat ani Mámu Delormeovou, ani tu podivnou půlhodinku, kterou v bytě té ženské ve třetím patře strávila, ani jak šíleně rychle pak běžela po schodech na ulici a bála se, že ta ženská běží za ní. Ten byt byl tmavý a páchl svíčkami a starými tapetami a skořicí a vyčpělým parfémovaným práškem. Na jedné stěně visel Ježíš, na druhé Nostradamus.

"Byla to hodně divná ženská," odpověděla Marta konečně. "Ani dnes-

ka netuším, jak byla stará; mohlo jí být stejně dobře sedmdesát jako devadesát nebo sto deset. Podél nosu se jí táhla jizva, která pokračovala nahoru přes čelo do vlasů. Vypadala jako po spálenině. Ta jizva jako by jí stahovala pravý oko, takže vypadalo, že mrká. Seděla v houpacím křesle s pletením na klíně. Když jsem vešla, řekla mi, „Musím ti sdělit tři věci, děvče. Za první mi nevěříš. Za druhý, v té lahvičce, co jsi našla manželovi v saku je čistý heroin. A za třetí jsi tři neděle těhotná a budeš mít syna, kterýho pojmenuješ po jeho skutečným otci.“

Marta se rozhlédla, aby se ujistila, že u okolních stolků nikdo neseď. Uspokojilo ji, že jsou stále samy, takže se znovu naklonila k Darcy, která na ni zírala v tichém úžasu.

"Když jsem se pak trochu vzpamatovala, říkala jsem si, že pokud jde o ty první dvě věci, nepředvedla nic, co by nedokázal dobřej kouzelník nebo nějaký ten čtenář myšlenek v bílém turbanu. Jestli jí Tavia Kinsol-vingová volala, že přijdu, mohla jí klidně říct, proč přijdu. Vidiš, jak jednoduchý to mohlo být? A pro ženskou typu Mámy Delormeové jsou důležité i nepatrné náznaky, protože když chceš být známá jako vyzna-vačka bruji, musíš se taky tak chovat."

"To máš asi pravdu," řekla Darcy.

"A pokud jde o moje těhotenství, to se mohla náhodou trefit. Nebo... některý ženský to prostě věděj." Darcy přikývla. "Já měla tetu, která dokázala dost dobře odhadnout, že do toho nějaká ženská přišla, a někdy to dokonce dokázala předpovědět předem, jestli víš, co myslím."

Marta se zasmála a přikývla.

"Říkala, že taková ženská jinak voní," pokračovala Darcy, "a jestli máš dobřej nos, tuhle novou vůni někdy dokážeš zachytit hned druhej den po tom, co ta dotyčná otěhotněla."

"Mhm," přitakala Marta, „já slyšela to samý, ale v mém případě to bylo něco jinýho. Ona to prostě věděla, a já zas v hloubi duše věděla, že ona to ví, i když jsem sama sebe přesvědčovala, že je to podvod. V její přítomnosti jsem v bruju věřila - aspoň v tu její. A ten pocit neodeznl tak, jako odeznl sen po probuzení nebo důvěra k šikovnému podvodníkovi, když se mu vzdálíš a on tě nemůže ovlivňovat."

"Cos udělala?"

"Byla tam stará prosezená židle s rákosovým výpletem, a to bylo moje štěstí, protože po tom, co mi řekla, mi všechno tak nějak zešedlo a podlomily se mi kolena. Stejně bych si byla sedla, ale kdyby tam nebyla ta židle, sedla bych si na podlahu.

Čekala, až se trochu vzpamatuju, a klidně si pletla. Jako by tohle viděla už stokrát. A já myslím, že viděla.

Když se mi konečně zpomalilo srdce, otevřela jsem pusku a vyhrkla, „Já od něj odejdu.“

„Ne,“ ona na to, „on odejde od tebe. Ty budeš jen koukat. Bezmocně zírat. Budeš skoro bez peněz. Budeš si myslet, že to dítě bude nenávidět, ale k tomu vůbec nedojde.“

„Jak,“ řekla jsem, ale to bylo všechno, co jsem ze sebe dokázala vypravit, a tak jsem to pořád

opakovala. ‚Jak-jak-jak,‘ jako zaseknutá deska. I dneska, po těch šestadvaceti letech, cítím ty starý vyhořelý svíčky a petrolej z kuchyně a nakyslej zápach vysušených tapet, který připomínal starý sýr. Vidím ji, malou a křehkou v těch starých modrejch šatech s puntíčkama, který bývaly bílý, ale v době našeho setkání už byly zažloutlý jako starý noviny. Byla tak maličká, ale vyzařovala z ní síla, jako, jako jasný světlo -"

Marta vstala, zašla k baru, promluvila s Rayem a vrátila se s velkou sklenicí vody. Téměř ji vyprázdnila jedním douškem.

"Je to lepší?" zeptala se Darcy.

"Trochu, jo," usmála se Marta. "Asi o tom nestačí jen mluvit. Kdybys tam byla, cítila bys to taky. Cítila bys ji.

‚Jak co dělám nebo proč sis vzala toho venkovskýho křupana, to teď není důležitý,‘ řekla mi Máma Delormeová. ‚Důležitý je, že musíš najít skutečnýho otce dítěte.‘

Každý, kdo by to poslouchal, by z toho vyvodil, že jsem svému muži zahýbala, ale mě vůbec nenapadlo se na ni zlobit. ‚Jak to myslíte?‘ zeptala jsem se. ‚Skutečným otcem dítěte je přece Johnny.‘

Ona si jen odfrkla a mávla rukou, jako by chtěla říct Pchá. Pak se ke mně naklonila a já se začala trochu bát. Tolik toho věděla a já měla pocit, že většinou to není nic moc pěknýho.

‚Každý dítě, který ženská má, do ní vypálí chlap ze svého ptáka, děvče,‘ řekla. ‚To přece víš, ne?‘

Pomyslela jsem si, že takhle to v lékařských knihách asi nepíší, ale cítila jsem, jak horlivě přikyvuju, jako by ke mně natáhla neviditelný ruce a pohybovala mi hlavou nahoru a dolů.

‚Aje to tak správně,‘ pokývala sama hlavou. ‚Tak to Bůh naplánoval... jako takovou houpačku. Chlap vypálí děti ze svého ptáka, takže jsou v tu chvíli hlavně jeho. Jenže ženská je nosí a vychovává, takže jsou pak zas hlavně její. Tak to na světě chodí, ale každý pravidlo má svou výjimku, a tohle je jedna z nich. Ten chlap, co do tebe to dítě vpálil, nemusí bejt skutečnej otec, i když se pak motá kolem. Může ho nenávidět a nejspíš ho i mlátit, ještě než mu je rok, protože prostě ví, že není jeho. Chlap to vždycky nevycejtí a nepozná, leda když je dítě úplně jiný... a tohle dítě se bude od toho neotesanýho blbečka Johnnyho Rosewalla lišit jako den od noci. A tak mi řekni, děvče, kdo je skutečným otcem toho dítěte?‘ A naklonila se ke mně.

Já jen zavrtěla hlavou a řekla jí, že nechápu, co to povídá. Ale myslím si, že někde uvnitř - v té části mozku, která jediná dokáže přemejšlet, kdy sníš - jsem to vlastně chápala. Možná si to jen vymejšlím, protože teď už to vím, ale spíš bych řekla, že si to nevymejšlím. Mám dojem, že jeho jméno mi na okamžik blesklo hlavou.

Řekla jsem, ‚Já nevím, co čekáte, že řeknu - nevím nic o žádných skutečných nebo neskutečných otcích. Vždyť ani nevím jistě, jestli jsem těhotná, ale jestli jsem, je to s Johnnym, protože on je jedinej chlap, s kterým jsem kdy spala!‘

Chvíli tam jen tak seděla a pak se usmála. Usmívala se jako sluníčko a to mě trochu uklidnilo. ‚Nechtěla jsem tě vyděsit, holčičko,‘ řekla. ‚To jsem opravdu neměla v úmyslu. Prostě jsem se jen koukla, a někdy je to jasný hned. Teď nám uvařím hrnek čaje, to tě uklidní. Bude ti chutnat. Mám svůj speciální.‘

Chtěla jsem jí říct, že žádný čaj nechci, ale nějak to nešlo. Připadalo mi moc namáhavý vůbec otevřít pusku a z nohou mi vyprchala veškerá síla.

Měla špinavou kuchyňku, kde byla tma skoro jako v jeskyni. Seděla jsem na židli a sledovala, jak lžící nandává čaj do starý otlučený porcelánový konvice a jak staví plechovou konvici na plynovej hořák. Seděla jsem tam a říkala si, že žádnou její specialitu nechci, že z té špinavý kuchyňky nechci vůbec nic. Myslela jsem si, že ze slušnosti jen trochu usrknu a pak se zvednu a co nejrychleje vypadnu a už se nikdy nevrátím.

Jenže ona pak přinesla dva malý porcelánový šálky čistý jak padlej sníh a podnos s cukrem a smetanou a čerstvejma dalaťkami. Nalila čaj, který krásně voněl a byl horkej a silnej. Nějak mě probral, a tak než jsem se vzpamatovala, měla jsem v sobě dva šálky a jeden dalaťka.

Ona taky vypila jeden šálek a snědla dalaťka a tlachaly jsme při tom o běžných věcech - koho známe v ulici, z který části Alabamy pocházím, jestli ráda nakupuju a tak. Pak jsem se podívala na hodinky a zjistila jsem, že uteklo půldruhý hodiny. Začala jsem se zvedat, ale zatočila se mi hlava a já žuchla zpátky

do židle."

Darcy ji s napětím sledovala.

„Vy jste mi tam něco dala,“ řekla jsem a byla jsem vyděšená, ale vyděšená někde hluboko uvnitř. „Holka, já ti chci pomoci,“ řekla, „ale ty nechceš vyklopit to, co potřebuju vědět, a navíc zatraceně dobře vím, že neuděláš to, co bys udělat měla, i když mi to přece jen vyklopíš - po menším nátlaku. Teď si trochu schrupneš, ale ještě předtím mi řekneš jméno skutečného otce svého dítěte.“

A jak jsem tam tak seděla v té starý židli s prosezeným rákosovým výpletem a vnímala všechen ten předměstský rámus, kterej sem dolíhal oknem obevákou, uviděla jsem ho tak zřetelně, jako teď vidím tebe, Darcy. Jmenoval se Peter Jefferies a byl tak bílej, jak já jsem černá, tak vysokej, jak já jsem malá, tak vzdělanej, jak já jsem nevzdělaná. Byli jsme tak rozdílný, jak jen dva lidi můžou bejt, až na jediný - oba jsme pocházeli z Alabamy, já z Babylonu až od floridskejch hranic, on z Birminghamu. On vůbec nevěděl, že existuju - nějaká černoška, která uklízí pokoj v jedenáctým patře, kde tady v hotelu vždycky bydlel. A pokud jde o mě, myslela jsem na něj jen v tom smyslu, abych se mu nepřipletla do cesty, protože jsem ho slyšela mluvit a viděla jednat a věděla jsem moc dobře, co je to za chlapa. Nešlo jen o to, že by se nenapil ze sklenice po černochovi, kdyby nebyla pořádně umytá; takovejch jsem tehdy viděla dost na to, abych se s tím nějak srovnala. Šlo o to, že když ses v povaze toho chlapa dostala za určitou hranici, rozlišování černejš a bílejš už nemělo co dělat s tím, jakěj doopravdy byl. Byl to parchant a ty se vysky-tujou ve všech barvách.

Něco ti řeknu. V mnoha věcech byl stejnej jako Johnny, teda jako Johnny, kdyby byl chytrej a vzdělanej a kdyby Boha napadlo vložit do

něj velkej talent, místo nacpat mu do hlavy sklony k drogám a ženským.

Vůbec jsem na něj nemyslela jinak, než abych se mu vyhnula. Jenže když se nade mě naklonila Mára Delormeová a já ucítila z jejích pórů tak silnou vůni skořice, že jsem se málem udusila, vyslovila jsem naprosto bez zaváhání právě jeho jméno. „Peter Jefferies,“ řekla jsem. „Peter Jefferies, kterej bydlí v pokoji číslo 1163, když zrovna nepíše knížky v Alabamě. To je jeho skutečnej otec. Ale je bñej!“ Naklonila se nade mě ještě víc a řekla, „Ale není, holčičko. Žádněj chlap není bílej. Uvnitř jsou všichni černý. Nevěříš tomu, ale je to pravda. Všichni v sobě maj půlnoc, bez ohledu na hodinu Božího dne. Jenže chlap dokáže udělat z noci den, a proto je bílý to, co z něj vychází, aby udělal dítě. Skutečnej otcovství nemá s barvou kůže nic společnýho. A teď už zavři oči, holčičko, protože jseš unavená - strašně unavená. Dělej! No tak! Dělej! Nebraň se tomu! Mára Delormeová ti nic neudělá. Jenom ti vložím něco do ruky. Teď hned - ne, nedívej se, jenom to sevři v ruce.“ Poslechla jsem jí a ucítila něco hranatýho. Na omak ze skla nebo z plastu.

Vzpomeneš si na všechno, až bude čas si vzpomenout. Teď už jenom spi. Ššš... spi... ššš...“

A tak jsem spala,“ řekla Marta. „První, co si pamatuju, bylo, že jsem letěla ze schodů, jako by mě pronásledoval ďábel. Nepamatuju si, před čím jsem utíkala, ale to mi bylo jedno; stejně jsem utíkala. Pak jsem se tam vrátila už jen jednou, a to už jsem jí neviděla.“

Marta se odmlčela a obě se rozhlédly kolem sebe jako ženy, které se probudily ze společnýho snu. Bar Le Cinq se začínal plnit - bylo skoro pět hodin a lidé z vedení sem přicházeli dát si něco k pití po práci. Přestože to žádná z nich nevyslovila, náhle zatoužily být někde jinde. Neměly sice na sobě uniformy, ale cítily, že mezi tyhle muže s kufříky, kteří neustále hovoří o akciích, dluhopisech a obligacích nepatří. „Mám doma dušený hovězí se zeleninou a karton piva,“ řekla Marta téměř ostýchavě. „První ohřeju a druhý vychladím... jestli chceš slyšet zbytek.“

„Holka, já myslím, že ten zbytek slyšet musím,“ řekla Darcy a trochu nervózně se zasmála.

„A já zas myslím, že ti ho prostě musím říct,“ odpověděla Marta, ale nezasmála se. Ani neusmála.

„Jenom zavolám manželovi. Řeknu mu, že se opozdím.“

„To udělej,“ přikývla Marta, a zatímco Darcy telefonovala, ještě jednou se podívala do tašky, aby se přesvědčila, že tam ta vzácná kniha stále je.

Když snědly tolik dušenýho hovězího se zeleninou, kolik se do nich vešlo, a daly si po pivu, Marta se znovu zeptala Darcy, jestli opravdu chce slyšet ten zbytek. Darcy řekla, že chce.

„Ono totiž něco z toho není moc pěkný. To ti musím říct předem. Něco je horší, než se píše v těch časopisech, který po sobě v hotelu nechávaj svobodný chlapi.“

Darcy věděla, jaké časopisy Marta myslí, ale nedokázala si představit svou malou upravenou kamarádku v jakémkoli spojení s tím, co se v těch časopisech píše. Přinesla jim oběma další pivo a Marta se dala do vyprávění.

"Než jsem se pořádně probrala z toho spánku, byla jsem doma, a protože jsem si sotva vzpomínala, co se u Mámy Delormeových dělo, usoudila jsem, že nejlepší - nejbezpečnější - bude považovat to za sen. Jenže ten prášek, kterej jsem odsypala Johnnymu z lahvičky, žádněj sen nebyl; měla jsem ho v kapse u šatů, zabalenej v celofánu z cigaretový krabičky. V tu chvíli jsem se ho chtěla jen zbavit a už nikdy na žádnou bruju nemyslet Pak už jsem se asi Johnnymu v kapsách nehrabala, ale on se určitě hrabal v mých, kdyby náhodou našel dolar nebo dva, který by se mu mohly hodit.

Jenže to nebylo všechno, co jsem ve své kapse našla - bylo tam ještě něco jinýho. Vyndala jsem to a podívala se na to a hned mi bylo jasnej, že jsem se s ní setkala, i když z toho, co se mezi náma odehrálo, jsem si pořád nepamatovala skoro nic.

Byla to taková hranatá plastová krabička s průhledným víčkem. Nebylo v ní nic než stará sušená houba - i když po tom, co o tý ženský říkala "Tavia, mě napadlo, zeje to spíš muchomůrka než jedlá houba, a to ještě zřejmě jedna z těch, po kterých má člověk takový křeče, že by bylo lepší, kdyby ho zabila rovnou. Myslela jsem, že to spláchnu do záchoda i s tím práškem, kterej šňu-pal, ale nedokázala jsem to. Měla jsem pocit, zeje v tom pokoji se mnou a říká mi, abych to nedělala. Dokonce jsem se bála podívat se do zrcadla v obýváku, kdyby náhodou stála za mnou.

Nakonec jsem tu trochu prášku spláchnla do kuchyňskýho dřezu a tu plastovou krabičku jsem dala do skříňky nad ním. Stoupla jsem si na špičky a zasunula ji tak daleko, jak jen to šlo - myslím, že až dozadu. A pak jsem na ni dočista zapoměla."

Na okamžik se odmlčela a nervózně bubnovala prsty o stůl. Nakonec řekla, "Myslím, že ti musím říct trochu víc o Peteru Jefferiesovi. Román mého Petea je o Vietnamu a o tom, co věděl o armádě z vlastní zkušenosti; knihy Petera Jefferiese jsou všechny z Velký dvojky, jak říkal druhý světový, když se namazal s kamarádama. Tu první napsal, když byl ještě na vojně. Jmenuje se Záře nebes."

Darcy se na ni dlouho beze slova dívala a pak řekla, "Opravdu?"

"Jo. Nejspíš tušíš, kam mířím. Třeba teď už chápeš trochu lip, co jsou to skutečný otcové. Záře nebes, Záře slávy."

"Ale jestli tvůj Pete tu knížku pana Jefferiese četl, není možný že -"

"Jistěže je to možný," řekla a tentokrát udělala sama to gesto, jako by chtěla říct Pchá, ale nestalo se to.

"Nebudu tě o tom ale přesvědčovat. Buď o tom budeš sama přesvědčená, až skončím, nebo nebudeš.

Chtěla jsem ti toho člověka jen trochu víc přiblížit."

"Tak do toho," řekla Darcy.

"Od sedmapadesátýho roku, kdy jsem začala pracovat v Le Palais, až asi do osmašedesátýho, kdy začal mít problémy se srdcem a s játrama, jsem ho vídala dost často. Při tom, jak chlastal a žil, jsem se jen divila, že ho to nezačalo trápit dřív. V devětašedesátým u nás byl jen šestkrát a pamatuju si, jak vypadal - nikdy nebyl tlustej, ale to už byl hubenej jak oteklá niť. A stejně chlastal dál, i když byl celej žlutej. Slyšela jsem ho kašlat a zvracet v koupelně a někdy i rvát bolestí a myslela jsem si, Teď to vidi, tady to má, přece musí vidět, jak se ničí; teď už toho nechá. Jenže nenechal. V sedmdesátým tu byl jen dvakrát. Měl s sebou chlápka, o kterýho se opíral a kterej se o něj staral. A stejně pořád chlastal, i když kaž-dej, kdo se na něj podíval, věděl, že by neměl.

Naposled přijel v únoru v jednadmdesátým. Tentokrát měl s sebou jinýho chlápka; ten první to nejspíš musel vzdát. Jefferies už byl na invalidním vozíku. Když jsem tam přišla uklízet a nakoukla jsem do koupelny, viděla jsem, že tam na závěsu od sprchy suší plenkový kalhotky. Bejval to hezkej chlap, ale to už bylo dávno. Při posledních několika návštěvách vypadal zničeně."

Darcy přikývla. Taková stvoření se občas plouží i po ulici, v podpaží hnědý sáček nebo ruce vražené hluboko do kapes omšelého kabátu.

"Vždycky bydlel na 1163, což bylo rohový apartmá s výhledem na Chrysler Building, a já mu vždycky uklízela. Za nějakou dobu mi dokonce říkal jménem, ale to nic neznamenalo - měla jsem jmenovku, kterou si mohl přečíst, nic víc. Nevěřím, že by mě aspoň jednou skutečně viděl. Až do šedesátýho roku nechával při odjezdu na televizi dva dolary. Pak až do čtyřiašedesátýho tři. Na samým konci to bylo pět.

To byly tehdy dost slušný dýška, ale on ho ve skutečnosti nedával mně; prostě to byla taková zvyklost. A pro lidi jako on jsou zvyklosti důležité. Dával dýška ze stejného důvodu, z jakýho podržel dáme dveře; ze stejného důvodu, z jakýho si jako malej ukládal mlíčný zuby pod polštář, akorát že já byla Úklidová víla, co mu nikdy žádný peníze nenechala, ne Zubová víla, co by mu za ty zoubky šoupala čtvrtáky.

Přijížděl sem najednání s nakladatelem a lidma z rozhasu a televize a setkával se tu s kamarádama - byli mezi nima vydavatelé, literární agenti i spisovatelé jako on - dělali si tu večírky. Vždycky. O většině jsem věděla jen podle toho bordelu, kterej jsem druhé den uklízela. Tucty prázdných lahví (většinou od Jacka Daniela), miliony vajglů, mokré ručníky v umyvadle a ve vaně, všude zbytky jídla, který jim přinesla pokojová služba. Jednou jsem našla celou mísu obřích krevet vyklopenou do záchodu. Na všem byly kolečka od skleniček a všude chrápali lidi, na kanapi i na podlaze.

Tak to bylo většinou, ale někdy pořád ještě pařili, když jsem v půl jedenáctý dopoledne přišla uklízet. Pustil mě dál a já tak nějak uklidila kolem nich. Na těchle mejdanech nikdy nebyly žádný ženský, byly to čistě pánský jízdy a pánové jenom pili a mluvili o válce. Jak se do války dostali. Koho ve válce znali. Kdo ve válce padl. To, co ve válce viděli, by svým manželkám nikdy nemohli vyprávět (i když jim nevadilo, že něco z toho slyší černá pokojská). Někdy - ne moc často - hráli poker o velký peníze, ale i při sázení, zvyšování sázek, blafování a skládání mluvili o válce. Pět nebo šest chlapů sedělo kolem stolu se zarudlejma obličejema - víš, jak běloši zrudnou, když začínaj mít dost -, sedělo kolem stolu plnýho skleniček s rozepnutejma košilema a povolenejma kravatama a na tom stole bylo víc peněz, než si ženská jako já vydělá za celý život. A jak mluvili o tý své válce! Mluvili o ní tak, jako mladý holky mluvěj o svých milencích."

Darcy vyslovila údiv nad tím, že vedení hotelu Jefferies nevyhovovalo, i když byl slavný spisovatel - byli teď na takové věci dost přísní, a to slyšela, že dřív to bylo ještě horší.

"Ne, ne, ne," pousmála se Marta, "tos špatně pochopila. Myslíš si, že ten člověk a jeho přátelé se chovali jako ty rockeři, který s oblibou rozmlátěj pokoje a vyhazujou z oken gauče. Jefferies nebyl na vojně žádný ucho jako můj Pete; měl West Point, kam přišel jako poručík a vyšel jako major. Patřil k elitě, pocházel z jižanský rodiny, která měla velký dům plnej starejch obrazů, a všichni jezdili na koních a vypadali ušlechtilě. Uměl si vázat kravatu na čtyři způsoby a přesně věděl, jak se sklonit, když líbal dáme ruku. Říkám ti, patřil k elitě."

Martin úsměv se trochu pokřivil, když to slovo vyslovovala, a to pokřivení vyjadřovalo současně zahořklost i výsměch.

"On a jeho kamarádi byli občas možná trochu hlučný, ale jen zřídka dělali nějaký výtržnosti - v tom je rozdíl, i když je těžký ho vysvětlovat - a nikdy se jim to nevymklo z ruky. Když si stěžovali ze sousedního pokoje - protože Jefferies měl rohový apartmá, susedil jen s jedním -, tak tam někdo z recepce zavolal a požádal je, aby se trochu ztišili, a oni se vždycky ztišili. Chápeš to?"

"Jo."

"A to není všechno. Kvalitní hotel může pracovat pro lidi, jako je pan Jefferies. Může je chránit. A oni si klidně můžou dělat mejdany a užívat si se svým chlastem a kartama nebo možná drogama."

"Bral drogy?"

"To vážně nevím. Bůh ví, že ke konci bral spoustu prášků, ale všechny ty lahvičky na sobě měly nálepky z lékáren. Já teď jen říkám, že elita vyžaduje kvalitu - a teď mluvím o kvalitě, jakou si představuje bílej ji-žanské džentlmen. Jezdil do Le Palais dlouho a mohla by sis myslet, že pro vedení bylo důležitý, zeje to velké slavnej spisovatel, ale to jen proto, že nejseš v Le Palais tak dlouho jako já. Ono pro ně bylo důležitý, že je slavnej, ale ve skutečnosti to byla jen taková poleva na dortu. Ještě důležitější bylo, že tam jezdil dlouho, a že před ním tam pravidelně jezdil jeho táta, kterej vlastnil obrovský pozemky kolem Porterville. Lidi, který tenkrát vedli hotel, věřili v tradici. Víím, že současný vedení říká, že věří v tradici, a možná v ní i věří, když mu to vyhovuje, ale tehdy v ní věřili opravdu. Když věděli, že pan Jefferies je na cestě z Birminghamu do New

Yorku se společností Southern Flyer, vyklidili pokoj vedle toho rohovýho apartmá, pokud nebyl hotel plnej až po střechnu. Za ten prázdný vedlejší pokoj mu nikdy nic nepočítali; jen ho chtěli ušetřit rozpaků, kdyby musel říkat svým kumpánům, aby trochu přibrzdili."

Darcy pomalu zavrtěla hlavou. "To je úžasný."

"Nechce se ti tomu věřit, vid'?"

"Ale jo, věřím tomu, ale stejně je to úžasný."

V obličejí Marty Rosewallové se znovu objevil ten zahořkle výsměšný úsměv. "Pro elitu není nic dost dobrý... pro jižanské šarm Roberta E. Leeho... nebo aspoň nebejvalo. I já poznala, že patří k elitě, nebyl to žádný hejhula, co haleká z okna nebo vypráví kamarádům rasistický vtipy.

I tak nenáviděl černochoy, nemysli si... ale pamatuješ, jak jsem ti říkala, že to byl parchant? Fakt je, že pokud šlo o nenávist, byl rasově spravedlivej. Když umřel John Kennedy, Jefferies byl náhodou tady v hotelu a uspořádal večírek. Byli tu všichni jeho kamarádi a protáhlo se to do druhého dne. Skoro jsem tam nevydržela kvůli tomu, co říkali -jak by všechno mohlo bejt dokonalý, kdyby někdo odrovnal toho jeho bráchu, kterej nebude spokojenej, dokud všichni bílý kluci v zemi nebudou šukat při muzice Beatles ze svejch stereo aparatur a barevný (tak většinou říkali černochoům, 'barevný', jakjá to změkčilý slovo nenáviděla) nebudou pobíhat po ulicích s přenosnejma televizema v podpaží.

Začínalo to bejt tak zlý, že jsem věděla, že na něj začnu křičet. Musela jsem si pořád říkat, ať jsem zticha a uklízím, abych mohla co nejrychlejc vypadnout; musela jsem si pořád říkat, že i kdybych zapomněla všechno ostatní, musím si pamatovat, že ten chlap je Peteův skutečnej otec; musela jsem si pořád říkat, že Peteovi jsou jen tři roky a že tu práci potřebuju a že o ni přijdu, když nebudu držet hubu.

Pak jeden z nich řekl, 'A až dostáném Bobbyho, zabijem i toho třetího bratříčka!' a další řekl, 'Pak vybijem všechny kluky z tý rodiny a to bude teprv mejdan!'

'Přesně tak,' řekl pan Jefferies. 'Až vystavíme na hradbách poslední napíchnutou hlavu, uspořádáme takovou oslavu, že na ni najmu Madison Square Garden!'

Pak už jsem musela odejít. Od toho, jak jsem se musela držet, abych mlčela, mě bolela hlava a měla jsem křeče v břiše. Úklid jsem nedokon-

čila, což jsem nikdy předtím ani potom neudělala, ale černá kůže má někdy svý výhody; jak nevěděl, že jsem tam byla, tak nevěděl, že jsem odešla. Nikdo z nich to nevěděl."

A na rtech se jí znovu objevil ten zahořkle výsměšný úsměv.

"Nechápu, jak takovýho chlapa můžeš radit k elitě, třeba jen ve srandě," řekla Darcy, "nebo jak jsi ho mohla nazývat skutečným otcem svýho nenarozenýho dítěte, ať už to bylo za jakejchkoliv okolností. Mně připadá jako zvíře."

"To ne!" řekla Marta úsečně. "On nebyl zvíře, byl to chlap. V určitejch věcech - ve většině věcí - to byl špatnej chlap, ale byl to chlap. A měl v sobě něco, cos mohla bez ironie nazvat 'kvalitou', i když se to plně projevovalo jen v psaní."

Darcy se na Martu nevěřičně podívala zpod staženého obočí. "Snad jsi nečetla nějakou jeho knížku?"

"Děvče, já je četla všechny. V tý době, koncem devětapadesátýho, kdy jsem šla s tím bílým práškem za Mámou Delormeovou, měl napsaný tři, ale já četla jen dvě. Časem jsem ho ale dohonila, protože on psal ještě pomalejc, než já četla." Usmála se. "A já čtu hodně pomalu."

Darcy se pochybovačně podívala na Martinu knihovnu. Byly tam knihy od Alice Walkerové a Rity Mae Brownové, Lipové hory od Glorie Naylorové a Zhroucení městečka Yellow Back Rádio od Ishmaela Reeda, ale těm třem příhrádkám dominovaly milostné romány a detektivky Agathy Christie.

"Nějak se mi nezdá, že by válečný romány byly zrovna tvůj hrnek čaje, jestli víš, co myslím."

"Jistěže vím," ohradila se Marta. Vstala a přinesla jim další piva. "Řeknu ti takovou zvláštní věc, Dee: kdyby to byl hodnej člověk, asi bych žádnou tu knížku nepřečetla. A pak ti řeknu něco ještě zvláštějšího: kdyby to byl hodnej člověk, ty knížky by asi nebyly tak dobrý."

"Co to povídáš, ženská?"

"Ani přesně nevím. Prostě poslouvej, ano?"

"Dobře."

"Už před tou vraždou Kennedyho jsem pochopila, jakej je to člověk. Věděla jsem to už od léta osmapadesátýho. Tehdy jsem poznala, jak nízký mínění má o lidech obecně - ne o svejch kamarádech, pro ty by umřel,

ale o všech ostatních. Každěj se jen honí za dolarem, říkával - honba za dolarem, honba za dolarem, všechno je jen honba za dolarem. Vypadalo to, že on a jeho kamarádi považujou honbu za dolarem za

špatnou věc, pokud ovšem zrovna nehráli poker a neměli jich plno rozházených po stole kolem sebe. A ne že se za nima nehnali, šli po nich s vyplazenými jazyky, všichni včetně něj.

Pod tou slupkou jižanského džentlmena toho bylo hodně špatného. Myslel si, že lidi, který se snažej dělat dobro a zlepšovat svět, jsou výstřední podivíni, nenáviděl černochoy a Židy a myslel si, že bysme měli zničit Rusy vodíkovou bombou, než oni zničej nás. Proč ne? říkal. Podle něj to byli 'podlidi'. K těm řadil i Židy, černochoy, Italy, Indy a všechny, kdo nepatřili ke smetánce, k těm rodinám, co jezdily na léto na Outer Banks.

Slyšela jsem ho chrlit všechny ty pitomosti a házet špínu a samozřejmě jsem začala přemejšlet, proč je slavný spisovatel... jak se vůbec mohl stát slavným spisovatelem. Chtěla jsem vědět, co v něm ty kritikové vi-děj - ty lidi, který dělaj z jeho knížek bestselery, sotva vyjdou. Nakonec jsem se rozhodla, že si to zjistím sama. Šla jsem do veřejný knihovny a půjčila jsem si jeho první knížku Záře nebes. Čekala jsem, že to bude něco jako pohádka o císařovněch novech šatech, ale nebyla. Byla o pěti mužích a o tom, co se jim přihodilo za války a jak v tu dobu žily jejich manželky a přítelkyně. Když jsem z obálky poznala, že je to o válce, protočila jsem panenky a napadlo mě, že to bude takovej ten nudnej příběh, jaký si vyprávěj s kamarádama."

"A nebyl?"

"Přečetla jsem si prvních deset nebo dvacet stránek a pomyslela jsem si, Není to nic moc. Není to zas tak špatný, jak jsem si myslela, ale nic se neděje. Pak jsem přečetla dalších třicet stránek a nějak jsem... se do toho ponořila. Když jsem se od toho odtrhla, byla skoro půlnoc a já měla pře-čtenejch dvě stě stránek té knížky. Říkala jsem si, Jdi spát, Marto. A jdi hned, protože půl šestý bude za chvíli. Ale přečetla jsem dalších čtyřicet stránek, i když už jsem měla těžký víčka, a k čištění zubů jsem se dostala teprve ve tři čtvrtě na jednu."

Marta se odmlčela, podívala se na ztemnělé okno a tu nedozírnou temnotu za ním a oči se jí zamžily vzpomínkami. Rty s mírně povislými koutky měla sevřené a mírně vrtěla hlavou.

"Netušila jsem, že chlap, kterej je tak nudnej, když ho člověk musí poslouchat, dokáže psát tak, že se ti vůbec nechce tu knížku zavřít a přeješ si, aby nikdy neskončila. Když Noema ke konci Záře nebes srazil a zabil taxik jen měsíc potom, co přišel z války, tak jsem vážně brečela. Nevěděla jsem, jak takovej zakyslej cynickej chlap jako Jefferies může umět takhle psát o věcech, který jsou neskutečný- o věcech, který si prostě vymyslel. A ještě něco v té knížce bylo... takový jako sluníčko. Bylo v ní hodně bolesti a špatností, ale taky přívětivosti... a lásky..."

Překvapila Darcy hlasitým smíchem.

"Kdysi tu v hotelu pracoval nějaký Billy Beck, příjemnej kluk, kterej studoval angličtinu ve Fordhamu, když zrovna nestál u dveří. Občas jsme spolu mluvili -"

"Byl to našinec?"

"Ne, proboha!" zasmála se znovu Marta. "Až do pětadesátého v Le Palais žádný černý vrátný nebyli. Černý nosiči a pikolici a obsluha parkoviště, ale žádný černý vrátný. To bylo nepřipustný. Dobřejm hostům, jako byl pan Jefferies, by se to nelíbilo."

V každým případě jsem se ptala Billyho, jak můžou bejt knížky toho chlapa tak nádherný, když je to takovej všivák. Billy se mě zeptal, jestli znám tu o tom tlustým diskžokejovi s tím slabým hlasem, a já mu řekla, že vůbec nevím, o čem mluví. Pak mi řekl, že na mou otázku nezná odpověď, ale vyprávěl mi, co jeden jeho profesor říkal o Thomasi Wolfeovi. Podle něj některý spisovatelé - a Wolfe k nim patřil - nebyli ničím zajímavý, dokud si nesedli k psacímu stolu a nevzali pero do ruky. To pero je přej pro ty chlápky jako telefonní budka pro Supermana. A říkal, že Thomas Wolfe byl jako..." Chvíli váhala a pak se usmála, "...že byl jako závěsný zvonky ve větru. Ty zvonky samy o sobě nejsou nic moc, ale když zafouká vítr, vydávaj nádherný zvuky."

Myslím, že Peter Jefferies byl zrovna takovej. Patřil k elitě, byl tak vychovanej a patřil k ní, ale nemohl si za to dělat zásluhy. Jako by mu tam ten vklad dal Bůh a on ho jen utrácel. Řeknu ti něco, čemu asi nebudeš věřit: když jsem přečetla pár jeho knížek, začalo mi ho bejt líto."

"Lño?"

"Jo, protože ty knížky byly nádherný a ten chlap, co je psal, byl odpornej jako hřích. On byl skutečně jako můj Johnny, ale Johnny byl svým způsobem šťastnější, protože nikdy nesnil o lepším životě, zatímco

pan Jefferies jo. Jeho knížky byly jeho sny, který mu umožňovaly věřit ve svět, kterému se v bdělém stavu vysmíval a poškleboval."

Marta se zeptala Darcy, jestli si dá ještě pivo. Darcy řekla, že vynechá.

"Kdyby sis to rozmyslela, tak řekni. A možná si to rozmyslíš, protože teď teprve se začnou vody kalit."

"Ještě něco o tom chlapovi," řekla Marta. "Nebyl nijak přitažlivý, aspoň ne v tom smyslu, jak si představuješ přitažlivého chlapa."

"Chceš říct, že byl -"

"Ne, nebyl homosexuál, nebo gay, nebo jak se tomu dneska říká. Nepřítahoval chlapy, ale nebyl nijak přitažlivý ani pro ženský. Asi jen dvakrát nebo třikrát za celý ty léta, co jsem u něj uklízela, jsem si všimla rtěnky na vajglu v popelníku v ložnici a cítila jsem z polštářů parfém. Jednou jsem v koupelně našla konturovací tužku na oči, byla zakutálená v rohu. Řekla bych, že to byly štětky (ty polštáře nikdy nevoněly parfémem, jakéj používaj slušný ženský), ale dvakrát nebo třikrát za celý ty léta není moc, ne?"

"To rozhodně není," řekla Darcy a vzpomněla si na všechny ty kalhotky, které vytahala zpod postelí, na všechny ty kondomy, které viděla plavat v nespláchnutých toaletách, na všechny ty falešné řasy, které našla na polštářích a pod nimi.

Marta seděla chvíli beze slova, ponořená do myšlenek. Pak zdvihla oči. "Já ti něco povím!" řekla. "Ten chlap byl přitažlivý sám pro sebe. Zní to šíleně, ale je to pravda. Rozhodně neměl nedostatek semena - to vím podle prostěradel, který jsem měnila."

Darcy přikývla.

"A vždycky měl v koupelně nebo na nočním stolku kelímek pleťového krému. Myslím, že se vždycky namazal, když se svlíkl. Aby mu neroz-praskala kůže."

Obě ženy se na sebe podívaly a hystericky ze rozchechtaly.

"Určitě nebyl ujetej?" zeptala se Darcy, když se uklidnily.

"Řekla jsem pleťovej krém, ne vazelínu," prohlásila Marta, a to je dostalo. Dalších pět minut se obě smály, až jim tekly slzy.

***

Jenže ve skutečnosti to k smíchu nebylo a Darcy to věděla. Když pak Marta pokračovala ve vyprávění, pozorně poslouchala a nemohla věřit vlastním uším.

"Bylo to asi tejdén po návštěvě Mámy Delormeové, možná i čtrnáct dní," řekla Marta. "Nepamatuju si to přesně, už je to dlouho. Už jsem si byla dost jistá, že jsem těhotná - nezvracela jsem nebo tak, ale ženská to prostě vycejtí. Neprojevuje se to v místech, do kterých bys to řekla. Je to, jako by to tvý dásně a nehty u nohou a kořen nosu věděly dřív než zbytek těla. Nebo ve tři odpoledne dostaneš chuť na činu a říkáš si, „Ale ale, co tohle znamená?“ Jenže ty víš, co to znamená. Přesto jsem Johnny-mu neřekla ani slovo - věděla jsem, že nakonec budu muset, ale bála jsem se."

"To se ti nedívím," řekla Darcy.

"Bylo to uprostřed dopoledne a já uklízela u Jefferiese v ložnici a myslela jsem na Johnnyho a na to, jak mu řeknu o tom dítěti. Jefferies byl někde pryč - nejspíš na nějaký schůzce s vydavatelem. Měl tam manželskou postel a byla zvalená na obou stranách, ale to nic neznamenalo; prostě měl neklidný spání. Někdy měl dokonce prostěradlo vytažený zpod matrace. A tak jsem stáhla přehoz a dvě deky pod ním - byl chu-dokrevnej a vždycky spal pod vším, pod čím se dalo - a pak jsem začala stahovat vrchní prostěradlo a okamžitě jsem to uviděla. Jeho skoro zaschlý semeno.

Koukala jsem na to... nevím jak dlouho. Byla jsem jak zhypnotizovaná. Přestavovala jsem si, jak tam po odchodu kamarádů leží úplně sám v tom pachu kouře, co tam nechali, a vlastního potu. Představovala jsem si, jak leží na zádech a pak se začíná milovat s mámou Palcovou a jejíma čtyřma dcerama. Viděla jsem to tak jasně, jako vidím teď tebe, Darcy; neviděla jsem jen to, na co myslel, jaký představy mu probíhaly hlavou... ale když uvážím, jak mluvil a jakéj byl, když zrovna nepsal, byla jsem ráda, že to nevidím."

Darcy se na ni vyplašeně podívala a nic neřekla.

"Pak si pamatuju až... až ten pocit." Zamyšleně se odmlčela a pak pomalu rozvážně zavrtěla hlavou. "Byl to takovej ten neodbytný pocit, jako když ve tři odpoledne dostaneš chuť na činu nebo ve dvě v noci na zmrzlinu a kyselý okurky nebo... na co tys měla chuť, Darcy?"

"Na kůži ze slaniny," řekla Darcy přes znečitlivělé rty. "Můj manžel pro ni šel, ale nikde ji nesehnal, a tak mi přinesl pytlík vepřovejch kůžiček a já je normálně sežrala." Marta chápavě přikývla a znovu se dala do vyprávění. Za půl minuty se Darcy prudce rozběhla do koupelny, kde krátce zápolila s obsahem žaludku a pak vyzvracela všechno pivo, které vypila. Podívej se na to z té lepší stránky, říkala si a malátně tápala po spla-chovadle. Nemusíš si dělat hlavu s žádnou kocovinou. A vzápětí: Jak sejí teď podívám do očí? Jak se s tím mám vypořádat? Nakonec to nebyl žádný problém. Když se otočila, Marta stála ve dveřích a účastně ji sledovala.

"Už je to dobrý?"

"Jo." Darcy se pokusila o úsměv a k její nezměrné úlevě se jí podařil. "Já... já jen..."

"Já vím," řekla Marta. "Věř mi, že vím. Mám to dokončit, nebo už toho máš dost?"

"Dokonči to," řekla Darcy odhodlaně a vzala svou přítelkyni za paži. "Ale v obýváku. Vůbec nechci vidět ledničku, natožpak vidět ji otevřenou."

"Samozřejmě."

Za minutu už seděly na opačných koncích omšelého, ale pohodlného gauče v obývacím pokoji.

"Opravdu to mám dokončit?"

Darcy přikývla.

"Tak dobře." Ale Marta zůstala ještě chvíli mlčky sedět a pozorovala své štíhlé ruce složené v klíně. V duchu zkoumala minulost, tak jako kapitán ponorky zkoumá v periskopu rozbourěné vody. Nakonec zdvihla hlavu, obrátila se k Darcy a vrátila se ke svému příběhu.

"Zbytek toho dne jsem pracovala jakoby v oparu. Byla jsem taková omámená. Lidi na mě mluvili a já jim odpovídala, ale připadalo mi, že je slyším přes nějakou skleněnou stěnu a přes ni jim taky odpovídám. Vzpomínám si, že jsem si myslela, Určitě jsem zhyponotizovaná. Ona mě zhyponotizovala. Ta stařena. Dala mi jeden z těch posthypnotickejch povelů, jako dává hypnotizér na jevišti - ,Když ti někdo řekne slovo žvejkačka, půjdeš dolů na všechny čtyři a budeš štěkat jako pes. 'A ten zhyponotizovanej člověk to pak udělá, i kdyby mu nikdo neřek ,žvejkačka' dalších deset let.

Dala mi něco do toho čaje a zhyponotizovala mě a pak mi řekla, abych to udělala. Tu odpornou věc. A taky vím, proč to udělala ona, ta pověřivá stařena, která věřila v léčivou sílu vody z vyhnilejch pařezů a chůzi po pražcích a věděla, že chlapovu lásku si ženská může přičarovat tím, že mu ve spaní nanese na patu kapičku svý menstruační krve, a znala bůhvíjaký další čáry... jestli takováhle ženská, která byla posedlá myšlenkou skutečnejch otců, uměla hypnotizovat, tak mi prostě v té hypnóze vnukla, co mám udělat. Protože tomu věřila. A já jí řekla jeho jméno, ne? No jistě.

Nikdy mě nenapadlo, že si z toho, co se dělo u Mámy Delormeový, skoro nic nepamatuju až do chvíle, kdy jsem v ložnici pana Jeffriese udělala to, co jsem udělala. Ale ten večer mě to napadlo.

Den jsem nějak přežila. Myslím tím, že jsem nebrečela, nevykřikovala a nepovykovala. Moje sestra Kissy vyváděla hůř, když za soumraku nabírala vodu ze starý studně a do vlasů se jí zaplet netopejř. Já měla jen ten pocit, že jsem za skleněnou stěnou, a myslela jsem si, že jestli je to všechno, nějak se s tím vypořádám.

Když jsem se pak dostala domů, najednou mě přepadla žízeň. V životě jsem takovou žízeň nezažila - připadalo mi, že mi v krku řadí písečná bouře. Začala jsem pít vodu a připadalo mi, že se nedopiju. A pak jsem začala plivat. Jen jsem plivala a plivala a plivala. Pak se mi udělalo zle od žaludku. Zaběhla jsem do koupelny, podívala jsem se do zrcadla a vyplázla na sebe jazyk, jestli tam něco neuvidím, nějakou stopu po tom, co jsem udělala, ale samozřejmě jsem nic neviděla. Říkala jsem si, Tak! Už máš lepší pocit?

Ale neměla jsem lepší pocit. Cítila jsem se hůř. Klekla jsem si před záchodovou mísu a udělala to, co ty, Darcy, jenže mnohem důkladnějc. Zvracela jsem, až jsem myslela, že omdlím. Brečela jsem a prosila Boha za odpuštění, prosila jsem ho, ať mi dovolí přestat zvracet, než přijdu o svý dítě, jestli jsem opravdu byla těhotná. A pak si pamatuju, jak jsem stála v ložnici s prstama v puse a vůbec jsem nepřemejšlela o tom, co dělám. Říkám ti, že jsem se viděla, jak to dělám, jako bych se na sebe koukala ve filmu. A pak jsem znovu zvracela.

Uslyšela mě paní Parkerová a přišla ke dveřím a zeptala se, jestli nepotřebuju pomoct. To mě trochu vzpamatovalo, a když ten večer přišel Johnny domů, byla jsem z nejhoršího venku. Byl namazanej a chtěl

se

hádat. Když jsem mu na to nepřistoupila, praštil mě do oka a zase odešel. Byla jsem skoro ráda, že mě praštil, protože jsem aspoň mohla myslet na něco jiného.

Když jsem další den přišla do apartmá pana Jefferiese, seděl v obývacím pokoji, pořád ještě v pyžamu, a něco si psal do svého žlutého bloku. Vždycky s sebou vozil několik žlutých bloků přetažených silnou červenou gumou, až do samého konce. Když jsem naposled přišla do Le Palais a neviděla je, věděla jsem, že se rozhodl umřít. Ale líto mi to vůbec nebylo."

Marta se podívala na okno obývacího pokoje s výrazem, v němž nebylo slitování ani odpuštění, byl to chladný pohled, který vypovídal o naprosté absenci citu.

"Když jsem zjistila, že nešel ven, ulevilo se mi, protože to znamenalo, že můžu odložit úklid. Když pracoval, nesnášel kolem sebe pokojský, a tak mě napadlo, že snad bude chtít uklidit až potom, co přijde ve tři do práce Yvonne.

Řekla jsem, 'Vrátím se pozdějc, pane Jefferiesi.'

„Jen to udělejte hned,' poručil mi, 'ale buďte při tom zticha. Mám příšerné bolení hlavy a báječnou myšlenku. To je vražedná kombinace.'

Kdykoliv jindy by mi řekl, ať teda přijdu pozdějc, přísahám. V duchu jsem málem slyšela smích tý černošský stařeny.

Odešla jsem do koupelny a začala poklízet. Použitý ručníky jsem vyměnila za čisté, dala jsem mu nový mejdlo, připravila nový zápalky, a celou dobu jsem si myslela, Nemůžeš přece zhypnotizovat někoho, kdo nechce bejt zhypnotizovaný], babo. Ať jsi mi ten den dala do čaje, co chtěla, ať jsi mi řekla, co mám udělat, a ať jsi mi to řekla, kolikrát jsi chtěla, já tě převezu a zbavím se tě.

Odešla jsem do ložnice a podívala se na postel. Čekala jsem, že to bude mít podobnej účinek, jakej má otevřená skříň na dítě, který se bojí strašidel, ale viděla jsem, zeje to jen postel. Věděla jsem, že nic neudělám, a tak se mi ulevilo. A tak jsem ji začala svlékat a objevila jsem další zasychající lepkavou skvrnu, jako by se tak před hodinou vzbudil nadrženej a udělal si to.

Koukala jsem na ni a čekala, jestli ve mně vzbudí nějaký pocity. Nevzbudila. Byl to jen pozůstatek po chlapovi, kterej měl dopis a nenašel žádnou schránku, do který by ho hodil, jak jsme to už obě viděly stokrát.

Ta baba už pro mě nebyla o nic větší čarodějnici než já. Mohla jsem bejt těhotná a nemusela, ale jestli jsem byla, bylo to Johnnyho dítě. Byl to jedinej chlap, s kterým jsem kdy spala, a nic, co jsem našla na prostěradle tohoto bělocha - ani nic jiného - to nemohlo změnit.

Ten den bylo zamračeno, ale v tu chvíli, kdy mě napadla tahle myšlenka, se ukázalo sluníčko, jako by Bůh za tímhle tématem udělal amen. Nevzpomínám si, že bych někdy cítila větší úlevu. Stála jsem tam a děkovala Bohu, zeje všechno v pořádku, a zatímco jsem odřikávala tu modlitbu vděčnosti, seškrábávala jsem to z toho prostěradla - aspoň všechno, co se dalo -, strkala si to do pusy a polykala to.

Znovu jsem si připadala, že stojím mimo sebe a pozoruju se. A nějakej vnitřní hlas mi říkal, Jseš šílená, že tohle děláš, holka, ale jseš ještě šňenější, že to děláš, když je ve vedlejší pokojí; každou chvíli může vstát a jít přes ložnici do koupelny a uvidět tě. Při těchhle silných kobercích ho vůbec neuslyšíš přicházet.

A to bude konec tvý práce v Le Palais - a nejspíš i v kterémkoliv jiným velkým hotelu v New Yorku. Holka přistižená při takovýhle věci už v tomhle městě nikdy nedostane místo pokojský, přinejmenším v žádným aspoň trochu slušným hotelu.

Jenže to nijak nepomohlo. Stejně jsem v tom pokračovala, dokud jsem nebyla hotová - nebo dokud nějaký to moje druhý já nebylo spokojený -, a pak jsem tam chvíli jen tak stála a zírala na to prostěradlo. Z vedlejšího pokoje jsem vůbec nic neslyšela, a tak mě napadlo, že je přímo za mnou, že stojí ve dveřích. Věděla jsem, jak by se tvářil. Když jsem byla holka, jezdili k nám do Babylonu každej srpen potulný komedianti a vozili s sebou takovýho chlapa - myslím, že to byl chlap -, kterej dělal při jejich vystoupení různý skopičiny. Třeba spadl do takový díry a jeden komediant hořekoval, že se bez něj neobejdou, a hodil mu tam živou slepici. A on jí ukous hlavu. Můj nejstarší brácha Bradford - ten, co umřel při dopravní nehodě v Biloxi - jednou řek, že by se na toho kašpara chtěl jít podívat. Táta řek, že to nerad slyší, ale přímo to Bradovi nezakázal, protože mu bylo devatenáct a byl skoro chlap. Tak tam šel a já s Kissy jsme se ho chtěly zeptat, jaký to bylo, když se vrátil, ale když jsme pak viděly, jak se tváří, tak

jsem se nezeptaly. A takhle by se určitě tvářil Jefferies, kdybych se otočila a uviděla ho stát ve dveřích. Rozumíš, co ti říkám?"

Darcy přikývla.

"Já věděla, že tam je - prostě jsem to věděla. Když jsem konečně sebrala kuráž a otočila se s myšlenkami na to, že ho budu prosit, ať to neříká šéfovy- na kolenu bych ho prosila, kdybych musela-, nebyl tam. To všechno způsobilo jen mé provinilé srdce. Došla jsem ke dveřím a podívala se ven a viděla, že je pořád v obýváku a ještě usilovněji píše do toho svého žlutého bloku. A tak jsem mu povlíkla a vyvětrala ložnici jako vždycky, ale ten pocit, že jsem za skleněnou stěnou, se mi vrátil a byl ještě silnější. Dveřma z ložnice jsem vynesla na chodbu špinavé ručníky a povlečení - hned když jsem začala pracovat v hotelu, naučila jsem se, že nikdy nesmíš nosit špinavé prádlo přes obývací pokoj apartmá. Pak jsem zašla za ním. Chtěla jsem mu říct, že mu obývací pokoj uklidím později, až nebude pracovat. Jenže když jsem uviděla, jak se chová, byla jsem tak překvapená, že jsem zůstala stát na prahu a jen na něj koukala.

Chodil po pokoji tak rychle, že mu nohavice jeho žlutého hedvábného pyžama vlály kolem nohou, a rukama si divoce prohrabával vlasy. Vypadal jako nějaký geniální matematik ze starého komiksu v Saturday Evening Postu. Měl divoký pohled, jako by byl ve strašlivém šoku. Hned mě napadlo, že nakonec přece jen viděl, co jsem udělala, a že ho to tak vzalo, až z toho málem zešlel.

Jenže se ukázalo, že to se mnou nemělo nic společného... aspoň on si to nemyslel. Bylo to jedinkrát, kdy na mě promluvil jinak, než abych mu přinesla dopisní papíry nebo přidala polštář nebo změnila nastavení klimatizace. Mluvil se mnou, protože musel. Něco se mu stalo - něco závažného - a on si nejspíš musel s někým promluvit, nebo by zešlel.

„Mně se snad rozskočí hlava,“ řekl.

„To je mi moc líto, pane Jefferiesi,“ řekla jsem. „Můžu vám přinést aspirin -“

„Ne,“ řekl, „tím to není. To ten nápad. Je to, jako bych šel na pstruhy a chytil tetraptera. Já se živím psaním knížek, víte? Beletrie.“

„Vím, pane Jefferiesi. Dvě jsem četla a připadaly mi moc pěkné.“

„Vážně?“ podíval se na mě, jako bych se zbláznila. „V každém případě je od vás laskavé, že to říkáte.“

Ráno jsem se vzbudil a napadla mě tahle myšlenka.

Jasně, pane, myslela jsem si, a byla tak živá a naléhavá, že jste ji vyklopil na prostěradlo. Ale už tam není, takže si nemusíte dělat starosti. A málem jsem se nahlas rozesmála. Jenže, Darcy, i kdybych se skutečně rozesmála, tak by si toho asi nevšiml.

„Objednal jsem si snídaní,“ ukázal na vozík pokojové služby, „a při jídle jsem o tom nápadu trochu přemýšlel. Myslel jsem, že by vystačil na povídku. Je jeden takový časopis, víte... The New Yorker... no, to je jedno.“ Nechtělo se mu vysvětlovat černošský holce, co je to za časopis.“

Darcy se usmála.

„Jenže když jsem dosnídal,“ pokračoval v řeči, „začalo to vypadat spíš na novelu. A pak... když jsem si začal načrtávat některé nápady...“ Uchechtl se. „Myslím, že tak dobrý nápad jsem neměl už deset let.“

Možná ještě nikdy. Myslíte, že by bylo možné, aby dva bratři, dvojčata, ale dvojvaječná, bojovali během druhé světové války proti sobě na opačných stranách fronty?“

„No, asi ne v Pacifiku,“ řekla jsem. Jindy bych asi neměla odvahu s ním vůbec promluvit. Asi bych tam jen stála a čuměla. Jenže jsem pořád měla ten pocit, jako bych byla za skleněnou stěnou nebo dostala u zubaře injekci novokainu, která ještě nevyprchala.

Smál se, jako bych řekla něco strašně srandovního, a řekl, „Haha! Ne, tam ne, tam k tomu dojít nemohlo, ale na evropském bojišti by to bylo možné. A tváří v tvář by se mohli setkat v bitvě v Ardenách.“

„Možná -“ začala jsem, ale to už zase obcházel obývací pokoj a hrabal se rukama ve vlasech a byl rozcuchanější a rozcuchanější.

„Vím, že to takhle vypadá sentimentálně,“ řekl, jako taková pitomost, jako je Pod dvěma vlajkami od Fowlera nebo Collinsovo Armadale, ale to pojetí dvojčat... dalo by se to vysvětlit racionálně... úplně vidím, jak...“ Prudce se ke mně otočil. „Má to dramatický náboj?“

„Ano, pane,“ řekla jsem, „každý má rád příběhy o bratřech, který nevědí, že jsou bratři.“

„To jistě,“ přikývl. „A ještě něco vám řeknu -“ Vtom se zarazil a strašně divně se zatvářil. Byl to divnej výraz, ale já ho dokázala dokonale přečíst. Tvářil se, jako by dělal nějakou strašnou pitomost a najednou mu to došlo, jako chlap, kterej si nakydal na obličej holicí krém a pak se chtěl oholit elektrickým strojkem. Bavil se s černošskou pokojskou o možná nejlepším námětu, kterej ho kdy napadl, s černošskou pokojskou, pro kterou bylo vrcholem literatury nejspíš Rozhraní noci. Zapomněl, že jsem mu řekla, že jsem četla dvě jeho knížky -“

„Nebo si myslel, že si chceš vykoledovat větší dýško,“ soudila Darcy.

„Jo, to by přesně odpovídalo jeho povaze. V každým případě ten jeho výraz prozrazoval, že si uvědomil, s kým mluví.“

„Myslím, že si prodloužím pobyt,“ řekl. „Vyřídila byste tó v recepci, prosím?“ Otočil se a odcházela, ale narazil nohou na vozík pokojové služby. „A tenhle krám odvezte, ano?“

„Mám se pak vrátit a -“ začala jsem.

„Jistě, jistě, jistě,“ řekl, „vraťte se později a dělejte si tu, co chcete, ale teď buďte od té dobroty a vyklid'te to tu... včetně sebe.“

Poslechla jsem ho a v životě jsem necítila větší úlevu, než když za mnou zaklaply dveře toho obejváku. Vozejk pokojový služby jsem postavila na chodbě u zdi. Jefferies měl k snídani džus a míchaný vajíčka se slaninou. Už jsem odcházela, když jsem si všimla na talíři kousku houby, odsunutý stranou se zbytkem vajíček a plátkem slaniny. Najednou se mi rozsvítilo v hlavě. Najednou jsem si vzpomněla na tu houbu v plastový krabičce, co mi dala stará Máma Delormeová. Od té doby jsem si na ni vzpomněla poprvně. Vzpomněla jsem si, jak jsem ji našla v kapse šatů a kam jsem ji dala. Ta houba na jeho talíři vypadala stejně - byla svas-kalá a vysušená a možná to byla muchomůrka, z který může bejt člověku zatraceně blbě.“

Podívala se vážně na Darcy.

„Taky jí kus snědl. Možná přes půlku,“ řekla bych.“

„Ten den měl v recepci službu pan Buckley a já mu řekla, že pan Jefferies uvažuje o prodloužení pobytu. Pan Buckley řekl, že podle něj by to neměl bejt problém, i když se pan Jefferies chtěl odhlásit ten samej den odpoledne.“

Pak jsem sešla dolů do kuchyně pokojový služby, našla si Bedelii Aaronsonovou - určitě si ji pamatuješ - a zeptala se jí, jestli tam ráno neviděla někoho, kdo tam obvykle nechodí. Bedelia se mě zeptala, koho myslím, a já řekla, že ani nevím. „Proč se ptáš, Marti?“ zeptala se a já jí řekla, že bych si to radši nechala pro sebe. A ona že tam nikdo nebyl, dokonce ani ten chlápek z dodavatelský služby, kterej neustále balí tu holku od minetek.

Už už jsem odcházela, když řekla, „Pokud ovšem nemyslíš tu starou černošku.“

Otočila jsem se a zeptala se, jakou starou černošku myslí.

„No,“ řekla Bedelia, „asi sem přišla z ulice a hledala záchod. To se jednou dvakrát denně stává. Černoši se někdy neptaj na cestu, protože se boje, zeje zaměstnanci hotelu vyhodí, i když jsou dobře oblečený... což, jak určitě víš, dost často dělaj. Prostě sem ta chudinka stará zabloudila...“ Zarazila se a podívala se na mě. „Co je s tebou, Marto? Vypadáš, jako by na tebe šly mdloby.“

„Já neomdlím,“ uklidnila jsem ji. „Co tu dělala?“

„Tak tady bloumala a nakukovala do vozejků se snídání, jako by nevěděla, kde je. Byla jako věchýtek, vítr by ji odfouknul... Marto, pojď sem a sedni si. Vypadáš jak obraz Doriana Graye v tom filmu.“

„Jak vypadala? Povídej!“

„yždyt' jsem ti to řekla! Stará baba. Mně připadaj všechny stejný. Akorát že tahle měla jizvu na tváři. Šla jí až do vlasů. To -“

Dál už jsem ji neposlouchala, protože v tu chvíli jsem skutečně omdlela.

Pustili mě dřív domů a sotva jsem se tam dostala, měla jsem pocit, že zas budu plivat a pít spousty vody a nejspíš skončím na záchodě jako předtím a obrátím si střeva naruby. Ale zatím jsem si jen sedla k oknu a koukala se ven na ulici a mrmlala si pro sebe.

To, co mi udělala, nebyla jenom hypnóza; to už mi bylo jasný. Bylo to silnější než hypnóza. Pořád jsem si nebyla jistá, jestli věřím v takovou věc, jako je čarodějnictví, ale něco se mnou rozhodně provedla, a at' to bylo, co chtělo, měla jsem s tím žít. Práce jsem nechat nemohla, zvlášť s manželem, kterej za nic

nestál, a asi i s dítětem na cestě. Nemohla jsem ani požádat o přeložení na jiný patro. Před rokem dvouma bych byla mohla, ale věděla jsem, že se mluví o tom, že ze mě chtějí udělat zástupkyni vedoucí pro desátý až dvanáctý patro, a to znamenalo zvýšení platu. A navíc to znamenalo, že mě po porodu nejspíš vezmou zpátky na to samý místo.

Má matka vždycky říkávala: Co se nedá vyléčit, to se musí vydržet. Myslela jsem na to, že se vrátím k tý stařeně a požádám ji, ať to ze mě sejme, ale nějak jsem věděla, že by to neudělala - usoudila, že je pro mě nejlepší to, co dělá, a jedna z věcí, který jsem pochopila na svý pozemský pouti, Darcy, je, že nemůžeš změnit názor někoho, kdo si myslí, že ti pomáhá.

Tohle všechno se mi honilo hlavou, když jsem tam tak seděla a koukala z okna na ulici, na to, jak lidi choděj sem a tam, a pak jsem trochu

zadřímala. Nemohla jsem spát o moc víc než čtvrt hodiny, ale když jsem se vzbudila, věděla jsem ještě něco. Věděla jsem, že ta stařena chce, abych dál dělala to, co už jsem udělala dvakrát, a to bych nemohla dělat, kdyby se Peter Jefferies vrátil do Birminghamu. Vnikla proto do tý kuchyně pokojový služby a dala mu tu houbu na ták se snídání a on pak dostal ten nápad. Pak se ukázalo, že to byl skutečně trháč - Chlapci v mlze se to jmenovalo. Bylo to přesně o tom, o čem mi ten den povídal, o bratrech dvojčatech, jeden byl americkej a druhej německej voják, jak se setkaj v bitvě v Ardenách. Byla to pak jeho nejúspěšnější knížka." Odmlčela se a pak dodala, "Četla jsem to v nekrologu."

"Zdržel se ještě tejdén. Každěj den, když jsem přišla, se skláněl ještě v pyžamu nad psacím stolem v obejváku a psal do toho žlutýho bloku. Každěj den jsem se ho ptala, jestli chce, abych přišla pozdějc, a on mi řekl, abych uklidila ložnici a byla zticha. Nikdy při tom nezvedl oči od psaní. Pokaždý, když jsem tam šla, tak jsem si říkala, že tentokrát už to neudělám, a každěj den to tam bylo na prostěradle, a každěj den přišly všechny modlitby a všechny mý předsevzetí vniveč a já se přistihla, že to dělám znovu. On to vlastně ani nebyl žádněj boj s nutkáním, bylo to spíš, jako když minutu mžouráš a pak zjistíš, že už se to stalo. Jo, a každěj den, když jsem přišla, si držel hlavu v dlaních, jako by ho to mělo zabít. My jsme ale byli dvojka! On měl mý ranní nevolnosti a já jeho noční běsy!"

"Jak to myslíš?" zeptala se Darcy.

"Až v noci jsem pořádně přemýšlela o tom, co dělám, a plivala jsem a pila vodu a jednou dvakrát možná i zvracela. Paní Parkerová o mě měla takovou starost, že jsem jí nakonec řekla, že jsem těhotná, ale že nechci, aby o tom věděl manžel, dokud nebudu mít úplnou jistotu.

Johnny Rosewall byl sebestřednej parchant, ale myslím, že i on by poznal, že se se mnou něco děje, kdyby zrovna neměl svý vlastní starosti, a ta největší byla přepadení toho krámu s chlastem, který se svejma ká-mošema chystal. Ne že bych o tom věděla, to samozřejmě ne, ale byla jsem ráda, že se mi neplete do života. To mi ho aspoň trochu usnadňovalo.

Pak jsem jednou ráno přišla do pokoje 1163 a pan Jefferies byl pryč. Spakoval se a odletěl do Alabamy, aby tam pracoval na svý knížce a pře-mejšlel o svý válce. Ani nevíš, Darcy, jak jsem byla šťastná. Měla jsem asi

takovej pocit jako Lazar, když zjistil, že se může vrátit do života. To ráno se mi zdálo, že všechno nakonec dopadne dobře jako v pohádce - já řeknu Johnnymu o dítěti a on se napraví, vykašle se na drogy a sežene si stálou práci. Bude z něj vzornej manžel pro mě a dobrej otec pro svýho syna - už jsem si byla jistá, že to bude kluk.

Šla jsem do ložnice pana Jefferiese a viděla, že postel je rozházená jako vždycky, přikrývky skopnutý na kraji a schumlaný na jednu hromádku. Šla jsem k posteli a znovu jsem si připadala jako ve snu. Odhrnula jsem vrchní prostěradlo a myslela jsem si, No tak dobře, jestli musím... ale je to naposled.

Ukázalo se, že naposled už proběhlo. Na prostěradle nic nebylo. To kouzlo, kterým nás očarovala ta stará vyznavačka bruji, už pominulo. To je dobře, pomyslela jsem si, já budu mít dítě, on bude mít svou knihu a oba budem z dosahu jejích kouzel. A nějaký skutečný otcové jsou mi ukradený, pokud bude Johnny pro toho kluka, co nosím, dobrým tátou."

"Ještě ten večer jsem to řekla Johnnymu," řekla Marta a pak suše dodala: "Nadšením zrovna neřval, jak už asi víš."

Darcy přikývla.

"Asi pětkrát mě přetáhl přes břicho násadou koštěte, pak si nade mě stoupl, když jsem se choulila v

rohu, a zařval, "Copak ses zbláznila? Žádný dítě mít nebudem! Ty jseš úplnej cvok, ženská!" Pak se otočil a odešel.

Zůstala jsem tam ležet a myslela jsem na ten první potrat a byla jsem vyděšená, že mi co nevidět začnou bolesti a já potratím znovu. Myslela jsem na to, jak mi máma psala, abych od něj utekla, než mě pošle do nemocnice, a na to, jak mi Kissy poslala lístek na autobus se vzkazem JEĎ HNED v obálce. A když jsem si byla jistá, že nepotratím, vstala jsem, abych si sbalila a vypadla - hned, než se vrátí. Ale jen jsem otevřela dveře skříně a znovu jsem si vzpomněla na Mámu Delormeovou. Vzpomněla jsem si, jak jsem jí říkala, že od Johnnyho odejdu, a ona mi řekla: 'Ne -on odejde od tebe. Ty budeš jen koukat. Bezmocně zírat. Budeš skoro bez peněz. Budeš si myslet, že to dítě bude nenávidět, ale k tomu vůbec nedojde.' Připadalo mi, že je pořád u mě, že mi říká, co mám čekat a co mám dělat. Došla jsem ke skříně, to jo, ale už jsem nechtěla vlastní šaty. Pro-

hrabávala jsem se jeho šatama a v tom samým saku, kde jsem tenkrát našla ten herák, jsem objevila dalších pár věcí. Bylo to jeho oblíbený sako a myslím, že o něm každému vypovídalo všechno, co o Johnnym Rose-walloví potřeboval vědět. Bylo křiklavý, saténový... a vypadalo lacině. Tentokrát jsem nenašla žádnou lahvičku s drogou. V jedny kapse byla břitva a v druhý laciná pistolka. Vytáhla jsem ji a podívala se na ni a zmocnil se mě ten samej pocit jako u pana Jefferiese v ložnici - jako že dělám něco bezprostředně po tom, co jsem se probudila z hlubokýho spánku.

Odešla jsem do kuchyně s pistolí v ruce a položila ji na malej pultík vedle sporáku. Pak jsem otevřela horní skřínku a sáhla za koření a čaj. Nejdřív jsem to nemohla najít - to, co mi dala - a přepadla mě strašná panika - byla jsem tak vyděšená, jak bejvá člověk jen ve snách. Pak jsem tu plastovou krabičku náhodou nahmátla a stáhla ji dolů.

Vyndala jsem z ní houbu. Byla odpudivá, na svou velikost moc těžká... a teplá. Bylo to jako držet kus ještě živého masa. Co proti tomu bylo to, co jsem dělala u pana Jefferiese v ložnici? Řeknu ti rovnou, že bych to udělala klidně ještě dvěstěkrát, než abych znovu vzala do ruky tu houbu.

Držela jsem ji v pravý ruce a tu lacinou malou dvaatřicítku v levý. A pak jsem tu pravou ruku vši silou zařala a cítila jsem, jak se mi ta houbu rozmáčkla v pěsti a ono to znělo... já vím, že se tomu skoro nedá věřit... ale znělo to, jako by vykřikla. Věříš, že je to možný?"

Darcy pomalu zavrtěla hlavou. Sama ani nevěděla, jestli tomu věří nebo ne, ale jednou věcí si byla naprosto jistá: že tomu věřit nechce.

"No, já tomu taky nevěřím. Ale znělo to tak. A ještě něčemu nebudeš věřit, ale tomu já věřím, protože jsem to viděla. Ona krvácela. Ta houbu krvácela. Viděla jsem, jak mi z pěsti vytéká tenkej pramínek krve a stéká na pistoli. Ale ta krev zmizela, sotva dopadla na hlaveň.

Za chvíli to přestalo. Rozevřela jsem dlaň a čekala jsem, že bude plná krve, ale byla tam jen ta houbu, celá vrásčitá a s vytlačenejma otiskama mejh prstů. Nebyla tam žádná krev, ani na houbě, ani na mý ruce, ani na jeho pistoli, nikde. A sotva jsem si začala myslet, že se mi to jen zdálo, ta zatracená houbu se mi zaškubala v ruce. Podívala jsem se na ni a na okamžik se mi zazdalo, že vůbec nevypadá jako houbu - vypadala jako malej penis, kterej je pořád živej. Vzpomněla jsem si, jak mi z dlaně vytékala krev, když jsem tu houbu stiskla, a na to, jak Máma Delormeová

říkala, 'Každý dítě, který ženská má, do ní vypálí chlap ze svýho ptáka, děvče.' Houbu sebou znovu škulba - povídám ti, že jo - a já vykřikla a hodila ji do odpadků. Pak jsem uslyšela Johnnyho na schodech a popadla jsem jeho pistoli a běžela do ložnice a dala mu ji zpátky do kapsy u saka. Pak jsem si oblečená a obutá vlezla do postele a přitáhla si deku až k bradě. Když přišel, viděla jsem, že s ním budou potíže. V jedny ruce držel pláčačku na koberce. Nevěděla jsem, kde ji vzal, ale věděla jsem, jak ji chce použít.

'Žádný dítě nebude,' řekl. 'Pojď sem ke mně.'

'Ne,' řekla jsem, 'žádný dítě nebude. Ale tu pláčačku taky nepotřebuješ, tak ji dej pryč. O to dítě už ses postaral, ty sráči.'

Vím, že jsem dost riskovala, když jsem mu tohle řekla, ale myslela jsem, že ho to přiměje mi věřit, a ono to fakt zabralo. Místo aby mě zbil, tak se přitrouble, zfetovaně usmál. Říkám ti, že tenkrát jsem ho nenáviděla snad nejmí v životě.

'Dítě není?' zeptal se.

„Není.“

„Kde je ten bordel?“

„Kde asi myslíš?“ řekla jsem. „Nejspíš někde tak v půli cesty k řece.“

Došel ke mně a chtěl mě políbit. Políbit! Odvrátila jsem se a on mě plácl, ale ne moc tvrdě.

„Uvidíš, že jsem měl pravdu,“ řekl. „Čas na děti ještě přijde.“

A pak znovu vypadl. Za dva dny se s kumpánama pokusil vyloupit ten krám a ta jeho pistole se mu roztrhla v ruce a zabila ho.“

„A ty myslíš, žeš tu pistoli očarovala, vid’?“ řekla Darcy.

„Ne,“ špitla Marta. „To ona... skrze mě, dalo by se říct. Viděla, že sama si nepomůžu, a tak mě přiměla, abych si pomohla.“

„Ale rozhodně si myslíš, že ta pistole byla očarovaná.“

„Nejen že si to myslím!“ řekla Marta klidně.

Darcy si šla do kuchyně pro sklenici vody. Zničehonic jí vyschlo v ústech.

„To už je vážně konec,“ řekla Marta, když se Darcy vrátila. „Johnny umřel a já měla Petea. Teprv když mi těhotenství zabránilo chodit do práce, zjistila jsem, kolik mám přátel. Kdybych to věděla dřív, asi bych od Johnnyho odešla... nebo možná taky ne. Nikdo z nás vlastně neví, jak to na světě chodí, ať si říkáme nebo myslíme, co chceme.“

„Ale to ještě není všechno, že ne?“ zeptala se Darcy.

„No, jsou tu ještě dvě věci,“ řekla Marta. „Takový maličkosti.“ Ale nevypadáš, že jsou to maličkosti, myslela si Darcy. „Asi čtyři měsíce po Peteově narození jsem se vrátila k Mámě Delormeové. Nechtěla jsem, ale šla jsem tam. Měla jsem v obálce dvacet dolarů. Nemohla jsem si to dovolit, ale tak nějak jsem věděla, že jí patří. Schody mi připadaly ještě užší než předtím, a čím jsem stoupala výš, tím víc jsem cítila ji i její byt: spálené svíčky a vyschlé tapety a skořicovou vůni jejího čaje.“

Naposledy se mi vrátil ten pocit, že dělám něco ve snu - nebo že jsem za skleněnou stěnou. Došla jsem k jejím dveřím a zaklepala. Nikdo se neozval, a tak jsem zaklepala znovu. Zase se nikdo neozval, a tak jsem si klekla, abych strčila obálku pod dveře. A hned za dveřma, jako by tam taky klečela, se ozval její hlas. V životě jsem nebyla tak vyděšená, jako když ke mně zpod dveří zavál ten papírový starý hlas - bylo to jako slyšet hlas z hrobu.

„Bude to hodnej klučina,“ řekla. „Bude jako jeho táta. Jeho skutečnej táta.“

„Něco jsem vám přinesla,“ řekla jsem. Sotva jsem slyšela vlastní hlas.

„Podstrč to pod dveřma, holčičko,“ zašeptala. Podstrčila jsem obálku zpoloviny a ona si zbytek přitáhla.

Slyšela jsem, jak ji otevírá, a čekala jsem. Jenom jsem čekala.

„To stačí,“ zašeptala. „A teď jdi, holčičko, a už se k Mámě Delormeové nikdy nevracej, slyšíš?“

A tak jsem vstala a co nejrychlejc utíkala pryč.“

Marta zašla ke knihovně a za chvíli se vrátila s vázanou knihou. Darcy okamžitě udeřila do očí podobnost mezi její obálkou a obálkou knihy Pe-tera Rosewalla. Tohle byla Záře nebes od Petera Jefferiese a na obálce byli dva vojáci útočící na nepřátelské kulometné hnízdo. Jeden držel granát, druhý páčil z M-1. Marta zalovila ve své modré plátěné kabele, vytáhla synovu knihu, vybalila ji z hedvábného papíru a něžně ji položila vedle Jefferiesovy knihy. Když ležely vedle sebe, podobnost byla nepopíratelná.

„To/iže je ta druhá věc,“ řekla Marta.

„Aha,“ hlesla Darcy nejistě. „Opravdu vypadaj podobně. A co obsah? Jsou... no...“

Zmateně se zarazila a podívala se zpod řas na Martu. S úlevou zjistila, že se její kamarádka usmívá.

„To se mě ptáš, jestli můj kluk okopíroval knížku toho protivnýho bělocha?“ zeptala se Marta bez jakékoli známky zloby.

„Ne!“ málem vykřikla Darcy.

„Kromě toho, že jsou obě o válce, si v ničem podobný nejsou. Jsou tak rozdílný, jako... tak rozdílný, jako je černá a bílá.“ Marta se odmlčela a pak dodala: „Ale tu a tam máš při jejich čtení pocit, že jsou stejný... takovej skoro až uchopitelný pocit. Pocit takovýho toho sluníčka, o kterým už jsem ti říkala - pocit, že svět je většinou mnohem lepší, než vypadá, lepší, než připadá těm lidem, který jsou moc chytrý, než aby byli hodný.“

„A není teda možný, že se tvůj syn nechal inspirovat Peterem Jefferi-ese... že ho četl jako student a...“

"Jistě," řekl a Marta. "Předpokládám, že můj Peter skutečně četl Jefferiesovy knihy - to je pravděpodobnější než náhodná podobnost. Aleje tu ještě něco jiného - něco, co se vysvětluje trochu hůř."

Vzala Jefferiesův román, chvíli se na něj přemítavě dívala a pak se vrátila pohledem k Darcy.

"Tuhle knížku jsem si koupila asi rok po tom, co se mi narodil syn," řekla, "byla ještě v tisku, ale knihkupectví na ni už bralo objednávky. Když pan Jefferies zase přijel k nám do hotelu, sebrala jsem odvalu a poprosila ho, aby mi ji podepsal. Myslela jsem, že ho to možná otráví, ale připadal mi spíš polichocenej. Podívej."

Otevřela Záři nebes na stránce s věnováním.

Darcy si přečetla tištěné věnování a měla pocit podivného zdvojení. Tuto knihu věnuji své matce ALTHEE DIXMONT-JEFFERIESOVÉ, nejlepší ženě, jakou jsem poznal. A pod to Jefferies připsal plnicím perem, černým inkoustem, který už bledl, "Martě Rosewallové, která mi uklízí a nikdy si nestěžuje." A pod to se podepsal a uvedl datum: srpen '61.

Stylizace perem připsaného věnování jí nejdřív připadala pohrdavá... a potom děsivá. Než se však nad tím mohla zamyslet, Marta otevřela na stránce s věnováním knihu svého syna, Záři slávy, a položila ji vedle Jefferiesovy knihy. Darcy si znovu přečetla tištěné věnování: Tuhle knihu věnuji své matce MARTĚ ROSEWALLOVÉ. Mami, bez tebe bych to nedokázal. A pod to připsal perem, podle tenké linky zřejmě keramickým: "A není to žádná lež. Miluju tě, mami! Pete."

Ale vlastně to ani nečetla; jen se na to dívala. Těkala očima sem a tam, sem a tam, mezi stránkami s věnováním datovanými srpnem 1961 a dubnem 1985.

"Vidíš?" zeptala se Marta tiše.

Darcy přikývla. Viděla to.

Štíhlé, poněkud staromódní písmo s opačným sklonem bylo v obou knihách stejné... a stejné byly i podpisy, pokud odhlédneme od drobných odchylek způsobených různou měrou lásky a důvěrnosti. Jen tónem se ta věnování liší, pomyslela si Darcy, a ten rozdíl jí připadal tak zřejmý jako rozdíl mezi černou a bílou.

PRST

Když to škrábání začalo, Howard Mitla seděl sám ve svém bytě v Queen-su, kde žil se svou ženou. Howard byl jedním z méně známých newyorských autorizovaných účetních znalců. Violet Mitlová, jedna z méně známých zubních asistentek, vyčkala konce zpráv a šla do obchodu na rohu na pořádnou porci zmrzliny. Po zprávách byla soutěž Riziko a ta ji nezajímala. Tvrdila, že její moderátor Alex Trebek vypadá jako úchylný misionář, ale Howard věděl své: při Riziku měla pocit, zeje hloupá.

Škrábání vycházelo z koupelny, do níž se šlo z krátké chodbičky k ložnici. Jakmile je Howard zaslechl, strnul. Nemohl to být žádný feťák nebo zloděj, protože před dvěma lety zabezpečil okna na vlastní náklady zvláště tlustým pletivem. Vypadalo to spíš na myš v umyvadle nebo ve vaně. Možná i na krysu. Počkal přes prvních několik otázek v naději, že škrábání ustane, ale neustalo. Když začaly reklamy, váhavě vstal z křesla a vykročil ke dveřím koupelny. Byly pootevřené, takže slyšel zvuk ještě zřetelněji. Skoro určitě myš nebo krysa. Cupitání paciček po porcelánu.

"Sakra," zaklel Howard a zašel do kuchyně.

Mezi plynovým sporákem a ledničkou bylo několik kousků úklidového náčiní. Mop, kbelík plný starých hadrů, smetáček s lopatkou navlečenou na rukojeti. Howard uchoopil jednou rukou smetáček až téměř u štětín a do druhé si vzal lopatku. Takto vyzbrojen přešel váhavě malý obývací pokoj a zamířil ke dveřím do koupelny. Sklonil hlavu a naslouchal.

Škráb, škráb, škráby-škráb.

Velice tichý zvuk. Možná to nebude krysa. Přesto se té představy nemohl zbavit. Ne krysa, ale newyorská krysa, ošklivé huňaté zvíře s černýma očkama a dlouhými kníry jako dráty pod ohnutým horním rtem. Krysa vyhraněného vzezření. Ten zvuk byl velice tichý, téměř neslyšný, nicméně -

"Ruský šílenec, který byl zastřelen, proboden a uškrcen... to všechno během jedné jediné noci."

"Nebyl to Lenin?" odpověděl jeden ze soutěžících.

"Byl to Rasputin, kreténe," zamumlal Howard Mitla. Přendal si lopatku do ruky držící koště, volnou

rukou sáhl do koupelny a rozsvítil tam. Vešel a přiskočil k vaně vmáčknuté do rohu pod špinavým zadrátovaným oknem. Nenáviděl krysy a myši, nenáviděl všechny ty malé chlupaté tvory, kteří kníkali a cupkali (a někdy kousali), ale už jako kluk vyrůstající v jedné z horších newyorských čtvrtí zjistil, že když je třeba je vyřadit, je nejlepší to udělat rychle. Nijak by mu nepomohlo, kdyby zůstal sedět v křesle a toho zvuku si nevšímal; Violet si během zpráv dala pár piv, a až se vrátí z obchodu, její první cesta povede do koupelny. Kdyby našla ve vaně myš, prorazila by strop... a pak by se stejně dožadovala, aby splnil svou mužskou povinnost a to zvíře zabil. A to rychle.

Vana byla prázdná, až na ruční sprchu. Její hadice ležela na emailu jako mrtvý had.

Škrábání ustalo, buď když Howard rozsvítil, nebo když vešel do koupelny, ale teď začalo znovu. Za ním. Otočil se a udělal tři kroky k umyvadlu. Cestou zdvihl smetáček.

Pěst zaťatá kolem rukojeti se zastavila u brady. Howard strnul. Poklesla mu čelist. Kdyby se na sebe podíval do zrcadla se skvrnami od zubní pasty, které viselo nad umyvadlem, viděl by lesklé nitky slin, které se mu jako pavučinka táhly od jazyka k patru.

Z výlevky umyvadla čněl prst.

Lidský prst.

Na okamžik ztuhl, jako by věděl, že byl přistižen. Pak začal jako červ znovu tápat po růžovém porcelánu. Ten škrábavý zvuk tedy vůbec nezpůsobovaly myši dráčky. Byl to nehet prstu, který stále dokola tápal po porcelánu.

Howardovi unikl zmatený chraplavý výkřik. Pustil smetáček a rozběhl se ke dveřím. Narazil ramenem na kachlíkovou stěnu, odrazil se zpátky a zkusil to znovu. Tentokrát se mu to podařilo. Zabouchl za sebou dveře, opřel se o ně zády a prudce oddychoval. Srdce mu vysoko v krku nezněle vyt'ukávalo morseovku. Nemohl tam stát dlouho - když se vzpamatoval, Alex Trebek stále ještě prováděl tři soutěžící prvním kolem Rizika -, ale když tam stál, neměl sebemenší ponětí o čase, místě ani své totožnosti.

Skutečně ho však probral až elektronický signál, který ohlašoval druhé kolo. "Budeme soutěžit v oboru ,vesmír a letectví," říkal Alex. "Vy máte na kontě sedm set dolarů, Mildred. Kolik chcete vsadit?"

Mildred, která neměla moderátorovy artikulační předpoklady, něco nesrozumitelně zamrmkala. Howard se odtrhl ode dveří a na strnulých nohou se vydal do obývacího pokoje. V jedné ruce stále držel lopatku. Chvilku na ni zíral a pak ji upustil na zem. Dopadla s tlumeným zuchnutím.

"Nic jsem neviděl," řekl Howard Mitla rozechvělým slabým hlasem a zhroutil se do křesla.

"Tak dobře, Mildred - za pět set dolarů. Tato zkušební letecká základna se původně jmenovala Testovací území Miroc."

Howard se díval, jak televizní Mildred, myška s obrovským naslouchátkem v uchu, usilovně přemýšlí.

"Nic jsem neviděl," řekl Howard ještě trochu přesvědčeněji.

"Není to... Vandenbergova letecká základna?" zeptala se Mildred.

"Je to Edwardsova letecká základna, slepice," opravil ji Howard. A když Alex Trebek potvrdil to, co Howard Mitla už věděl, Howard znovu opakoval. „yůbec nic jsem neviděl."

Jenže Violet je tu za chvíli a on nechal v koupelně smetáček.

Alex Trebek řekl soutěžícím - a přítomným divákům -, že všichni jsou stále ve hře a hraje se soutěž Riziko, v níž se skóre může v jediném okamžiku prudce změnit. Pak se na obrazovce objevil nějaký politik a začal vysvětlovat, proč by měl být znovu zvolen. Howard zdráhavě vstal. Do nohou už se mu sice vracel cit, ale do koupelny se mu stejně nechtělo.

No tak, říkal si, vždyť je to tak prosté. Podobné věci bývají velice prosté. Měl jsi momentální halucinaci, to se lidem stávápořád. Častěji o nich člověk neslyší jen proto, že o nich lidé neradi mluví. Halucinace jsou nepříjemné. Hovory o nich vyvolávají v lidech stejné pocity, jaký budeš mít ty, když se Violet vrátí a zeptá se tě, proč v koupelně na podlaze leží ten smetáček.

"Podívejte se," promlouval v televizi politik sytým, sebevědomým hlasem, "pokud jdete přímo k věci, je to velice jednoduché: chcete, aby úřad v Nassau vedl čestný, schopný muž, nebo najatý pistolník odněkud ze severu, který nikdy ani -"

"Vsadil bych se, že to byly zavzdušněné trubky," řekl Howard, a přestože zvuk, který ho přivedl do koupelny, ani v nejmenším nepřipomínal zvuk zavzdušněných trubek, pouhá skutečnost, že slyšel vlastní

hlas -rozumný a už zase jistý -, mu dodala trochu sebevědomí.

A kromě toho - Vi bude co nevidět doma. Skutečně každou chvíli.

Stál za dveřmi a naslouchal.

Škráb, škráb, škráb. Znělo to, jako když tam ten nejmenší slepec na světě ťuká slepeckou hůlkou na porcelán, hledá cestu, ohmatává známé body.

"Zavzdušněné trubky!" prohlásil Howard silným rozhodným hlasem a směle otevřel koupelnové dveře.

Sklonil se, chňapl po rukojeti a vytáhl smetáček za dveře. Nemusel při tom do malé koupelničky s omšelým rozpadajícím se linoleem a špinavým zamřížovaným výhledem do světlíku vkročit hlouběji než na dva kroky a v žádném případě se při tom nepodíval do umyvadla.

Stál venku a naslouchal.

Škráb, škráb. Škráby-škráb.

Vrátil smetáček a lopatku do jejich koutku v kuchyni mezi sporák a ledničku a vrátil se do obývacího pokoje. Tam se na okamžik zastavil a podíval se na dveře do koupelny. Byly pootevřené a do chodbičky se z nich vějířovitě linul žlutý pruh světla.

Měl bys jít radši zhasnout Víš, jak kvůli těmhle věcem Vi vyvádí. Vždy ani nemusíš chodit dovnitř. Jen tam sáhneš a zhasneš.

Ale co když se něco dotkne jeho ruky, až bude sahat po vypínači?

Co když se jeho prstu dotkne další prst?

Co potom, chlapci a děvčata?

Stále slyšel ten zvuk. Bylo v něm cosi neúprosného. Bylo to k zešílení.

Škráb. Skříp. Škráb.

V televizi předčítal Alex Trebek témata pro třetí kolo. Howard došel k přístroji a trochu zesílil zvuk. Pak se vrátil do křesla a říkal si, že z koupelny nic neslyší, ani jediný zvuk.

Možná jen nepatrný lomoz zavzdušněných trubek.

***

Vi Mitlová patřila k ženám, které se pohybují tak úzkostlivě, až působí křehce... jenže Howard s ní byl ženatý už jednadvacet let a věděl, že na ní vůbec nic křehkého není. Jedla, pila, pracovala, tancovala a milovala je přesně tímtež způsobem: con brio. Do bytu vtrhla jako kapesní hurikán. Pravou rukou si tiskla ze strany k nadru hnědý papírový nákupní sáček. Vnesla ho do kuchyně, aniž by se zastavila. Howard slyšel šustění sáčku a otvírání a zavírání dveří ledničky. Když se vrátila, hodila Howardovi svůj kabát.

"Pověs mi ho, ano?" požádala. "Musím si cvrnknout. Jako vždycky. Uf!"

Uf! Patřilo k Violetiným oblíbeným citoslovcům. Nemělo daleko kfuj, zvolání při zavěšení nějakého pachu.

"Jistě, Vi," řekl Howard a pomalu vstal s manželčíným tmavomodrým kabátem v náručí. Když šla chodbičkou ke koupelnovým dveřím, nespouštěl z ní oči.

"Elektrický podniky ti budou vděčný, že necháváš rozsvíceno, Ho-wie," zavolala přes rameno.

"Nechal jsem rozsvíceno schválně," řekl. "Věděl jsem, že to bude tvoje první zastávka."

Zasmála se. Howard uslyšel zašustění jejích šatů. "Ty mě tedy máš prokouknutou - lidi by řekli, že se máme rádi."

Měl bys jí to říct - měl bys ji varovat, pomyslel si Howard, a věděl, že nic takového neudělá. Co by měl vlastně říct? Pozor, Vi, z výlevky v umyvadle trčí prst, tak se nenech tím chlápkiem, co mu patří, šťouchnout do oka, až se skloníš, aby sis natočila sklenici vody?

Kromě toho to byla jen halucinace, kterou navodilo trochu vzduchu v trubkách a jeho strach z krysa a myši. Teď po několika minutách mu to připadalo jako celkem věrohodné vysvětlení.

Přesto jen stál s manželčíným kabátem v náručí a čekal na její výkřik. A po deseti patnácti nekonečných vteřinách se dočkal.

"Panebože, Howarde!"

Howard nadskočil a přimkl si pevněji kabát k hrudi. Srdce, které už začínalo zpomalovat, se znovu vrátilo k morseovce. Pokusil se promluvit, ale měl úplně sevřené hrdlo.

"Co?" vypravil ze sebe nakonec. "Co, Vi? Co je?"

"Ty ručníky! Půlka jich je rozházených po podlaze! Co se tu dělo?"

"Já nevím," zavolal na ni. Srdce mu příšerně bušilo a nedokázal říct, jestli mu ten dávivý pocit hluboko v břiše připadá úlevný, nebo hrozný. Zřejmě ty ručníky shodil z police při prvním pokusu uniknout z koupelny, když narazil na stěnu.

"Nejspíš strašidla," řekla. "A nechci rýpat, ale zase jsi zapomněl sklopit prkýnko."

"Á, promiň," omluvil se.

"Jo, to říkáš vždycky," uslyšel vzápětí. "Někdy mi připadá, že chceš, abych tam spadla a utopila se. Vážně!" Ozvalo se klapnutí, jak sklopila prkýnko sama. Howard s bušícím srdcem vyčkával a tiskl si kabát k hrudi.

"Kdo si na své konto připsal největší počet vyautování v jediném zápase?" četl Alex Trebek.

"Je to Tom Seaver?"

"Roger Clemens, blbečku," utrousil Howard.

Ozvalo se spláchnutí. Okamžik, na který Howard čekal (teď si to plně uvědomoval), se nezadržitelně blížil. Odmlka byla téměř nekonečná. Pak uslyšel zaskřípění těsnění u koupelnového kohoutku s označením H (stále myslel na výměnu těsnění a stále na ni zapomínal), po němž následoval zvuk tekoucí vody v umyvadle a zvuk svižného mytí rukou.

Žádný výkřik.

Jistěže ne, protože tam nebyl žádný prst.

"Zavzdušněně trubky," řekl Howard přesvědčeněji a odešel pověsit ženě kabát.

Vyšla ven a upravovala si sukni. "Přinesla jsem zmrzlinu," řekla, "třeš-ňovo-vanilkovou, přesně jak jsi chtěl. Ale než ji ochutnáme, nedáš si se mnou pivo, Howie? Je to nová značka, American Grain se jmenuje. V životě jsem o něm neslyšela, ale měli zrovna výprodej, a tak jsem kartonek koupila. Novosti nedosti."

"Blbosti," svařtil nos. Violetiny slovní hříčky mu zpočátku připadaly roztomilé, ale lety poněkud vyčpěly. Přesto mu ve chvíli, kdy už se přenesl přes svůj strach, pivo připadalo jako dobrý nápad. Když však Vi odešla do kuchyně, aby mu na svůj nový pivní objev přinesla čistou sklenici, uvědomil si, že se přes ten strach vůbec nepřenesl. Napadlo ho, že mít halucinace je lepší než vidět skutečný prst, jak trčí z výlevky umyvadla, ale ani to mu večer příliš nevyplešilo.

Znovu se posadil do svého křesla. Když Alex Trebek vyhlásil téma třetího kola - 'šedesátá léta' -, Howard se přistihl, jak myslí na různé televizní pořady, v nichž vyšlo najevo, že halucinující osoba má buď (a) epilepsii, nebo (b) mozkový nádor. Zjistil, že takových případů si pamatuje mnoho.

"Já nemám ráda ty Vietnamce, kteří ten obchod vedou," řekla Vi, když vešla s dvěma sklenicemi piva.

"A myslím si, že jsem je nikdy ráda neměla. Připadají mi potměšilí."

"A přistihlas je někdy při nějaké potměšilosti?" zeptal se Howard. Jemu osobně připadali jako výjimeční lidé... jenže dneska večer mu to bylo nějak jedno.

"Ne," odpověděla Vi, "vůbec ne. A proto jsem ještě podezřívavější. Navíc se pořád usmívají. Můj otec říkával, 'Nikdy nevěř člověku, který se usmívá.' A taky říkal... Howarde, co je to s tebou?"

"To že říkal?" učinil Howard chabý pokus o vtip.

"Třeš amusant, chéri. Jsi bledý jako křída. Neleze na tebe něco?"

Ne, chtělo se mu říct, nic na mě neleze, to je příliš slabý výraz. Mám totiž nejspíš epilepsii nebo mozkový nádor - a to na člověka neleze, ne?

"Asi to bude z práce," odpověděl nakonec. "Říkal jsem ti o tom daňovém účetnictví v nemocnici U Svaté Anny?"

"Co je s ním?"

"Je v něm bordel," řekl a okamžitě si vzpomněl na koupelnu - na umyvadlo a výlevku. "Jeptiškám by se nemělo dovolit dělat účetnictví. Někdo by to měl pro jistotu dát do bible."

"Necháš si toho od pana Lathropa moc nakládat," řekla Vi rozhodně. Takhle to půjde dál a dál, dokud se sám neozveš. Chceš si uhnat infarkt?"

"Ne." i4 stejně tak nechci mít epilepsii nebo mozkový nádor. Prosím tě, Bože, ať je to něco jednorázového, ano? Někaké podivné mentální říhnutí, které už se nikdy neopakuje. Ano? Prosím. Pěkně prosím. Velmi snažně a zdvořile prosím.

"No tak vidíš," řekla zachmuřeně. "Arlene Katzová mi zrovna tuhle říkala, že když dostane infarkt chlap

před padesátkou, už většinou nevyjde z nemocnice. A tobě je jen jednačtyřicet. Musíš se ozvat, Howarde. Přestaň s sebou nechat takhle vláčet."

"Asi máš pravdu," řekl zasmušile.

Alex Trebek se dostal k poslední otázce závěrečného kola. "Jak se jmenovala skupina hippies, kteří jezdili křížem krážem po Spojených státech v autobuse se spisovatelem Kenem Keseyem?" Začala hrát znělka závěrečného kola. Oba mužští soutěžící horečně psali. Mildred, ta žena s mikrovlnkou v uchu, vypadala bezradně. Nakonec přece jen něco začala psát. Počínala si bez jakéhokoli viditelného nadšení.

Vi se hluboce napila ze své sklenice. "Není špatné," řekla. "A stálo jen dvě šedesát sedm za karton!"

Howard také ochutnal. Nebylo to nic zvláštního, ale aspoň to bylo tekuté a chladné. Uklidňující.

Žádný z mužských soutěžících se správné odpovědi ani nepřiblížil. Mildred se také spletla, ale nebyla úplně mimo mísu. "Nebyli to Merry Men?!" napsala.

"Merry Pranksters, huso," řekl Howard.

Vi se na něj obdivně podívala. "Ty znáš odpověď na každou otázku, Howarde, vid'?"

"Kéž bych znal," povzdechl si Howard.

Howard na pivo moc nebyl, ale toho večera si dal tři plechovky Vio-letina nového objevu. Vi k tomu poznamenala, že kdyby věděla, že mu půjde takhle k duhu, tak se mu zastaví v lékárně pro kapačku. Další staříček viofór. Přiměl se k úsměvu. Opravdově doufal, že pivo ho rychle uspí, ale bál se, že když to nechá jen tak, bude ještě nějakou dobu vzhůru, sám se svými halucinacemi. Jak ho často informovala Vi, pivo je plné vitamínu Č, takže když si kolem půl deváté šla vzít do ložnice noční košili, Howard si šel zdráhavě do koupelny odlehčit.

Nejdřív zašel k umyvadlu a přinutil se podívat se dovnitř.

Nic.

To mu přineslo úlevu (usoudil, že halucinace je nakonec lepší než skutečný prst, navzdory možnosti mozkového nádoru), ale pohled do výlevky se mu stále nelíbil. Mřížka v ní, která měla zachytávat vlasy a upuštěné sponky na vlasy, zmizela už před lety, takže zbyla jen temná díra orámovaná kroužkem zašlé oceli. Vypadala jako prázdný oční důlek.

Howard vzal gumovou zátku a výlevku uzavřel.

Bylo to lepší.

Odstoupil od umyvadla, zdvihl prkýnko (Vi si sice trpce stěžovala, že ho zapomíná sklápět, když skončí, ale sama zjevně necítila žádné nalé-

havé nutkání je zdvihnout, když skončila ona) a připravil se k úkonu. Patřil k těm mužům, kteří se vymočí jen při extrémní potřebě (a kteří se vůbec nedokáží vymočít na veřejných záchodcích - pomyšlení na frontu mužů za ním mu prostě sevřelo svěrače), takže teď prováděl to, co prováděl skoro vždycky v těch několika vteřinách mezi zaměřením nástroje a zahájením střelby na cíl: přeříkával si v duchu prvočísla.

Když dospěl ke třinácti a cítil, že se uvolňuje, ozval se za ním náhle zřetelný zvuk: puk! Močový měchýř, který rozpoznal zvuk gumové zátky, se okamžitě (a dost bolestivě) uzavřel.

Za okamžik se znovu ozval ten zvuk - zvuk nehtu lehce ťukajícího na porcelán, jak se tápající prst otáčel dokola. Howard cítil, jak se mu po kůži rozlévá chlad a jak se ta kůže sesychá, až je mu příliš malá. Do mísy ukápla jediná kapka a pak se mu začal penis v ruce scvrkávat a zalézat do dlaně jako želva hledající úkryt v krunýři.

Howard pomalu a ne zcela pevně přešel k umyvadlu a nahlédl dovnitř.

Prst se vrátil. Byl velice dlouhý, ale jinak vypadal normálně. Howard viděl nehet - ani okousaný, ani mimořádně dlouhý - a první dva články. Prst si dál poťukával nehtem na porcelán a tápal kolem dokola.

Howard se sklonil a podíval se pod umyvadlo. Trubka vycházející z podlahy nebyla v průměru víc než třícoulová. Ruku by nepojala. Kromě toho se prudce ohýbala do sifonu. K čemu je ten prst připojený?

K čemu jen může být připojený?

Howard se znovu napřimil a jednu chvíli měl nepříjemný pocit, že se mu hlava prostě oddělí od krku a odlétne. Zorné pole mu zahltily černé tečky.

Já snad omdlím, pomyslel si. Sáhl po ušním lalůčku a prudce jím trhl, tak jako může vyděšený cestující, který uvidí něco na kolejích, prudce zatáhnout za záchrannou brzdu. Mdloby pominuly... ale prst tam byl

stále.

Takže to není halucinace. Jak je to možné? Uviděl na nehtu nepatrnou kapičku vody a pod ní kousíček něčeho bílého - mýdla, skoro určitě mýdla. Vi si po použití záchodu umyla ruce.

Na druhé straně by to mohla být halucinace. Znamená snad, že když člověk na prstě vidí vodu a mýdlo, nemůže si ho představovat? A poslyš, Howarde - když si ho nepředstavuješ, tak co tam dělá? Ale především - jak se tam dostal? A jak to, že ho neviděla Vi?

No tak ji zavolej - zavolej ji sem! našeptával mu vnitřní hlas, ale vzápětí

popře] svůj vlastní rozkaz. Ne! Nedělej to, protože když to ty budeš dál vidět a ona ne -

Howard pevně zavřel oči a na okamžik se ponořil do světa, kde byly jen červené záblesky a tlukot jeho vlastního srdce.

Když je znovu otevřel, prst tam byl stále.

"Co vlastně jsi?" zašeptal Howard skrz pevně sevřené rty. "Co jsi a co tu děláš?"

Prst okamžitě ustal v tápání. Natočil se a ukázal přímo na Howarda. Howard klopýtavě ucouvl a zdvihl ruce k ústům, aby potlačil výkřik. Chtěl odtrhnout od té přišernosti oči, chtěl rychle utéct z koupelny (a nezabývat se tím, co by si Vi mohla myslet nebo říct nebo vidět)... ale na okamžik úplně strnul a vůbec nebyl schopen od toho růzovobílého prstu, který tolik připomínal organický periskop, uhnout pohledem. Pak se prst ohnul v druhém kloubu. Konečkem se dotkl porcelánu a zahájil svůj další tápavý okruh.

"Howie?" zavolala Vi. "Tys tam spadl?"

"Nechod' sem!" zavolal na ni přehnaně boдрým hlasem. Spláchl tu jedinou kapičku moči, která spadla do toaletní mísy, a zamířil širokým obloukem kolem umyvadla ke dveřím. Přesto se zahlédl v zrcadle. Měl obrovské oči a nezdravě bílou pleť. Než vyšel z koupelny, štípl se do obou tváří. V jediné krátké hodině se pro něj koupelna stala tím nejděsivějším a nejzáhadnějším místem, jaké kdy v životě navštívil. Když Vi přišla do kuchyně, aby se podívala, co mu tak dlouho trvalo, našla Howarda, jak zírá do ledničky.

"Co chceš?" zeptala se.

"Pepsi. Asi si pro jednu zajdu k Vietnamcům."

"Na tři piva a porci třešňovo-vanilkové zmrzliny? Vždyť praskneš, Howarde!"

"Ale neprasknu." Jenže pokud nebude schopen zbavit se zátěže, kterou držely jeho ledviny, tak by mohl.

"Určitě ti nic není?" Vi si ho vážně měřila, ale tón jejího hlasu byl mírnější - podbarvený skutečnou účastí.

"Protože vypadáš přišerně. Opravdu."

"No," řekl váhavě, "v kanceláři máme pár případů chřipky, takže -"

"Já ti pro tu zatracenou limonádu dojdu, jestli ji opravdu potřebuješ," řekla.

"Nikam nepůjdeš," přerušil ji Howard, "jsi v noční košili. Já si jen vezmu kabát."

"Kdys byl naposled na důkladném lékařském vyšetření, Howarde? To už je tak dlouho, že jsem to zapomněla."

"Zítřka se na to podívám," zabručel cestou do předsínky, kam si odkládali kabáty. "Bude to v nějakých deskách s pojištěním."

"To se tedy podívej! A když už jsi tak padlý na hlavu a jdeš ven, vezmi si mou šálu!"

"Tak jo, to je dobrý nápad." Vzal si z věšáku kabát a zapnul si ho zády k ní, aby neviděla, jak se mu třesou ruce. Když se otočil, Vi právě mizela v koupelně. Několik okamžiků jen užasle stál a čekal, že tentokrát už uslyší výkřik, ale pak se do umyvadla spustila voda a Vi si začala čistit zuby svým obvyklým způsobem - con brio.

Zůstal ještě chvíli stát a jeho mysl náhle vynesla rozsudek ve čtyřech nenápadných, nikoli však nesmyslných slovech: Přestávám ovládat své smysly.

Možná, ale to nemění nic na skutečnosti, že pokud si co nejdřív neuleví, bude mít trapnou nehodu. Aspoň tenhle problém je schopný vyřešit - v tom nalézal jistou útěchu. Otevřel dveře, vykročil, ale pak se zastavil, aby si vzal z věšáku Violetinu šálu.

Kdy jí chceš říct o oněch posledních fascinujících událostech v životě Howarda Mitly? překvapil ho náhle vnitřní hlas.

Howard tu myšlenku zaplašil a soustředil se na zastrkávání konců šály pod kabát.

Mitlův byt byl ve čtvrtém poschodí devítiposchod'ové budovy na Haw-king Street. Půl bloku vpravo, na

rohu s Queens Boulevard, bylo Lahovo lahůdkářství s nepřetržitým provozem. Howard však zabočil doleva a došel na konec budovy. Tam byla úzká ulička, do níž vedl světlík jejich domu. Po obou stranách uličky stály popelnice. Mezi nimi byla odpadky zanesená místa, kde si bezdomovci - mnozí nepochybně notorici - občas budovali nepohodlná lůžka z novin. Toho večera si však uličku nikdo za bydliště nezvolil, za což jim byl Howard hluboce vděčný. Postavil se mezi první a druhou popelnici, rozepnul si zip poklopcy a vydatně si ulevil. Nejdřív cítil úlevu tak velkou, že mu málem dala zapomenout na večerní strasti, ale jak proud slábl a on znovu začal uvažovat o své situaci, strach se začal plíživě vracet.

Jeho situace byla jedním slovem neudržitelná.

Stál tu a močil na zeď budovy, v níž měl teplý a bezpečný byt, a každou chvíli se ohlížel přes rameno, jestli ho někdo nepozoruje. Kdyby ho v téhle bezbranné pozici zastihl nějaký narkoman nebo lupič, bylo by to zlé, ale kdyby ho takhle zastihli nějakí známí - třeba Fensterovi z bytu 2C nebo Dattlebaumovi z bytu 3F -, bylo by to ještě horší. Co by řekl? A co by ta užvaněná Alicia Fensterová řekla Vi?

Skonči], zapnul si poklopec a vrátil se na začátek uličky. Po obezřetném rozhlédnutí do obou směrů došel k lahůdkářství a koupil si od usměvavé paní Lahové s olivovou pleť plechovku pepsicolu.

"Jste dneska nějak bledej, pane Mitla," řekla Vietnamka s neutuchajícím úsměvem. "Je vám dobře?" Je mistlašně, pomyslel si, díky za optání, paníLahová. Nikdy mi nebylo stlašněji.

"Zřejmě jsem chytil nějaký bacil z umyvadla," řekl jí. Do úsměvu se začala trochu chmuřit a Howard si uvědomil, co řekl. "Myslím v práci."

"Lači se požádně nabalte," řekla. Vráska z téměř dokonale hladkého čela jí zmizela. "Hlásili zimu."

"Děkuju," řekl a odešel.

Cestou otevřel pepsicolu a vylil ji na chodník. S ohledem na to, že z vlastní koupelny se zjevně stalo nepřátelské území, nemohl si teď v žádném případě dovolit pít.

Když přišel domů, Vi lehce pochruovala v ložnici. Tři piva ji rychle a účinně umrtvila. Postavil prázdnou plechovku od limonády na kuchyňskou linku a pak se zastavil u koupelnových dveří. Po chvíli přiložil ucho na dřevo.

Škráb, škráb. Škráby škráby škráb.

"Ty hajzle špinavěj," zašeptal.

Poprvé od svých dvanácti let, kdy byl na čtrnáctidenním táboře a matka mu zapoměla přibalit kartáček, si nevyčistil na noc zuby.

Ležel v posteli vedle Vi a nespál.

Slyšel tápání prstu v umyvadle, slyšel stepování nehtu. Ve skutečnosti je přes dvoje zavřené dveře slyšet nemohl a věděl to, ale představoval si, že je slyší, a to bylo stejně zlé.

Ne, to není stejně zlé, říkal si. O tomhle aspoň víš, že si to představuješ. U prstu samotného si tak jistý nejsi.

Jenže to byla slabá útěcha. Stále nebyl schopný usnout a řešení svého problému se nijak nepřiblížil.

Věděl, že nemůže do konce života hledat výmluvy, aby se mohl jít vymočít do uličky za domem.

Pochyboval, že by to dokázal třeba jen dva dny. A co bude, až to na něj přijde příště, vážení přátelé? To byla otázka, která v Riziku nikdy nepadla, a on neměl tušení, jak by mohla znít odpověď. Rozhodně ne "ulička" - aspoň tím si byl jistý.

Třeba si na ten zatracený prst zvykneš, zkoušel to obezřele vnitřní hlas.

Ne. To je naprosto šílená myšlenka. Žil s Vi v manželství jednadvacet let a pořád by si nedokázal odskočit, když byla v koupelně ona. I když byl plný, všechno se mu uzavřelo. Ona si klidně mohla sedět na záchodě, močit a vyprávět mu o svém pracovním dni u doktora Stonea, zatímco se holil, ale on by to nedokázal. Prostě na to nebyl stavěný.

Jestli ten prst nezmizí sám o sobě, tak se radši připrav na pořádnou přestavbu osobnosti, řekl mu vnitřní hlas, protože já si myslím, že nějaké základní úpravy jsou nezbytně nutné.

Otočil hlavu a podíval se na hodiny na nočním stolku. Bylo tři čtvrtě na dvě... a on si zkormoučeně uvědomil, že se mu chce znovu močit.

Opatrně vstal, vykradl se z ložnice, minul otevřené dveře koupelny, odkud se ozývalo neustálé škrábání a poklepávání, a zašel do kuchyně. Přesunul stoličku před kuchyňský dřez, vylezl na ni a opatrně zamířil do

dřezu, uši neustále nastražené pro případ, že by Vi vstávala z postele.

Konečně se mu to podařilo... ale ve svém katalogu prvočísel se musel dostat až ke třem stům čtyřiceti sedmi. Byl to jeho nový rekord. Dal stoličku na místo a šoural se do postele. Takhle to dál nejde, říkal si, určitě ne moc dlouho. Tohle prostě nemůžu.

Když míjel koupelnové dveře, vycenil zuby.

Když ho ráno v půl sedmé vzbudil budík, vypoťácel se z postele a do-šoural se do koupelny. Umyvadlo bylo prázdné.

"Díky bohu," řekl tichým, rozechvělým hlasem. V těle se mu rozlila úžasná úleva - úleva až posvátná ve své velikosti. "Bože, dí-"

Prst vyskočil z výlevky jako čertík z krabičky, jako by ho vyvolal zvukem vlastního hlasu. Tříkrát se otočil dokola a pak se naklonil a strnul jako stavící irský setr. Ukazoval přímo na něj. Howard ustoupil a v bezděčném šklebu ohrnoval a spouštěl horní ret.

Špička prstu se teď ohnula a napřímila, ohnula a napřímila... jako by mu mávala. "Dobré jitro, Howarde, jsem moc rád, že jsem tady."

"Jdi do prdele," zahuhlal Howard a otočil se k míse. Odhodlaně se nachystal k močení... a nic. Zmocnil se ho zuřivý hněv... měl nutkání prudce se otočit a popadnout vetřelce, vyrvat ho z jeho jeskyně, odhodit na podlahu a zašlápnout ho bosou nohou.

"Howarde?" ozvala se Vi netrpělivě. Zaklepala na dveře. "Už budeš?"

"Jo," snažil se o normální tón hlasu. Pak spláchl.

Bylo zřejmé, že Vi jeho hlas nevnímala, ani se příliš nestarala o jeho zbarvení, a už vůbec ji nezajímalo, jak Howard vypadá. Trpěla nečekanou kocovinou.

"Není to ta úplně nejhorší, jakou jsem měla, ale i tak je dost zlá," mumlala, když se kolem něj protahovala. Pakvykasala noční košili a těžce dopadla na místo. Jednou rukou si podepřela čelo. "Tak tohle už pít nebudu, pěkně děkuju. American Grain, s tím mi můžete políbit prdelku. Někdo by měl těm neumětelům říct, že ječmen se hnojí, když roste, ne až po žních. Kocovina po blbých třech pivech! Bože! To jsou ty levné nákupy! Zvláště u těch zavšivených Lahů. Bud' od té dobroty a podej mi aspirin, Howie, ano?"

"Jistě," řekl a opatrně přistoupil k umyvadlu. Prst už byl zase pryč. Zdálo se, že Vi ho znovu odstrašila. Vytáhl z lékárničky lahvičku aspirinu a vyklepal dvě tablety. Když ji dával zpátky, zahlédl špičku prstu, která se na okamžik vynořila z výlevky. Howardovi se zdálo, že mu znovu le-hýnce zamávala, než mu zmizela z dohledu.

Však já se tě zbavím, kamaráde, napadlo ho náhle. Tu myšlenku provázel vztek - prostý čirý vztek, který ho potěšil. Vklouzl mu do opotřebovaného zmateného mozku jako obrovský sovětský ledoborec, který si neuvěřitelně snadno razí cestu navrstveným ledem. Já tě dostanu. Ještě sice nevím jak, ale dostanu tě. Podal Vi aspirin. "Okamžik," řekl, "podám ti sklenici vody."

"Není třeba," řekla a rozdrtila obě tablety mezi zuby. "Takhle to účinkuje rychleji."

"Jen ti to musí udělat pěknou paseku ve vnitřnostech," řekl Howard. Zjistil, že najednou mu vůbec nevadí zdržovat se tak dlouho v koupelně, když je tam Vi s ním.

"Nedělej si starosti," řekla stále ještě rozmrzele a spláchl. "Jak se cítíš ty?"

"Nic moc," odpověděl po pravdě.

"Taky ji máš?"

"Kocovinu? Ne. Myslím, že jsem chytil tu chřipku, jak jsem ti říkal. Asi mám teplotu a bolí mě v prstu."

"Cože?"

"V krku. Chtěl jsem říct v krku."

"Radši zůstaň doma." Odešla k umyvadlu, vzala si z držáku svůj zubní kartáček a začala si energicky čistit zuby.

"Možná bys taky měla zůstat doma," řekl, jenže nechtěl, aby zůstala doma; chtěl, aby teď hned stála po boku doktora Stonea, který by plomboval zuby a zabýval se čištěním kořenových kanálků, ale připadalo mu bezcenné nic neříct.

Vi se na sebe podívala do zrcadla. Do tváří už se jí začala trochu vracet barva a do očí lesk. Vi se zotavovala rovněž con brio. "Až jednou budu muset zavolat do práce, že nepřijdu, protože mám

kocovinu, tak přestanu pít," řekla. "Kromě toho mě doktor bude potřebovat. Čeká nás jedna extrakce všech horních zubů. Hnusná práce, ale někdo to dělat musí." Odplivla si přímo do výlevky a Howard si okouzleně pomyslel: Až se příště vynoří, bude mít na sobě zubní pastu. Bože!

"Ty zůstaň hezky v teple doma a hodně pij," řekla Vi. Nasadila teď svůj tón vrchní sestry, tón, který říká Jestli tohle všechno nespolykáte, padá to na vaši hlavu. "Můžeš dohánět četbu. A pak, aspoň ukážeš tomu důležitému Lathropovi, jaké to je, když tam nejsi. Ať se nad sebou zamyslí."

"To vůbec není špatný nápad," řekl Howard.

Cestou z koupelny ho políbila a mrkla na něj. "Tvá dušezpytná Violet zná taky pár odpovědí," řekla. Když pak za hodinu odcházela na autobus, podle hlasitého zpěvu bylo zřejmé, že na kocovinu dávno zapomněla

Hned po jejím odchodu si Howard přitáhl stoličku ke kuchyňskému dřezu a znovu se do něj vymočil. Bylo to snadnější, když Vi nebyla doma; sotva se dopočítal ke třiadvaceti, devátému prvočíslu v řadě, a už mu to šlo.

Když vyřešil tenhle problém - alespoň na několik dalších hodin -, vrátil se do chodbičky a nahlédl do koupelny. Okamžitě uviděl prst, a to

bylo špatné. Zároveň to bylo nemožné, protože ze současného místa by mu zakrýval výhled na prst okraj umyvadla. Jenže nezakrýval, a to znamenalo -

"Co to děláš, ty parchante?" zaskřehotal Howard a prst, který se otáčel sem a tam, jako by zkoumal směr větru, se natočil k němu. Měl na sobě pastu, přesně jak si Howard představoval. Ohnul se jeho směrem... jenomže teď se ohnul na třech místech, a to bylo taky nemožné, protože za každým třetím kloubem libovolného prstu kromě palce následoval hřbet ruky.

Prodlužuje se, napadlo ho, nevím, jak je to možné, ale je to tak -jestli ho odsud vidím přes okraj umyvadla, musí být nejmíň tak osm centimetrů dlouhý... možná i víc.

Tiše zavřel koupelnové dveře a klopýtal zpátky do obývacího pokoje. Nohy mu znovu přestávaly sloužit. Jeho mentální ledoborec zmizel někde pod obrovskou bílou masou paniky a zmatku. Tohle nebyla pouhá kra; tohle byl celý ledovec.

Howard Mítla se posadil do křesla a zavřel oči. Nikdy v životě se necítil osamělejší, zmatenější a bezmocnější. Nějakou dobu jen tak seděl, až se mu konečně prsty na opěradle křesla začaly uvolňovat. Skoro celou minulou noc byl vzhůru. Teď prostě usnul, i když prodlužující se prst v jeho koupelně tápal a otáčel se, tápal a otáčel se.

Zdálo se mu, že je soutěžícím v Riziku - ne v té nové verzi, kde jde o velké peníze, ale v té staré, která se vysílala přes den. Místo počítačových obrazovek ukazovala správné odpovědi na požádání soutěžících na tabulce asistentka. Místo Alexe Trebeka tu byl Art Fleming s vlasy ulízanými dozadu a plachým úsměvem venkovského chlapce na večírku. Ženou uprostřed byla Mildred a v uchu měla stále satelitní naslouchátko, ale vlasy měla koketně natupírované ve stylu Jacqueline Kennedyové a místo kovových brýlí měla obroučky tvaru kočičích očí.

A všichni byli černobílí, včetně jeho samotného.

"Takže Howarde," řekl Art a ukázal na něj. Měl groteskní ukazovák, určitě třicet centimetrů dlouhý; trčel mu z mímě zaťaté pěsti jako učitelské ukazovátko. Na nehtu byla zaschlá zubní pasta. "Můžete vybírat." Howard se podíval na tabuli. "Já bych si dal Škūdce a hady za sto, Arte."

Asistentka odstranila tabulku s nápisem 100 dolarů a objevila se otázka, kterou Art přečetl. "Jak se nejlépe odstraňují škodlivé prsty z výlevky umyvadla?"

"Nejlépe..." řekl Howard a najednou měl v hlavě prázdno. Černobílé studiové obecnstvo na něj mlčky zíralo. "Nejlépe... é..."

"Pospěšte si, Howarde, už vám téměř vypršel čas," pobízel ho výsměšně Art Fleming a mával proti Howardovi komicky prodlouženým prstem, jenže Howard měl v hlavě naprosto vymeteno. Neodpoví na otázku, srazí mu tři sta dolarů, bude v minusu, mezi poraženými, možná mu nedají ani ten pitomý soubor encyklopedií...

Nějaké dodávce dole na ulici střelilo z výfuku. Howard sebou trhl tak prudce, že se málem katapultoval z křesla.

"A co třeba tekutý čistič odpadů?" vykřikl. "Co tekutý čistič odpadů?"

To byla samozřejmě odpověď. Správná odpověď.

Rozesmál se. Smál se ještě za pět minut, když si bral kabát a vycházel z bytu.

V obchodě s potřebami pro kutily a zahrádkáře na Queens Boulevard si vzal plastovou láhev, kterou před něj postavil na pult prodavač s párátkem v zubech. Na reklamním plakátu v obchodě byla žena v zástěře. Jednu ruku měla v bok, zatímco druhou nalévala tekutý čistič odpadu do něčeho, co vypadalo buď jako průmyslová kád', nebo bidet Orsona Wellese. DRAINEZE, hlásala nálepka. DVAKRÁT účinnější než běžné prostředky. V MINUTÁCH čistí umyvadla, sprchy, odpady! Rozpouští vlasy a organickou hmotu!

"Organickou hmotu," řekl Howard. "Co to znamená?"

Plešatý prodavač se spoustou bradavic na čele pokrčil rameny a přesunul párátko trčící mezi rty do druhého koutku úst. "Nejspíš potraviny. Rozhodně bych tu láhev nestavěl vedle lahvičky s tekutým mýdlem, jestli víte, co tím myslím."

"Vyžralo by vám to díry do rukou?" zeptal se Howard a doufal, že z jeho hlasu číší patřičný strach.

Prodavač znovu pokrčil rameny.

"Myslím, že to není tak silný jako ten sajrajt, co jsme kdysi prodávali -ten měl v sobě louh - ale ten už se nesmí vyrábět. Aspoň myslím, že ne. Ale vidíte tohle, ne?" Krátkým tlustým prstem klepl na lebku se zkříže-

nými hnáty na lahvi. Howard si ten prst dobře prohlédl. Přistihl se, že cestou do obchodu si všiml mnoha prstů.

"Ano," řekl, "vidím".

"Tak to tam nedávají proto, že to vypadá švihácky. Jestli máte děti, skladujte to mimo jejich dosah. A nekloukejte tím." Rozchechtal se, až mu párátko poskakovalo na spodním rtu.

"Nebudu," řekl Howard. Otočil láhev a přečetl si nápis drobným písmem. Obsahuje hydroxid sodný a hydroxid draselný. Při dotyku způsobuje těžké popáleniny. No to je docela dobré. Nevěděl, jestli je to dost dobré, ale existuje způsob, jak to zjistit, ne?

Vtom se ozval pochybovačný vnitřní hlas. "Co když ho jenom rozdráždíš, Howarde? Co pak?"

No... a co? Je přece ve výlevce, ne?

Ano... jenže on zjevně roste.

No a? Co jiného jsme mohli dělat? Na tohle už vnitřní hlas mlčel.

"Nerad bych na vás kvaltoval u tak důležitýho nákupu," řekl prodavač, "ale jsem tu dneska dopoledne sám a musím se podívat na pár faktur, takže -"

"Já to беру," řekl Howard a sáhl pro peněženku. Přitom si koutkem oka všiml ještě něčeho - nápisu VÝPRODEJ POTŘEB K PODZIMNÍMU ÚKLIDU. "K čemu je tamhleto?" zeptal se. "Tamhle."

"Tohle?" ukázal prodavač. "To jsou elektrické nůžky na živý plot. Loni v červnu jsme jich dostali dva tučty, ale vůbec nejdou."

"Já si jedny vezmu," řekl Howard Mitla. Začal se usmívat a prodavač později řekl policii, že se mu ten úsměv nelíbil. Ani trochu se mu nelíbil.

Když přišel Howard domů, rozložil si nákup na kuchyňské lince. Krabici s elektrickými nůžkami na živý plot odstrčil stranou a zadoufal, že na ně nedojde. Určitě na ně nedojde. Pak si pečlivě přečetl návod na lahvi.

Pomalu nalijte čtvrtinu lahve do výlevky... a nechte čtvrt hodiny odstát. V případě nutnosti aplikaci opakujte.

Jenže to taky nebude nutné... ne?

Aby zajistil, že to nutné skutečně nebude, rozhodl se Howard nalít do výlevky půlku lahve. Možná ještě trochu víc.

Chvilí zápolil s bezpečnostním uzávěrem, až se mu podařilo ho otev-

řít. Pak prošel obývacím pokojem do chodbičky. Bílou láhev držel před sebou a v obvykle mírné tváři měl divoký výraz - výraz vojáka, který ví, že každou chvíli dostane rozkaz vyskočit ze zákopu a jít na zteč.

Počkej chvilku! vykřikl vnitřní hlas, když Howard sáhl po klice. Ruka mu poklesla. Tohle je šílenství! Ty VÍŠ, zeje to šílenství. Ty nepotřebuješ čistič odpadů, ty potřebuješ psychiatra! Potřebuješ si někde

lehnout na gauč a říct někomu o té své představě - ano, to je to slovo, představa -, že ti v koupelně z výlevky v umyvadle trčí prst, který roste!

"To ne," řekl Howard a rázně zavrtěl hlavou. "Nikdy."

Nedokázal si přestavit sama sebe, jak vypráví tenhle příběh nějakému psychiatrovi - vlastně komukoli. Vůbec si to nedokázal představit. Co kdyby se to doneslo k panu Lathropovi? A to by mohlo, přes Violetina otce. Bili DeHorne byl účetním firmy Dean, Green a Lathrop třicet let. Domluvil Howardovi vstupní pohovor s panem Lathropem, napsal mu vřelé doporučení... vlastně se postaral o to, aby Howard tu práci dostal. Pan DeHorne už byl v důchodu, ale stále se s Johnem Lathropem hodně vidali. Kdyby Vi zjistila, že její Howie šel k psychiatrovi (a jak by před ní mohl něco takového utajit?), řekla by to matce - Vi se své matce svěřovala se vším. Paní DeHorneová by to samozřejmě řekla manželovi. A pan DeHorne -

Howard si představil dva muže, svého tchána a svého šéfa, jak sedí v nějakém pověstném klubu v kožených křeslech s opěrkami pro hlavu, v takových těch kožených křeslech se zlatými čalounickými hřebíky, a upijí sherry; na stolečku po pravé ruce pana Lathropa stojí karafa z broušeného skla. (Howard ve skutečnosti nikdy žádného muže pít sherry neviděl, ale jeho morbidní fantazie si to zřejmě vyžadovala.) Viděl pana DeHornea, který se pomalu protřásl k osmdesátce s diskrétností pavlačové drbny, viděl, jak se důvěrně naklání ke svému společníkovi a říká, To bys nevěřil, k čemu se chystá můj zeť Howard. On chce jít za psychiatrem! Myslí si, že má v umyvadle v koupelně prst, rozumíš. Myslíš, že může brát nějaké drogy?

Ale třeba si Howard vlastně nemyslel, že k tomu dojde. Jen si myslel, že by k tomu mohlo dojít - pokud ne takhle, tak třeba nějak jinak -, ale co když ne? Stále si nedokázal představit sama sebe, jak jde k psychiatrovi. Něco v něm se té myšlence bránilo. To něco nepochybně souviselo s tím, co mu bránilo vymocit se na veřejných záchodcích, když za ním

stála fronta mužů. Nedokázal by si lehnout na takový gauč a svěřit se -Z výlevky mého umyvadla v koupelně trčí prst - nějakému psychiatrovi s kozí bradkou, který by ho pak zasypal otázkami. To by bylo jako Riziko v pekle.

Znovu sáhl po klice.

Tak tedy zavolej instalatéra! zaječel vnitřní hlas zoufale. Aspoň tohle udělej! Nemusíš mu říkat, co vidíš. Jen mu řekni, že se ti ucpala roura! Nebo mu řekni, že tam manželce spadl snubní prsten! Řekni mu COKOLI!

Jenže tenhle nápad byl svým způsobem ještě nepoužitelnější než nápad navštívit psychiatra. Tohle je New York, ne Des Moines. Tady vám může spadnout do výlevky diamant Hope, a stejně budete na instalatéra čekat týden. A Howard nemínil trávit sedm dní ploužením po Queensu a hledáním benzinových stanic, kde by mu obsluha za pět dolarů milostivě dovolila ulevit si na špinavém záchodě pod nějakým reklamním kalendářem.

V tom případě to udělej rychle, vzdal se vnitřní hlas. Aspoň ať je to rychle.

Na tom se Howardova rozpolcená mysl sjednotila. Popravdě řečeno se bál, že když nezačne jednat rychle - a nebude v tom pokračovat -, nerozhoupe se k tomu vůbec.

A pokud možno ho překvap. Zuj se na to.

To Howardovi připadalo jako mimořádně přínosný nápad. Okamžitě ho začal uskutečňovat. Zul si napřed jednu a pak i druhou botu. Litoval, že nepomyslel na gumové rukavice pro případ zpětného vystříknutí proudu z výlevky, a přemýšlel, jestli Vi nemá jedny pod kuchyňským dřezem. Jenže v tu chvíli to bylo stejně jedno. Musel zůstat, kde byl. Kdyby si teď šel do kuchyně pro gumové rukavice, mohl by cestou ztratit odvalu... možná dočasně, možná nadobro.

Tiše otevřel koupelnové dveře a vklouzl dovnitř.

Mitlova koupelna byla vždycky poměrně ponurá, ale v tuhle denní dobu, téměř za poledne, byla aspoň trochu světlá. Takže s viditelností problémy nebudou... jenže po prstu nebylo ani památky. Aspoň zatím. Howard s lahví tekutého čističe pevně sevřenou v pravé ruce přešel po špičkách místnost. Naklonil se nad umyvadlo a podíval se do okrouhlé černé díry uprostřed zašlého růžového porcelánu.

Až na to, že nebyla černá. V té temnotě něco rejdlilo a spěchalo nahoru

tou malorázní slizkou rourou, aby ho to pozdravilo, aby to pozdravilo svého dobrého přítele Howarda

Mítlu.

"Tu máš!" zařval Howard a obrátil láhev tekutého čističe do umyvadla. Hustá zelenomodrá tekutina dopadla na porcelán právě ve chvíli, kdy se vynořil prst.

Důsledek byl okamžitý a hrůzný. Tekutina obalila nehet a špičku prstu, který se v omezeném prostoru výlevky začal horečně kroutit jako der-viš kolem dokola, až od něj odletovaly kapičky čističe. Některé dopadly na Howardovu světlemodrou bavlněnou košili a okamžitě v ní vyžraly dírky, které byl na okrajích hnědé. Košile byla Howardovi dost velká, takže žádná kapička se mu nedostala na hrud' nebo na břicho. Další kapičky mu dopadly na pravé zápěstí a dlaň, ale pálení zatím necítil. Adrenalin v krvi se mu nerozléval, ale hnal se jako přílivová vlna. Prst vyrazil z výlevky, článek po článku v nekonečném řetězci. Kouřilo se z něj a páchl jako holinka škvířící se na grilu.

"Tu máš! Podává se oběd, ty hajzle!" ječel Howard a lil čistič na prst, který dosáhl výšky přes třicet centimetrů a vylézal z výlevky jako kobra z koše zařikávače hadů. Už dosáhl málem hrdla plastové lahve, když se zapotácel, zachvěl a náhle vyklidil pole a stáhl se do výlevky. Howard se naklonil nad umyvadlo, aby viděl, jak mizí, ale zahlédl jen záblesk běloby uprostřed temnoty. Jen líné pramínky kouře stoupaly nahoru.

Howard se zhluboka nadechl, a to byla chyba. Vdechl výpary z čističe. Okamžitě pocítil prudkou nevolnost. Mocně se vyzvracel do umyvadla a odpotácel se. Nutkání ke zvracení neustávalo.

"A je to!" zařval pomateně. Hlavu se mu vznášela v pachu agresivní chemikálie a páleného masa. Přesto se cítil téměř povzneseně. Střetl se s nepřítelem a toho nepřítele za pomoci Boha a všech svatých porazil. Porazil!

"Holahó! Holahó, kurva! Zmákl jsem to! Zmákl -"

Znovu se mu zvedl žaludek. Téměř v mdlobách si napůl klekl k toaletní míse, láhev s čističem stále pevně sevřenou v ruce, a až příliš pozdě si všiml, že Vi sklopila jak sedátko, tak poklop, když ráno opouštěla trůn. Pozvracel chlupatý růžový kryt poklopu a v těžké mdlobě padl do vlastních zvratků.

Nemohl být v bezvědomí příliš dlouho, protože koupelna se i uprostřed léta těšila dennímu světlu necelou půlhodinu - pak slunce zastínilo vedlejší budovy a místnost se znovu ponořila do příšeří.

Howard pomalu zdvihl hlavu a uvědomil si, že od kořínků vlasů po bradu je pokrytý lepkavou páchnoucí hmotou. Ještě výrazněji však vnímal něco jiného. Cvrkavý zvuk. Ozýval se mu za zády a blížil se.

Natočil hlavu pomalu doleva. Měl pocit, že má místo ní přeplněný pytel s pískem. Nevěřičně vykulil oči. Zalupal po dechu a pokusil se vykřiknout, ale sevřelo se mu hrdlo.

Prst šel po něm.

Byl teď určitě přes dva metry dlouhý a stále se prodlužoval. Stoupal z umyvadla v toporném oblouku složeném snad z tuctu článků, pak se ohýbal dolů k podlaze a znovu nahoru (Dvojklobový! zvolal se zájmem nějaký vzdálený komentátor v Howardově zmatené mysli). Prst si tápavě hledal cestu k Howardovi. Špičku v délce asi čtvrt metru měl bezbarvou a kouřilo se z ní. Nehet byl zelenočerný.

Howardovi se zdálo, že na prvním článku vidí bíle prosvítat kost. Ten článek byl dost ošklivě popálený, ale rozhodně ne úplně rozleptaný.

"Jdi pryč," zašeptal Howard a ta groteskní kloubovitá příšernost se na okamžik zastavila. Vypadal jako šílencova představa silvestrovské fou-kačky. Pak se k němu znovu začal plazit. Ohnul posledních šest kloubů a omotal se Howardu Mitlovi kolem kotníku.

„JJe!“ zařval Howard, když mu hydroxidová dvojčata - Sodík a Draslík - prožrala nylonovou ponožku a naleptala kůži. Silně trhl nohou. Prst se chvíli držel - byl velice silný - a pak ho pustil. Howard se plazil ke dveřím s vlasy splenými zvrátky. Pokusil se ohlédnout, ale přes slepenec vlasů padající do čela nic neviděl. Sevření hrdla povolilo a Howard vydal několik vyděšených štekávkých výkřiků.

Prst sice neviděl, alespoň v tu chvíli, zato jej slyšel. Cupital teď rychle, iapt'apt'apt'ap přímo za ním. Ve stálé snaze ohlížet se narazil Howard ramenem do zdi vlevo od dveří. Z police znovu spadly ručníky.

Nemotorně se hrabal dál, ale prst mu svou poleptanou doutnající špičkou obemkl druhý kotník.

Začal si ho přitahovat k umyvadlu. Skutečně ho táhl zpátky.

Howard zvířecky zavyl - takový zvuk dosud jeho zdvořilé hlasivky účetního znalce nevydaly - a chňapl po zárubni dveří. Zachytil se pravou

rukou a zoufale trhl. Košile se mu po celém obvodu vytáhla z kalhot a šev v pravém podpaží se tiše

roztrhl, ale Howardovi se podařilo uvolnit se pouze za cenu ztráty dolní poloviny jedné ponožky. Mátožně se postavil, otočil se a uviděl prst, který znovu tápal k němu. Nehet na jeho konci byl hluboce rozštípnutý a krvácel.

Potřebuješ manikúru, chlapče, pomyslel si Howard a zmučeně se zasmál. Pak se rozběhl do kuchyně. Někdo bušil na dveře. Silně.

"Mítlo! No tak Mítlo! Co se to tam děje?"

Feeney, z konce chodby. Velký hlučný irský ožrala. Oprava: velký hlučný dotěrný irský ožrala.

"Nic, s čím bych si neporadil, můj příteli ze slatin!" zavolal Howard cestou do kuchyně. Znovu se zasmál a odhodil si vlasy z čela. Za vteřinu se mu však vrátily zpátky. "Já si s tím vážně poradím, věřte mi. Klidně na to můžete vzít jed!"

„Jak jste mi to řekl?“ odpověděl Feeney. Do jeho už tak hrubého hlasu se vloudil zlověstný tón.

"Držte hubu!" zařval Howard. "Já mám práci!"

"To řvaní přestane, nebo zavolám policajty!"

„Jdi do prdele!“ zaječel Howard. Další premiéra. Odhodil si vlasy z čela a plesk! - byly zpátky.

"Já ty tvoje kecy nebudu poslouchat, ty všivej brejloune!"

Howard si prohrábl rukama zratky potřísněné vlasy a pak si ruce oklepal v jakémsi galském gestu - Et voilà! jako by říkalo. Violetiny bílé kuchyňské skříňky poskvřnil teplý džus a beztvare hrudky. Howard si toho ani nevšiml. Ten odporný prst mu postupně obemkl oba kotníky, které ho teď pálily, jako by je měl v ohnivých poutech. Toho si taky nevšiml. Chopil se krabice s elektrickými nůžkami na živý plot. Na obalu byl usměvavý taťka s dýmku zaparkovanou v koutku úst, kterak stříhá živý plot před velkým domem.

"Máš tam feťáckej mejdan?" zeptal se Feeney z chodby.

"Radši zmiz, Feeney, nebo tě představím svému kámošovi!" zavolal na něj Howard. Připadalo mu to neuvěřitelně vtípné. Zvrátil hlavu a za-jódloval do kuchyňského stropu. Vlasy mu neuspořádaně stály v podivných

útvarech a leskly se žaludečními šťávami. Vypadal jako člověk, který prošel bouřlivým milostným vztahem s tubou brilantiny.

"Tak jo, to mi stačí," řekl Feeney. "Už tě mám dost. Volám poldy."

Howard ho téměř nevnímal. Dennis Feeney bude muset počkat; teď má na háčku větší rybu. Vyrval elektrické nůžky z krabice, horečnatě je prozkoumal, uviděl kryt prostoru pro baterie a odklopil jej.

"Kadmiové baterie," zasmál se pod vousy. "Výborně! To je skvělé! To je bez problému."

Otevřel jednu zásuvku vlevo od dřezu, ale vložil do toho takovou sílu, že ji vytrhl ze zářátky, až přelétla celou kuchyni, narazila do sporáku a s rachotem přistála na linoleu. Mezi obvyklým náčiním - kleštěmi, škrabkami, struhadly a okrajovacími noži - byla i krabička s bateriemi -většinou kadmiovými a devítivoltovými. Za neutuchajícího smíchu - Howardovi se zdálo, že už se nikdy smát nepřestane - si klekl a začal se rozsypanými věcmi prohrabávat. Než se zmocnil dvou baterií, podařilo se mu ošklivě si rozříznout levou dlaň o čepel okrajovacího nože, ale nebolelo ho to o nic víc než utržené spáleniny. Teď, když Feeney zavřel tu svou nevymáchanou irskou hubu, uslyšel Howard znovu to známé tápání. Jenže nevycházelo z umyvadla - ne ne, kdepak. Rozpůlený nehety tápal po podlaze koupelny... možná už po podlaze chodbičky. Howard si vzpomněl, že zapomněl zavřít dveře.

"No a co?" řekl si a pak zařval: "MNĚ JE TO U PRDELE! JSEM NA TEBE PŘIPRAVENEJ, PŘÍTEL! JÁ Z TEBE UDĚLÁM DVA MALÝ! CO DVA, DESET! BUDEŠ LITOVAT, ŽES NEZŮSTAL V ROUŘE!"

Vložil baterie na místo v rukojeti nůžek a zkusil vypínač. Nic.

"To mě poser!" zamumlal. Vytáhl jednu baterii, obrátil ji a vložil ji zpátky. Tentokrát se po stisknutí vypínače čepele s bzukotem probudily k životu a kmitaly tak rychle, že bylo vidět jen rozmazanou šmouhu.

Vyrazil ke kuchyňským dveřím, pak se však přiměl nástroj vypnout a vrátil se ke kuchyňské lince. Nechtěl ztrácet čas vracením krytu baterií na místo - zvlášť když byl nažhavený k boji -, ale zbytky zdravého rozumu ho ujistily, že nemá na vybranou. Kdyby mu při práci s nůžkami sklouzla ruka, baterie by mohly vypadnout a kde by pak byl? Stál by proti bandě hrdlořezů s nenabitou zbraní.

A tak se pokusil dát kryt na místo a klel, když mu to nešlo a musel kryt obrátit.

"Počkej na mě!" zavolal přes rameno. "Já už jdu! Ještě jsme spolu neskončili!"

Kryt baterií konečně zapadl na své místo. Howard rychle prošel obývacím pokojem s nůžkami napříč před tělem. Vlasy mu pořád stály jako punkerské číro. Košile - roztržená v podpaží a na několika místech pro-pálená - mu vlála kolem úhledného kulatého břicha. Bosé nohy pleskaly o linoleum.

Potrhané zbytky nylonových ponožek mu plandaly kolem kotníků.

Feeney zavolal přes dveře, "Tak už jsem je zavolal, blbečku! Rozumíš? Zavolal jsem poldy a doufám, že na tebe přijdou Irové ze slatin, jako jsem já!"

"Ty mně můžeš být ukradený," řekl Howard, ale ve skutečnosti Feeneyho příliš nevnímal. Dennis Feeney byl v jiném světě a odtamtud k Howardovi doléhal pouze jeho kdákající nepodstatný hlas.

Postavil se k jedné straně kuchyňských dveří. Vypadal jako polda v kriminálním filmu... jen mu někdo podstrčil špatnou zbraň, takže místo osmatřicítky třímal nůžky na živý plot. Rázně stiskl palcem vypínač v horní části rukojeti nůžek. Zhluboka se nadechl... a naposled k němu skomíravě promluvil hlas rozumu, než se nadobro odporoučel na věčnost.

Určitě chceš svěřit svůj život elektrickým nůžkám z výprodeje?

"Nemám jinou možnost," zamumlal Howard s toporným úsměvem a vtrhl do koupelny.

Prst tam stále byl, stále ohnutý z umyvadla v onom strnulém oblouku. Howardovi připomněl silvestrovskou foukačku, která prdí a troubí, když do ní foukáte, a pak se rozvine proti nic netušícímu přihlížejícímu. Prst se zmocnil jedné Howardovy boty a zuřivě jí mlátil o dlaždice. Podle toho, jak byly rozházené ručníky, Howard soudil, že než prst našel botu, pokusil se jich několik zabít.

Howardovo nitro náhle zaplavila nadpřirozená radost. Měl pocit, jako by se jeho rozbolavělá zpitomělá hlava naplnila zeleným světlem.

"Tady jsem, ty blbečku!" zařval. "Pojď si pro mě!"

Prst vyskočil z boty, vztyčil se do mohutného oblouku (Howard dokonce slyšel praskat některé z mnoha kloubů) a namířil si to vzduchem proti němu. Howard zapnul nůžky a ty hladově zavrčely. Zatím všechno klapalo.

Spálený konec prstu pokrytý puchýři mu zamával před obličejem, rozštípnutý nehet se mysticky komíhal sem a tam. Howard udělal výpad. Prst uhnul doleva a omotal se mu kolem levého ucha. Bylo to neuvěřitelně bolestivé. Howard zároveň cítil i slyšel strašlivý trhavý zvuk, jak se mu prst pokoušel vyrvat ucho z hlavy. Vrhł se kupředu, sevřel prst v levé pěsti a řízl. Když nástroj narazil na kost, zaškubal se a motor místo vysokého bzučení začal vrčet. Nůžky však byly určené k řezání slabších větví, takže vlastně o nic nešlo. Vůbec o nic nešlo. Tohle bylo druhé kolo Rizika, kde se může skóre v okamžiku změnit. Pak Howard Mítla shrábne balík. Z prstu se mírně vyřinula krev a pahýl se stáhl. Howard se za ním vydal. Jeho posledních pětadvacet centimetrů mu chvíli viselo za uchem jako ramínko a pak odpadlo.

Prst znovu zaútočil. Howard se shýbl a prst mu projel nad hlavou. Byl přirozeně slepý. V tom měl Howard výhodu. V tom, že mu chytil jen ucho, měl skutečně štěstí. Zaútočil nůžkami a vypadalo to skoro jako šermířský výpad. Odřízl z prstu dalších šedesát centimetrů. Odříznutý kus spadl na dlažice, kde sebou ještě škubal.

Zbytek prstu se pokusil o ústup.

"Tak to ne," supěl Howard. "To nepůjde, na to zapomeň!"

Rozběhl se k umyvadlu, uklouzl v kaluži krve a málem upadl, ale podařilo se mu získat rovnováhu. Prst se článek za článkem stahoval do výlevky jako nákladní vlak, který zajíždí do tunelu. Howard po něm chňapl a pokusil se ho zadržet, ale marně - proklouzával mu jako mastná šňůra na prádlo, která pálí v dlani. Přesto znovu řízl a v místě těsně nad svou sevřenou pěstí se mu ještě podařilo oddělit posledních třicet centimetrů prstu.

Naklonil se nad umyvadlo (tentokrát se zadržným dechem) a zahleděl se do temnoty výlevky. Znovu zahlédl jen bílý záblesk.

"Kdykoliv se můžeš vrátit!" zavolal Howard Mítla. "Jen se klidně vrať! Budu tady na tebe čekat!"

Otočil se a vydechl. V koupelně to stále čpělo čističem odpadů. Tohle nesnese, zvláště když tu má ještě práci. Za kohoutkem od horké vody leželo ještě zabalené mýdlo Dial. Howard je zdvihl a vrhl na koupelňové okno. Prorazilo sklo a narazilo na síť za ním. Vzpomněl si, jak tam tu síť dal - vzpomněl si,

jak na to byl pyšný. On, Howard Mitla, hodný a přívětivý účetní, UBRÁNIL SVÉ ÚZEMÍ. Ted' už věděl, co to doopravdy znamená

BRÁNIT SVÉ ÚZEMÍ. Bývaly časy, kdy se bál vkročit do koupelny, protože si myslel, že by ve vaně mohla být myš a že by ji musel ubít násadou od smetáku. Skutečně si to myslel, ale ty časy - i tehdejší podoba Howarda Mitly - byly dávno pryč.

Pomaloučku se rozhlédl po koupelně. Byl tu strašlivý nepořádek. Na podlaze se matně leskly dvě kaluže krve a válely se tam dva kusy prstu. Další ležel našikmo v umyvadle. Na stěnách byly vějíře krve a zrcadlo bylo rudě tečkované. I umyvadlo bylo poznamenané krvavými šmouhami.

"No tak dobře," povzdychl si Howard. "Jde se uklízet, chlapci a děvčata." Znovu nastartoval nůžky a jal se rozřezávat kusy prstu na malé kousky, které by se daly spláchnout do záchodu.

Policista byl mladý a byl to Ir- O'Bannion se jmenoval. Když konečně přišel k zavřeným dveřím Mitlovic bytu, shromáždilo se za ním v hloučku několik nájemníků. Kromě Dennise Feeneyho, který se tvářil velmi rozezleně, vypadali všichni ustaraně.

O'Bannion zaťukal na dveře, pak zaklepal a nakonec zabušil.

"Radši je vyrazte," řekla paní Javierová. "Slyšela jsem ho až do sedmého patra."

"Ten chlap je šílenec," prohlásil Feeney. "Zřejmě zabil manželku."

"Ne," nesouhlasila paní Dattlebaumová. "Viděla jsem ji ráno odcházet, stejně jako každý den."

"To ale neznamená, že se nemohla vrátit, ne?" obrátil se na ni boje-chtivě pan Feeney a paní Dattlebaumová se stáhla.

"Pane Mittere?" zavolal O'Bannion.

"Jmenuje se Mitla," opravila ho paní Dattlebaumová.

"To je fuk," řekl O'Bannion a vrazil do dveří ramenem. Rozletěly se a policista vešel, těsně následován panem Feeneyem. "Vy zůstaňte tady, pane," poručil mu O'Bannion.

"Ani náhodou," řekl Feeney. Rozhlížel se po kuchyni s rozsypaným kuchyňským náčiním a skříňkami potřísněnými zvratky. Malá očka mu blýskala zvědavostí. "Ten chlap je můj soused. A nakonec jsem to byl já, kdo vás zavolal."

"Mně je to úplně jedno, i kdybyste volal přímo ze své soukromé horké linky," prohlásil O'Bannion.

"Vypadněte odsud, nebo vás odvezu na stanici i s tím Mitlem."

"MitZou," řekl Feeney a bezděčně zamířil do předsíně. Cestou se ještě ohlížel na nepořádek v kuchyni.

O'Bannion poslal Feeneyho pryč především proto, aby neviděl, jak je sám nervózní. Nepořádek v kuchyni byla jedna věc, ten pach byla věc druhá. Převládal nějaký chemický smrad, ale bylo tu ještě něco. O'Bannion se obával, že by to mohla být krev.

Podíval se za sebe, aby se ujistil, že Feeney už je skutečně pryč - že se nepoflakuje po předsíně, kde jsou pověšené kabáty -, a pak pomalu prošel obývacím pokojem. Když byl z dohledu čumilů, rozepjal řemínek přidržující pažbu služební pistole a vytáhl ji. Vešel do kuchyně a rozhlédl se. Byla prázdná.

Zasviněná, ale prázdná. A... co to je za sajrajt na těch skříňkách? Nebyl si jistý, ale podle toho smradu - Za ním se ozval nějaký zvuk, tichý šoupavý zvuk, a vytrhl ho z myšlenek. O'Bannion zdvihl pistoli.

"Pane Mitlo?"

Žádná odpověď, zase jen ten šoupavý zvuk. Z konce chodbičky. To znamenalo z koupelny nebo z ložnice. Policista O'Bannion se tím směrem vydal. Zdvižená pistole mířila do stropu.

Nesl ji teď stejně, jako předtím Howard nůžky na živý plot.

Dveře do koupelny byly pootevřené. O'Bannion si byl celkem jistý, že ten zvuk vycházel právě odtud, a věděl, že odtud pochází i ten nejhorší pach. Skrčil se a pak hlavní pistole otevřel dveře.

"Panebože," řekl tiše.

V koupelně to vypadalo jako na jatkách při plném provozu. Stěny i strop byly vymalovány šarlatovými kyticemi. Na podlaze byly kaluže krve a další krev stékala zevnitř i zvenčí po umyvadle; tam to bylo zřejmě nejhorší. Policista viděl rozbité okno, odhozenou láhev od nějakého čističe odpadů (což by vysvětlovalo ten příšerný zápach tady) a pár mužských bot, které ležely poměrně daleko od sebe. Jedna byla značně poškozená.

Když se dveře otevřely ještě trochu víc, uviděl muže.

Howard Mitla se po skončení operace vmáčkl do prostoru mezi vanou a zdí. Na klíně měl elektrické

nůžky, ale baterie už byly vybité; kost je přece jen tvrdší než větev. Vlasy mu pořád stály v divokém číru. Tváře a čelo měl potřísněné krví. Oči měl doširoka otevřené, ale téměř naprosto prázdné - tenhle výraz přisuzoval policista O'Bannion vyznavačům cracku.

Panebože, pomyslel si. Ten chlap na chodbě měl pravdu - on skutečně zabil svou ženu. Nebo někoho jiného. Ale kde je mrtvola?

Podíval se směrem k vaně, ale dovnitř neviděl. Bylo to nejpravděpodobnější místo, ale zároveň se zdálo, že právě vana je jediný objekt v celé místnosti, který není potřísněný krví.

"Pan Mitla?" zeptal se. Nemířil pistolí přímo na Howarda, ale hlaveň rozhodně nesměřovala nijak daleko.

"Ano, tak se jmenuju," řekl Howard dutým, zdvořilým hlasem. "Howard Mitla, autorizovaný účetní znalec, k vašim službám. Přišel jste použít toaletu? Poslužte si. Myslím, že vás nic rušit nebude. Ten problém už jsem vyřešil. Alespoň pro tuto chvíli."

"É... vadilo by vám, kdybyste odložil tu zbraň, pane?"

"Zbraň?" Howard se na něj na okamžik nechápavě podíval, ale pak zřejmě porozuměl. "Tohle?" Zdvihl nůžky na živý plot a hlaveň O'Banni-onovy pistole poprvé zamířila přímo na Howarda.

"Ano, pane."

"Jistěže ne," řekl Howard a bezmyšlenkovitě odhodil nůžky do vany. Ozval se rachot, jak odskočil kryt baterie. "To nevádí, baterie jsou stejně vybité. Ale... co jsem to říkal o použití toalety? Po zralejší úvaze bych to zřejmě nedoporučoval."

"Vážně?" Když O'Bannion toho chlapa odzbrojil, nevěděl přesně, jak postupovat dál. Bylo by to mnohem snadnější, kdyby tu někde byla oběť. Nejspíš by mu měl nasadit pouta a zavolat posily. Jistě věděl jen to, že chce z téhle smrduté hrůzostrašné koupelny vypadnout.

"Ano," odpověděl Howard. "Koneckonců uvažte, že na jedné ruce je pět prstů... jen na jedné, připomínám... a... přemýšlel jste někdy o tom, kolik děr do podsvětí je v obyčejné koupelně? Tedy včetně děr v kohoutcích. Mně vyšlo sedm." Howard se na okamžik odmlčel a pak dodal, "Sedm je prvočíslo, tedy číslo dělitelné pouze jednou a samo sebou."

"Nedal byste ruce před sebe, pane?" řekl policista O'Bannion a sejmul si z opasku pouta.

"Vi tvrdí, že znám odpověď na všechno," řekl Howard, "ale to se plete." Pomalu nastavil ruce.

O'Bannion si před něj klekl a rychle mu uvěznil pravé zápěstí. "Kdo je Vi?"

"Moje žena," odpověděl Howard. Prázdnýma zářícíma očima se díval přímo do policistových očí. "Té nikdy nevádí jít na záchod, když tam někdo je. Zřejmě by tam šla, i kdybyste tam byl vy |

Policista O'Bannion začal mít strašlivé, i když podivně věrohodné tušení: že tenhle zvláštní mužik zabil svou ženu nůžkami na živý plot a potom nějak rozpustil její tělo v čističi odpadů - a to všechno jen kvůli tomu, že odmítla odejít z koupelny, když chtěl vyprázdnit nádrž.

Zaklapl i druhé oko pout.

"Zabil jste svou ženu, pane Mitlo?"

Howard vypadal na okamžik téměř překvapeně. Pak znovu upadl do té podivné odevzdané apatie.

"Ne," řekl. "Vi je u doktora Stonea. Vytrhávají komplet horní zuby. Vi říkala, že je to hnusná práce, ale někdo ji dělat musí. Proč bych zabíjel Vi?"

Když měl O'Bannion chlapa spoutaného, cítil se trochu lip, trochu více pánem situace. "No, vypadá to, že někoho jste odrovnal."

"To byl jenom prst," řekl Howard. Stále držel ruce natažené před sebou. Světlo pableskovalo na řetězu pout jako tekuté stříbro. "Jenže na ruce je víc prstů než jeden. A co majitel té ruky?" Howard se rozhlížel po koupelně, která už nebyla jen zešeřelá; znovu se začínala plnit stíny. "Řekl jsem mu, ať se kdykoli vrátí," zašeptal Howard, "ale to jsem byl hysterický. Usoudil jsem, že... že už nejsem způsobilý. On rostl, víte? Na vzduchu rostl."

V záchodové míse náhle něco zašplouchalo. Howard se tím směrem podíval. Policista O'Bannion také. Další zašplouchání. Jako by dovnitř skočil pstruh.

"Ne, já bych tu toaletu rozhodně nepoužil," prohlásil Howard. "Na vašem místě bych to držel, pane.

Držel bych to co nejdéle a pak bych zašel do té uličky za domem."

O'Bannion se zachvěl.

Drž se, chlapče, přikazoval si. Musíš se držet, nebo se zblázníš jako tenhle chlap.

Vstal, aby prozkoumal toaletu.

"To není dobrý nápad," řekl Howard. "To skutečně není dobrý nápad."

"Co se tu vlastně stalo, pane Mitlo?" zeptal se O'Bannion. "A co jste to skladoval na toaletě?"

"Co se stalo? Bylo to jako... jako..." Howard se zarazil a pak se začal usmívat. Byl to úlevný úsměv... ale oči se mu neustále stáčely k poklopu

toalety. "Bylo to jako Riziko," řekl. "Jako závěrečné kolo Rizika. Téma bylo Nevysvětlitelné jevy a události. Odpověď toho kola je, 'Protože můžou.' A víte, jaká je otázka třetího kola, pane?"

Policista O'Bannion zavrtěl hlavou. Byl fascinovaný a nedokázal odtrhnout oči od těch Howardových.

"Otázka třetího kola zní," řekl Howard hlasem nakřáplým od řvaní, "Proč se ty nejstrašnější věci občas stávají těm nejhodnějším lidem?" To je otázka závěrečného kola Rizika. To všechno bude stát hodně přemýšlení. Ale já mám spoustu času. Dokud budu pryč od těch... od těch děr."

Znovu se ozvalo zašplouchání. Tentokrát mohutnější. Pozvracené záchodové prkénko s poklopem ostře zaklapalo. Policista O'Bannion vstal, došel k němu a sehnul se. Howard ho se zájmem pozoroval.

"Závěrečné kolo, pane," řekl Howard Mitla. "Kolik si chcete vsadit?"

O'Bannion o tom chvíli uvažoval... pak uchopil prkénko s poklopem a vsadil všechno.

TENISKY

John Telí pracoval ve společnosti Tabori Studios jen něco přes měsíc, když si těch tenisek všiml poprvé.

Budovu společnosti kdysi nazývali Music City a v raných dobách rokenrolu a rhythm and blues tu probíhaly velké kšefty. Tehdy jste tenisky nad úroveň přízemí nezahlédli (leda na nohou poslíčka). Ty doby však už jsou nenávratně pryč, stejně jako bohatí producenti v nažehlených oblecích a špičatých botách z hadí kůže. Ted' byly tenisky součástí uniformy Music City, a když je Telí zahlédl, neudělal si o jejich majiteli žádné negativní mínění. Jednu výhradu však přece jen měl: ten člověk už skutečně potřeboval nové. Tyhle bývaly bílé, když byly nové, ale od té doby už uplynulo hodně vody.

To bylo všechno, čeho si všiml, když ty tenisky poprvé viděl v oné malé místnosti, kde člověk tak často posuzuje svého souseda podle bot, protože je to to jediné, co z něj vidí. Tyhle Telí zahlédl pode dveřmi první kabinky na pánském záchodě ve třetím poschodí. Míjel je cestou ke třetí a poslední kabině. Po několika minutách vyšel, umyl a osušil si ruce, učesal se a vrátil se do studia F, kde pomáhal míchat album heavymeta-lové skupiny The Dead Beats. Říct, že Telí už na tenisky zapomněl, by bylo přehnané, protože je svým mentálním radarem sotva zaznamenal.

Nahrávky The Dead Beats produkoval Paul Jannings. Nebyl slavný jako někdejší be-bopová králové Music City - Telí se domníval, že roken-rolová hudba už není dostatečně silná, aby takové myty vytvářela -, ale byl celkem známý a sám Telí si o něm myslel, že je nejlepším činným producentem rokenrolových desek; soupeřit s ním mohl snad jen Jimmy Iovine.

Telí ho poprvé viděl na večírku po premiéře filmu z koncertu; ve skutečnosti ho poznal už z opačné strany sálu. Jannings už šedivěl a jeho hezký obličej s ostrými rysy byl téměř vychrtlý, ale stále to byl ten muž, který před nějakými patnácti lety nahrál s Bobem Dylanem, Erikem Clap-tonem, Johnem Lennonem a Alem Kooperem legendární Tokyo Sessions. Kromě Phila Spectora byl Jannings jediným hudebním producentem, kterého Telí poznal od pohledu i podle nezaměnitelného zvuku jeho nahrávek - křišťálově čisté výšky byly podtrženy tak bouřlivými per-kusemi, že vám to málem urvalo klíční kosti. Na nahrávkách na Tokyo Sessions jste nejdřív slyšeli mcleanovskou průzračnost, ale to, co se dralo na povrch, byl čistý Sandy Nelson.

Tellovu vrozenou zdrženlivost přemohl obdiv, a tak zamířil přes sál k Janningsovi, který tam v tom okamžiku stál sám. Telí se představil v očekávání zběžného potřesení rukou a několika formálních slov, ale místo toho se oba muži ponořili do dlouhého a zajímavého rozhovoru. Pracovali ve stejné branži a znali stejné lidi, ale Telí už tehdy věděl, že v tomhle úvodním setkání je něco magičtějšího než tyhle věci; Paul Jannings byl jedním z mála lidí, s kterými se dalo mluvit, a pro Johna Telia bylo mluvení opravdu téměř magické.

Ke konci rozhovoru se ho Jannings zeptal, jestli nehledá práci.

"Znáte někoho v téhle branži, kdo ji nehledá?" zeptal se Telí.

Jannings se zasmál a poprosil ho o telefonní číslo. Telí mu je dal, aniž té prosbě přikládal nějakou velkou

důležitost - považoval ji ze strany druhého muže spíš za projev zdvořilosti. Jenže za tři dny mu Jannings zavolal a zeptal se, jestli nechce být součástí tříčlenného týmu, který bude míchat první album The Dead Beats. "Já skutečně nevím, jestli je možné vyrobit z prasečího ucha hedvábnou kabelku," řekl Jannings, "ale protože to finančně jistí Atlantic Records, proč to nezkusit s dobrými lidmi?" John Telí neviděl vůbec žádný důvod, proč to nezkusit, a okamžitě podepsal smlouvu.

Asi týden nato, co poprvé uviděl ty tenisky, je Telí zahlédl znovu. Zaznamenal jen skutečnost, že šlo o téhož člověka, protože tenisky byly na stejném místě - pod dveřmi první kabinky na pánských záchodech ve třetím patře. Nebylo pochyb, že jsou to ty samé; bílé (v každém případě kdysi) kotníčkové tenisky se špínou zažranou v hlubokých záhybech.

Všiml si prázdné dírky a pomyslel si, Když jsi šněroval tuhle botu, zřejmě jsi neměl oči tak docela otevřené, kamaráde. Došel ke třetí kabině (o níž bezděčně uvažoval jako o "své"). Tentokrát se podíval na tenisky i cestou ven a všiml si podivné věci: na jedné ležela mrtvá moucha. Ležela na kulaté špičce levé tenisky, té s tou prázdnou dírkou, s nožičkami vytrčenými nahoru.

Když se vrátil do Studia F, Jannings seděl u mixážního pultu s hlavou v dlaních.

"Stalo se něco, Paule?"

"Jo."

"Něco špatně?"

"Já. Já jsem špatnej. Lichej. Skončil jsem. Jsem vyhořelej. Mám po ftákách. Jsem mrtvej muž."

"Co to povídáš?"

Telí se rozhlédl po Georgiem Ronklerovi, ale nikde ho neviděl. Nijak ho to nepřekvapilo. Jannings měl pravidelné splíny a Georgie se vždycky uklidil, když viděl, že to na něj jde. Tvrdil, že jeho karma mu nedovoluje setkání se silnými emocemi. "Já brečím i při otevírání supermarketu," říkával.

"Z prasečího ucha hedvábnou kabelku prostě neuděláš," řekl Jannings. Ukázal pěstí na sklo mezi míchací místností a nahrávacím studiem. Vypadal, jako když hajluje. "Rozhodně ne z uší těchhle prasat."

"Srovnej se," řekl Telí, i když věděl, že to není v Janningsovi. Členové skupiny The Dead Beats - čtyři tupí parchanti a jedna tupá kráva - byli osobně odpudiví a profesionálně neschopní.

"Nech si ty kecy," zašklebil se Jannings a ukázal mu prostředník.

"Bože, já nesnáším prudký povahy," řekl Telí.

Jannings se na něj podíval a zachechtal se. Za okamžik už se smáli oba. Pět minut nato už znovu pracovali.

Míchání jako takové skončilo za další týden. Telí poprosil Janningse o doporučení a nahrávku.

"Jasně, ale víš, že to nesmíš nikomu pouštět, dokud to album nevyjde," řekl Jannings.

"To vím."

"A proč bys to taky někomu pouštěl. Butthole Surfers jsou proti těmhle klukům hotoví Beatles."

"Ale no tak, Paule, tak špatný to zas nebylo. A i kdyby bylo, je to za námi."

Jannings se usmál. "Jo, máš pravdu. A kdybych někdy v tyhle branži ještě do něčeho šel, zavolám ti."

"To by bylo skvělý."

Podali si ruce. Telí odešel z budovy, kdysi známé jako Music City, a na tenisky pode dveřmi první kabinky pánských záchodů ve třetím patře si ani nevzpomněl.

Jannings, který pracoval v branži už pětadvacet let, mu jednou řekl, že pokud jde o míchání bopu (nikdy neřekl rokenrol, jenom bop), může být člověk buď nula, nebo superman. Celé dva měsíce po namíchání alba The Dead Beats byl John Telí nula. Nepracoval. Začínal být nervózní z placení nájmu. Dvakrát už málem zavolal Janningsovi, ale něco mu říkalo, že by to byla chyba.

Pak zemřel na těžký infarkt zvukař, který míchal hudbu k filmu Ka-ratističtí mistři masakru, a Telí dostal šestitýdenní práci v Brill Building (která si svá nejlepší léta odbyla v dobách rozkvětu Broadwaye a bigban-dů) na dokončení mixu. Šlo většinou o hudbu z filmotéky - a několik lkajících sitárů -, ale ta práce mu zaplatila nájem. Po posledním dni natáčení Telí sotva vešel do bytu, a zazvonil telefon. Byl to Paul Jannings a ptal se, jestli poslední dobou viděl žebříček v Billboardu. Telí řekl, že neviděl.

"Je to na devětasedmdesátém místě." Jannings se snažil o mix znechuceného, pobaveného a udiveného tónu. "Se šipkou nahoru."

"A co?" Věděl to však v okamžiku, kdy tu otázku vyslovil.

"Skoky do hlíny."

To byl název první skladby alba 'Umlať to k smrti' skupiny The Dead Beats, jediné skladby, která Tellovi a Janningsovi vzdáleně připomínala hudební materiál k singlu.

"A sakra."

"No vážně, jenže já mám navíc šílenou předtuchu, že se dostane do top ten. Viděls ten klip?"

"Ne."

"To je prdel. Hlavně díky Ginger, to je ta buchta, co se tam rozkošně cachtá v bahně nějaký zátočiny s chlápkem, co vypadá jak Donald Trump

v montérkách. Nese to .poselství smíšených kultur', jak říkají mí intelektuální přátelé." A Jannings se zařehotal tak, že Telí musel oddálit sluchátko od ucha.

Když se Jannings znovu ovládl, řekl, "V každém případě to znamená, že to album se zřejmě dostane do top ten taky. Psí hovno na platině je pořád psí hovno, ale platinovej odkaz přetrvává, tomu je snad jasný i tobě, Křováku, ne?"

"To je," odpověděl Telí a otevřel zásuvku psacího stolu, aby se přesvědčil, že tam tu kazetu Dead Beats, kterou si od chvíle, kdy mu ji Jannings po posledním dni natáčení dal, ani jednou nepustil, pořád ještě má.

"Tak co budeš dělat?" zeptal se ho Jannings.

"Poohlídnu se po práci."

"Chceš znovu dělat se mnou? Budu natáčet nový album Rogera Dal-treyho. Začínáme za čtrnáct dní."

"No jasně!"

Mělo to být slušně zaplacené, ale to nebylo rozhodující. Důležité bylo, že po Dead Beats a šesti týdnech Karatistických mistrů masakru, mu vidina práce s bývalým zpěvákem Who připadala jako přechod z chladné noci do vyhřáté místnosti. Ať už bude osobně jakýkoliv, rozhodně umí zpívat. A pracovat znovu s Janningsem bude taky dobré. "Kde?"

"Na starý dobrý štaci. U Taboriho v Music City."

"Tak se mnou počítej."

Roger Daltrey nejenže uměl zpívat, ale navíc se z něj vyklubal docela milý chlápek. Telí si pomyslel, že příští tři čtyři týdny budou pohodové. Měl práci, podílel se na výrobě alba, které se na žebříčku Billboardu vyhouplo na jednačtyřicáté místo (singl už byl na sedmáctém a stále šplhal nahoru), a poprvé po čtyřech letech, kdy přišel do New Yorku z Pensylvánie, neměl starost o nájem.

Byl červen, stromy byly plné listů, dívky zase nosily krátké sukny a Tellovi připadal svět krásný. Takhle se cítil první den opětovné spolupráce s Paulem Janningsem přibližně do tří čtvrtě na dvě odpoledne. Pak odešel na záchod do třetího patra, pode dveřmi první kabinky uviděl známé, kdysi bílé tenisky, a dobrá nálada ho rázem opustila.

Nejsou to ty samé. Nemůžou to být ty samé.

Ale byly. Nejvýraznějším identifikačním znakem byla prázdná dírka, ale stejné bylo i všechno ostatní.

Přesně stejné, včetně polohy tenisek. Telí viděl jediný rozdíl: kolem tenisek teď bylo víc mrtvých much.

Pomalou vešel do třetí kabinky, "své" kabinky, stáhl si kalhoty a posadil se. Nepřekvapilo ho, že potřeba, která ho sem vyhnala, ho úplně opustila. Přesto zůstal chvíli sedět a poslouchal, jestli neuslyší nějaký zvuk. Zašustění novin. Odkašlání. Sakra, třeba i prd.

Žádný zvuk se neozval.

Protože jsem tu sám, napadlo ho. Tedy kromě toho mrtvého chlápka v první kabině.

Vstupní dveře záchodků se prudce rozlétly. Telí málem vykřikl. Cestou k mušlím si někdo pobrukoval, a když se ozvalo spláchnutí, Telia napadlo vysvětlení a ulevilo se mu. Bylo až absurdně prosté... a nepochybně správné. Podíval se na hodinky. Ukazovaly jednu hodinu čtyřicet sedm minut.

V pravidelnosti je štěstí, říkával jeho otec. Tellův otec byl zamlklý člověk a tohle rčení (společně s dalším, Kplnému talíři s umytýma rukama) bylo jednou z jeho mála průpovědek. Pokud pravidelnost skutečně přinášela štěstí, mohl se Telí považovat za šťastného člověka. Potřeba návštěvy záchoda na něj doléhala každý den přibližně ve stejnou dobu, stejně jako na toho chlápka v teniskách, který favorizoval kabinku číslo jedna, podobně jako Telí dával přednost kabině číslo tři.

Vždycky když jsi cestou k mušlím míjel kabinky, viděl jsi tu první mockrát prázdnou, nebo byly pod dveřmi jiné boty. Koneckonců jaká je pravděpodobnost, že mrtvolu v kabině pánské toalety nikdo

nenajde...

V duchu počítal, kdy tu byl naposled. ...řekněme čtyři měsíce?

Je to naprosto nepravděpodobné, taková je odpověď na tuhle otázku. Mohl si myslet, že s úklidem v kabinkách to tu nijak nepřeháněli - viz všechny ty mouchy -, ale každý den dva museli doplňovat toaletní papír, ne? A i kdyby člověk tyhle věci pomínil, mrtví lidé začnou za nějakou dobu páchnout, ne? Bůh ví, že tohle není to nejlíbější vonící místo na Zemi - a po návštěvě toho tlust'ocha, který pracuje na stejné chodbě u Janus Music, je téměř neobyvatelné -, ale pach mrtvol by byl mnohem výraznější. Mnohem pronikavější.

Bože, jak tohle můžeš vědět? V životě jsi pach rozkládajícího se těla necítil.

To je pravda, ale byl si celkem jistý, že by ho poznal, kdyby ho ucítil.

Logika je logika a pravidelnost je pravidelnost a tím to končí. Ten chlap je nejspíš nějaký úředníček z Janus Music nebo kreativec z Vtipných pohlednic, které sídlí na opačné straně patra. Co Telí ví, třeba tam zrovna skládá veršiky na blahopřejnou pohlednici:

Růže je červená, byt! spálil ji mráz,
dávnoš' mě pohřbila, leč já píšu zas;
nedá se pohřbít to krásné v nás.

To je ale blbost, pomyslel si a nevázaně se uchechtl. Muž, který tak prudce rozrazil dveře, že ho málem přiměl k výkřiku, se přesunul k umyvadlům. Mlaskavé zvuky umývaných rukou náhle ustaly. Telí si představoval, jak ten člověk naslouchá, jak přemýšlí, kdo se to směje za zavřenými dveřmi kabinky a jestli se směje vtipu, oplzlému obrázku nebo jestli to prostě není blázen. V New Yorku je koneckonců spousta bláznů. Člověk je vidí každou chvíli, jak si mluví pro sebe a z neznámých důvodů se smějí... zrovna jako teď Telí.

Telí si zkusil představit, jak poslouchá i muž v teniskách, ale nedokázal to.

Najednou mu moc do smíchu nebylo.

Najednou pocítil nutkání vypadnout.

Nechtěl však, aby ho ten člověk u umyvadel viděl. Kouknul by se na něj. Jen na okamžik, ale to by stačilo, aby na něm Telí poznal, co si myslí. Lidem, co se smějou za zavřenými dveřmi kabinky, se nedá důvěřovat.

Klapot bot na šestiúhelníkových bílých dlaždicích záchodu, tichý šum pomalu zavíraných dveří. Člověk je mohl rozrazit, ale pneumatický kloub mu znemožňoval je za sebou zabouchnout. To by přece mohlo vyrušit patrového recepčního, který pokuřoval camelky a četl si poslední číslo Krrangu!

Bože, tady je takové ticho. Proč se ten chlap nepohne? Aspoň trochu?

Jenže nebylo slyšet nic než ticho, hutné a stálé a naprosté, ticho, jaké by slyšeli mrtví v rakvích, kdyby ještě slyšeli, a Telí byl opět přesvědčený, že ten člověk v teniskách je mrtvý, do řiti s logikou, je mrtvý už bůhvíjak dlouho, sedí si tam, a kdybyste otevřeli dveře, uvidíte nějakou zhroucenou, mechem obrostlou postavu s rukama spuštěnými mezi stehny, uvidíte -

Už málem zavolal, Vy v těch teniskách? Co je s vámi?

Jenže co kdyby odpověděl - ne podezíravým nebo podrážděným hlasem, ale nějakým žabím zaskřehotáním? Co ty povídačky o tom, jak mrtví chodí? O tom -

Náhle byl Telí na nohou, spláchl, zapnul si knoflík u kalhot, vystřelil z kabinky a cestou ke dveřím záchodu si zapínal zip s vědomím, že za několik vteřin se bude cítit hloupě, ale bude mu to jedno. Přesto se cestou neubráníl letmému pohledu pod dveře první kabinky. Špinavé bílé špatně zašněrované tenisky. A mrtvé mouchy. Poměrně dost mrtvých much.

V mé kabině žádné mrtvé mouchy nebyly. A jak je možné, že uteklo tolik času, a on si za celou tu dobu nevšiml, že při šněrování tkaniček vynechal jednu díрку? Nebo je takhle nosí pořád, vyjadřuje tím nějaký umělecký názor?

Cestou ven Telí dost prudce otevřel dveře. Recepční se na něj podíval s chladným zájmem vyhrazeným pro pouhé smrtelníky (na rozdíl od takových božstev v lidské podobě, jakým byl Roger Daltrey).

Telí spěšně zamířil chodbou k Tabori Studios.

"Paule?"

"Co je?" zeptal se Jannings, aniž vzhlédl od pultu. Vedle něj stál Georgie Ronkler, pozorně ho sledoval a

ohlodával si kůžičku. Nic jiného než kůžička mu k ohlodávání nezbylo, protože nehty už si ohlodal do živého masa až k nervovým zakončením. Stál poblíž dveří, aby mohl uniknout, kdyby Jannings začal rvát.

"Možná by se dalo ještě -"

"Co ještě?"

"Co myslíš?"

"Myslím ty bicí. Ta stopa je naprosto zrušovaná a já nevím, co s ní uděláme." Vytáhl posuvný ovladač a studiem se rozehřměly bubny. "Slyšíš to?"

"Myslíš ten virbl?"

"Samozřejmě myslím ten virbl. Ten je úplně mimo a ruší!"

"Jo, ale -"

"Žádný ale! Nesnáším tyhle úlety! Mám tu čtyřicet stop! Čtyřicet za-sranejch stop na jednu jednoduchou bopovou skladbu, a nějakou BLBEJ technik -"

Telí koutkem oka zahlédl, jak Georgie mizí jako vlahy vánek.

"Hele, Paule, když si pohraješ s ekvalizací -"

"Ta nemá nic společného s -"

"Sklapni a poslouchej chvíli," řekl Telí konejšivě - tohle by neřekl nikomu na světě - a stáhl posuvný ovladač. Jannings se uklidnil a zaposlouchal se. Na něco se zeptal. Telí odpověděl. Pak položil otázku, na kterou Telí odpovědět nedokázal, ale Jannings si na ni odpověděl sám a najednou se před nimi rozestřela celá řada možností, jak udělat skladbu "Odpovím ti, odpověz mi".

Když Georgie Ronkler po nějaké době vycítil, že se bouře přehnala, vrátil se.

A Telí úplně zapomněl na tenisky.

Vzpomněl si na ně až další den večer. Byl doma, seděl na svém vlastním záchodě a četl si Moudrou krev od Flannery O'Connorové, zatímco z reproduktorů z ložnice se k němu linul Vivaldi (přestože se Telí živil mícháním rockové hudby, vlastnil jen čtyři rockové desky- dvě od Bruce Springsteena a dvě od Johna Fogertyho).

Téměř překvapeně zdvihl oči od knihy. Náhle ho totiž napadla absurdní otázka: Jak je to dlouho, co jsi naposled sral večer, Johne?

Nevěděl, ale pomyslel si, že v budoucnu to možná bude trochu častěji. Zdálo se, že se aspoň jeden z jeho zvyků může změnit.

Když čtvrt hodiny nato seděl v obývacím pokoji s knihou zapomenutou v klíně, napadlo ho ještě něco jiného: celý den nezašel na záchod ve třetím patře. V deset šli přes ulici do Donut Buddy na kávu, kde si cvrnkl, když Paul s Georgiem seděli u pultu, popíjeli kávu a bavili se o nahrávání do záznamu. Při obědě v Brew'n Burger zvládl rychlý bobek a další pak pozdě odpoledne v prvním patře, kam nesl poštu, kterou mohl snadno naházet do schránky u výtahů.

Vyhýbá se záchodům ve třetím patře? Vyhýbá se jim, aniž si to uvědomuje? Ale samozřejmě se jim vyhýbá. Vyhýbá se jim jako vyděšený kluk, který cestou ze školy raději obejde blok, než aby prošel kolem místního strašidelného domu. Vyhýbá se jim jako moru.

"No a co?" řekl nahlas.

Nevyslovil to zcela zřetelně, ale věděl, že to vyslovil. Na tom, jak se kvůli špinavým teniskám bojí veřejných záchodků, bylo něco až příliš existenciálního, a to i na New York.

"Tohle musí přestat," řekl ještě hlasitěji a zcela zřetelně.

***

Jenže to bylo ve čtvrtek večer a v pátek večer se stalo něco, co všechno změnilo. Dveře mezi ním a Paulem Janningsem se zavřely.

Telí byl plachý člověk, který si přátele nedělal snadno. V provinčním pensylvánském městě, kam chodil na střední školu, ho potměšilý osud zavál na jeviště s kytarou v rukou - zavál ho tam, kde by sám sebe čekal nejméně. Den před dobře placeným vystoupením onemocněl baskytarista skupiny Satin Saturns salmonelou. Sólový kytarista, který hrál také ve školní skupině, věděl, že John Telí umí hrát jak na basovou, tak na doprovodnou kytaru. Ten sóláček byl velký a měl násilné sklony. John byl malý, neprůbojný a křehký. Kytarista mu dal na vybranou - buď zaskočí za nemocného basáka, nebo mu tu basu narve do prdele až k pátému pražci. Tohle pomýšlení ho děsilo mnohem víc než hraní před velkým

publikem.

Koncem páté písně z něj opadl strach. Na konci první série věděl, že se chytil. Léta po tomhle prvním vystoupení slyšel Telí historku o Billu Wymanovi, baskytaristovi Rolling Stones. Podle ní během představení skutečně usnul - a nebylo to v nějakém klubu, ale v obrovské hale -, spadl z pódia a zlomil si klíční kost. Telí připouštěl, že mnoho lidí považovalo tu historku za vymyšlenou, ale on tušil, zeje pravdivá... on sám měl nejlepší předpoklady pochopit, jak se něco takového může stát. Baskytaristé jsou neviditelní muži rockového světa. Existují výjimky - třeba Paul McCartney -, ale ty jen potvrzují pravidlo. Možná proto, že tahle práce téměř postrádá kouzlo, trpí hudební skupiny chronickým nedostatkem baskytaristů. Když se Satin Saturns měsíc nato rozpadli (sólový kytarista a bubeník se poprali o jednu dívku), Telí vstoupil do skupiny vytvářené doprovodným kytaristou Saturns a jeho životní dráha tím byla určena, velmi prostě a nenápadně.

Tellovi se hraní ve skupině líbilo. Člověk stál před lidmi, na všechny ostatní se díval shora, nebyl pouhým účastníkem mejdanů, ale jejich tvůrcem; byl téměř neviditelný a zároveň naprosto nepostradatelný.

Občas se musel přidat ke zpěvu, ale nikdo po něm nechtěl, aby řečnil nebo něco podobného. Tímhle životem - dálkově studoval a jinak jezdil s kapelou - žil deset let. Byl dobrý, ale neměl ctižádost - nebyl zapálený. Nakonec si sehnal práci v nahrávacím studiu v New Yorku, začal si hrát s mixážními pulty a zjistil, že se mu život na druhé straně skla líbí víc. Za celou tu dobu

získal jediného dobrého přítele: Paula Janningse. Došlo k tomu rychle a Telí to částečně přičítal tomu zvláštnímu stresu, který s sebou jejich práce nesla. Měl pocit, že to přátelství vzniklo především díky kombinaci dvou faktorů: jeho vlastní osamělosti a Janningsovy silné dominantní osobnosti. A z události pátečního večera mohl Telí soudit, že pro Geor-gieho to nebylo příliš odlišné.

Telí popíjel s Paulem u jednoho ze zadních stolů McManusovy restaurace, bavili se míchání, o kšeftech, o baseballu a podobných věcech, když Janningsova pravá ruka náhle zmizela pod stolem a jemně stiskla Tellův rozkrok. Telí ucukl tak prudce, až převrhl svíčku uprostřed stolu a rozlil Janningsovi sklenici vína. Přiběhl číšník, postavil svíčku, než stačila pro-pálit ubrus, a zase odešel. Telí na Janningse zaskočeně zíral s vykulenýma očima.

"Promiň, mrzí mě to," řekl Jannings a skutečně vypadal, že ho to mrzí... ale zároveň zůstával klidný.

"Ježíšikriste, Paule!" To bylo jediné, co Telia napadlo, a znělo to zoufale nepřihodně.

"Myslel jsem, že na to jseš připravenej," řekl Jannings. "Možná jsem měl být jemnější."

"Připravenej?" opakoval Telí. "Jak to myslíš? Na co připravenej?"

"Na příznání. Na to, že sám sobě dovolíš vyjít s pravdou ven."

"Ale já takovej nejsem," řekl Telí a srdce mu prudce bušilo. Částečně hněvem, částečně strachem z nesmiřitelné jistoty, kterou viděl v Janning-sových očích, ale hlavně úlekem. To, co Jannings udělal, ho naprosto vyřídilo.

"Necháme to plavat, ne? Prostě si poručíme a budeme si myslet, že k tomu nedošlo." Dokud to nebudeš chtít, dodávaly ty nesmiřitelné oči.

Jenže ono se to stalo, chtěl říct Telí, ale neřekl. Hlas rozumu mu v tom zabránil... nedovolil mu podnitit Janningsovu nechvalně známou prechlivost. Tohle je koneckonců dobrá práce... ale práce per se není všechno. Nahrávání s Rogerem Daltreym se mu hodilo do životopisu ještě víc než dva týdenní platy navíc. Nejlíp udělá, když se zachová diplomaticky a polohu rozhněvaného mladého muže si schová pro jinou příležitost. Kromě toho, má vůbec být proč pobouřený? Jannings ho přece nezná-silnil.

Jenže to byla jen špička ledovce. Pod tím se odehrálo následující: zavřela se mu ústa, protože to jeho ústa obvykle dělávala. Vlastně se nezavřela - sklapla jako medvědí past a srdce uvěznila za zuby, sama stlačovaná tíží hlavy.

"Tak dobře," řekl jen. "Nikdy k tomu nedošlo."

Telí tu noc špatně spal, a pokud už usnul, zdály se mu příšerné sny:

O tom, jak ho Jannings ohmatává u McManuse, o teniskách pode dveřmi kabinky, jenže v tomhle snu Telí dveře kabinky otevřel a uviděl tam sedět Paula Janningse. Zemřel tam nahý a sexuálně vzrušený, což mu vydrželo

1 takovou dobu po smrti. Paulovi se slyšitelným zaskřípěním spadla čelist. "No vidíš, já věděl, že jsi připravenej," řekla mrtvola a vydechla smrdutý obláček nazelenalého vzduchu a Telí se probudil na

podlaze zachumlaný do změti příkrývek.

Byly čtyři hodiny ráno. Mezi budovami za oknem se začaly objevovat první náznaky denního světla. Telí se oblékl, posadil se a kouřil jednu cigaretu za druhou, dokud nebyl čas jít do práce.

V sobotu kolem jedenácté hodiny - pracovali šest dní v týdnu, aby stihli Daltreyho termín - se Telí zašel vymočít na pánský záchod ve třetím patře. Za dveřmi se zastavil, promnul si spánky a pak se podíval ke kabinkám.

Neviděl. Stál ve špatném úhlu.

Nevadí! Vykašli se na to! Vymoč se a vypadni odsud!

Pomalů došel k jedné mušli a rozeplnul si poklopec. Trvalo mu dlouho, než začal močit.

Cestou ven se znovu zastavil s hlavou nakloněnou jako starý pes Nipper na deskách firmy RCA Victor, a pak se obrátil. Zašel pomalů za roh a zastavil se v okamžiku, kdy viděl pod dveře první kabinky. Ty špinavé bílé tenisky tam byly stále. Budova známá jako Music City byla vylidněná, sobotně prázdná, ale ty tenisky tu byly.

Telí upřeně pozoroval mouchu před kabinkou. S jakousi vyčpělou dychtivostí sledoval, jak podlézá pod dveřmi kabinky a šplhá na špinavý palec jedné tenisky. Tam se zastavila a padla. Její mrtvola se svezla na hromadu hmyzích mrtvol vyrostlou kolem tenisek. Telí si všiml (a nijak ho to nepřekvapilo), že mezi mouchami jsou dva malí pavouci a jeden velký šváb, který ležel na zádech jako převrácená želva.

Dlouhými kroky vyšel z pánského záchodu a jeho návrat do studia byl velice zvláštní; připadalo mu, že místo aby šel, budova se sune podél něj, kolem něj, tak jako peřeje kolem balvanu.

Až se tam vrátím, řeknu Paulovi, že mi není dobře, a na zbytek dne si vezmu volno, pomyslel si, ale neudělal to. Paul byl celé dopoledne nevyzpytatelný a nepřijemný a Telí věděl, že je to částečně (nebo výhradně) kvůli němu. Může ho Paul ze zášti vyhodit? Ještě před týdnem by mu taková myšlenka připadala směšná. Jenže před týdnem ještě věřil tomu, čemu se naučil věřit v dospívání: že přátelé jsou skuteční a duchové neskuteční. Teď začínal uvažovat, jestli si to nějak nepřehodil.

"Ztracený syn se navrácí," poznamenal Jannings, aniž se rozhlédl, když Telí otevřel druhé ze studiových dveří. "Už jsem myslel, žeš tam umřel, Johnny."

"Ne," řekl Telí, "já ne."

Byl to duch, a čí, to Telí zjistil den předtím, než skončilo míchání Dal-treyho desky a jeho spolupráce s Paulem Janningsem. Ale než k tomu došlo, stala se spousta jiných věcí. Až na to, že spěly k jedinému cíli, tak jako milníky na Pensylvánské dálnici, které označují blížící se Tellovo nervové zhroucení. Věděl, že to k tomu směřuje, ale nedokázal tomu zabránit. Vypadalo to, že po téhle dálnici nejede, ale veze se.

Nejdřív bylo jeho chování průhledné a prosté: byl rozhodnutý vyhybat se onomu pánskému záchodu a myšlenkám na tenisky. Prostě si to vytěsnil z hlavy. Zatemnit.

Jenže to nešlo. Představa tenisek se mu vkrádala do mysli v nestřežených chvílích a zachvacovala ho jako dávný žal. Seděl doma, sledoval CNN nebo nějakou připitomělou televizní debatu a najednou se přistihl, jak myslí na mouchy nebo na to, co uklízečka zřejmě nevidí, když dává nový toaletní papír, a pak zjistil, že uplynula hodina. Někdy víc.

Nějakou dobu byl téměř přesvědčený, že se jedná o nějaký zlomyslný vtip. Rozhodně za ním stojí Paul a možná i ten tlust'och z Janus Music -Telí je dost často vídal v družném hovoru, a copak se na něj jednou dokonce nedívali a nesmáli se? Recepční taky nebyl špatný tip, s těmi jeho camelkami a mrtvými, skeptickýma očima. Georgie ne, Georgie by neudržel jazyk za zuby, i kdyby mu to Paul výslovně přikázal, ale všichni ostatní přicházeli v úvalu. Den dva Telí dokonce uvažoval o možnosti, že na místě muže se špatně zašněrovanými bílými teniskami občas zaskočí i sám Roger Daltrey.

Přestože tyhle myšlenky považoval za paranoidní fantazie, nedokázal se jich zbavit. Odháněl je od sebe, tvrdošijně si říkal, že neexistuje žádná Janningsem vedená kabala, která ho chce dostat, a v duchu si říkal Jasně, v pohodě, to je rozumné, jenže pět hodin nato - nebo možná jen dvacet minut - si je všechny představoval v Desmondově steakové restauraci dva bloky směrem do centra: Paula, neustále kouřícího recepčního se slabostí pro heavy metal a kapely v koženém oblečení, možná i toho hubeného chlápka z Vtipných pohlednic, jak požívají krevetový koktejl a popíjejí. A samozřejmě se smějí. Smějí se jemu, zatímco špinavé bílé tenisky, v jejichž nošení se střídají, leží pod stolem v pomuchlaném hnědém pytlí. Telí ten pytel úplně viděl. Tak daleko to s ním došlo.

Jenže tyhle krátkodobé fantazie nebyly nejhorší. Nejhorší byla následující prostá skutečnost: záchod ve třetím patře ho začínal přitahovat. Jako by v něm byl silný magnet a on měl kapsy plné železných pilin. Kdyby mu někdo něco podobného řekl, byl by se smál (možná jen uvnitř, pokud by mu to ten člověk sděloval skutečně vážně), jenže ten pocit, že ho pokaždé cestou do studia nebo k výtahům něco táhne na záchod, byl skutečný. Byl to příšerný pocit, jako když vás přitahuje otevřené okno ve vysoké budově nebo když bezmocně, jako by zevnitř sebe sama, přihlížíte tomu, jak si zdviháte pistoli k ústům a strkáte hlaveň mezi zuby.

Chtěl se podívat ještě jednou. Uvědomil si, že ten jediný další pohled ho možná dodělá, ale bylo mu to jedno. Chtěl se znovu podívat.

Pokaždé, když šel kolem, cítil tu niternou přitažlivost.

Ve snech znovu a znovu otvíral dveře kabinky. Jen. nahlédnout.

A dobře se podívat.

Neřípadalo mu, že se s tím může někomu svěřit. Věděl, že by to pro něj bylo lepší, že kdyby to někomu nalil do ucha, že by to ucho změnilo tvar, možná by z něj vyrostla i rukojeť, které by se mohl podržet.

Dvakrát zašel do hospody a podařilo se mu navázat rozhovor se sousedem. Protože hospody, myslel si, jsou od toho, aby se v nich nezávazně žvanilo. Aby se v nich blbě kecalo.

Poprvé sotva otevřel pusku, a muž, kterého si vybral, začal kázat na téma New York Yankees a jejich majitel Steinbrenner. Ten mu tak lezl na

nervy, že nebylo možné bavit se s ním o čemkoli jiném. Telí to brzy vzdal.

Podruhé se mu podařilo zapříst náhodný rozhovor s mužem, který vypadal jako stavební dělník. Mluvili o počasí, pak o baseballu (tenhle chlápek nebyl naštěstí takový magor) a nakonec se mu podařilo nahodit téma, jak je těžké najít v New Yorku dobrý flek. Telí se potil. Případalo mu, že dělá nějakou těžkou manuální práci - třeba že tlačí kolečko s betonem do mírného kopce -, ale zároveň cítil, že si nevede tak špatně.

Muž, který vypadal jako stavební dělník, pil koktejly Black Russian. Telí se držel piva. Měl pocit, že ho ze sebe vypotí stejně rychle, jako ho do sebe lije, ale když zaplatil tomu člověku několik panáků a on jemu zase několik piv, odhodlal se začít.

"Chceš slyšet něco hodně divného?" začal.

"Jseš buk?" zeptal se ho muž, který vypadal jako stavební dělník, než mu Telí stačil říct víc. Otočil se na barové stoličce a podíval se na Telia s laskavou zvědavostí. "Hele, mně je do toho kulový, jestli jseš nebo ne-jseš, jen z toho mám vosypky, takže ti radši říkám, že to není nic pro mě. Na rovinu."

"Já nejsem buk," řekl Telí.

"Aha. Tak co je tak divného?"

"Co?"

"Mluvils o něčem strašně divným."

"Á, vlastně to zas tak divný není," řekl Telí. Podíval se na hodinky a řekl, že už je dost pozdě.

Tři dny před koncem míchání Daltreyovy desky se Telí odešel ze studia F vymočít. K tomu účelu si vybral záchod v šestém patře. Už vyzkoušel čtvrté i páté patro, jenž tam byly záchody přímo nad záchodem ve třetím a on cítil, jak majitel tenisek svou přitažlivost vyzařuje nahoru poschodími. Pánský záchod v šestém patře byl na protějším konci budovy, což mělo vyřešit jeho problém.

Cestou k výtahům proklouzl kolem recepčního pultu a zničehonic se místo ve výtahu ocitl na pánském záchodě ve třetím patře a dveře se za ním tiše zavíraly. Ještě nikdy se tolik nebál. Ten strach pramenil částečně z tenisek, ale především z poznání, že na tři až šest vteřin ztratil vědomí. Poprvé v životě mu zkratovalo myšlení.

Netušil, jak dlouho by tam byl stál, kdyby se dveře za ním náhle ne-

otevřely a nepraštily ho bolestivě do zad. Byl to Paul Jennings. "Promiň, Johnny," řekl. "Netušil jsem, že tady medituješ."

Nečekal na odpověď, prošel kolem Telia (stejně by se žádné odpovědi nedočkal, napadlo Telia později; jazyk měl přimrzlý k patru) a zamířil ke kabinkám. Telí dokázal dojít k první mušli a rozepnout si poklopec a udělal to jen proto, že Paula by nejspíš moc pobavilo, kdyby se obrátil a vyběhl ven. Ještě před nedávným považoval Paula za přítele - možná svého jediného přítele, aspoň v New Yorku. Jenže

časy se změnily.

Telí stál u mušle asi deset vteřin a potom spláchl. Zamířil ke dveřím, ale zastavil se. Otočil se, po špičkách udělal dva tiché kroky a podíval se pod dveře první kabinky. Tenisky tam stále byly, obklopené hromadami mrtvých much.

Ale byly tam i mokasíny Paula Janningse od Gucciho.

To, co Telí viděl, vypadalo jako dvojexpozice nebo jako filmový efekt. Nejdřív viděl Paulovy mokasíny skrz tenisky, potom se tenisky jakoby zhmotnily a on je viděl skrz mokasíny, jako by Paul byl duch.

Jenže i když skrz Paulovy mokasíny bylo vidět, trochu se zdvihaly a pohybovaly, zatímco tenisky zůstávaly nehybné jako vždycky.

Telí odešel. Poprvé za dva týdny se cítil klidný.

Následujícího dne udělal to, co měl udělat hned: vzal Georgieho Ron-klera na oběd a zeptal se ho, jestli někdy neslyšel podivné historky nebo pověsti o budově, které se říkávalo Music City. Samotnému mu bylo záhadou, proč to neudělal už dřív. Věděl jen, že to, co se stalo včera, mu nějak projasnilo mysl, jako by mu vchrstla do tváře studená voda. Georgie možná nic nevěděl, ale mohl; pracoval s Paulem nejmíň sedm let a většinu té práce odvedli právě v Music City.

"Ty myslíš s tím duchem?" zeptal se Georgie a zasmál se. Byli v lahůdkářství s restaurací U Cartina na Šesté avenue a bylo tu poledně rušno. Georgie se zakousl do sendviče s hovězím masem, polkl a dvěma brčky nasál z lahve sodovku s vanilkovou příchutí. "Kdo ti o tom řekl?"

"Myslím, že jeden z recepčních," odpověděl Telí dokonale vyrovnaným hlasem.

"Určitější ho neviděl?" zeptal se Georgie a mrkl. Dál by Paulův dlouhodobý asistent v dobírání nezašel.

"Ne." Taky že ho neviděl. Jenom tenisky. A mrtvý hmyz.

"Teď už se na to dost zapomnělo, ale v jistý době nikdo o ničem jiným nemluvil - jak tu ten chlápek straší. Působil přímo tady ve třetím patře. Na hajzlu." Georgie zdvihl ruce, zatřepal jimi u svých broskvově ochmýřených tváří, zazpíval několik taktů ústřední písně Zóny soumraku a snažil se při tom tvářit zlověstně. Takového výrazu samozřejmě nebyl schopný dosáhnout.

"Jo," řekl Telí, "to jsem taky slyšel. Jenže recepční mi toho víc neřekl, nebo toho možná víc nevěděl. Jen se zasmál a odešel."

"Stalo se to, než jsem začal pracovat s Paulem. Právě Paul mi o tom řekl."

"On toho ducha sám neviděl?" zeptal se Telí, i když znal odpověď. Včera v něm Paul seděl. Vulgárně, ale pravdivě řečeno v něm sral.

"Ne, on se tomu smál." Georgie odložil sendvič. "Víš, co někdy dokáže. Bejt trochu ško-škodolibej."

Když byl Georgie donucen říct o někom něco byť mírně negativního, začal koktat.

"Já vím, ale nech Paula stranou; čí je to duch? Co se tomu člověku stalo?"

"Byl to jen nějaký feťák," řekl Georgie. "A stalo se to myslím ve dva- nebo třiasedmdesátém roce, když Paul zrovna začínal; sám byl tenkrát jen asistent zvukaře. Těsně před tou krizí."

Telí přikývl. Asi od pětasedmdesátého do osmdesátého byl rockový průmysl v těžké krizi. Děti utrácely peníze za videohry místo za desky. Už asi popadesáté od pětapadesátého roku ohlašovali vědátoři konec rokenrolu. Stejně jako jindy však mrtvola ožila. Videohry dosáhly svého vrcholu, přišla MTV, z Anglie přijely nové hvězdy; Bruče Springsteen nazpíval Born in the U. S. A., rap a hip hop otrásly žebříčky i některými hlavami.

"Před tou krizí nosili šéfcí z nahrávacích společností před velkejma koncertama v kufříkách do zákulisí koks," řekl Georgie. "Tehdy jsem ozvučoval koncerty, tak jsem to viděl. A jeden chlápek -je sice od osma-sedmdesátého mrtvěj, ale na to jméno by sis vzpomněl, kdybych ti ho řekl - dostával před každým koncertem od své firmy sklenici oliv. Ta byla zabalená v krásném papíře se stuhama a mašlema a se vším. Akorát ty olivy nebyly ve vodě, ale v koksu. A on si je házel do pití. Říkal tomu od-od-odpalovací martini."

"To si dovedu představit," poznamenal Telí.

"Tenkrát si spousta lidí myslela, že kokain je něco jako vitamin," řekl

Georgie. "Tvrdili, že ti neudělá závislost jako heroin a kocovinu jako chlast. A v tomhle baráku, chlapče, v tomhle baráku sněžilo pořád. Prášky a marjánka a haš tu jely taky, ale koks vedl. A ten chlápek -"

"Jak se jmenoval?"

Georgie pokrčil rameny. "Já nevím. Paul mi to neřek a já to od nikoho z baráku neslyšel - aspoň co si pamatuju. Ale zřejmě to byl jeden z těch kluků, který vidíš ve výtahách, jak rozvážej kafe a koblihy a pečivo. Akorát že tenhle chlápek místo kafe rozvážel drogy. Viděls ho tu tak dvakrát třikrát tejdně, jak to bere nahoru a zase dolů. Měl přes ruku přehozenej kabát a v tý ruce kufřík z krokodýlí kůže. Ten kabát nosil přes ruku, i když bylo horko. To aby si lidi nevšimli toho náramku."

"Čeho?"

„J->-p-přece náramku," vyprskl Georgie drobečky chleba a masa a okamžitě zrudl. "Ježiš, promiň, Johnny."

"To nic. Dáš si ještě tu sodovku?"

"Jo, díky," řekl Georgie vděčně.

Tel! zamával na číšnici.

"Takže to byl distributor," řekl hlavně proto, aby Georgieho znovu uklidnil. Ten si stále otíral rty ubrouskem. "Přesně tak." Přinesli sodovku a Georgie se napil. "Když vystoupil ve výtahu v osmým patře, ten jeho kufřík, co měl připoutanej k zápěstí, byl plnej drog. Když pak vystoupil v přízemí, byl plnej peněz."

"To je nejlepší kouzlo od přeměny olova ve zlato," řekl Telí.

"Jo, ale nakonec mu to kouzlo nevyšlo. Jednoho dne dojel jen do třetího patra. Někdo ho sejmul na pánským záchodě."

"Probodl ho nožem?"

"Co jsem slyšel, tak někdo otevřel dveře kabinky, kde seděl, a měl do oka vraženou tužku."

Telí to na okamžik tak živě, jako viděl ten pomačkaný pytel v restauraci pod stolem domnělých spiklenců: tužka značky Berol Black Warrior, ořezaná do mimořádně ostré špičky, sviští vzduchem a pak proniká do překvapené zřítelnice. Puknutí oční bulvy. Trhl sebou.

Georgie přikývl. "H-h-hnus, co? Ale zřejmě to není pravda. Aspoň to-hleto ne. Třeba ho někdo jen zapích."

"Jasně."

"Ale ten, kdo to byl, u sebe něco ostrýho mít musel, to jo," řekl Georgie.

"Myslíš?"

"Jo. Protože ten kufřík zmizel."

Telí se na Georgieho podíval. A uviděl to. Ještě než mu to Georgie dopověděl, už to viděl.

"Když přišli poldové a vytáhli toho chlápka ze záchoda, našli v míse jeho levou ruku."

"Á," řekl Telí.

Georgie se podíval na svůj talíř. Byla na něm ještě půlka sendviče. "Myslím, že mám d-d-dost," řekl a nuceně se usmál.

Cestou do studia se Telí zeptal, "Takže ten duch má strašit kde... na záchodě?" a zničehonic se rozesmál, protože jakkoli strašný ten příběh byl, na představě ducha strašícího na záchodě bylo něco komického.

Georgie se usmál. "Znáš lidi. Právě tohle nejdřív tvrdili. Když jsem začínal pracovat s Paulem, říkali mi, že ho tam viděli. Ne celýho, ale jen tenisky pod dveřma kabinky."

"Jenom tenisky, jo? To je ale pitomost."

"No právě. Podle toho jsi poznal, že si to vymejšlej nebo se jim to jen zdá, protože to říkali jen lidi, který ho znali zaživa. Lidi, který věděli, že nosil tenisky."

Telí, který byl v době vraždy jenom hloupý kluk z pensylvánského venkova, přikývl. Došli k Music City.

Cestou přes halu k výtahům Georgie řekl, "Ale víš, jak je v tyhle branži pohyb. Dneska tady a zítra jinde. Po-chybuj, že bys tu našel někoho, kdo tady tenkrát pracoval, možná kromě Paula a několika re-recepčních, a z těch si od něj asi nikdo drogy nekupoval."

"To asi ne."

"Takže teď už tu historku nezaslechneš a toho chlápka už nikdo nevidá."

Byli u výtahů.

"Georgie, proč se pořád držíš Paula?"

Přestože Georgie rychle sklonil hlavu a zrudly mu konečky uší, tahle náhlá změna tématu ho zjevně nepřekvapila. "A proč ne? Stará se o mě."

Ty s ním spíš, Georgie? Tahle otázka by logicky navazovala na otázku předchozí, ale Telí ji nevyslovil. Neodvážil se ji vyslovit. Protože si myslel, že Georgie by mu pravdivě odpověděl.

Telí, který se jen stěží dokázal bavit s cizími lidmi a neuměl si získávat přátele, náhle Georgieho Ronklera objal. Georgie se na něj sice nepodíval, ale jeho objetí opětoval. Pak se pustili a přijel výtah a oni pokračovali v práci a další večer ve čtvrt na sedm, když si Jannings sbíral papíry (a okázale se za Tellem nedíval), odešel Telí na pánský záchod ve třetím patře, aby se na majitele tenisů podíval.

Při hovoru s Georgiem ho náhle něco osvítilo... něco tak silného by se možná dalo nazvat zjevením. Napadlo ho, že člověk se někdy dokáže zbavit ducha, který ho straší a pronásleduje, když sebere dostatek odvahy, aby se mu postavil čelem.

Tentokrát nešlo o žádný výpadek vědomí ani o pocit strachu... cítil jen ono pomalé rovnoměrné hluboké bušení v hrudi. Všechny smysly měl nabystřené. Cítil chlór, růžové dezinfekční kotoučky v mušlích, staré větry. Viděl tenké prasklinky v malbě zdí a šupinky na trubkách. Mířil k první kabince a slyšel dutý klapot vlastních podpatků.

Tenisky se téměř ztrácely pod hromadami mrtvých pavouků a much.

Nejdřív tam byla jedna nebo dvě. Protože nemusely umírat, když tam ty tenisky nebyly, a ony tam nebyly, dokud jsem je tam neuviděl.

"Proč já?" zeptal se zřetelně do ticha.

Tenisky se nepohnuly a neodpověděl mu žádný hlas. "Vždyť jsem tě neznal, nikdy jsem se s tebou nesetkal. Neberu to svinstvo, které jsi prodával, a nikdy jsem ho nebral. Tak proč já?"

Jedna teniska sebou trhla. Ozvalo se papírové zašustění mrtvých much. Pak se teniska - ta špatně zašněrovaná - zase uklidnila. Telí prudce otevřel dveře. Jeden pant zaskřípěl. A tady byl. Záhadný hoste, zapište se, prosím, pomyslel si Telí.

Záhadný host seděl na míse s jednou rukou bezvládně položenou na stehně. Byl téměř takový, jakého si ho Telí ve snech představoval, s jedním rozdílem: měl jen jednu ruku. Druhá končila zaprášeným hnědým pahýlem, na který se přilepilo několik dalších much. V tu chvíli si Telí uvědomil, že si nikdy nevyšiml jeho kalhot (Copak jste si při náhodném pohledu pod dveře záchodové kabinky nikdy nevyšimli spuštěných kalhot, které překrývají boty? Je v tom něco neudržitelně komického nebo bezbranného, nebo snad jedno podmiňuje druhé?). Nemohl si jich všimnout, protože nebyly spuštěné a měly zapnutý pásek i poklopec. Byly zvonové. Telí si zkoušel vzpomenout, kdy vyšly zvony z módy, ale nevzpomněl si.

Nad zvonovými kalhotami měl muž modrou plátěnou košili s našitými mírovými znaky na obou kapsách s patkami. Pěšinku ve vlasech měl vpravo. Telí na ní viděl mrtvé mouchy. Na háku na vnitřní straně dveří visel kabát, o kterém mu říkal Georgie. Na povislých ramenech kabátu také ležely mrtvé mouchy.

Ozval se skřipavý zvuk, ne nepodobný zvuku, který vyloudil pant. Telí si uvědomil, že ho vydaly krční šlachy. Muž zdvihl hlavu. Podíval se na něj a Telí bez jakéhokoli údivu zjistil, že až na tužku trčící z oka vidí stejnou tvář, jakou vidá denně při holení v zrcátku. Muž v teniskách byl on a on byl muž v teniskách.

"Já věděl, že jsi připravenej," řekl sám sobě chraplavým bezbarvým hlasem člověka, který dlouho nepoužíval hlasivky.

"Nejsem," řekl Telí. "Jdi pryč."

"Já myslím připravenej na pravdu," řekl Telí Tellovi a Telí stojící ve dveřích kabinky uviděl kolem nozder Telia sedícího na míse kroužky bílého prášku. Takže nejen prodával, ale i bral. Přišel si sem šňupnout, někdo otevřel dveře kabinky a vrazil mu tužku do oka. Ale kdo spáchal vraždu tužkou? Možná jedině někdo, kdo spáchal zločin z...

"Řekněme z náhlého popudu," navrhl muž v teniskách chraplavým bezbarvým hlasem. "Ten starej známej zločin z náhlého popudu."

A Telí - Telí stojící ve dveřích kabinky - pochopil, že přesně tak to bylo, bez ohledu na to, co si o tom myslel Georgie. Vrah se nepodíval pod dveře kabinky a muž v teniskách se zapomněl zajistit zástrčkou. Došlo k souběhu dvou faktorů, který by za jiných okolností vyústil v pouhé zamumlání "Promiňte" a spěšný ústup. Tentokrát však došlo k něčemu jinému. Tentokrát to vedlo k spontánní vraždě.

"Já na tu zástrčku nezapomněl," řekl muž v teniskách svým bezbarvým dutým hlasem. "Byla rozbitá."

No dobře, zástrčka nefungovala. Na tom nezáleží. A ta tužka? Telí si byl jistý, zeji vrah držel v ruce,

když otevřel dveře kabinky, ale nějakou vražednou zbraň. Držel ji proto, že člověk občas něco držet musí - cigaretu, klíče, pero nebo tužku, aby si měl s čím hrát. Telia napadlo, že ta tužka se ocitla v oku ještě dřív, než si kdokoli z nich uvědomil, že ji tam vrah vrazí. Pak, protože vrah byl pravděpodobně taky zákazník, který věděl, co je v kufříku, znovu zavřel dveře, nechal oběť sedět na záchodě, vyšel z budovy, dostal... prostě ho něco napadlo...

"Šel do pět bloků vzdáleného železářství a koupil si pilku na železo," řekl muž v teniskách svým bezbarvým hlasem a Telí si náhle uvědomil, že už nemá jeho obličej; byl to obličej asi třicetiletého Indiána. Telí měl nazrzlé vlasy, stejně jako ten muž, který tu byl původně, ale ty vlasy teď byly hrubé a matně černé.

Náhle ho napadlo ještě něco - tak jako ho napadaly věci ve snu: když se lidé setkají duchy, vždycky v nich vidí nejdřív sebe. Proč? Ze stejného důvodu, z jakého se potápěči při vynořování zastavují. Vědí, že kdyby stoupali příliš rychle, udělaly by se jim v krvi dusíkové bubliny a možná by zemřeli v krutých bolestech. A podobné je to s dávkami skutečnosti.

"Změny vnímání, když se člověk dostane za hranice přirozeného, co?" zeptal se Telí chraptavě. "Proto mi život poslední dobou připadal tak divný. Něco uvnitř mě mě připravovalo na... setkání s tebou." Mrtvý muž pokrčil rameny. Popadalo z nich několik mrtvých much. "Povídej mi o tom - umíš přece myslet."

"Tak dobře," řekl Telí. "Budu. Koupil si pilku na železo a prodavač mu ji dal do pytlíku a on se vrátil. Nedělal si žádné starosti. Koneckonců kdyby tě už někdo našel, poznal by to; u dveří by byl dav lidí. Takhle nějak uvažoval. Možná by tam byli i policajti. A protože bylo všechno normální, šel si tam pro ten kufřík."

"Nejdřív zkusil přerážnout ten řetěz," řekl muž v teniskách drsným hlasem. "Když mu to nešlo, uřízl mi ruku."

Podívali se na sebe. Telí si najednou uvědomil, že vidí mísu i špinavé bílé dlaždičky na zdi za mrtvolou... mrtvolou, která se konečně stávala skutečným duchem.

"Víš co?" zeptal se duch Telia. "Proč jsi to byl zrovna ty?"

"Někomu jsi to říct musel."

"Ne - minulost je k hovnu," řekl duch a usmál se úsměvem tak hluboce nenávisným, až Telia obešla hrůza. "Ale vědět je někdy dobrý... tedy pokud ještě žiješ." Na okamžik se odmlčel. "Zapomněl ses zeptat svého přítele Georgieho na něco důležitýho, Telle. Na něco, v čem by asi nebyl tak upřímněj."

"Na co?" zeptal se, ale nebyl si tak docela jistý, jestli chce znát odpověď.

"Kdo byl tehdy mým největším odběratelem na třetím patře. Kdo mi dlužil skoro osm tisíc dolarů. Koho jsem odřízl od zdroje. Kdo šel na

odvykací kúru na Rhode Islandu a dva měsíce po mé smrti byl čistej. Kdo se dneska k bílému prášku ani nepřiblíží. Georgie tu tenkrát ještě nebyl, ale myslím, že na všechny tyhle otázky stejně zná odpovědi. Protože slyší, co si lidi povídají. Všiml sis někdy, že lidi před Georgem mluvěj, jako by tam nebyl?"

Telí přikývl.

"A to koktání taky nemá vrozený. Myslím, že ho moc dobře vnímá. Nikdy by to neřek, Telle, ale já si myslím, že ho vnímá."

Duchovi se znovu začal měnit obličej. Rysy se mu rozplizly do jakési prvotní chmurné mlhy a pak se znovu zaostřily. Do rysů Paula Janningse.

"Ne," zašeptal Telí.

"Dostal víc než třicet tisíc," řekl mrtvý muž s Paulovým obličejem. "Tak zaplatil za tu odvykačku... a zbylo mu ještě dost na další neřesti, kterých se nevzdal. 11

A postava na záchodové míse se najednou začala vytrácet. Za chvíli byla pryč. Telí se podíval na podlahu a viděl, že hmyz zmizel s ní.

Na záchod už nepotřeboval. Vrátil se do studia, řekl Paulu Janningso-vi, že je neschopný parchant, zdržel se jen tak dlouho, aby si vychutnal výraz dokonalého překvapení na Paulově tváři, a pak vyšel ze dveří. Budou další pracovní příležitosti; ve své branži je natolik dobrý, že s tímhle může počítat. To vědomí však pro něj bylo objevem. Ne prvním toho dne, ale rozhodně nejlepším.

Když se vrátil do svého bytu, prošel obývacím pokojem přímo na záchod. Potřeba ulevit si se mu vrátila

- ve skutečnosti v dost nutkové podobě -, ale to bylo v pořádku, to znamenalo, že je naživu. "V pravidelnosti je štěstí," poučil bílé kachlíky na stěně. Pootočil se, vzal si z nádrže poslední Rolling Stone, který tam nechal minule, otevřel si rubriku Náhodné postřehy a začal si číst.

VÍTE, ZE TAM MAJI PEKELNĚ DOBROU KAPELU?

Když se Mary probudila, bloudili. Věděla to a Clark to věděl taky, i když to nejdřív nechtěl přiznat. Tvářil se, jako by chtěl říct, Jsem nasranej, tak se do mě nenavázej, a ústa se mu stále zmenšovala, až skoro zmizela. A Clark by rozhodně neřekl "bloudili", Clark by řekl "někde špatně odbočili", a i to by ho téměř zabilo.

Z Portlandu vyjeli den předtím. Clark pracoval pro počítačovou společnost -jednu z největších -, a to, že by měli trochu poznat Oregon za hranicemi příjemné, ale nudné středostavovské čtvrti Portlandu, kde žili a které její obyvatelé říkali Software City, byl jeho nápad. "Na venkově je to prý nádherné," řekl jí.

"Nechceš se tam podívat? Mám týden volna a začíná se mluvit o stěhování společnosti. Jestli neuvidíme skutečný Oregon, tak bylo posledních šestnáct měsíců jenom černou dírou v mé paměti."

Mary poměrně ochotně souhlasila (škola jí skončila před deseti dny a ona neměla žádné letní kursy) a těšila se na nenaplánovaný výlet jen tak nazdařbůh. Úplně zapoměla, že podobné výlety často končí přesně takhle, na nějaké vedlejší silnici, která člověka zavede do naprosté nicoty. Připouštěla, že je to dobrodružství - aspoň na to člověk může tak nahlížet, když chce -, ale jí bylo v lednu dvaatřicet a podle jejího názoru je člověk ve dvaatřiceti na dobrodružství už příliš starý. Její současná představa dovolené zahrnovala motel s čistým bazénem, župany na postelích a fungujícím fénem v koupelně.

Včera jí bylo dobře, krajina byla tak nádherná, že i Clark několikrát v úžasu nezvykle ztichl. Noc strávili v příjemném venkovském hostinci

západně od Eugene, jednou nebo dvakrát se milovali (na potěšení z milování rozhodně příliš stará nebyla) a ráno zamířili na jih s předsevzetím strávit další noc v Klamath Falls. Ráno vyrazili po oregonské státní silnici číslo 58, a to bylo v pořádku, ale potom, při obědě ve městě Oakridge, Clark navrhl, aby sjeli z hlavní silnice, která byla dost ucpaná karavany a nákladňáky s dřívím.

"No, já nevím..." pronesla Mary pochybovačným hlasem ženy, která od svého muže podobných návrhů slyšela mnoho a důsledkům několika už musela čelit. "Nerada bych tam zabloudila, Clarku. Vypadá to tam dost pustě." Poklepala udržovaným nehtem na zelenou skvrnu na mapě, označenou jako Boulderská divočina. "Jmenuje se to divočina, takže žádné benzínové pumpy, žádné záchody a žádné motely."

"Ale jdi," řekl a odsunul stranou zbytky smaženého kuřecího řízku. Z hrací skříně zpívali Steve Earl and the Dukes "Six Days on the Road" a za špinavými okny jezdilo a skákalo pár zrudlých vyhlížejících kluků na skateboardech. Vypadali, jako by jen ubíjeli čas čekáním na to, až budou dost staří, aby z tohoto města vypadli, a Mary přesně věděla, jak se cítí. "O nic nejde, miláčku, pojedem ještě pár mil po osmapadesátce na východ... a pak to ohněm na jih na dvaatřicetku... vidíš to?"

"Mhm." Viděla taky to, že zatímco osmapadesátka byla vyznačená tlustou červenou čarou, dvaatřicetka působila jako tenká černá nitka. Měla však břicho plné sekané s bramborovou kaší, připadala si jako hroznýš královský po pozření kozy a nechtěla se s Clarkovým objevitel-ským instinktem přít.

Momentálně se chtěla jen pohodlně schoulit do sedadla spolujezdce jejich báječného starého mercedesu a zdřímnout si.

"Pak je tady ještě tahle silnice," pokračoval. "Číslo nemá, takže to bude jen nějaká okreska, ale vede přímo do Toketee Falls. A odtud je to jen skok na mezistátní sedmadvadesátku. Tak co myslíš?"

"Že nejspíš zabloudíš," řekla - vtípek, kterého později dost litovala. "Ale snad bychom mohli být v pohodě, pokud na té silnici najdeš dostatečně široké místo, abychom mohli naši Princeznu obrátit zpátky."

"A máme vyhráno!" rozzářil se, znovu si před sebe přisunul smažený kuřecí řízek a pustil se do masa i s vychladlou tuhnoucí šťávou.

"Ale fuj," řekla, dala si ruku před obličej a odvrátila hlavu. "Jak to můžeš jíst?"

"Vždyť je to dobrý," zahuhlal Clark s plnými ústy, takže mu mohla rozumět jen manželka. "Kromě toho na cestách by člověk měl jíst domorodá jídla."

"Vypadá to, jako by se někdo vysmrkal na hodně starý hamburger," řekla. "Opakuju: ale fuj."

V dobré náladě odjeli z Oakridge a zpočátku všechno probíhalo hladce. Potíže začaly, až když sjeli z

dvaadvacátčtyřicítka na neoznačenou silnici, která je podle Clarka měla jistojistě zavést do Toketee Falls. Nejdřív to vůbec problematicky nevypadalo; okreska neokreska, nová silnice byla mnohem lepší než dvaadvacátčtyřicítka, na níž bylo mnoho výmolů a i v létě ještě zimních výtluků. Vlastně si tu cestu královsky užívali a střídavě měnili kazety v přehrávači. Clark si vybíral Wilsona Picketta, Ala Greena a Pop Staples, Mary měla naprosto odlišný vkus.

"Co vidíš na všech těch bílých klukách?" zeptal se jí, když tam dala svůj oblíbený New York od Loua Reeda.

"Vždyť jsem si jednoho bílého kluka vzala, ne?"

To ho rozesmálo.

První potíže se objevily za čtvrt hodiny, když přijeli na křižovatku ve tvaru písmene Y. Obě větve vypadaly stejně slibně.

"Krucinál," řekl Clark a otevřel skříňku v palubní desce, aby vyndal mapu. Tu pak dlouze studoval.

"Tahle křižovatka na mapě není."

"A je to tady," utrousila Mary. Když Clark přijížděl k nečekané křižovatce, skoro spala, takže teď se na něj trochu zlobila. "Chceš poradit?"

"Ne," odsekl, "ale zřejmě se tomu stejně neubráním. A pro případ, že to nevíš, tak nesnáším, když takhle obracíš oči v sloup."

"Jak takhle, Clarku?"

"Jako kdybych byl starý pes, který se právě uprdl pod jídelním stolem. Tak do toho, řekni mi svůj názor. Vypal to na mě. Máš možnost."

"Vrat' se, dokud je čas. To je moje rada."

"Aha. Škoda, že mi nemůžeš pověsit na krk ceduli s nápisem KAJU SE."

"To má být vtipné?"

"Já nevím, Maře," řekl rozmrzele a střídavě se díval přes hmyzem potřísněné čelní okno a do mapy. Byli manželé už skoro patnáct let a Mary ho znala natolik dobře, aby věděla, že téměř určitě bude chtít jet dál... právě proto, že se tu vyskytla ta křižovatka.

Když je v sázce odvaha Clarka Willinghama, nemůže přece couvnout, pomyslela si a musela si dát ruku před ústa, aby zakryla úsměv.

Jenže nebyla dostatečně rychlá. Clark se na ni podíval a zdvihl jedno obočí. Okamžitě ji napadla matoucí myšlenka: pokud v něm ona po těch letech dokáže číst jako v dětské pohádkové knížce, tak on v ní zřejmě taky. "Tak co je?" zeptal se až příliš nevýrazným hlasem. A vtom si všimla, že se mu zmenšují ústa. Vlastně si uvědomila, že se mu určitě začala zmenšovat ještě v době, kdy spala. "Nechceš se mi svěřit, miláčku?"

Zavrtěla hlavou. "Jen si odkašlávám."

Přikývl, posunul si brýle na čím dál vyšší čelo a zdvihl mapu, až se mu téměř dotýkala špičky nosu. "No," řekl, "musí to být ta levá větev, protože ta vede na jih k Toketee Falls. Ta druhá míří na východ. Zřejmě to bude jen silnice k nějaké farmě."

"Že by silnice k farmě měla uprostřed žlutou čáru?"

Clarkova ústa se zase o něco zmenšila. "Překvapilo by tě, jak bohatí jsou někteří rančeři," řekl.

Chtěla mu připomenout, že doby zvěďů a průkopníků jsou dávno pryč, že tu ve skutečnosti není v sázce jeho odvaha, ale pak se rozhodla, že si ještě trochu zdřímne v odpoledním slunci, než aby se hádala s manželem, zvláště po těch vydařených dvou číslech minulé noci. A nakonec někam jet chtějí, ne?

S touhle útěšnou myšlenkou a při písni Lou Reeda o poslední velké americké velrybě Mary Willinghamová usnula. V době, kdy se Clarkem vybraná silnice začala ztrácet, už spala a zdálo se jí, že jsou zase na obědě v oakridgeské restauraci. Snažila se vhodit čtvrták do hudební skříně, ale zdířka na mince byla ucpaná něčím, co vypadalo jako maso. Jeden z kluků, kteří předtím jezdili po parkovišti, kolem ní prošel s prknem v podpaží a čepicí obrácenou kšiltem dozadu.

Co je to s tím? zeptala se ho Mary.

Kluk došel ke skříni, zběžně se na ni podíval a pokrčil rameny. Á, to nic není, řekl. To je jen tělo nějakýho chlápka, co se rozbil kvůli tobě a kvůli spoustě jinejch. My tady nejedem v malým; tohle je masová kultura, brouku.

Pak natáhl ruku, štípl ji do pravé bradavky - nijak zvlášť šetrně - a odešel. Když se podívala zpátky na hudební skříň, viděla, že se naplnila krví, v níž se vznášely nezřetelné předměty podezřele připomínající lidské orgány.

Ten Lou Reed už by si možná měl dát pohov, napadlo ji, ale v krvi za sklem se na otočný talíř snesla deska a Lou začal zpívat "Busload of Faith".

Zatímco Mary měla tenhle stále nepříjemnější sen, silnice se stále zhoršovala a výmoly se množily, až byla nakonec samý výmol. Dlouhé album Loua Reeda dohrálo a začalo hrát znovu od začátku. Clark si toho nevšiml. Příjemný výraz, s nímž začínal den, úplně zmizel. Ústa se mu scvrkla do velikosti růžového poupěte. Kdyby byla Mary vzhůru, už dávno by ho přiměla otočit vůz a vrátit se. To věděl, stejně jako věděl, jak by se na něj podívala, kdyby se teď probudila a uviděla ten úzký proužek rozmláceného asfaltu, který se dal nazvat silnicí jen ve skutečně velkorysém rozpoložení, lemovaný po obou stranách lesy tak těsně, že byl v neustálém stínu. Od chvíle, kdy sjeli z dvačtyřicítky, nepotkali jediné protijedoucí auto.

Věděl, že by se měl otočit - Mary nesnášela, když se dostal do takovéhle šlamastyky, a vždycky zapomínala na to, kolikrát po neznámých silnicích neomylně dojel k cíli (Clark Willingham patřil k milionům amerických mužů, kteří jsou pevně přesvědčeni, že mají v hlavě kompas) -ale jel dál, nejdřív tvrdošíjně přesvědčený, pak už jen doufající, že musí vyjet v Toketee Falls. Kromě toho tu skutečně nebylo kde vůz otočit. Kdyby se o to pokusil, vymáchal by Princeznu až po poklice v jednom z bahnitých příkopů, které tuhle politováníhodnou parodii na silnici lemovaly... a Bůh ví, jak dlouho by trvalo dostat sem odtah, nebo jak daleko by jen musel jít, aby ho vůbec zavolal.

Pak se konečně dostal na místo, kde se mohl otočit - na další křižovatku ve tvaru Y -, ale rozhodl se nevracet. Důvod byl jednoduchý: zatímco pravá odbočka byla šterková a uprostřed prorostlá trávou, levá byla znovu široká, udržovaná a uprostřed rozdělená žlutou čarou. Podle kompasu v Clarkově hlavě mířila tahle slibná odbočka na jih. Na jejím konci téměř cítil Toketee Falls. Ještě tak deset, patnáct, nejvýš dvacet mil.

O otočení nicméně alespoň zauvažoval. Když to později Mary řekl, viděl v jejích očích pochybnosti, ale byla to pravda. Rozhodl se jet dál, protože Mary se začala vrtět a on si byl jistý, že kdyby se vrátil po té hrbolaté silnici plné výmolů, vzbudil by ji... a ona by se pak na něj dívala těma svýma velkýma nádhernýma modrýma očima. Jen by se dívala. Ale to by stačilo.

Kromě toho, proč by se měl půldruhé hodiny vracet, když Toketee Falls byly téměř za humny? Jen se podívej na tu silnici, říkal si. Myslíš, že takováhle silnice se prostě vytratí?

Znovu Princeznu rozjel, vjel na levou odbočku a samozřejmě, silnice se vytratila. Hned za prvním kopcem zmizela žlutá čára. Za druhým skončil asfaltový povrch a oni se ocitli na cestě s vyjetými koleji, kterou z obou stran svíraly lesy ještě těsněji a slunce - to si Clark uvědomil poprvé - klouzalo dolů na úplně špatné straně oblohy.

Asfalt skončil tak náhle, že Clark ani nestačil zabrzdít a Princezna skočila na lesní cestu s tvrdým zuchnutím provázeným zaskřípěním pěr, které vzbudilo Mary. Prudce se posadila a rozhlédla se kolem sebe těma velkýma očima. "Kde -" začala a vzápětí, aby se odpoledne dokonale završilo, se černošský hlas Loua Reeda zrychlil tak, že zpíval "Good Eve-ning, Mr Waldheim" žvatlavým hláskem jako z kresleného filmu.

Clark vykřikl a stiskl tlačítko na vysunutí kazety. Magnetofon kazetu vyvrhl i s ošklivou placentou - zamotaným lesklým páskem.

Princezna vjela do téměř bezedného výmolu, naklonila se doleva a pak z díry vyskočila jako rychlá plachetnice kymácející se v bouři.

"Clarku?"

"Nic neříkej," procedil skrz stisknuté zuby. Nezabloudili jsme. Za chvilinku jsme zpátky na asfaltu, pravděpodobně už za příštím kopcem. Nezabloudili jsme."

Mary, stále rozrušená ze svého snu (i když už si ho skoro nepamatovala), držela na klíně zničenou kazetu a truchlila nad ní. Samozřejmě si koupí jinou... ale ne tady. Dívala se na hřadující stromy připomínající hladové účastníky hostiny a odhadovala, že k nejbližší prodejně hudebnin je to hodně daleko.

Podívala se na Clarka, všimla si jeho červených tváří a téměř neexistujících úst a usoudila, že bude

moudřejší mlčet, alespoň prozatím. Když bude mlčet a ušetří ho výčitek, možná Clark přijde k sobě ještě předtím, než tahle příšerná cesta skončí ve šterkovém lomu nebo v pohyblivém písku.

"Kromě toho se můžu klidně otočit," řekl, jako by mu něco takového navrhovala.

"To vidím," utrousila neutrálně.

Podíval se na ni; možná se chtěl hádat, možná se jen cítil trapně a doufal, že na ní pozná, že na něj není moc naštvaná - aspoň zatím -

a pak se znovu podíval předním oknem ven. Prostředkem cesty už prorůstala tráva a plevel a sama cesta byla tak úzká, že kdyby potkali protijedoucí auto, jeden z nich byl musel vycouvat. A to zdaleka nebyl konec legrace. Půda za vyjetými koleji vypadala stále nedůvěryhodněji; zakrslé stromy jako by se vzájemně vytlačovaly v boji o lepší místo ve vlhké půdě.

Ani po jedné straně cesty nebyly sloupy elektrického vedení. Už na to Clarka málem upozornila, ale pak usoudila, že bude chytřejší držet jazyk za zuby. V tichosti sjížděli z kopce k ohybu cesty. Proti veškeré pravděpodobnosti doufal, že za ohybem uvidí změnu k lepšímu, ale zarostlá cesta byla stejná jako předtím. A pokud bylo vidět nějakou změnu, pak leda to, že koleje byly trochu méně znatelné a cesta trochu užší. Clarkovi začala připomínat cestu z knih Terryho Brookse, Stephena Donaldsona a samozřejmě J. R. R. Tolkiena, duchovního otce téhle literatury. Postavy v těchhle příbězích (obvykle měly chlupaté nohy a špičaté uši) si vybíraly podobné cesty navzdory svým neblahým předtuchám, a obvykle pak musely bojovat s trolly, strašidly nebo smrdutými kostlivci.

"Clarku -"

"Já vím," řekl a levou rukou náhle praštil do volantu. Znechucený úder způsobil jen zahoukání klaksonu.

"Já viim." Zastavil mercedes, který nyní zabíral celou šíři cesty (cesty? sakra, i stezka byla pro tohle příliš honosným označením), vztekle posunul páku do parkovací polohy a vystoupil. Mary vystoupila pomaleji na druhé straně.

Pryskyřičná vůně stromů byla božská a Mary napadlo, že na tom tichu nerušeném zvukem žádného motoru ani lidského hlasu je něco nádherného (i když sem zdálky doléhal hukot letadla)... ale zároveň na tom bylo něco děsivého. I zvuky, které slyšela - čírikání ptáčka ve stinných smrcích a hučení větru -, jen podtrhovaly mohutnost ticha, které je obklopovalo.

Podívala se přes Princeznu šedou střechu na Clarka a v jejím pohledu nebyla ani výčitka, ani hněv, ale prosba: Dostaň nás z toho, ano? Prosím.

"Je mi to líto, miláčku." řekl, ale obavy, které mu viděla na tváři, ji nijak neuklidnily. "Opravdu."

Chtěla něco říct, ale suché hrdlo jí poprvé nedovolilo promluvit. Odkáslala si a zkusila to znovu. "Co kdybychom vycouvali, Clarku?"

Chvilí to zvažoval - znovu se ozvalo čírikání a z hloubi lesa i odpověď -, ale pak zavrtěl hlavou. "Jen v krajním případě. K poslednímu rozdělení cesty je to nejmíň dvě míle -"

"Chceš říct, že tam bylo ještě druhé?"

Trochu sebou trhl, sklopil oči a přikývl. "Vycouvat... vidíš, jak úzká ta cesta je a jak bahnité jsou ty příkopy. Kdybychom sjeli..." Zavrtěl hlavou a vzdychl.

"Takže pojedeme dál."

"Myslím, že ano. Samozřejmě, pokud to nikam nepovede, budu to muset zkusit."

"Ale to už na tom budeme ještě mnohem hůř, vid'?" Do té chvíle se jí dařilo, a podle vlastního mínění celkem úspěšně, bránit tomu, aby se jí do hlasu vloudily výčitky, ale bylo to stále těžší. Byla na něj naštvaná, hodně naštvaná, a byla naštvaná i na sebe, že ho nechala, aby je do téhle situace dostal, a pak ho ještě takhle rozmazlovala.

"Ano, ale mně se víc líbí pravděpodobnost, že se to někde vepředu rozšíří, než pravděpodobnost, že budu muset v těchhle sračkách několik mil couvat. Pokud se ukáže, že skutečně budeme muset couvat, vezmu to postupně - pět minut budu couvat, deset odpočívat, pak dalších pět zase couvat." Mdle se usmál. "Bude to dobrodružství."

"Ano, to určitě bude," řekla Mary a pomyslela si, že tomuhle se neříká dobrodružství, ale opruz. "A určitě netrváš na další cestě dopředu, protože doufáš, že za příštím kopcem uvidíme Toketee Falls?"

Na okamžik se zdálo, že mu ústa zmizela úplně, a začala se připravovat na výbuch spravedlivého mužského hněvu. Pak mu poklesla ramena a on jen zavrtěl hlavou. V tom okamžiku viděla, jak bude

vypadat za třicet let a že se bojí víc jí než toho, že uvízl na nějaké lesní cestě uprostřed pustiny.

"Ne," řekl. "Myslím, že Toketee Falls už jsem vzdal. Jedním ze základních pravidel cestování po Americe je, že cesta, která nemá aspoň po jedné straně elektrické vedení, tě nikam nedovede."

A on si toho všiml také.

"Tak pojed'," řekl a znovu si nastoupil. "Zkusím nás z toho dostat. A příště tě poslechnu."

To určitě, pomyslela si Mary a cítila při tom pobavení i unavený vztek. Tak tohle už jsem slyšela. Než však stačil posunout řadící páku na režim

jízdy, položila mu dlaň na hřbet ruky. "Já vím, že mě poslechněš," řekla, a proměnila tím jeho tvrzení ve slib. "A teď už nás odsud dostaň."

"Spolehni se," řekl Clark.

"A buď opatrný."

"Na to se taky spolehni." Jeho úsměv jí trochu vylepšil náladu. Pak se dal velký šedý mercedes, který v těchhle hlubokých lesích vypadal velice nemístně, do pohybu po stinné cestě.

Podle tachometru ujeli ještě další míli a nic se nezměnilo, tedy kromě šířky cesty: byla ještě užší. Mary si pomyslela, že zakrslé stromy už nevypadají jako hladoví účastníci hostiny, ale jako morbidně zvědaví čumilové při ošklivé nehodě. Kdyby se cesta ještě zúžila, slyšeli by, jak se o boky vozu třou větve. Půda pod stromy už nebyla bahnitá, ale bažinatá; Mary viděla kaluže stojaté vody, na jejíž hladině plaval pyl a spadané jehličí. Srdce jí prudce bušilo a dvakrát se přistihla, jak si kouše nehty - a to si myslela, že tohohle zlovyku se zbavila rok před svatbou s Clar-kem. Začalo jí docházet, že pokud uvíznou tady, stráví nejspíš noc tábořením v Princezně. A v těchhle lesích jsou zvířata - slyšela jejich našlapování. Některé bylo tak hlučné, že mohlo být medvěd. Při pomýšlení na setkání s medvědem poblíž mercedesu uvízlého v bažině polkla něco, co chutnalo jako velký chuchvalec cupaniny.

"Clarku, myslím, že bychom to měli vzdát a pokusit se vycouvat. Už byly tři hodiny a -"

"Hele," ukázal před sebe. "Není to ukazatel?"

Přimhouřila oči. Cesta před nimi se zdvihala do strmého lesnatého kopce. Nedaleko vrcholku se rýsoval jasně modrý obdélník. "Ano," řekla, "určitě je to ukazatel."

"Skvěle! Přečteš ho?"

"Mhm - je tam napsáno JESTLI JSTE DOJELI TAKHLE DALEKO, TAK JSTE OPRAVDU V PRDELI."

Pobaveně a zároveň podrážděně se na ni podíval. "Moc vtipné, Maře."

"Díky, Clarku, snažím se."

"Dojedeme na vrchol toho kopce, přečteme si tu ceduli a koukneme se, co je za hřebenem. Když neuvidíme nic nadějnějšího, zkusíme vycouvat. Souhlasíš?"

"Souhlasím."

Stiskl jí stehno a pak se opatrně rozjel. Mercedes teď jel tak pomalu, že slyšeli, jak se o podvozek tiše tře tráva uprostřed cesty. Mary teď už skutečně rozpoznávala slova na ukazateli, ale nejdřív jim odmítala uvěřit v domnění, že se musela splést - bylo to prostě příliš šílené. Jenže když se přiblížili ještě víc, nápis se nezměnil.

"Je tam napsáno to, co si myslím, ze je tam napsáno?" zeptal se jí Clark.

Mary se zmateně uchechtla. "Jo... ale je to určitě blbej vtip. Co myslíš?"

"Myšlení už jsem vzdal - přináší mi jen potíže. Jenže já vidím něco, co není vtip. Podívej, Mary!"

Necelých deset metrů za cedulí - těsně před vrcholem kopce - se cesta výrazně rozšiřovala a byla rozpůlená žlutou čarou. Mary cítila, jak jí spadl kámen ze srdce.

Clark se usmíval. "Není to nádhera?"

Šťastně přikývla a taky se usmála.

U cedule Clark zastavil. Znovu šiji přečetli.

Vítejte v Rokenrolovém Nebi, okres Ore

VEDE SE NÁM SKVĚLE! VÁM SE POVEDE TAKY! Sojky • Obchodní komora • Lvi • Losi

"To musí být vtip," opakovala.

"Třeba ne."

"Město, které se jmenuje Rokenrolové Nebe? Ale jdi, Clarku."

"Proč ne? Když v Novém Mexiku existuje město Pravda a Důsledky, v Nevadě Suchý Žralok a v Pensylvánii Obcování, proč by v Oregonu nemohlo být Rokenrolové Nebe?"

Mary se rozesmála. Ten pocit úlevy byl až závratný. "To sis vymyslel."

"Co?"

"To Obcování v Pensylvánii."

"Nevymyslel. Ralph Ginzberg odtud jednou chtěl poslat časopis Eros. Kvůli známce. Federálové mu to nedovolili. Přísahám. A kdo ví? Třeba to město založila nějaká komuna hipíků, kteří se vraceli k přírodě.

Na-

konec se usadili - Lvi, Losi, Sojky - ale původní název zůstal." Ta představa ho uchvátila. Připadala mu zároveň legrační i podivně půvabná. "Kromě toho si myslím, že na tom nezáleží. Důležité je, že jsme znovu našli poctivou silnici, miláčku. Silnici, po které se dá jet."

Přikývla. "Tak jed'... ale opatrně."

"Samozřejmě." Princezna se vyhoupla na pevný povrch; ale nebyl to asfalt, byla to nějaká podivně hladká směsice bez jakýchkoli viditelných spár. "Opatrný jsem byl vž -"

Pak dosáhli vrcholu kopce a poslední slovo mu zemřelo na rtech. Dupl na brzdu tak prudce, až se jim zasekly bezpečnostní pásy, a posunul řadicí páku na parkování.

"No to mě poser!" řekl Clark.

S otevřenými ústy seděli v předoucím mercedesu a zírali na město pod sebou.

To krásné město sedělo v důlku mělkého údolí jako drahokam. Mary si při tom pohledu nemohla nevzpomenout na obrázky Normana Rock-wella a na maloměstské výjevy od Curriera & Ivese. Říkala si, zeje to jen tou polohou, tím, jak se cesta vlní do údolí, tím, jak je město obklopeno hlubokými zelenočernými lesy, tím, jak nespočetné staré smrky obklopují odlehle louky - ale bylo v tom něco víc a Mary předpokládala, že Clark to ví stejně dobře jako ona. Například na kostelních věžích bylo něco až příliš libezně vyváženého - jedna byla v severní části města a druhá v jižní. Červená budova ve východní části musela být škola a velká bílá budova se zvonící a satelitní anténou na západě byla určitě radnice. Všechny domy byly úhledné a čisté jako v předválečných inzerátech časopisů The Saturday Evening Post a American Mercury.

Aspoň z nějakého komína by se mělo kouřit, napadlo Mary a při podrobnější prohlídce zjistila, že se kouří. Najednou si vzpomněla na povídku z Mart'anské kroniky od Raye Bradburyho. Jmenovala se "Mars je nebe" a Mart'ané v ní chytře zamaskovali jatka jako běžný udržovaný dům.

"Otoč to," řekla zničehonic. "Široké je to tu dost, když budeš opatrný."

Pomaloučku se k ní natočil, aby na ni viděl, ale jí byl tentokrát výraz jeho obličeje ukradený. Díval se na ni, jako by si myslel, že se zbláznila. "Miláčku, co to -"

"Nelíbí se mi to, to je všechno." Cítila, jak jí začínají hořet tváře, ale přesto pokračovala. "Když jsem to město uviděla, vzpomněla jsem si na jednu strašidelnou povídku, kterou jsem četla jako holka."

Odmlčela se. "Taky mi to připomíná ‚Perníkovou chaloupku‘."

Dál na ni nevěřičně zíral a ona si uvědomila, že má v úmyslu jet tam dolů - zase to jeho testosteronové šílenství, které je svedlo z hlavní silnice. On chtěl zkoumat. A samozřejmě chtěl něco na památku. Stačilo by tričko z místního dragstóru s nějakým vtipným nápisem, třeba **BYL JSEM V ROKENROLOVÉM NEBI A VÍTE, ŽE TAM MAJÍ PEKELNĚ DOBROU KAPELU?**

"Miláčku -" Tenhle tichý něžný hlas používal, když jí chtěl k něčemu přemluvit.

"Nech toho. Jestli pro mě chceš něco udělat, otoč to a odvez nás zpátky na osmapadesátku. Když to uděláš, dostaneš večer další cukříček. Dokonce další dvojitou porci, když na to budeš mít."

S rukama položenýma na volantu a pohledem upřeným před sebe hluboce vzdychl. Pak řekl s odvráceným pohledem: "Podívej se přes to údolí, Mary. Vidíš tu silnici, která jde do kopce na druhé straně?"

"Vidím."

"Vidíš, jak je široká? A hladká? Jaký má krásný povrch?"

"Clarku, ta těžko -"

"Podívej se! Myslím, že na ní vidím dokonce autobus." Ukázal na žlutého brouka, který se sunul po silnici k městu a kovově se leskl ve slunci. "To je o jedno motorové vozidlo víc, než jsme viděli na téhle straně

světa."

"Já pořád -"

Sáhl po mapě, která ležela na palubní desce, a když se k ní otočil, Mary si zděšeně uvědomila, že ten jeho veselý vemlouvavý hlas jen dočasně skrýval skutečnost, že je na ni zcela vážně naštvaný. "Tak poslouchej, Maře, a poslouchej pozorně, protože později možná vyvstanou nějaké otázky. Možná tu můžu otočit a možná nemůžu - je to tu sice širší, ale já si nejsem tak jistý jako ty, jestli je to dostatečně široké. A ta půda mi pořád připadá dost rozčvachtaná."

"Clarku, prosím tě, nekřič na mě. Začíná mě bolet hlava."

S jistým úsilím se mu podařilo zmírnit tón. "Kdybychom se přece jen otočili, zpátky na osmapadesátku je to dvanáct mil po téhle příšerné cestě, po které jsme právě přijeli -"

"Dvanáct mil není tak moc." Snažila se mluvit rozhodně, aspoň sama pro sebe, ale cítila, jak slábne.

Nenáviděla se za to, ale tím se nic nezměnilo. Pojala strašlivé podezření, že takhle chlapi vždycky dosáhnou svého: ne tím, že mají pravdu, ale tím, že jsou neústupní. Hádají se jako při fotbale, a když si stojíte za svým, skoro vždycky skončíte se šrámy na duši.

"Ne, dvanáct mil není tak moc," řekl svým nejpříjemnějším a nejrozumnějším hlasem, jehož podtón naznačoval, Dělá, co můžu, abych tě neuškrtil, Mary, "ale co těch dalších přibližně padesát mil, které budeme muset najet po osmapadesátce, abychom objeli tyhle lesy?"

"Mluvíš tak, jako bychom museli chytit vlak, Clarku!"

"Protože mě to sere. Ty se prostě zběžně podíváš na krásné malé městečko s nádherným jménem a řekneš, že ti to připomíná dvacáté pokračování Pátku třináctého nebo nějakou podobnou pitomost a chceš se vrátit. A ta silnice tamhle" - ukázal přes údolí - "vede na jih. Po ní se možná dostaneme do Toketee Falls za necelou půlhodinu."

"To už jsi říkal v Oakridgi - ještě než jsme absolvovali tu část našeho výletu, kterou bych nazvala Magical Mystery Tour."

Ještě chvíli se na ni díval, ústa vtažená dovnitř jakoby v křeči, a pak sáhl po páce. "Seru na to," zavrčel.

"Vrátíme se. Ale jestli cestou potkáme jediné auto, Mary, jedno jediné, tak budeme muset couvat zpátky do Rokenrolového Nebe. Takže -"

Podruhé za ten den mu položila dlaň na hřbet ruky, než stačil přeřadit.

"Jed' dál," řekla. "Nejspíš máš pravdu a já jsem asi pitomá." Takhle ustupovat, to musí mít člověk v krvi, pomyslela si. Buď, a nebo jsem na hádky příliš unavená.

Odtáhla ruku, ale on zůstal ještě chvíli strnulý a díval se na ni. "Jen pokud jseš si jistá," řekl.

A právě to na tom bylo to nejkomičtější. Mužům jako Clark nestačí vítězství, ale volba musí být navíc jednohlasná. K jednohlasnosti už se přiklonila mnohokrát, i když to vnitřně tak jednoznačně necítila, ale teď zjistila, že toho prostě není schopná.

"Ale já si nejsem jistá," řekla. "Kdybys mě poslouchal, místo abys mě jenom trpěl, tak bys to věděl.

Možná máš pravdu a já možná jsem hloupá - tvůj přístup k tomu je rozumnější než můj, aspoň tolik ti přiznávám,

a já se chci přizpůsobit -, ale to nic nezmění na mých pocitech. Takže mi musíš prominout, když se tentokrát nepřevlíknu za roztleskávačku a nebudu dirigovat pokřik Do toho, Clarku, do toho."

"Panebože," řekl. Tvářil se nejistě, takže vypadal nezvykle - a poněkud protivně - klukovsky. "Ty zase máš náladu, vid', beruško?"

"To tedy mám," řekla v naději, že na ní Clark neuvidí, jak jí tohle oslovení leze na nervy. Bylo jí přece jen dvaatřicet a jemu skoro jednačtyřicet. Na něčí berušku už si připadala trochu stará a měla dojem, že Clark už byl taky trochu starý na to, aby nějakou potřeboval.

Pak se mu ztrápený obličej rozjasnil a jí se vrátil ten Clark, s nímž opravdu chtěla trávit druhou polovinu života. "Ale jako roztleskávačka bys vypadala roztomile," řekl a přejížděl jí pohledem po stehně.

"Opravdu."

"Ty jsi blázen, Clarku," řekla a zjistila, že proti své vůli se na něj usmívá.

"Přesně tak, madam," přikývl a rozjel Princeznu.

Město nemělo žádná předměstí, pokud se nepočítala pole, která je obklopovala. V jednom okamžiku jeli po šeré, stromy stíněné cestě, a vzápětí měli po obou stranách široká hnědá pole a hned nato úhledné

domky.

Město bylo tiché, ale zdaleka ne opuštěné. Po čtyřech nebo pěti protínajících se ulicích, které tvořily centrum, se lině ploužilo sem a tam několik aut a po chodnících si vykračovalo pár chodců. Clark zdvihl ruku na pozdrav břichatému muži svlečenému do půl těla, který kropil trávnick a současně upíjel z plechovky olympie. Pupkáč, jemuž špinavé vlasy spadaly na ramena, sice sledoval, jak projíždějí, ale pozdrav neopětoval.

Hlavní třída měla onu rockwellovskou atmosféru, která působila tak silně, až málem vyvolávala pocit dejá-vu. Chodníky byly stíněné robustními dospělými duby, které sem tak nějak zapadaly. Člověk ani nemusel vidět jedinou městskou osvěžovnu, aby věděl, že se jmenuje Kapka rosy a že nad barem jsou osvětlené hodiny s reklamou na Budweiser. Parkoviště tu byla vymezená červeno-bílo-modrými sloupky, nade dveřmi místní lékárny visel hmoždír s paličkou a sama lékárna se jmenovala U Mu-zikálního lékárníka. Obchod se zvířátky (s nápisem NABÍZÍME SIAMSKÉ, LIBO-LI) se jmenovala U Bílého králíka. Všechno bylo až k uzoufání úpravné. Nejúpravnější byl střed města. Nad hudebním pavilonkem visela

cedule, kterou Mary bez obtíží přečetla, přestože byla stovky metrů daleko. DNES VEČER KONCERT, hlásal nápis.

Zničehonic si uvědomila, že tohle město zná - že už je mnohokrát viděla pozdě večer v televizi. Takže žádná pekelná Bradburyho vize Marsu nebo Jeníčkova a Mařenčina perníková chaloupka; tohle město spíš připomínalo Svěrázné Městečko, do něhož lidé doklopýtali v různých epizodách Zóny soumraku. Naklonila se k manželovi a řekla tichým, zlověstným hlasem: "My necestujeme v dimenzích zraku a sluchu, Clarku, ale myslí. Podívej!" Ukázala jakoby do neurčitá, ale žena, která stála před místní prodejnou Western Auto, její gesto uviděla a věnovala jí kosý, nedůvěřivý pohled.

"A na co?" zeptal se. Do hlasu se mu vrátila podrážděnost a Mary odhadovala, že tentokrát je to proto, že přesně ví, co mu ukazuje.

"Tamhle před námi je ukazatel. Vjíždíme -"

"Nech toho, Maře," řekl a prudce odbočil na prázdné místo na parkovišti asi v polovině Hlavní třídy.

"Clarku!" málem vykřikla. "Co to děláš?"

Ukázal přes přední sklo na podnik, jehož název už nebyl tak roztomilý - Restaurace U Negerského rockera.

"Mám žízeň. Zajdu tam a koupím si tam na cestu velkou pepsi. Nemusíš chodit se mnou. Můžeš tu zůstat sedět. Klidně se zamkni v autě, jestli chceš." S těmi slovy otevřel své dveře, ale než stačil vysunout nohy ven, popadla ho za rameno.

"Clarku, prosím tě, nechod'."

Ohlédl se na ni a ona okamžitě věděla, že tu narážku na Zónu soumraku si měla odpustit - ne proto, že by neměla pravdu, ale proto, že pravdu měla. Znovu se v něm probudil ten máchovský komplex.

Nezastavil proto, že měl žízeň, to ne; zastavil proto, že ho tohle přízračné městečko taky děsilo. Možná jen trochu, možná hodně, to nevěděla, ale zato věděla, že Clark dál nepojede, dokud nepřesvědčí sám sebe, že se nebojí, že se ani trochu nebojí.

"Hned jsem zpátky. Nechceš zázvorovou limonádu nebo něco?"

Odepnula si bezpečnostní pás. "Chci jen jediné - nezůstat tu sama."

Jeho shovívavý pohled jako by říkal, Já věděl, že přílezeš, a Mary dostala chuť vyrvat mu pár chomáčů vlasů.

"Ale pak ti ještě vlastně chci nakopat prdel za to, žes nás do téhle situace dostal," dodala a s potěšením sledovala, jak se jeho shovívavý výraz mění ve výraz ublíženého překvapení. Otevřela své dveře. "Tak jdeme. Pohraj si s nejbližším hydrantem, Clarku, a padáme odsud."

"Pohraj...? Mary, o čem to proboha mluvíš?"

"O vodě!" téměř vykřikla a celou dobu musela myslet na to, jak rychle se hezký výlet s dobrým chlapem dokáže zvrtnout. Podívala se přes ulici a uviděla tam stát dvojici dlouhovlasých mladíků. Popíjeli limonádu a prohlíželi si cizince. Jeden měl otlučený cylindr. Za stuhou měl zastrčenou umělohmotnou sedmikrásku, která se klátila ve větru. Jeho společník měl na rukou zašlé modré tetování. Mary připadali

jako výrostci, kteří na třetí pokus absolvovali desátou třídu a teď se těší, že budou mít víc času na přemýšlení o rozpojování vlaků a znásilňování holek na schůzkách.

A navíc jí kupodivu připadali povědomí.

Postřehli, že se na ně dívá. Cylinder vážně zdvihl ruku a zamával jí prsty. Mary rychle odvrátila pohled a otočila se ke Clarkovi. "Rychle koupíme ty limonády a vypadneme."

"Jistě," řekl. "A nemuselas na mě křičet, Mary. Byl jsem hned vedle tebe a -"

"Clarku, vidíš ty dva kluky přes ulici?"

"Jaké dva kluky?"

Podívala se tam právě včas, aby zahlédla, jak Cylinder s Potetovaným mizí ve dveřích holičství.

Potetovaný se ohlédl přes rameno, a přestože si Mary nebyla jistá, zdálo se jí, že na ni mrkl.

"Právě vcházejí do holičství. Vidíš je?"

Clark se podíval, ale viděl už jen oslepující záblesk skla. "A co je s nimi?"

"Připadají mi povědomí."

"Vážně?"

"Jo. Ale nějak se mi nechce věřit, že by se někdo z mých známých odstěhoval do Rokenrolového Nebe v Oregonu, aby získal společensky prospěšnou a dobře placenou práci pouličního pobudy."

Clark se zasmál a šťouchl do ní loktem. "Tak pojď," řekl a vedl ji do restaurace U Negerského rockera.
***

Interiér restaurace vyšel zmírnění Maryiných obav víc než vstříc, Očekávala umaštěnou putyku, nepříliš odlišnou od šeré (a dost špinavé) restaurace v Oakridgi, kde se zastavili na obědě. Místo toho vstoupili do slunné útěšné jídelničky, nekonvenčně zařízené ve stylu padesátých let: modře kachlíkované stěny, chromovaná schránka na pečivo, čistá duha vá podlaha, líné stropní větráky s dřevěnými lopatkami. Ciferník nástěnných hodin byl lemován tenkými červenými a modrými neonovými trubicemi. Dvě číšnice v modrozelených uniformách z umělého hedvábí, které Mary připadaly jako zapomenuté kostýmy z filmu Americké graffiti, stály u podávacího okénka z nerezové oceli mezi restaurací a kuchyní. Jedna byla mladá - ne víc než dvacet, a možná ani to ne - a tak nějak utahaně hezká. Druhá, malá žena s bohatými kudrnatými zrzavými vlasy, měla pohled, v němž Mary viděla drsnost i zoufalství... a ještě něco podruhé v krátké době měla Mary silný pocit, že někoho v tomhle městě* zná.

Když s Clarkem vstoupili, zvonek nade dveřmi se rozcinkal. Číšnice se na ně podívaly. "Zdravím vás," řekla ta mladší. "Hned jsem u vás."

"Ne, bude to chvíli trvat," nesouhlasila zrzka. "Máme strašně pr.icc, vidíte?" mávla rukou po místnosti, opuštěné, jak jen může maloměstská restaurace být odpoledne přesně mezi obědem a večeří, a vesele se zasmála vlastnímu vtipu. Její smích byl stejně jako hlas chraplavý a drsný, což Mary přičítala skotské a cigaretám. Ale ten hlas znám, pomyslela si. Přisahám, že ano.

Otočila se ke Clarkovi a viděla, že hypnotizované zírá na číšnice, které se znovu začaly bavit mezi sebou. Musela ho zatahat za rukáv, aby si získala jeho pozornost, a pak ho zatahala znovu, když zamířil ke stolům shromážděným po levé straně místnosti. Chtěla, aby si sedli k baru. Chtěl la si nechat nalít ty zatracené limonády do pohárků, které by si mohli odnést, a vypadnout z téhle putyky.

"Co je?" zašeptala.

"Nic," odpověděl. "Co by bylo?"

"Vypadals, jako bys spolkl jazyk nebo něco."

"Chvilku jsem měl takový pocit," řekl, a než ho stačila požádat o vysvětlení, obrátil se k hudební skříni. Mary si sedla k baru.

"Hned jsem u vás, madam," opakovala mladší číšnice a naklonila se, aby slyšela, co jí říká její kolegyně s vypitým hlasem. Při pohledu na výraz jejího obličeje si Mary pomyslela, že dívku příliš nezajímá, co jí starší číšnice říká.

"Mary, to je úžasná bedna!" zavolal na ni potěšené Clark. "Jsou tu celá padesátá léta! The Moonglows... The Five Satins... Shep and the Limelites... La Vern Baker! Bože, La Vern Baker s tím svým Tweedle Dee! To jsem od dětství neslyšel!"

"Tak si šetří peníze. Chceme si vzít pití s sebou, vzpomínáš?"

"Jo, jo."

Naposledy se podíval na hudební skříň, nasupeně vydechl a došel za ní k baru. Mary si vytáhla z držáku vedle slánek a pepřenek jídelníček, aby se nemusela dívat na zlostnou rýhu mezi jeho očima a vytrčený spodní ret. Tak hele, sděloval jí beze slov (to byl, jak zjistila, jeden z nejproblematičtějších dlouhodobých důsledků manželského života). Když jsi spala, našel jsem cestu z divočiny, zabil bizona, bojoval s Indiány, dopravil tě živou a zdravou do téhle nádherné malé oázy a co za to? Ani mě nenecháš zahrát ‚Tweedle Dee‘!

Vykašli se na to, pomyslela si, stejně hned vypadnem, tak se na to vykašli.

Dobrá rada. Poslechla se a zahloubala se do jídelníčku. Ladil s uniformami z umělého hedvábí, s neonovými hodinami, s hudební skříňí i s celkovým stylem (který, byť obdivuhodně umírněný, se dal označit jako ‚rebop prostředku století‘). Hot dog nebyl hot dog, ale hound dog. Cheeseburger byl Chubby Checker a dvojitý cheeseburger byl Big Bop-per. Specialitou podniku byla plněná pizza - samozřejmě podle Sama Cookea.

"Roztomilý," řekla. "Úplně to se mnou šije."

"Co?" zeptal se Clark, ale Mary zavrtěla hlavou.

Přišla k nim mladá číšnice a vytáhla z kapsy zástěry objednávkový bloček. Usmála se na ně, ale Mary ten úsměv připadal povrchní a neupřímný; ta holka byla zjevně unavená a nemocná. Na horním rtu měla opar a její mírně krví podlité oči nepokojně tékaly po místnosti. Zdálo se, že je zajímá všechno kromě zákazníků.

"Tak co to bude?"

Clark se pohnul, aby vzal Mary jídelníček z ruky. Odtáhla ji a řekla, "Velkou pepsi a velkou zázvorovou. S sebou."

"Měli byste ochutnat třešňový koláč!" zavolala na ně zrzka chraplavým hlasem. Mladší žena sebou trhla.

"Rick ho právě upek. Bude vám připadat, že jste umřeli a ocitli se v nebi!" Usmála se na ně a dala si ruce v bok. "Vy už sice v Nebi jste, ale víte, jak to myslím."

"Díky," řekla Mary, "ale my opravdu spěcháme a -"

"Jistě, proč ne?" přerušil ji Clark zadumaně. "Dva kousky třešňového koláče."

Mary ho nakopla do kotníku - tvrdě-, ale Clark si toho zjevně nevšiml. Znovu se zahleděl na zrzku a rty mu nervózně zacukaly. Zrzka si byla jeho pohledu vědoma, ale zřejmě jí nevadil. Zdvihla jednu ruku a načechrala si neuvěřitelné vlasy.

"Dvě limonády s sebou, dva koláče tady," řekla mladší číšnice. Znovu se nervózně usmála a neklidné oči jí spočínuly na Maryině snubním prstenu, pak na cukřence a nakonec na stropním větráku.

"Chcete ten koláč se zmrzlinou?" Sklonila se a položila na bar dva ubrousky a dvě vidličky.

"A -" začal Clark, ale Mary ho rezolutně zarazila. "Ne."

Chromová schránka na pečivo byla na vzdálenějším konci baru. Když číšnice tím směrem odešla, Mary se naklonila k manželovi a procedila skrz zuby: "Proč mi to děláš, Clarku? Vždyť přece víš, že chci jít pryč!"

"Ta číšnice. Ta zrzka. Není to -"

"A přestaň na ni čumět!" zašeptala Mary divoce. "Vypadáš jako kluk, který chce ve studovně nakouknout nějaké holce pod sukni!"

Odvrátil pohled... ale se značným úsilím. "Vypadá jako Janis Joplino-vá, nebo jsem se zbláznil?"

Zaskočená Mary se na zrzku znovu podívala. Byla mírně pootočená, protože mluvila s minutkovým kuchařem, ale Mary pořád viděla dvě třetiny jejího obličej, a to jí stačilo. Zaslouchla téměř slyšitelné cvaknutí ve své hlavě, když si přes obličej zrzky v duchu přeložila obličej z alb, která stále měla - vinylová elpíčka z dob, kdy ještě nikdo neznal walk-mana a představa kompaktního disku by působila jako science fiction; ta vinylová měla nyní naskládaná v lepenkových krabicích z vedlejšího obchodu s alkoholem, nacpaných do nějakého zaprášeného výklenku v podkroví; na těch albech byla jména jako Big Brother and the Holding Company, Cheap Thrills a Pearl. A tvář Janis Joplinové - ta milá prostá tvář, která příliš brzy zestárla a zhrubla a získala životem unavený výraz.

Clark měl pravdu; tahle žena jako by zpěvačce na fotografiích z těch alb z oka vypadla.

Jenže nešlo jen o tvář a Mary pocítila v hrudi záchvěv strachu a srdce se jí začalo nebezpečně chvět.

Šlo taky o hlas.

V uchu paměti slyšela Janisino mrazivé stoupající vyetí v "Piece of My Heart". Přeložila si ten jakot přes zrzčín hlas poznamenaný skotskou a marlborkami, zrovna tak jako si předtím přeložila jednu tvář přes druhou, a věděla, že kdyby číšnice tu písničku zazpívala, její hlas bude totožný s hlasem mrtvé dívky z Texasu.

Protože ona je ta mrtvá dívka z Texasu. Blahopřeju, Mary - muselas čekat do dvaatřiceti, než se ti konečně podařilo uspět; konečnější uviděla svého prvního ducha.

Zkoušela tu myšlenku zavrhnout, zkoušela namluvit sama sobě, že přičítá až příliš velkou důležitost náhodné podobě a že to všechno způsobila kombinace faktorů, k nimž patřil v neposlední řadě stres z bloudění, ale tyhle racionální myšlenky neměly nejmenší šanci proti hluboké vnitřní jistotě, že vidí ducha. Její životní funkce prodělaly podivnou, náhlou radikální změnu. Srdce se jí prudce rozbušilo; připadalo jí jako napružený běžec, který v olympijském vedru vypálil ze startovních bloků. Vyplavený adrenalin jí současně sevřel žaludek a zahřál bránici jako doušek brandy. Cítila, jak se potí v podpaží a jak jí vlnnou spánky. Nejúžasnější na tom bylo, jak svět zbarevněl a jak všechno - neonové orámování ciferníku hodin, kuchyňské podávací okénko z nerezové oceli, větrník barev na hudební skříní -vypadalo zároveň neskutečně a přiš skutečně. Slyšela větráky, které jí rozrážely vzduch nad hlavou - tichý, rytmický zvuk, jako když ruka hladí hedvábí - cítila vůni masa z neviděného grilu ve vedlejší místnosti. A zároveň se jí náhle zmocnil pocit, že spadne z barové stoličky v mdlobách na zem.

Drž se, ženská, říkala si zoufale. Je to jen záchvat paniky, nic víc - žádní duchové, žádní skřítkové, žádní démoni, jen starosvětský záchvat paniky, jaký znáš už z dřívějšíka, jaký se o tebe pokoušel před velkými zkouškami na koleji, před tvou první vyučovací hodinou ve škole a tenkrát, když jsi měla mluvit na rodičovském sdružení. Víš tedy, o co jde, a umíš se s tím vypořádat. Tady nikdo omdlívat nebude, tak se koukej držet, slyšíš mě?

Zkřížila si v teniskách palce a ukazováky a co nejsilněji stiskla; soustředila se na ten pocit ve snaze vrátit se zpátky do skutečnosti, pryč z tohotole až příliš jasného místa, o němž věděla, že je prahem mdlob.

"Miláčku?" uslyšela odněkud zdáli Clarkův hlas. "Co je ti?" "Nic." Její hlas taky přicházel z velké dálky... ale věděla, že z menší dálky, než kdyby byla promluvila před pouhou čtvrtminutou. Nepřestávala k sobě tisknout prsty u nohou. Vzala si ubrousek, který tu nechala číšnice, a chtěla si ho ohmatat - představoval pro ni další spojení se světem a další způsob, jak odrazit ten panický, iracionální (byl iracionální, ne? rozhodně byl) pocit, který ji tak silně svíral. Zdvihla ubrousek k obličejí, aby si jím otřela čelo, a uviděla, že je na spodní straně přízrač-nými tahy tužkou, které potrhaly jemný papír, něco vyryto. Mary si přečetla vzkaz napsaný neumělými velkými písmeny:

VYPADNĚTE, DOKUD JEŠTĚ MŮŽETE.

"Maře? Co je?"

Číšnice s oparem a nepokojným vystrašeným očima se vracela s jejich koláči. Mary upustila ubrousek do klína. "Nic," řekla tiše. Když před ně číšnice položila talíře, Mary se přinutila podívat sejí do očí.

"Děkuju," řekla.

"Nemáte zač," zamumlala dívka a vzápětí odvrátila pohled a začala znovu tĕkat očima po místnosti.

"Vidím, že sis to s tím koláčem rozmyslela," řekl její manžel svým nejnesnesitelněji shovívavým vševědoucím hlasem. Ženy! zaznívalo z jeho tónu. No nejsou zvláštní? Někdy nestačí prostě je do osvěžovny zavést -někdy jim člověk musí přidržet hlavu nad talířem. Ale s tím už se musí počítat. Není snadné být chlap, ale já dělám, co můžu.

"No, vypadá zatraceně dobře," řekla a sama užasla nad poklidným tónem vlastního hlasu. Zářivě se na něj usmála s vědomím, zeje pozoruje zrzka podobná Janis Joplinové.

"Pořád nemůžu uvěřit tomu, že vypadá jako -" začal Clark, ale tentokrát ho Mary koplá do kotníku tak silně, jak jen dokázala, zcela bez okolků. Sykavě zalapal po dechu a vykulil oči, ale než stačil něco říct, nacpala mu do ruky ubrousek se vzkazem.

Sklonil hlavu. Podíval se na něj. A Mary se přistihla, že se modlí -skutečně, opravdicky modlí - možná poprvé za dvacet let. Prosím tě, Bože, ať pochopí, že to není vtip. Ať pochopí, že to není vtip, protože ta ženská nevypadá jako Janis Joplinová, ta ženská je Janis Joplinová a já mám z tohotole města příšerný pocit, skutečně příšerný pocit.

Zdvihl hlavu a jí se propadlo srdce. V obličejí se mu zračil zmatek a rozhořčení, ale nic víc. Otevřel ústa,

aby promluvil... a zůstala mu otevřená, jako by mu někdo vytáhl čepy ze spojnic čelistí.

Mary sledovala směr jeho pohledu. Minutkový kuchař v neposkvřené bílé uniformě a čepičce naražené najedno oko vyšel z kuchyně a s rukama založenýma na prsou se opíral o kachlíkovanou stěnu. Baval se se zrzkou, zatímco mladší číšnice stála opodál a pozorovala je. V očích měla hrůzu a únavu.

Jestli odsud brzy nevypadne, bude to už jen únava, pomyslela si Mary. Nebo možná apatie.

Kuchař byl až neuvěřitelně hezký - tak hezký, že to Mary znemožňovalo přesněji odhadnout jeho věk.

Možná mezi pětatřiceti a pětáctýřiceti, ale lip to nedokázala. Stejně jako zrzka jí připadal povědomý.

Vzhlédl k nim, odhalil modré, daleko od sebe posazené oči zarámované nádhernými hustými řasami, krátce se na ně usmál a pak se znovu začal věnovat zrzce. Řekl něco, co vyvolalo její drsný chraptavý smích.

"Bože, to je Rick Nelson," zašeptal Clark. "To snad ne, to není možné, ten umřel před šesti nebo sedmi lety při letecké nehodě, ale je to on."

Mary otevřela ústa, aby mu řekla, že se určitě plete, že to je přece směšné, i když sama teď nedokázala uvěřit ničemu jinému, než že ta rudovlasá číšnice není nikdo jiný než léta mrtvá bluesová křiklounka Janis Joplinová. Než stačila něco říct, uslyšela znovu to cvaknutí - to, které patrně potvrzovalo pozitivní identifikaci. Clark dokázal přiřadit jméno k obličeji dřív, protože byl o devět let starší než Mary a poslouchal rádio a díval se na televizi, když byl Rick Nelson Rickem Nelsonem a písně jako "Be--Bop Baby" a "Lonesome Town" byly velkými hity, ne pouhými zaprášenými artefakty vyhrazenými pro rozhlasové retrostanice, co pečují o šedivějící děti amerických poválečných silných ročníků. Clark si toho všiml první, ale teď, když ji na to upozornil, nemohla to nevidět.

Jak to říkala ta zrzavá číšnice? Měli byste ochutnat třešňový koláč! Rick ho právě upekł.

A tady, tak pět metrů od nich vypráví oběť leteckého neštěstí vtíp -podle výrazu v jejich obličejích nejspíš sprostý - zpěvačce, která zemřela na předávkování.

Zrzka zvrátila hlavu a znovu chraptavě zaržála do stropu. Kuchař se usmál a dolíčky v koutcích plných úst se mu hezky prohloubily. A mladší číšnice, ta s oparem a vystrašeným pohledem, se podívala na Clarka a Mary, jako by se ptala Sledujete to? Vidíte to?

Clark stále zíral na kuchaře a číšnici s oním znepokojivým pohledem zmámeného poznání a obličej měl tak protáhlý, jako by se odrážel v pokřiveném zrcadle bludiště v lunaparku.

Jestli si toho už nevšimli, tak si brzo všimnou, pomyslela si Mary, a my ztratíme příležitost téhle noční můře utéct, příležitost, kterou zatím ještě máme. Myslím, že by ses měla chopit režie, děvče, a to rychle. Otázka zní, co uděláš?

Chtěla ho vzít za ruku a stisknout mu ji, ale pak usoudila, že by to ke změně toho jeho užaslého výrazu nestačilo. Místo toho mu sáhla do rozkroku a stiskla... jak nejsilněji dokázala. Clark sebou trhl, jako by tam dostal elektrickou ránu, a otočil se k ní tak rychle, že málem spadl z barové stoličky.

"Zapomněla jsem si v autě peněženku," řekla. Vlastní hlas jí zněl v uších příliš pronikavě. "Došel bys mi pro ni, Clarku?"

Podívala se na něj, na rtech úsměv, v upřených očích výraz naprostého soustředění. Kdysi četla, zřejmě v nějakém úderném ženském časopisu u kadeřníka, že když žijete s jedním mužem deset nebo dvacet let, vytvoříte si s ním jakýsi telepatický most. A tenhle most, psalo se dál v tom článku, se vám může náramně hodit, když si váš mužiček přivede bez ohlášení na večeri domů šéfa nebo když chcete, aby vám přinesl láhev amaretta z obchodu lihovinami a karton šlehačky ze supermarketu. A ona mu teď zkusila - zkusila ze všech sil - poslat daleko důležitější vzkaz.

Jdi, Clarku. Prosím tě, jdi. Dávám ti deset vteřin, pak zdrháme. A jestli do té doby nebudeš sedět za volantem s klíčkem v zapalování, mám pocit, že jsme totálně v řiti.

A současně se plaše ozvala niternější Mary: Tohle je jenom sen, vid'?. Zeje to sen?

Clark se na ni pozorně díval s očima ještě zarosenýma od jejího stisku... ale aspoň si nestěžoval. Na okamžik přelétl očima k zrzce a minutkovému kuchaři a viděl, že jsou stále ponořeni do hovoru (teď se zdálo, že vtíp vypráví ona), a pak se znovu podíval na svou ženu.

"Mohla mi spadnout pod sedadlo," řekla svým příliš pronikavým hlasem, než stačil cokoli říct. "Je to ta červená."

Po další odmlce - která jí připadala jako věčnost - Clark lehce přikývl. "Dobře," řekl a ona by ho za jeho

krásně normální tón hlasu nejraději pochválila, "ale ne abys mi ujídala koláč, až budu pryč."
"Stačí se vrátit dřív, než já sním svůj, a můžeš být bez starostí," řekla a nacpala si do úst pořádné sousto. Koláč byl naprosto bez chuti, ale usmála se. Bože, to je něco. Usmívala se jako Miss New Yorku. Clark se začal zvedat z barové stoličky, když se odněkud ozvalo pár zesílených úderů do kytarových strun - ani ne akordů, jen brnknutí. Clark sebou trhl a Mary mu rychle stiskla paži. Srdce, které už seji začalo uklidňovat, se znovu prudce rozběhlo.
Zrzka a kuchař - dokonce i mladší číšnice, která naštěstí nevypadala jako nikdo slavný - se obezřetně podívali z okna restaurace U Negerské-ho rockera.
"Nevzrušujte se, brouku," řekla zrzka. "To jen laděj na večerní koncert."
"To je pravda," přikývl minutkový kuchař a změřil si Mary svýma úžasně modrýma očima. "Tady u nás máme koncert skoro každé den."
Jo, pomyslela si Mary. Jistě. Samozřejmě, že máte.
Odněkud zvenčí se ozval monotónní, ale skoro božský hlas, hlas který málem rozechvěl okna. Mary, která na rockové koncerty chodívala, si ho zařadila do kontextu okamžitě - vyvolával v ní představy zrudlých dlouhovlasých bedňáků, kteří se potulují po jevišti, než pohasnou světla, kteří suverénně kličkují v houští zesilovačů a mikrofonů a tu a tam si kleknou a spojí dvě šňůry.
"Zkouška!" zavolal ten hlas. "Jedna, dvě, tři!"
Další úder do strun, tentokrát už s náběhem na akord. Pak zabubno-vání. Pak rychlý trubkový riff ze sboru z písně "Instant Karma", doprovázený tichým duněním bong. DNES VEČER KONCERT, hlásal rockwellovský nápis nad rockwellovským náměstím. Mary, která vyrostla v Elmiře ve státě New York, v dětství pár koncertů pod širým nebem a bez vstupného zažila. To skutečně byly rockwellovské koncerty, kdy se kapela (složená z kluků v uniformách dobrovolných hasičů, protože vlastní kostýmy si nemohli dovolit) probnkávala lehce falešně Soušovými pochody a místní vokální kvarteto (plus dva) trénovalo vícehlasy na věcech jako "She-nandoah" a "I've Got a Gal from Kalamazoo".
Napadlo ji, že koncerty v Rokenrolovém Nebi asi budou poněkud jiné než hudební večírky jejího dětství, při kterých s kamarády za soumraku pobíhali kolem a mávali prskavkami.
Napadlo ji, že tyhle koncerty pod širým nebem by mohly být spíš goyovské než rockwellovské.
"Jdu ti pro tu peněženku," řekl Clark. "A nech si chutnat."
Strčila si do úst další aseptické sousto a horečnatým zrakem sledovala, jak odchází ke dveřím. Okázale se loudal, což jí připadalo absurdní a odporné: Neměl jsem nejmenší tušení, že jsem v jednom lokálu s dvěma slavnými mrtvolami, vypovídala Clarkova ledabylá chůze. Co, já a bát se?
Pospěš si! chtělo se jí vykřiknout. Vykašli se na tu pistolnickou chůzi a pohni prdelí!
Když Clark sahal po klice, zacinkal zvonek, dveře se otevřely a do lokálu vešli dva další mrtví Texasané. Ten v tmavých brýlích byl Roy Or-bison. Ten v brýlích s kostěnými obroučkami byl Buddy Holly. Všichni mí bývalí z Texasu bývali, pomyslela si Mary rozrušeně a čekala, kdy se ti dva chopí jejího manžela a odvedou ho pryč.
"Promiňte, pane," řekl zdvořile muž v tmavých brýlích, a místo aby se Clarka chopil, poodstoupil stranou, aby mu uvolnil cestu. Clark mlčky přikývl - Mary si najednou byla naprosto jistá, že nebyl schopen slova - a vyšel do slunného dne.
A nechal ji samotnou s mrtvými. Na tuhle myšlenku navázala další, ještě děsivější: Clark odjede bez ní. Najednou si tím byla jistá. Ne proto, že by chtěl, a rozhodně ne proto, že by byl zbabělec - tahle situace se kategoriím odvahy a zbabělosti vymykala a Mary si přiznávala, že jediný důvod, proč roztřeseně nežvatlali a neslínali na podlahu, byl ten, že nastala tak rychle -, ale proto, že prostě nebude schopný udělat nic jiného. Plaz, který žil v podloží jeho mozku, ten, který měl na starost sebezáchovu, prostě vyklouzl ze své bahnitě díry a ujal se velení.
Musíš odsud vypadnout, Mary, našeptával jí vnitřní hlas - ten, který patřil jejímu vlastnímu plazovi-, a tón toho hlasu vyděsil. Byl mnohem rozumnější, než měl právo za dané situace být, a ji napadlo, že tahle nádherná racionalita může každou chvíli ustoupit výkřikům šílenství.
Mary spustila jednu nohu ze zábradlí na barovém pultu a položila ji na podlahu ve snaze duševně se připravit na útěk, ale než se stačila odhodlat, dopadla jí na rameno štíhlá ruka a ona se dívala do usmívající se chápavé tváře Buddyho

Hollyho.

Zemřel v devětapadesátém, to si ještě pamatovala z toho filmu, kde ho hrál Gary Busey. Je to už přes třicet let, ale Buddy Holly je pořád ten neohrabaný třidvacetiletý kluk, který vypadá na sedmnáct, oči mu plavou za brýlemi a ohryzek divoce poskakuje. Má na sobě ošklivé kostkované sako a úzkou kravatu. Velká stříbrná spona na kravatě představuje volskou hlavu. Obličej a vkus burana, řekli byste, ale na výrazu těch úst je něco až příliš moudrého, příliš temného... Ta ruka jí náhle stiskla rameno tak silně, až ucítila tvrdé mozoly na konečcích prstů - kytarové mozoly.

"Ahoj, krasavice," řekl a ona ucítila z jeho dechu žvýkačku s vůní hřebíčku. Na levém skle brýlí měl stříbritou klikatou prasklinku. "Tebe jsem tu ještě neviděl."

K vlastnímu překvapení zdvihla k ústům vidličku s dalším soustem koláče a ruka se jí nezachvěla, ani když jí kousek třešňové náplně upadl zpátky na talíř. Ještě více ji překvapilo, že dokázala prostrčit vidličku zdvořilým úsměvem.

"Ne," řekla. Z nějakého důvodu si byla jistá, že mu nesmí dát najevo, že ho poznala; kdyby se prozradila, ta nepatrná naděje, kterou s Clarkem ještě měli, by se rozplynula. "My s manželem jenom... projíždíme." Jestlipak Clark v tuhle chvíli opravdu projíždí? Jestlipak zoufale dodržuje předepsanou rychlost, zatímco mu pot stéká po tváři a oči těkají od zpětného zrcátka k vozovce před ním a zpátky? Je na cestě?

Muž v kostkovaném saku se usmál a odhalil příliš velké a příliš ostré zuby. "Jo, já vím, jak to je, jasně - už jste nějakou tu srandu prožili a teď jste vyrazili užít si pořádnou prdel. Je to tak nějak?"

"V tom případě už jsme zřejmě u cíle," utrousila Mary suše. Nově příchozí na sebe pohlédli, zdvihli obočí a pak se rozřehtali. Mladá číšnice se vyděšenýma, krví podlitýma očima podívala z jednoho na druhého.

"To nebylo špatný," řekl Buddy Holly. "Ale stejně byste se měli s mužem chvíli zdržet. Aspoň na ten večerní koncert. Bude to celkem slušnej mejdan, jestli to tak můžu říct já sám." Mary si najednou uvědomila, že se mu oko za prasklým sklem naplnilo krví. Jak se Holly usmál a přimhouřil oči, přes spodní víčko mu přepadla jedna šarlatová kapička a stékala mu po tváři jako slza. "Je to tak, Royi?"

"Přesně tak, madam," řekl muž v tmavých brýlích. "Musíte to vidět, abyste tomu uvěřila."

"Ale já tomu věřím," řekla Mary přesvědčeně. Ano, Clark ujel. Teď si tím byla jistá. Testosteronový Kid utekl jako králík a ji napadlo, že nebude trvat dlouho a vyděšená dívka s oparem ji zavede do zadní místnosti, kde už na ni čeká uniforma z umělého hedvábí a objednávkový bloček.

"Je to něco, o čem se píše domů," řekl jí Holly pyšně. "To myslím úplně vážně." Kapička krve se mu odlepila od tváře a spadla na stoličku, kterou před chvílí uvolnil Clark. "Zůstaňte tu. Budete ráda, že jste zůstala." Očima hledal podporu u svého přítele.

Muž v tmavých brýlích se zatím připojil ke kuchaři a číšnici; položil ruku na zadek zrzce, která mu ji překryla vlastní dlaní a usmála se na něj. Mary si všimla, že má nehty na buclatých prstech okousané do masa. Roy Orbison měl pod rozepnutou košili maltézský kříž. Přikývl a taky se usmál. "Rádi vás tu uvítáme, madam, a nejen najeden večer- zastavte se a vyhod'te kotvu, říkávali jsme u nás doma na jihu." "Zeptám se manžela," uslyšela vlastní hlas a v duchu dokončila myšlenku: Tedy pokud ho uvidím.

"To udělejte, pus!" řekl jí Holly. "Přesně to udělejte." Pak jí překvapivě znovu stiskl rameno a odešel. Cestu ke dveřím teď měla volnou. Ještě překvapivější bylo, že venku stále viděla charakteristickou masku mercedesu a mírový znak na kapotě.

Buddy došel za svým přítelem Royem, mrkl na něj (přičemž vytvořil další krvavou slzu) a štípl Janis do zadku. Ta rozhorleně vykřikla a přitom se jí z úst vyřinula záplava červů. Většina jich spadla na podlahu mezi její boty, ale někteří se jí přilepili na spodní ret, kde se obscénně kroutili.

Mladá číšnice se se smutným, znechuceným úšklebkem odvrátila a zdvihla jednu ruku k obličejí. A pro Mary Willinghamovou, která náhle pochopila, že si s ní velmi pravděpodobně celou dobu hráli, přestal být útěk něčím plánovaným a stal se instinktivní reakcí. Vyskočila ze stoličky a prudce se rozeběhla ke dveřím.

"Počkejte!" vykřikla zrzka. "Počkejte, nezaplatila jste za ten koláč! Ani za ty limonády! Tohle není žádná charita, ty píčo! Ricku! Buddy! Za ní!"

Mary sáhla po klíče a cítila, jak jí vyklouzla z dlaně. Za sebou slyšela přibližující se dusot. Znovu sáhla po klíče, tentokrát úspěšně, a otevřela

dveře tak prudce, že utrhla zvoneček nad nimi. Nad loktem ji uchopila štíhlá ruka s tvrdými mozoly na

konečcích prstů. Ty prsty tentokrát nejen svíraly, ale zarývaly se. Cítila, jak bolest vystřeluje z lokte až k levé straně čelisti a pak jí ochromuje ruku. Ohnala se pravou pěstí jako krocketovou palicí s krátkým drždlem a zasáhla zřejmě tenkou část pánevní kosti nad mužovým rozkrokem. Uslyšela bolestivé syknutí - takže bolest zjevně cítí, ať už jsou mrtví nebo ne - a ruka, která jí svírala loket, povolila. Mary se jí vytrhla a proběhla dveřmi a vlasy jí stály kolem hlavy v rozčepýřené koruně děsu.

Její zoufalé oči se upjaly na mercedes, který byl stále zaparkovaný na ulici. Byla vděčná Clarkovi, že tu zůstal. Zřejmě zachytil všechny její telepatické signály; seděl za volantem, místo aby pod sedadlem spolujezdce hledal její peněženku, a nastartoval Princeznu v okamžiku, kdy vyběhla z Negerského rockera.

Kluk v cylindru zdobeném umělohmotnou květinou a jeho tetovaný kumpán stáli znovu před holičstvím lhostejně sledovali, jak Mary prudce otvírá dveře spolujezdce. Zdálo se jí, že Cyndra poznává - měla doma tři alba Lynyrd Skynyrd a byla si dost jistá, že tohle je Ronnie van Zant. Vzápětí si uvědomila, že zná i jeho ilustrovaného společníka: byl to Duane Allman, který se zabil, když před dvaceti lety sklouzl na motorce pod valník tažený traktorem. Vytáhl něco z kapsy džínové bundy a kousl do toho. Mary vůbec nepřekvapilo, že je to broskev.

Z Negerského rockera se vyřítíl Rick Nelson. V patách mu byl Buddy Holly, který už měl zakrvácenou celou levou půlku obličeje.

"Naskoč!" zařval na ni Clark. "Ta/c skoč do toho zasranýho auta, Mary!"

Vrhla se do anatomického sedadla spolujezdce po hlavě a Clark začal couvat, než za sebou stačila zabouchnout dveře. Princezniny zadní pneumatiky zavyly a vyslaly do vzduchu obláčky modrého kouře. Když Clark dupl na brzdu, Mary to prudce vrhlo dopředu a hlavou narazila do čalouněné palubní desky. Clark zaklel a prudce zařadil režim jízdy, zatímco Mary tápala po otevřených dveřích.

Rick Nelson se vrhl na Princeznu šedou kapotu. Oči mu plály. Ze rtů pootevřených v příšerném šklebu svítily neuvěřitelně bílé zuby. Ztratil svou kuchařskou čepici a tmavohnědé vlasy mu v mastných pramenech a spirálách visely kolem spánků.

"Vy na ten koncert přijdete!" řval.

"Sérem na vás!" zařval na něj Clark. Našel správnou polohu řadicí páky a sešlápl plyn k podlaze.

Princeznin normálně usedlý motor vydal tichý výkřik a vůz vyrazil. Přízrak se dál držel kapoty, vrčel a šklebil se na ně.

"Zapni si pás!" zahulákal Clark na Mary, když se posadila. Chňapla po přezce a zaklapla do ní pás.

Zděšeně sledovala, jak to stvoření na kapotě natáhlo levou ruku a chytilo se stěrače před ní. Pak se začalo přitahovat. Stěrač se ulomil. Stvoření na kapotě se na něj podívalo, odhodilo ho a sáhlo po stěrači na Clarkově straně.

Než ho stačilo uchopit, Clark znovu dupl na brzdu - tentokrát oběma nohama. Maryin bezpečnostní pás se zasekl a bolestivě se jí zařízl do hrudi pod levým nadrem. Na okamžik měla pocit vnitřního tlaku, jako by jí nějaká bezohledná ruka cpala střeva do krku. Stvoření na kapotě se oddělilo od vozu a dopadlo na ulici. Mary uslyšela zapraskání a kolem hlavy se po vozovce rozstříkla krev.

Ohlédla se a uviděla ostatní přibíhat k autu. Vedla je Janis s obličejem zkrouceným v čarodějnickém šklebu nenávisti a vzrušení.

Před nimi seděl jako loutka bez kostí minutkový kuchař. Stále se široce usmíval.

"Clarku, oni sem běží!" vykřikla Mary.

Letmo se podíval do zpětného zrcátka a znovu sešlápl plyn. Princezna vyrazila kupředu. Mary ještě zahlédla, jak si muž sedící na ulici zakryl jednou rukou obličej, a přála si, aby to bylo všechno, co měla čas vidět, ale zahlédla ještě něco mnohem horšího: ten muž se ve stínu zdvižené ruky stále usmíval.

Pak ho srazil a převálcoval dvoutunový produkt německého strojírenství. Pak se ozvaly praskavé zvuky, jako když se několik dětí válí v hromadě podzimního listí. Přikryla si rukama uši - příliš pozdě, příliš pozdě - a vykřikla.

"Nedělej si starosti," řekl Clark s pohledem chmurně upřeným do zpětného zrcátka. "Nemohli jsme mu moc ublížit - už zase vstává."

"Cože?"

"Kromě stopy po pneumatice na košili je -" Náhle se zarazil a podíval se na ni.

"Kdo tě praštil, Mary?"

"Co?"

"Teče ti krev z pusy. Kdo tě udeřil?"

Sáhla si prstem do koutku úst, podívala se na rudou šmouhu a olízla ji. "Ne krev - to je ten koláč," řekla a zoufale, nakřáplé se zasmála. "Dostaň nás odsud, Clarku, prosím tě, dostaň nás odsud."

"Samozřejmě," a znovu obrátil pozornost k Hlavní třídě, která byla široká a - alespoň prozatím - prázdná. Mary si všimla, že ať už jsou ve městě kytary a zesilovače, nebo ne, na Hlavní třídě není žádné elektrické vedení. Neměla tušení, odkud bere Rokenrolové Nebe proud (no... možná trochu tušila), ale rozhodně to nebylo od Ústřední oregonské elektrárenské.

Princezna začala nabírat rychlost podobně jako všechny diesely - ne příliš rychle, ale s určitou zarputilostí - a vypouštěla za sebe hnědý výfukový kouř. Mary v něm zamženě zahlédla obchodní dům, knihkupectví a obchod pro maminky, který se jmenoval Rokenrolová ukolébavka. Všimla si také mladíka s hnědými kudrnatými vlasy na ramena, který stál před kulečnickovou hernou s rukama založenýma na prsou a jednou nohou v botě z hadí kůže se opíral o bíle natřenou cihlovou zeď. V jistém smyslu byl hezký, i když se tvářil nepřístupně a nadutě, a Mary ho okamžitě poznala.

Stejně tak Clark. "To je sám Lizard King," řekl suše a bezbarvě.

"Já vím, viděla jsem ho."

Ano - viděla, jenže vjemy byly jako suché papíry, které se vzněcovaly pod vytrvalým soustředěným světlem, jímž byla zahlcena její mysl; bylo to, jako by ji intenzita vlastní hrůzy proměnila v lidskou lupu, a ona pochopila, že pokud se odsud dostanou, na tohle podivné městečko jí žádné vzpomínky nezůstanou; budou jen popelem vznášejícím se ve větru. Tak to s těmihle věcmi samozřejmě je. Člověk si nedokáže udržet tak pekelné vzpomínky, tak pekelné zážitky, a zároveň si zachovat zdravý rozum, takže mozek se proměňuje v rozpálenou pec, která každou takovou vzpomínku pohltní vzápětí po jejím vzniku.

Proto si lidé určitě pořád můžou dovolit nevěřit v duchy a strašidelné domy, napadlo ji. Protože když je jejich mysl obrácena k děsivému a iracionálnímu, zapomíná, podobně jako zapomíná ten, kdo je nucen pohlédnout na Medúzu. Musí zapomenout. A já mám, kromě toho, že bych chtěla z tohoto pekla vypadnout, na světě už jen jediné přání - zapomenout.

Na asfaltu u městské benzinové pumpy, která stála na křižovatce na konci města, uviděla hlouček lidí. Byli tuctově oblečení a v tuctových obličejích měli vystrašené výrazy. Muž v umaštěné kombinéze mechanika. Žena v uniformě zdravotní sestry - kdysi snad bílé, teď umouněné. Starší dvojice - ona v ortopedických botách, on s naslouchátkem v uchu. Tiskli se k sobě jako děti, které se bojí, že se ztratily v hlubokém lese. Mary nemusel nikdo vysvětlovat, že skutečnými obyvateli Rokenrolového Nebe ve státě Oregon jsou tihle lidé stejně jako mladá číšnice. Uvázli tu jako hmyz lapený láčkovkou.

"Prosím tě, dostaň nás odsud, Clarku," řekla. "Prosím tě." Ucítila, jak se jí něco dere krkem ven, a zakryla si rukama ústa v jistotě, že vrhne. Místo zvracení však dlouze a hlasitě řihla. Vzápětí ucítila silné pálení v krku a chul? koláče, který snědla u Negerského rockera.

"Dobře to dopadne. Jen klid, Mary."

Silnice - teď, když před sebou viděla konec města, už ji nemohla považovat za hlavní třídu - vedla kolem hasičské zbrojnice po levé a školy po pravé straně (i v tomhle stavu vypjaté hrůzy bylo na té baště vzdělání zvané Rokenrolská základní škola něco existenciálního). Na přilehlém hřišti stály tři děti a lhostejně sledovaly tryskem projíždějící Princeznu. Před nimi se silnice stáčela kolem skalnatého ostrohu, na němž byla tabule ve tvaru kytary s nápisem OPOUŠTÍŠ ROKENROLOVÉNEBE - DOBROU, ZLATÍČKO, DOBROU.

Clark se vrátil do zatáčky bez zpomalení a za ní stál přes silnici autobus.

Nebyl to obyčejný žlutý školní autobus, jaký viděli v dálce, když přijížděli do města; tenhle divoče hýřil stovkami barev a tisíci psychedelických ornamentů jako nadměrný suvenýr z Léta lásky. Okna byla polepená obtisky motýlů a mírových znaků, a i když Clark vykřikl a šlápl na brzdu, stačila si s odevzdanou lhostejností přečíst na boku autobusu slova, která se vznášela na pomalované straně jako přehuštěné vzducholodě: **MAGICKÝ AUTOBUS**.

Clark dělal, co mohl, ale zastavit nedokázal. Princezna se řítila na Magický autobus asi patnáctimílovou

rychlostí a od zablokovaných kol se jí kouřilo. Když mercedes narazil doprostřed pomalovaného boku, ozval se dutý náraz. Mary byla znovu vržena dopředu a zachycena bezpečnostním postrojem. Autobus se trochu otřásl v pérech, ale to bylo všechno.

"Couvni a objed' ho!" zakřičela na Clarka, i když ji přemáhalo dusivé tušení, že je po všem. Princeznnin motor běžel přerývaně a Mary viděla, jak zpod zmuchlané kapoty uniká pára; vypadalo to jako dech zraněného draka. Když Clark zařadil zpátečku, vůz dvakrát střelil do karburátoru, zachvěl se jako starý mokrý pes a ztichl.

Za sebou uslyšeli blížící se sirénu. Mary napadlo, kdo se asi vyklube z městského strážníka. Určitě ne John Lennon, jehož životním heslem bylo Nevěř úřadům, ani Lizard King, který zjevně patřil ke gaunerům kolem kulečnickových heren. Tak kdo tedy? A záleží na tom vůbec?

Možná se ukáže, pomyslela si, že to bude Jimi Hendrix. To sice znělo šíleně, ale ona znala rokenrol možná líp než Clark a pamatovala si z nějakého článku, že Hendrix sloužil u 101. výsadkové divize. A neříká se, že vysloužilí vojáci jsou nejlepší policisté?

Začínáš blouznit, řekla si a pak přikývla. Samozřejmě začíná. Svým způsobem to byla útěcha. "Co teď?" zeptala se Clarka otupené.

Otevřel dveře na své straně. Musel si pomoci ramenem, protože trochu drhly o rám. "Poběžíme," řekl. "A proč?"

"Vidělas je; chceš být jednou z nich?"

To v ní znovu rozdmýchalo strach. Rozepnula si bezpečnostní pás a otevřela dveře. Clark obešel Princeznu a vzal Mary za ruku. Otočili se k Magickému autobusu a když Clark uviděl, kdo z něj vystupuje, bolestivě jí stiskl ruku. Byl to vysoký muž v rozepnuté bílé košili, černých džínách a přilehlých tmavých brýlích. Modročerné vlasy měl sčesané dozadu a svázané do krátkého ohonu. Vypadal neuvěřitelně frajersky a jeho až přízračně hezký obličej nemohly skrýt ani sluneční brýle. Rty se mu mírně rozevřely ve lstivém úsměvu.

Ze zatačky vyjel modro-bílý policejní vůz s nápisem POLICEJNÍ OKRSEK ROKENROLOVÉ NEBE na dveřích a se skřípěním brzd zastavil kousek od Princeznina zadního nárazníku. Muž za volantem byl černý, ale nakonec to nebyl Jimi Hendrix. Mary si nebyla jistá, ale měla dojem, že místní rukou zákona je Otis Redding.

Muž v tmavých brýlích a černých džínách teď stál přímo před nimi s palci zaháknutými na poutkách opasku a bledé dlaně mu visely dolů jako mrtví pavouci. "Tak jak se vede?" Pomalá, lehce jízlivá memphiská mluva byla nezaměnitelná. "Vítám vás oba ve městě. Doufám, že se u nás chvíli zdržíte. Moc toho tu k vidění není, ale jsme přátelský a o svý město se staráme." Napřáhl ruku, na níž se třpytily tři absurdně velké prsteny. "Já tu dělám starostu. Jmenuju se Elvis Presley."

Soumrak letního večera.

Když přicházeli na náměstí, Mary si znovu vzpomněla na koncerty, které navštívila v dětství v Elmiře, a pocítila, jak skrz kokon šoku, do něhož ji zabalily její mysl a city, proniká osten nostalgie a smutku. Bylo to tak podobné... a přece tak odlišné. Žádné děti tu nemávaly prskavka-mi; děti tu byl jen asi tučet a shlukly se pokud možno co nejdál od hudebního pavilonku, v bledých tvářích napětí a ostražitost. Byly mezi nimi i ty tři, které s Clarkem viděli na hřišti základní školy, když se marně pokoušeli ujet do hor. A v následující čtvrt- nebo půlhodině se tu nechystala začít hrát ani žádná dechovka - po celém hudebním pavilonku (který Mary připadal velký jako ten amfiteátr v Hollywoodu, co tam kdysi koncertovali Beatles) byly roztroušeny nástroje a aparatura zřejmě největší - a podle zesilovačů i nejhluchnější - rokenrolové kapely na světě, apokalyptického bebopového uskupení, které by patrně dokázalo rozbít okna na míle daleko, kdyby to rozjelo na plný plyn. Když napočítala na stojanech tučet kytar, přestala počítat. Byly tu čtyři sady bicích... bonga, konga, rytmická sekce, malá kruhová pódia pro sborové zpěváky a ocelový les mikrofonů.

Náměstí bylo plné skládacích židlí- Mary odhadovala mezi sedmi sty a tisícem -, ale udivilo ji, že ve skutečnosti tam bylo jen asi padesát diváků, spíš méně. Uviděla mechanika, který měl teď na sobě čisté džíny a nežehlicí košili; bledá, kdysi krásná žena vedle něj byla pravděpodobně jeho manželka. Zdravotní sestra seděla sama uprostřed dlouhé prázdné řady. Pozorovala první vycházející hvězdy. Mary od ní odvrátila pohled; cítila, že kdyby se na ten smutný, roztoužený obličej zahleděla, puklo by jí srdce.

Po slavných obyvatelích města tu zatím nebylo ani památky. Samozřejmě; měli po běžné práci a teď se určitě v zákulisí šňoří a opakují si průvodní slovo. Prostě se připravují na dnešní skutečně velký koncert. Clark se zastavil asi ve čtvrtině zatrávněné středové uličky. Závan večerního vánku mu rozčuchal vlasy a Mary si pomyslela, že vypadají suché jako sláma. Na čele a kolem úst měl vrásky, kterých si nikdy předtím

nevšimla. Vypadal, jako by od oběda v Oakridgi zhubl patnáct kilo. Po Testosteronovém Kidovi jako by se země slehla a Mary napadlo, že možná už navždy. Zjistila, zejí to nijak nevadí.

Jen tak mimochodem, beruško, jak si myslíš, že vypadáš ty?

"Kde chceš sedět?" zeptal se Clark. Mluvil tiše a bez zájmu - jako člověk, který si stále myslí, že sní.

Mary uviděla v uličce asi o čtyři řady dál číšnici s oparem. Měla teď na sobě světlešedou halenku a bavlněnou sukni. Svetr si přehodila přes ramena. "Tam," řekla Mary. "Vedle ní." Clark ji tam bez námitek a otázek odvedl.

Číšnice se na ně podívala a Mary si s úlevou všimla, že má aspoň trochu klidnější oči. Za okamžik si uvědomila proč: dívka byla úplně zkouřená. Mary sklopila oči, aby už neviděla ten zastřený pohled, a přitom si všimla, že číšnice má ruku nedbale omotanou bílým obvazem. S hrůzou si uvědomila, že jí chybí nejmíň jeden, ale spíš dva prsty.

"Zdravím," řekla dívka. "Jsem Sissy Thomasová."

"Dobrý večer, Sissy. Já jsem Mary Willinghamová. Tohle je můj manžel Clark."

"Moc mě těší," řekla číšnice.

"Ta ruka..." Mary se zarazila, protože nevěděla, jak dál.

"To mi udělal Frankie." Sissy mluvila s lhostejností člověka, který jede na růžovém koni po Snové ulici.

"Frankie Lymon. Všichni říkají, že kdyby byl ještě živý, je to nejmilejší chlápek na světě, jenže když přišel sem, začal bejt zlej. Přišel jako jeden z prvních... průkopníků, tak se jim myslím říká. Já o tom nic nevím. Teda myslím o tom, že byl předtím milej. Já jen vím, že teď je strašně zlej. Jenom si přeju, abyste utekli, a udělám to znovu. Ona se o mě Crystal postará."

Sissy kývla hlavou směrem ke zdravotní sestře, která přestala pozorovat hvězdy a dívala se na ně.

"Crystal se o mě stará fakt dobře. Postaví vás na nohy, jestli chcete -nemusíte přijít o žádný prst, abyste se v tomhle městě zhuřákali."

"My se ženou drogy nebereme," řekl nabubřele Clark.

Sissy si ho chvíli mlčky měřila. "Ale budete," řekla potom.

"Kdy začíná ten koncert?" Mary cítila, jak se kokon šoku začíná rozplývat, ale bylo jí to celkem jedno.

"Brzo."

"Jak dlouho trvá?"

Sissy skoro minutu neodpovídala a Mary už se připravovala, zejí otázku zopakuje, protože si myslela, že jí buď přeslechla, nebo jí nerozuměla, když dívka řekla: "Dlouho. Teda on skončí do půlnoci jako vždycky, na to je městská vyhláška, ale stejně... bude trvat dlouho. Protože čas tady ubíhá jinak. Může trvat tak... já nevím, když se kluci rozjedou, můžou hrát rok i dýl."

Mary přeběhl po rukou a zádech mráz. Zkusila si představit, že musí prosedět rok na koncertě, ale nedokázala to. Je to sen a ty se z něj probereš, říkala si, ale ta myšlenka, která vypadala dost přesvědčivě, ještě když stáli s Elvisem Presleym na sluníčku u Magického autobusu, teď ztrácela hodně na síle i důvěryhodnosti.

"Když pojedete po tyhle silnici, nijak zvlášť si nepomůžete," řekl jim Elvis. "Nevede nikam než do Umpquackejch mokřin. Tam už žádný silnice nejsou, jen čirá pustina. A pohyblivej písek." Pak se odmlčel a skla jeho brýlí se v podvečerním slunci leskla jako temné pece. "A další věci," dodal po chvíli.

"Medvědi," ochotně dodal za jejich zády policista, jímž mohl být Otis Redding.

"Medvědi, jo," souhlasil Elvis a zvlínil rty do vševědoucího úsměvu, který Mary tak dobře znala z televize i z kina. "A další věci."

"Když se zdržíme na koncert..." začala Mary.

Elvis důrazně přikývl. "Koncert! No jo, musíte se zdržet na koncert! My fakt válíme. To něco uvidíte."

"To je teda fakt," potvrdil policista.

"Když se zdržíme na koncert... můžeme jet, až skončí?"

Elvis s policajtem si vyměnili pohledy. Tvářili se vážně, ale bylo cítit, že se vnitřně usmívají. "Víte, madam," řekl někdejší král rokenrolu konečně, "my jsme tady v pěkném zapadákově a získávat publikum je trochu na dlouhý lokte... i když kdo nás jednou uslyší, ten tu zůstane, aby nás slyšel znovu... a tak jsme tak nějak doufali, že se nějaké čásek zdržíte. Kouknete se na pár koncertů a budete si užívat naší pohostinnosti." Posunul si brýle na čelo a na okamžik odhalil prázdné oční důlky lemované vráskami. Pak se v nich znovu objevily Elvisovy temně modré oči a zahleděly se na ně se zádumčivým zájmem. "Myslím," řekl, "že se tu dokonce budete chtít usadit nastálo."

* * *

Na obloze se objevily další hvězdy; byla už skoro úplná tma. Jevišťe postupně nasvěcovaly bodové reflektory, něžně oranžové jako noční květiny, které odhalovaly jeden mikrofon za druhým.

"Dali nám práci," řekl Clark sklesle. "On nám dal práci. Starosta. Ten, který vypadá jako Elvis Presley." "To je Elvis," řekla Sissy Thomasova, ale Clark jen dál zíral na jeviště. Zatím nebyl připraven ani na to pomyslet, natož pak to vnímat.

"Mary má zítra začít pracovat v Bebopovém salonu krásy," pokračoval. "Má vystudovanou angličtinu a učitelský certifikát, ale teď bude bůhvíjak dlouho šamponovat vlasy. Pak se podíval na mě a řekl, 'A co vy, pane? Jaká je vaše specializace?'" Clark dost mizerně napodoboval starostův memfiský přízvuk a v Sissyiných zfetovaných očích se konečně objevil nějaký výraz. Podle Mary to byl strach.

"Neměl byste si dělat srandu," řekla. "To by vás tu mohlo přivést do maléru... a to přece nechcete."

Pomalou zdvihla ovázanou ruku. Clarkovi se zachvěly vlhké rty a zíral na tu ruku, dokud jí Sissy nespustila zpátky do klína. Když pak znovu promluvil, měl tišší hlas.

"Řekl jsem mu, že jsem odborník na počítačový software, a on řekl, že ve městě žádné počítače nejsou... i když ,by tu s chutí jednu dvě filiálky Ticketronu otevřeli.' Pak se ten druhý chlápek zasmál a řekl, že v samoobsluze je volné místo skladníka a -"

Na předscénu prudce dopadlo světlo bílého bodového reflektoru. Do něj vkráčel malý muž v tak divoké bundě, že i Buddy Holly proti němu vypadal krotce, a zdvihl ruce, jako by utišoval divoký potlesk.

"Kdo to je?" zeptala se Mary číšnice Sissy.

"Nějaké tehdejší dýdžeje, kterej tyhle koncerty hodně uváděl. Jmenuje se Alan Tweed nebo Alan Breed nebo tak nějak. Vystupuje snad už jen tady. Myslím, že pije. Celej den spí - to fakt vím."

Jakmile to jméno vyšlo z dívčích úst, kokon, který Mary chránil, úplně zmizel a poslední zbytky jejích pochybností se rozplynuly. Nějakou náhodou se s Clarkem sice dostali do Rokenrolového Nebe, ale ve skutečnosti to bylo rokenrolové peklo. Nestalo se to proto, že by byli zlí; nestalo se to proto, že by je staří bohové trestali; stalo se to proto, že zabloudili v lesích, to bylo všechno, a zabloudit v lesích může přece každý.

„Dneska si fakt užijete!“ zahulákal do mikrofonu konferenciér. „Víme tu úžasnýho rockera... Freddieho Mercuryho až z Londýna... Jima Croce... pak je tu můj oblíbenej Johnny Ace...“

Mary se naklonila k dívce. "Jak dlouho jste tady, Sissy?"

"Já nevím. Tady člověk snadno ztratí pojem o čase. Nejmíň šest let. Možná osm. Nebo devět."

"...Keith Moon z Who... Brian Jones ze Stones... roztomilá malá Florence Ballardová ze Supremes... Mary Wellsová..."

Do Maryina hlasu se vloudil strach. "Kolik vám bylo, když jste sem přišla?" zeptala se.

"...Cass Elliotová, Janis Joplinová..."

"Dvacet tři."

„J<ing Curtis... Johnny Burnette...“

"A kolik je vám teď?"

"Slim Harpo... Bob ,Bear'Hite... Stevie Ray Vaughan..."

"Dvacet tři," odpověděla Sissy a Alan Freed dál vykřikoval jména do téměř prázdného náměstí a hvězdy postupně vycházely, nejdřív sto hvězd, pak tisíc, pak už se nedaly spočítat, hvězdy, které znenadání vyšly do modře a teď se třpytily v černi; vyvolával jména těch, co se předávkovali, upili, jména obětí leteckých neštěstí, jména zastřelených, těch, co je našli ležet někde na ulici nebo v bazéně nebo v příkopě u silnice s kusem řadicí páky trčící z hrudi a většinou s utrženými hlavami, vyvolával jména mladých i starých, ale z větší části mladých, a když jmenoval Ronnie-ho Van Zanta a Steva Gainese, vzpomněla si Mary na slova

jedné jejich písňě, O, ta vůně, cítíš tu vůni, a skutečně, ona tu vůni cítila dokonce i tady, v čistém oregonském vzduchu ji cítila, a když vzala Clarka za ruku, bylo to, jako by vzala za ruku mrtvolu.

"Táááááák jóóóóóó!" zaječel Alan Freed. Za ním se v šeru shlukovaly na jevišti spousty stínů, kterým svítili na cestu bedňáci s bodovými baterkami. "Jste připravený na pořádný MEJDLO?"

Přestože se Freed od roztroušených diváků nedočkal žádné odpovědi, mával rukama a smál se, jako by slyšel nadšený souhlas obrovského publika.

V mdlém světle z oblohy Mary viděla, jak starý pán zdvihl ruku a vypnul si naslouchátko.

Jste připravený to ROZJET?"

Tentokrát se odpovědi dočkal - démonického zavřískání saxofonů ze zadní části pódia.

Jak jedem... PROTOŽE ROKENROL JE VĚČNEJ!"

Když se rozsvítily pódiové reflektory a kapela začala hrát první skladbu toho předlouhého koncertu - "1*11 Be Doggone," Čeká mě zatracení, kterou zpíval Marvin Gaye -, Mary si pomyslela: A toho se bojím. Přesně toho se bojím.

Poznámky

Nedlouho po vydání předchozí povídkové knihy Parta kostlivců jsem mluvil se čtenářkou, která mi říkala, jak moc se jí ta knížka líbila. Prý si povídky dávkovala -jednu na večer po dobu asi tři týdnů. "Ale poznámky na konci jsem vynechala," dodala a obezřetně se při tom na mě dívala (zřejmě si myslela, že bych se na ni po té strašlivě urážce mohl ve vzteku vrhnout). "Patřím k lidem, kteří nechtějí vědět, jak kouzelník provádí svá kouzla."

Jen jsem přikývl a řekl jí, že je to její svaté právo, protože se nerad pouštím do dlouhých a složitých diskusí, když mám před sebou nějaké pochůzky. Jenže dneska dopoledne žádné pochůzky nemám, a tak bych, jak říkával starý dobrý prezident Nixon, rád udělal ve dvou věcech dokonale jasno: za prvé, je mi jedno, jestli ty konečné poznámky čtete nebo ne. Je to vaše kniha a pro mě za mě šiji můžete třeba nosit na dostizích na hlavě. Za druhé, já nejsem kouzelník a tohle nejsou kouzla.

Tím neříkám, že v psaní není určité kouzlo; já si náhodou myslím, že literaturu ovíví a hojně kolem ní bují. Je tu však jeden paradox: kouzelníci nemají s kouzly nic společného, jak vám většinou bez váhání přiznají. Svých nepochybně úžasných triků - holubic z kapesníků, mincí z prázdných džbánů, hedvábných šátků z prázdných dlaní - docilují vyčerpávajícím nacvičováním, zkušeným odváděním pozornosti a obratností rukou. Jejich promluvy o "pradávných tajemstvích Orientu" a "zapomenutých tradicích Atlantidy" jsou pouhým plácáním. Mám podezření, že iluzionisté by se hluboce ztotožnili s jedním starým vtípem, v němž se vesničan ptá newyorského beatníka, jak se dostane do Carnegie Halí. "Cvičením, pane, cvičením," odpoví beatník.

To všechno platí pro spisovatele taky. Po dvaceti letech psaní populární beletrie a označování za námezdního pisálka ze strany intelektuál-nějších kritiků (podle intelektuálovské definice je zřejmě námezdní pisálek "autor, kterého čte příliš mnoho lidí") rád dosvědčím, že řemeslo je velice důležité, že mnohdy únavný proces vytváření konceptu, přetváření konceptu a opětovného vytváření konceptu je pro dobrý výsledek práce nezbytný a že pro nás, kteří máme nějaký talent, ale nejsme vůbec geniální nebo jsme geniální jen trochu, je tvrdá práce jedinou přijatelnou metodou psaní.

I přesto má tahle práce kouzlo, které se dostavuje nejčastěji v tom okamžiku, kdy příběh autora napadne, obvykle jen jako fragment, ale někdy i jako celek (a když se stane tohle, je to tak trochu jako zásah taktickou nukleární střelou). Spisovatel pak může vyprávět, kde byl, když se to stalo, a jaká kombinace přírodních živlů mu ten nápad vnukla, ale nápad sám o sobě je něco nového, celek větší než souhrn jeho částí, něco, co je stvořeno z ničeho. Abych parafrázoval Marianne Mooreovou, je to skutečná žába v pomyslné zahradě. Takže závěrečné poznámky nemusíte číst v obavách, že bych vám zkazil kouzlo výkladem techniky triků. Skutečné kouzlo žádné triky nezná; pokud jde o skutečné kouzlo, má pouze historii.

Zkazít dosud nepřečtený příběh však možné je, a tak pokud patříte k lidem (k těm strašlivým lidem), kteří se podívají nejdřív na konec knihy, jako dítě, které chce sníst svůj čokoládový pudink, aniž se dotklo sekané, vyzývám vás, abyste toho teď okamžitě nechali, jinak vás potká to nejhorší prokletí: rozčarování. Pro vás ostatní tu je zběžný výklad k tomu, jak některé povídky z této knihy vznikaly. "Dolanův cadillac" - řekl bych, že tok myšlenek, které vedly k tomuhle příběhu, je celkem zřejmý.

Pomalou jsem projížděl po zdánlivě nekonečném úseku silnice ve stavbě, kde se nadýcháte spousty prachu, asfaltových výparů a výfukových plynů a strašlivě dlouho se díváte na zadek jedné dodávky, která má na nárazníku samolepku s nápisem PŘED ZVÍŘATY BRZDÍM... jenže přede mnou jel toho dne velký zelený sedan, Cadillac De Ville. Jak jsme se sunuli podél výkopu, kam pokládali obrovské roury, vzpomínám si, jak mě napadlo, Tam by se vešlo i tak velké auto jako tenhle cadillac. Za okamžik už jsem měl "Dolanův cadillac" celý vymyšlený a dál už jsem na něm téměř nemusel měnit ani písmenko.

Tím nechci říct, že se ten příběh zrodil snadno; to rozhodně ne. Nikdy jsem neměl takové obavy - skutečně velké obavy-z technických detailů. Teď napíšu něco, co Reader's Digest označuje za "osobní vyznání": přestože se rád považuju za jakousi literární obdobu Jamese Browna (svěrázného "největšího dřiče šoubyznysu"), pokud jde o technické detaily, jsem naprosto líný všivák. Za chyby v této oblasti mě opakovaně napadali čtenáři i kritikové (nejoprávněněji mě až ponížil Avram Davidson, který píše pro Chicago Tribune a pro časopis Fantasy and Science Fiction). Když jsem psal "Dolanův cadillac", dospěl jsem k názoru, že tentokrát to nesmím odbýt, protože celý příběh je postaven na různých technických detailech, matematickém vzorci a fyzikálních zákonech.

Kdybych se téhle odporné pravdy dobral dřív - dřív než jsem do příběhu o Dolanovi, Elizabeth a jejím Poem poznamenaném manželovi investoval asi patnáct tisíc slov -, nepochybně bych "Dolanův cadillac" deponoval do složky nedokončených příběhů. Jenže já seji dřív nedobral a už se mi nechtělo přestat, a tak jsem udělal to jediné, co mě napadlo: zavolaal jsem o pomoc svému staršímu bratrovi.

Dave King byl zázračným dítětem s IQ přes sto padesát (jeho rysy najdete v geniálním bratrovi Pejska Fomoye v "Konci celé patálie"), který hladce prošel základní i střední školou, v osmnácti promoval a rovnou šel učit matematiku na Brunswickskou střední školu. Mnozí jeho studenti byli starší než on. Dave byl nejmladším člověkem, který kdy byl ve státě Maine zvolen do městského zastupitelstva, a asi v pětadvaceti se stal vedoucím městské správy. Je to geniální vševěd, který něco ví skoro o všem. Svůj problém jsem mu objasnil po telefonu. Týden nato jsem od něj dostal velkou obálku, kterou jsem otvíral s tlukoucím srdcem. Byl jsem si jistý, že mi poslal potřebné informace, ale zároveň jsem si byl jistý, že mi budou k ničemu; bratrův rukopis je naprosto příšerný.

Byl jsem příjemně překvapený, když jsem v obálce našel videokazetu. Zasunul jsem ji do přehrávače a uviděl jsem Davea sedícího u stolu, na němž byla hromada hlíny. Na několika modelech autíček mi vysvětlil všechno, co jsem potřeboval vědět, včetně té nádherně zlověstné dráhy pádu. Řekl mi taky, že můj hrdina by měl k pohřbení Dolanova cadillaku využít silniční techniku (v původní verzi ho pohřbil ručně), a přesně mi

vysvětlil, jak nastartovat bez klíčku velký stroj, který silniční správa klidně nechá na rozestavěné silnici. To byla mimořádně dobrá informace... vlastně až trochu příliš dobrá. Nepatrně jsem ji pozměnil, aby k ničemu nedošlo, kdyby se někdo chtěl uvedeným návodem řídit.

A ještě poslední poznámka k téhle povídce: když jsem ji dokončil, nenáviděl jsem ji. Naprosto se mi hnusila. Nikdy nevyšla časopisecky; prostě putovala do jedné z lepenkových krabic se "starými špatnými věcmi", které mám na chodbě za svou pracovnou. Několik let poté mi napsal šéf Lord John Pressu Herb Yellin, který vydává úžasné knížečky v omezených nákladech, a prosil mě, jestli bych mu do téhle edice neposkytl jednu svou povídku, nejlépe dosud nepublikovanou. A protože mám ty jeho nádherné, často excentrické knížečky moc rád, zašel jsem do oné "chodby zatracení", jak ji v duchu nazývám, a prohrabal jsem krabice ve snaze najít něco, co by se ještě dalo zachránit.

Náhodou jsem objevil "Dolanův cadillac" a opět jsem zjistil, jak pracuje čas. Povídka mi připadala mnohem lepší, než jsem šiji pamatoval, a když jsem ji poslal Herbovi, přijal ji s nadšením. Udělal jsem nějaké úpravy a Herb ji vydal ve své edici v počtu asi pěti set výtisků. Pak jsem ji upravil znovu pro tenhle soubor a změnil jsem na ni názor natolik, že jsem ji dal na první místo. Když pro nic jiného, tak proto, že jde o arche-typální horor s šíleným vypravěčem a popisem pohřbu v poušti zaživa. Jenže konkrétně tahle povídka už není moje; patří Daveu Kingovi a Herbu Yellinovi. Díky, chlapci.

"Nechtě dítek jít ke mně" - Tahle povídka vznikla ve stejné době jako většina povídek z Noční směny a původně vyšla v Cavalieru, stejně jako většina povídek téhle sbírky z roku 1978. Vynechal jsem ji, protože můj vydavatel Bili Thompson měl pocit, že kniha začíná být "poněkud nesoudržná" - tak

vydavatelé občas sdělují autorům, že by měli knihu trochu zeštíhlet, aby se její cena nevyšplhala do nedohledných výšin. Já jsem chtěl z Noční směny vynechat povídku "Šedá hmota". Bili hlasoval pro vypuštění "Nechtě dítek jít ke mně". Podřídil jsem se jeho úsudku a po opětovném důkladném přečtení téhle povídky jsem se rozhodl zahrnout ji do téhle sbírky - tak trochu mi připomíná Bradburyho povídky z konce čtyřicátých a začátku padesátých let, v nichž d'ábelský Bradbury hýřil zabijáky dětí, odrodilými funebráky a příběhy, které si může zamilovat jen hrobník. Jinak řečeno, "Nechtě maličkých" je přízračný morbidní vtíp, který není kompenzovaný žádným společenským přínosem. A to se mi na té povídce líbí.

"Noční letec" - Někdy upoutá autorovu pozornost vedlejší postava, která se odmítá stáhnout do pozadí a zatvrzele trvá na tom, že má ještě co říct a co udělat. K takovým postavám patří hrdina "Nočního letce" Richard Dees. Původně se objevil v Mrtvé zóně (1979), kde nabízí ztracenému hrdinovi románu Johnnymu Smithovi práci jasnovidce ve svých příšerných novinách, bulvárním plátku Inside View (Vhled). Johnny ho shodí z verandy otcova domu, a to měl být jeho konec. Přesto se objeví znovu.

"Noční letec" vznikl jako vtípek - ostatně jako většina mých povídek - upír s průkazem soukromého pilota, jak zábavně prosté - ale pak ta povídka rostla společně s Deesem. Svým postavám rozumím jen zřídka, podobně jako životům a duším lidí, s nimiž se denně setkávám, ale zjišťuju, že se dají graficky znázornit, asi tak, jako když kartograf tvoří mapu. Při práci na "Nočním letci" se mi začal rýsovat člověk hluboce odcizený, člověk, který v sobě nashromáždil ty nejpříšernější a nejnepochopitelnější jevy naší údajně otevřené společnosti poslední čtvrtiny dvacátého století. Dees je zásadní skeptik a jeho setkání s Nočním letcem na konci povídky připomíná onen citát George Seferise, který jsem použil v Prokletí Salem, ten o děravém sloupu pravdy. Na sklonku dvacátého století mi tenhle výrok připadá až příliš aktuální a "Noční letec" je povídka o člověku, který tu díru objevil.

"Taťka" - Je tenhle dědeček malého chlapce ono stvoření, jaké v závěru "Nočního letce" požaduje po Richardu Deesovi, aby otevřel kameru a exponoval film? Víte, raději si myslím, že je.

"Přerůstá vás" - Jedna verze téhle povídky byla původně zveřejněná začátkem sedmdesátých let v literárním časopisu Maineské univerzity Marshroots, ale verze v téhle povídkové sbírce je téměř úplně odlišná. Když jsem si četl tu původní povídku, začal jsem si uvědomovat, že ti staříci jsou vlastně lidé, kteří přežili katastrofu popsanou v Nezbytných věcech. Ten román je černá komedie o chamtivosti a posedlosti, tohle je

mnohem vážnější téma tajemství a nemoci. Ta povídka mi připadá jako přiléhavý závěr toho románu... a moc rád jsem se za starými přáteli z Castle Rocku ještě naposledy podíval.

"Věnování" - Celá léta od prvního setkání s jedním nyní již mrtvým spisovatelem, kterého tu nebudu jmenovat, mě trápila otázka, proč jsou někteří mimořádně talentovaní lidé takoví hajzlové - odpůrci žen, rasis-té, pošklebující se elitáři nebo krutí osnovatelé kanadských žertíků. Neříkám, že takoví jsou ti nejtalentovanější ze slavných lidí, ale potkal jsem jich dost - včetně onoho nepochybně velkého spisovatele - na to, abych se zamyslel nad tím, proč. Tuhle povídku jsem napsal ve snaze sám sobě na tuhle otázku uspokojivě odpovědět. Nepodařilo se mi to, ale aspoň jsem byl schopen vyslovit vlastní znepokojení, a to mi v tomhle případě připadá dost.

Ta povídka není politicky příliš korektní a myslím, že rozhořčí spoustu čtenářů - hlavně těch, kteří se chtějí nechat děsit starými dobrými duchy a démony. Vlastně v to doufám; tuhle práci už sice dělám dost dlouho, ale rád si myslívám, že ještě nejsem zralý na houpací křeslo. Povídky v Dolanově cadillaku a v Páté čtvrtině patří většinou k těm, které kritika označuje jako horory (a jako takové je potom bohužel zavrhuje). A hororová povídka má být něco jako zlý pes ze skládky, který vás kousne, když se k němu přiblížíte moc blízko. Tyhle povídky myslím koušou. Mám se za to omlouvat? Myslíte, že bych měl? Není právě ono riziko kousnutí jedním z důvodů, proč jste si vybrali právě tyhle knížky? Domnívám se, že je. A jestli mě považujete za svého starého hodného strýčka Stevieho, zkusím vás pokousat ještě víc. Jinak řečeno, chci, abyste se pokaždé, když vejdete do mého salóňku, báli zase o trochu víc. Chci ve vás vyvolat nejistotu, jak daleko zajdu nebo co příště udělám.

Když jsem tohle všechno řekl, dovolu mi ještě dodat, že kdybych skutečně cítil potřebu "Věnování" obhajovat, nikdy bych tu povídku nezveřejnil. Povídka, která nedokáže obhájit sama sebe, si nezaslouží být zveřejněna. Tuhle bitvu vyhrává skromná pokojská Marta Rosewallová, nikoli velký spisovatel Peter

Jefferies, a to by mělo čtenáři říct všechno o tom, na čí straně jsou mé sympatie.

A ještě něco. Teď mi připadá, že tahle povídka, prvně publikovaná v roce 1985, byla přípravou na román Dolores Clairborneová (1992).

"Prst" - K mým nejoblíbenějším povídkám vždycky patřily ty, kde se něco děje jen proto, že se to děje. V románech a filmech (kromě těch se Sylvesterem Stallonem a Arnoldem Schwarzeneggerem) se od autora očekává, že vysvětlí, proč se něco děje. Tak já vám něco řeknu, přátelé a sousedé: vysvětlování příčin přímo nesnáším a moje pokusy v této oblasti (jako upravená LSD a následné změny DNA, které u Charlie McGeeové ve Zhářce probudí pyrokinetické vlohy) nebyly příliš zdařilé. Jenže ve skutečném životě se to, čemu filmoví producenti letos říkají "motivační linka" vyskytuje jen zřídka - všimli jste si toho? Nevím, jak vám, ale mně nikdy nikdo žádný návod nedal; protloukám se, jak nejlíp umím, a vím, že z toho nemůžu vyváznout živý, ale aspoň se to snažím nepodělat.

V povídce si ovšem autor někdy může dovolit říct, "Prostě se to stalo. Neptejte se mě proč." K takovým patří i povídka o chudákovi Howaidu Mitlovi a já mám dojem, že jeho úsilí vypořádat se s prstem, který se mu během televizní soutěže objeví ve výlevce umyvadla, je dokonale opodstatněnou metaforou pro nepříjemná překvapení, která pro nás všechny život chystá: nádory, nehody, občasné hrůzné souběhy okolností. Jde o jedinečnou oblast povídky, v níž se dá na otázku "Proč zlo potkává dobré lidi?" odpovědět "To se mě neptejte." A v literárním příběhu nás tahle odpověď zřejmě skutečně uspokojí. Nakonec se z toho může stát morální přínos tohoto žánru: v nejlepších případech to může otevřít okno (nebo okénko zpovědnice) na existenciální aspekty našich smrtelných životů. Není to perpetuum mobile... ale ani tak to není špatné.

"Víte, že tam mají pekelně dobrou kapelu?" - V "Dolanově cadillaku" a v "Páté čtvrtině" jsou nejméně dvě povídky z prostředí, které hlavní ženská postava téhle povídky v duchu označuje za "podivné městečko". Tohle je první z nich, "Období dešťů" je druhá. Někteří čtenáři si můžou myslet, že o "podivném městečku" píšu až příliš často, a někteří si možná všimnou podobností těchto dvou povídek a mé ranější povídky "Kukuřičné děti". Podobnosti tu skutečně jsou, ale znamená to snad, že "Kapela" a "Deště" jsou úlety do napodobování sama sebe? To je ošemetná otázka a každý čtenář si na ni musí odpovědět sám. Moje odpověď ovšem zní - ne (samozřejmě, co jiného taky můžu odpovědět?).

Myslím, že existuje velký rozdíl mezi prací v tradiční formě a sebena-podobováním. Vezměte si například blues. V blues jsou jen dvě klasické

akordové sekvence, a ty jsou v podstatě stejné. A teď mi odpovězte na tohle - John Lee Hooker hraje všechno, co kdy napsal, v éčku nebo áčku, ale znamená to snad, že letí na autopilota, že dělá pořád dokola totéž? Spousta fanoušků Johna Lee Hookera (nemluvě o fanoušcích Boa Didley-ho, Muddyho Waterse, Furryho Lewise a dalších velikánů) by řekla, že ne. Nejde přece o tóninu, v které hrajete, řekli by vám tihle bluesoví aficionados; jde o duši, kterou do svého zpěvu vložíte.

A tohle je totéž. Existují určité hororové archetypy, které vynikají jako stolové hory v poušti. Strašidelný dům, návrat z hrobu, podivné městečko. Nejde o to, o čem ty povídky jsou, jestli mi rozumíte; tohle je literatura pro nervová zakončení a svalové receptory a jako taková si pohrává s pocity. Podnětem k téhle povídce bylo zamyšlení nad tím, jak neskutečně děsuplná je skutečnost, že tolik rockerů zemřelo mladých nebo mělo ošklivou smrt; je to jako statistikův zlý sen. Mnozí mladší fanouškové považují tuhle vysokou úmrtnost za romantickou, ale kdo se jako já proposlouchal od Platters k Ice T, začne vidět i tu temnější stránku, stránku plíživě jedovatou. To jsem se tu pokoušel vyjádřit, i když si myslím, že ta povídka se začne hýbat a vrtět a plížit a plazit až tak na posledních šesti nebo osmi stránkách.

Stephen King
DOLANŮV CADILLAC
Noční můry a snové výjevy

Z amerického originálu Nightmares & Dreamscapes,
vydaného nakladatelstvím Penguin Putnam
v New Yorku, v roce 1994,
přeložil Ivan Němeček
Grafická úprava obálky Tomáš Kropáček
Odpovědná redaktorka Michala Marková
Vydalo nakladatelství Pavel Dobrovský - BETA
(Praha 4, Květnového vítězství 332)
PRAHA 2004
www.dobrovsky.cz
e-mail: nakladatelstvi@dobrovsky.cz
Sazba SF SOFT, Praha
Tisk UEBERREUTER PRINT, spol. s r. o., Pohořelice
Vydání první